

Taloudelliset tiedot 2022

Tämä raportti koostuu hallituksen toimintakertomuksesta sekä Fortum-konsernin tilinpäätöksestä, joka sisältää myös emoyhtiön tilinpäätöksen. Fortumin raportointikonaisuuden muut osat ovat toimitusjohtajan liiketoimintakatsaus, selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, palkitsemisraportti, sekä verojalanjälki, jotka julkaistaan Fortumin internetsivustolla. Kestävä kehitys on integroitu osaksi Fortumin vuosiraportointia ja lisäksi yksityiskohtaisempia tietoja kestävän kehityksen toiminnastamme on saatavilla verkkosivuillamme kestävä kehitys -osiossa.

Hallituksen toimintakertomus

Tämä osio sisältää kuvauksen Fortumin tuloskehityksestä vuonna 2022. Täältä löydät myös riskienhallinnan kuvauksen sekä tietoa kestävästä kehityksestä sisältäen EU-taksonomiaan liittyvät tunnusluvut ja Fortumin osakkeesta.

Konsernitiilinpäätös

Päälaskelmat koostuvat Fortum-konsernin tuloslaskelmasta, laajasta tuloslaskelmasta, taseesta, oman pääoman muutoslaskelmasta ja rahavirtalaskelmasta.

Liitetiedot

Konsernitiilinpäätöksen liitetiedot on ryhmitelty kuuteen ryhmään niiden luonteen mukaan. Hyödynnä liitetietosivujen oikeassa reunassa olevia liitetietonumeroita tilinpäätöksen selaamiseen.

Tunnusluvut

Tämä osio sisältää taloudelliset tunnusluvut, osakepohjaiset tunnusluvut ja segmenttikohtaiset tunnusluvut vuosille 2021–2022. Taloudelliset tunnusluvut perustuvat pääasiassa konsernitiilinpäätöksen päälaskelmiin. Segmenttikohtaiset tunnusluvut sisältävät segmenttikohtaista tietoa.

Emoyhtiön tilinpäätös

Täältä löydät emoyhtiön tilinpäätöksen sisältäen päälaskelmat, rahavirtalaskelman sekä tilinpäätöksen liitetiedot.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoitukset löytyvät tästä osiosta.

Tilintarkastuskertomus

Tämä osa sisältää Fortum Oyj:n tilintarkastajan, Deloitte Oy:n tilintarkastuskertomuksen.

Tunnusluvut 2013–2022, toiminnalliset tunnusluvut ja taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Täältä löydät taloudelliset tunnusluvut, osakepohjaiset tunnusluvut, segmenttikohtaiset tunnusluvut sekä volyymeihin liittyvät tunnusluvut vuosilta 2013–2022 sekä investoinnit käyttöomaisuuteen ja vuosineljänneskohtaiset tiedot vuosilta 2021 ja 2022.

Tietoa sijoittajille

Tähän osioon on koottu tietoa Fortumin yhtiökokouksesta, osingonmaksusta, osakkeesta sekä vuoden 2022 tulostiedotuksesta.

Liitetiedot

1–3 Laadintaperusteet

Nämä liitetiedot kuvaavat konsernitiilinpäätöksen laadintaperusteet ja sisältävät tilinpäätöksen laadintaperiaatteet, kuvauksen tilinpäätöksen laadinnassa sovelletuista kriittisistä tilinpäätösarvioista ja -harkinnasta sekä tietoa yrityshankinnoista ja -myynneistä.

4–5 Riskit

Riskiosion liitetiedot kuvaavat, miten Fortum hallitsee rahoitus- ja pääomariskejään.

6–13 Tuloslaskelma

Tähän osioon on koottu tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot.

14–34 Tase

Tähän osioon on koottu tasetta täydentävät liitetiedot.

35–37 Taseen ulkopuoliset järjestelyt

Näistä liitetiedoista löydät tietoa taseen ulkopuolisista järjestelyistä.

38–40 Konsernirakenne ja lähipiiritiedot

Tähän osioon on koottu tiedot lähipiiritapahtumista, tilikauden jälkeisistä tapahtumista sekä konserniyrityksistä.

Alla olevat symbolit kertovat, mitkä liitetiedon luvut täsmäävät tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtalaskelmaan.

IS = Tuloslaskelma

BS = Tase

CF = Kassavirta

Taloudelliset tiedot 2022

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Tuloskehitys ja taloudellinen asema	2
Kestävä kehitys.....	18
Riskienhallinta.....	29
Fortumin osake ja osakkeenomistajat.....	37

TILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma	40
Konsernin laaja tuloslaskelma	41
Konsernin tase	42
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	43
Konsernin rahavirtalaskelma	44

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Merkittävät laadintaperiaatteet	46
2 Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat	49
3 Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuususerät ja lopetetut toiminnot	50
4 Rahoitusriskien hallinta	53
5 Pääomariskien hallinta	58
6 Segmenttiraportointi.....	59
7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto	64
8 Muut tuotot ja muut kulut	66
9 Materiaalit ja palvelut.....	66
10 Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot.....	67
11 Rahoituskulut – netto	70
12 Tuloverot	71
13 Osakekohtainen tulos ja osinko.....	72
14 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain	73
15 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon.....	77

16 Aineettomat hyödykkeet	80
17 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät.....	81
18 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin.....	83
19 Arvon alentumistestaus.....	86
20 Muut pitkäaikaiset sijoitukset.....	88
21 Korolliset saamiset	88
22 Vaihto-omaisuus.....	88
23 Myyntisaamiset ja muut saamiset	89
24 Likvidit varat.....	90
25 Osakepääoma	90
26 Määräysvallattomien omistajien osuus.....	91
27 Korolliset velat	91
28 Tuloverosaamiset ja -velat.....	94
29 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.....	96
30 Muut varaukset.....	99
31 Eläkeveloitteet	100
32 Muut pitkäaikaiset velat	103
33 Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma	103
34 Vuokrasopimukset.....	104
35 Investointi- ja muut sitoumukset.....	105
36 Pantatut varat ja vastuut.....	106
37 Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt.....	107
38 Lähipiiritapahtumat.....	107
39 Tilikauden jälkeiset tapahtumat	109
40 Konserniyritykset segmenteittäin.....	110

Tunnusluvut

Taloudelliset tunnusluvut	112
Osakekohtaiset tunnusluvut.....	113
Segmenttikohtaiset tunnusluvut.....	114
Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmätykset	116

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Tuloslaskelma.....	123
Tase	123
Rahoituslaskelma	124
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot.....	125

Toimintakertomuksen ja

tilinpäätöksen allekirjoitukset

132

Tilintarkastuskertomus.....

133

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

137

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut	138
Osakekohtaiset tunnusluvut.....	141
Segmenttikohtaiset tunnusluvut.....	142
Investoinnit käyttöomaisuuteen	147
Toiminnalliset tunnusluvut	149

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

153

Tietoa sijoittajille.....

155

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Läpi Euroopan energiakriisin – keskeisten ratkaisujen vuosi

Lopetettuja toimintoja koskeva IFRS-oikaisu

Fortum menetti määräysvallan Uniperistä allekirjoittaessaan 21.9.2022 periaatesopimuksen Uniper SE:n osakkeiden myymisestä Saksan valtiolle. Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Fortumin konsernin tuloslaskelmaa muutettiin vuonna 2022 sisältämään lopetettuja toimintoja koskevat tiedot. Vuoden 2021 vertailutiedot oikaistiin IFRS:n mukaisesti. Vuoden 2020 vertailutietoja ei ole oikaistu.

Lopetetut toiminnot sisältävät Fortumin entisen tytäryhtiön Uniper SE:n ja sen konserniyhtiöt. Generation-segmentin lukuja oikaistiin niin, että Fortumin omistus ruotsalaisessa ydinvoimalayhtiössä OKG AB:ssä raportoidaan osakkuusyhtiönä suhteellisen osuuden raportoinnin sijaan. Tuloslaskelmatiedot hallituksen toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä sisältävät vain jatkuvat toiminnot, ellei toisin mainita.

Katso ► liite 1, ► liite 2 ja ► liite 3.

Taloudellisia tunnuslukuja

Tunnuslukuja, jatkuvat toiminnot

milj. euroa tai kuten merkitty	2022	2021	2020	Muutos 22/21
Raportoitu				
IS Liikevaihto	8 804	6 422	49 015	37%
IS Liikevoitto	1 277	4 325	1 599	-70%
- % liikevaihdosta	14,5	67,4	3,3	
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-629	168	656	-474%
IS Voitto ennen tuloveroja	455	4 332	2 199	-89%
- % liikevaihdosta	5,2	67,5	4,5	
IS Kauden voitto	1 011	4 008	1 855	-75%
IS Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 011	3 985	1 823	-75%
IS Osakekohtainen tulos, euroa	1,14	4,49	2,05	-75%
CF Liiketoiminnan rahavirta	2 104	1 119	2 555	88%

milj. euroa tai kuten merkitty	2022	2021	2020	Muutos 22/21
Vertailukelpoinen				
Käyttökate (EBITDA)	2 436	2 016	2 434	21%
IS Liikevoitto	1 871	1 429	1 344	31%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-11	104	656	-111%
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 550	1 091	1 483	42%
Osakekohtainen tulos, euroa	1,74	1,23	1,67	41%

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti

ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tunnuslukuja, jatkuvat toiminnot ilman Venäjää

Fortum valmistautuu poistumaan hallitusti Venäjän markkinoilta. Ensimmäisenä vaihtoehtona on yhtiön Venäjän toimintojen mahdollinen myynti. Vuonna 2022 Fortum otti käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja, joiden tarkoituksena on antaa taloudellisia lisätietoja ilman Fortumin Venäjän toimintoja ► liite 1.

milj. euroa tai kuten merkitty	2022	2021	2020	Muutos 22/21
Vertailukelpoinen				
Käyttökate (EBITDA)	2 025	1 612	N/A	26%
Liikevoitto	1 611	1 167	N/A	38%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-40	42	N/A	-195%
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 076	851	N/A	26%
Osakekohtainen tulos, euroa	1,21	0,96	N/A	26%
Taloudellinen asema				
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	0,6	N/A	N/A	

Tunnuslukuja, jatkuvat ja lopetetut toiminnot (yhteensä)

milj. euroa tai kuten merkitty	2022	2021	2020	Muutos 22/21
Raportoitu				
IS Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	-2 416	739	1 823	-427%
IS Osakekohtainen tulos, euroa	-2,72	0,83	2,05	-428%
CF Liiketoiminnan rahavirta	-8 767	4 970	2 555	-276%
Vertailukelpoinen				
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	-988	1 778	1 483	-156%
Osakekohtainen tulos, euroa	-1,11	2,00	1,67	-156%

milj. euroa tai kuten merkitty	2022	2021	2020	Muutos 22/21
Oma pääoma/osake, euroa	8,55	13,66	14,58	-37%
Rahoitusnettovelka (kauden lopussa)	1 084	789	7 023	37%
Oikaistu nettovelka (kauden lopussa)	1 117	3 227	9 784	-65%
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate, jatkuvat toiminnot	0,4	N/A	N/A	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate, yhteensä	N/A	0,2	2,9	
Oman pääoman tuotto, %	-96,2	-0,8	12,9	
Omavaraisuusaste, %	33	9	27	

Katso ► Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.

Vuosi 2022 Fortumissa käynnistyi Uniperin likviditeettihaasteiden selvittelyllä. Tunnelma markkinoilla oli hyvin hermostunut kaasun hinnan nopean nousun ja voimakkaan heilunnan vuoksi, ja se nosti Uniperin vakuusvaatimukset ennennäkemättömälle tasolle. Helmikuussa Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Siitä lähtien vuotta leimasivat sodan järkyttävät vaikutukset ja Euroopan täysimittainen energiakriisi, joka muutti toimintaympäristömme pysyvästi.

Ryhdyimme Fortumissa ratkomaan ongelmia yksi kerrallaan. Ensimmäiseksi päätimme, että uusia investointihankkeita Venäjällä ei käynnistetä, eikä venäläisille tytäryhtiöillemme myönnetä uutta rahoitusta. Toukokuussa teimme päätöksen valmistella hallittua poistumista Venäjän markkinoilta. Liiketoimintojen myyntiprosessi on edistynyt, mutta kesken, sillä merkittävät yritysjarjestelyt energiasektorilla edellyttävät Venäjän hallituksen komission ja presidentin hyväksyntää. Hallinnollisesti olemme erottaneet Venäjän toiminnot muusta

konsernista, varmistaen samalla, että sovellettavia lakeja ja säännöksiä, pakotteet mukaan lukien, noudatetaan. Vuoden lopussa teimme uuden, noin 990 miljoonan euron alaskirjauksen Venäjän toimintoihin liittyen. Koko vuodelta ne ovat yhteensä noin 1,7 miljardia euroa.

Myllerryksiin päättyi myös viisivuotinen matkamme Uniperin kanssa. Energiakriisi kärjistyi kesällä, kun Venäjä päätti katkaista kaasun viennin Saksaan ja useimpiin Euroopan maihin. Tämä aiheutti mittavia tappioita kaasun tuontia ja välitystä harjoittaville yhtiöille. Vaikutukset kohdistuivat erityisen voimakkaasti Uniperiin, joka oli Saksan suurin venäläisen kaasun tuoja ja siksi Uniperin pelastamiseksi tarvittiin pitkäaikainen ratkaisu. Syyskuussa pääsimme sopimukseen Fortumin koko Uniper-omistuksen myynnistä Saksan valtiolle ja kaupat vietin päätökseen joulukuun lopussa. Fortumin kokonaistappio Uniper-investoinnista on hieman alle 6 miljardia euroa ennen veroja. Tämä lopputulos ei selvästikään ollut se, jota halusimme tai jonka eteen työskentelimme viime vuodet, mutta se oli välttämätön ja antaa Fortumille mahdollisuuden uuteen alkuun.

Geopoliittiset jännitteet ja kaasun toimitusrajoitukset nostivat myös sähkön johdannaishinnat erittäin korkealle. Fortum suojaa sähkönmyyntiään Nasdaq Commodities -pörssissä, missä nopeasti nousset ja korkeat futuurihinnat johtivat ennennäkemättömän suuriin vakuusvaatimuksiin. Tämä aiheutti paineita Fortumin likviditeetille. Syyskuussa Fortum sopi Suomen valtion kanssa likviditeetin hallintaan tarkoitettua 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta siltä varalta, että sähkönhinnat nousevat edelleen talvikaudella. Osana lainajärjestelyn ehtoja Fortumin ylimääräinen yhtiökokous päätti marraskuussa suunnatusta maksuttomasta osakeannista (1 % liikkeeseen lasketuista osakkeista) Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidiumille. Olemme kiitollisia siitä, että saimme apua Suomen hallitukselta. Myös muut EU-maat tukivat merkittävästi energiayhtiöiden likviditeettiä nousseiden vakuusvaatimusten vuoksi.

Kesän lopun tiukasta tilanteesta huolimatta likviditeettimme on riittänyt. Vuoden lopussa taloudellinen tilanteemme oli vakaa, kun Uniper maksoi takaisin 4 miljardin euron osakaslainansa ja saimme 0,5 miljardin euron myyntitulon Uniper-osakkeittemme myynnistä. Vuonna 2023 uudelleenrahoitus on meille ensisijaisen tärkeää, ja aiomme palata joukkovelkakirjalainamarkkinoille, jotta voimme palauttaa taloudellisen joustavuutemme. Vahva talouskuri ohjaa päätöksiamme ja toimenpiteitämme.

Myös sääntely-ympäristö muuttui nopeasti vuonna 2022. EU:n toimielimet keskittyivät viimeistelemään laajaa Fit for 55 -lainsäädäntöpakettia, jonka keskeisin osa oli EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) uudistus. Tavoitteena on myös hakea ratkaisua energiakriisiin ottamalla käyttöön esimerkiksi hätätoimia koskeva asetukset, jonka avulla voidaan puuttua energian korkeisiin hintoihin. Vaarana on, että jäsenvaltioiden toimenpiteet ovat koordinoimattomia, toisiinsa nähden hyvin erilaisia ja johtavat kilpailukyyn vääristymiseen. Esimerkiksi Suomessa otetaan käyttöön kansallinen windfall-vero, kun taas Ruotsissa toteutetaan tuottokatto EU-asetuksen mukaisesti.

Lisäksi EU:n komissio julkaisi REPowerEU-suunnitelman reaktiona Venäjän hyökkäykseen Ukrainaa vastaan. Siinä todetaan, että EU aikoo luopua asteittain riippuvuudestaan venäläisistä fossiilisista polttoaineista, ja linjaa toimenpiteitä tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Vaikka kriisitoimet ovat epäilemättä välttämättömiä, on myös erittäin tärkeää, että ne ovat väliaikaisia ja erillisiä sähkömarkkinamallin rakenteellisesta uudistuksesta, joka on käynnistynyt EU:ssa. On tärkeää, että sääntely-ympäristö on selkeä, ennustettava ja luotettava, jotta energia-alan muutosta edistävät investoinnit voidaan turvata pidemmällä aikavälillä.

Haluaisimme sanoa, että myllerrys toimintaympäristössä on päättynyt ja olemme palaamassa normaaliin aikaan. Valitettavasti energiakriisi ei kuitenkaan ole vielä ohi ja yleinen epävarmuus leimaa lähiajan näkymiä. Taloustieteilijät ennustavat, että maailmanlaajuinen kasvu hidastuu kohonneen inflaation, korkojen nousun, investointien supistumisen sekä Ukrainan sodan aiheuttamien moniulotteisten häiriövaikutusten seurauksena. Eurooppa on erittäin riippuvainen tuontienergiasta, ja siksi korkeiden hintojen ja toimitusongelmien jatkuminen on todennäköistä. Lisäksi meidän on varauduttava hyödykemerkkinoiden voimakkaaseen heiluntaan ja sumeaan näkymään johdannaismarkkinoiden alhaisen likviditeetin vuoksi.

Liiketoimintaympäristömme muuttui dramaattisesti kuluneen vuoden aikana, ja pohjautuen nykyisiin realiteetteihin olemme viime kuukaudet työstäneet uutta strategiaa, joka määrittää suuntamme tulevaisuudessa. Vastuullisuus on keskeisesti strategiamme ytimessä, kun toteutamme uudistettua toimintamme perustaa: energiamme rakentaa maailmaa, jossa ihmiset, yritykset ja luonto menestyvät yhdessä. Uudet taloudelliset

tavoitteemme ohjaavat investointipäätöksiamme ja liiketoimintamme painopistealueita tästä eteenpäin: toimitamme luotettavaa puhdasta energiaa ja edistämme teollisuuden dekarbonisaatiota auttamalla asiakkaitamme vähentämään hiilidioksidipäästöjään.

Viimeisin esimerkki uuden strategiamme toteuttamisesta on Suomen hallituksen päätös myöntää uusi käyttöluupa Fortumin Loviisan ydinvoimalaitoksen molemmille yksikölle vuoden 2050 loppuun saakka. Tämä vahvistaa asemaamme luotettavan ja vakaan kapasiteetin ja sähkön toimittajana. Molemmat ovat ratkaisevan tärkeitä energijärjestelmän tasapainon ylläpitämisessä ja mahdollistavat teollisuuden hiilidioksidipäästöjen vähentämisen. Tuotannon jatkuminen Loviisassa on myös investointi puhtaaseen energiaan, jota suomalainen yhteiskunta tarvitsee saavuttaakseen kunnianhimoiset ilmastotavoitteensa.

Vuoden 2022 tuloksessamme keskeisessä asemassa oli Generation-segmenttimme hyvä suorituskyky. Generation hyötyi korkeista hinnoista Pohjoismaissa ja onnistui erinomaisesti myös tuotannon optimoinnissa. Neljännellä vuosineljänneksellä segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli erittäin vahva, vaikka vesivoiman tuotantomäärien lasku heikensi sitä jonkin verran. Fortumin jatkuvien toimintojen vuoden 2022 vakaan tuloksen perusteella Fortumin hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,91 euroa osakkeelta.

Voimalaitoksemme ovat toimineet luotettavasti ja tehokkaasti koko energiakriisin ajan ja tuottaneet sähköä ja lämpöä ihmisille ja teollisuudelle silloin, kun sitä eniten tarvitaan. Olemme myös vahvistaneet asiakaspalveluamme, jotta voimme auttaa asiakkaitamme hallitsemaan energiakriisin vaikutuksia paremmin.

Uniperin divestointi

Fortum sai 21.12.2022 päätökseen Uniper SE -omistuksensa myynnin Saksan valtiolle. Vakautuspaketin lopulliset sopimukset Fortumin, Saksan hallituksen ja Uniperin välillä allekirjoitettiin 19.12.2022. Vakautuspaketin päätökseen saattamiselle saatiin kaikki tarvittavat viranomaishyväksynät, myös Euroopan komission valtioneapua koskeva lupa.

Fortum, Saksan hallitus ja Uniper allekirjoittivat 21.9.2022 uuden periaatesopimuksen pitkäaikaisesta ratkaisusta, joka mahdollisti Saksan valtiolle Uniperin haltuunoton. Tämä lopullinen Uniperin periaatesopimus korvasi samojen osapuolten heinäkuussa 2022 allekirjoittaman alkuperäisen vakautuspaketin. Heinäkuusta lähtien Euroopan energiakriisi on syventynyt ja aiemmin sovitut vakautustoimenpiteet ovat osoittautuneet riittämättömiksi vakavassa tilanteessa ja vaikeiksi toteuttaa. Uniperille oli 21.9.2022 mennessä kertynyt miljardeja euroja kaasuliiketoimintaan liittyviä tappioita, eikä Uniper olisi enää pystynyt yksityisessä omistuksessa olevana yhtiönä jatkamaan tehtävänsä kriittisenä toimitusvarmuuden tarjoajana Saksassa.

Uniperin ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 19.12.2022. Ylimääräinen yhtiökokous päätti Uniperin osakepääoman korotuksesta, ja Saksan valtio merkitsi kaikki uudet liikkeelle lasketut osakkeet 1,70 eurolla osaketta kohden. Osakepääoman korotuksen jälkeen Saksan valtio osti kaikki Fortumin omistuksessa olleet Uniperin osakkeet (yhteensä noin 293 miljoonaa osaketta) noin 0,5 miljardilla eurolla eli 1,70 eurolla osaketta kohden. Lisäksi Uniper maksoi takaisin Fortumin myöntämän 4,0 miljardin euron osakaslainan. Fortumin Uniperille myöntämästä 4,0 miljardin euron emoyhtiötakauksesta yhteensä 3,0 miljardia euroa vapautui vuoden 2022 loppuun mennessä. Loput noin 1,0 miljardia euroa vapautuvat viimeistään kesäkuun 2023 lopussa, ja niillä on Saksan valtion täysimääräinen vastatakaus (indemnity).

Lisäksi osana allekirjoitettua pakettia Fortumilla on ensisijainen oikeus tehdä ostoparjous vuoden 2026 loppuun saakka, jos Uniper aikoo myydä vesivoima- ja ydinvoimaliiketoimintansa Ruotsissa osittain tai kokonaan.

Määräysvallan siirrettyä Saksan valtiolle Fortumin edustajat jättivät tehtävänsä Uniperin hallintoneuvostossa. Fortumia ovat edustaneet toimitusjohtaja ja Uniperin hallintoneuvoston puheenjohtaja Markus Rauramo, talousjohtaja ja Uniperin hallintoneuvoston varapuheenjohtaja Bernhard Günther sekä konsernin lakiasianjohtaja Nora Steiner-Forsberg ja CEO Officeen johtaja Esa Hyvärinen.

Vuonna 2017 Fortumista tuli Uniperin pääosakas 46,65 %:n omistusosuudella. Vuonna 2019 Fortumista tuli Uniperin enemmistöomistaja, jonka osakeomistus Uniperissa nousi lopulta noin 80 %:iin.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Uniperin osakkeet omistavan Fortum-yhtiön kokonaistappio Uniper-investoinnista ennen veroja on hieman alle 6 miljardia euroa, joka muodostuu Uniperin osakkeisiin nettona sijoitetusta noin 7,2 miljardista eurosta, 0,5 miljardin euron saatavasta kauppahinnasta ja noin 0,9 miljardin euron Fortumin Uniper-omistuksen aikana saamista osingosta.

Fortumin Venäjän toimintoja koskevat lisätiedot, vaihtoehtoiset tunnusluvut

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja päätös käyttää energiaa aseena muuttivat perusteellisesti geopolitiittisen tilanteen ja Fortumin toimintaympäristön. Olosuhteista johtuen Fortum on supistanut aikaisempiin vuosiin verrattuna raportoitavia tietoja liittyen Venäjän liiketoimintoihin ja toimintaympäristöön Venäjällä.

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta, liiketoimintojen mahdollinen myynti ensisijaisena vaihtoehtona. Fortum otti käyttöön vuonna 2022 seuraavat uudet vaihtoehtoiset tunnusluvut (APM): 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää', 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto ilman Venäjää', 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto ilman Venäjää', 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake ilman Venäjää' ja 'Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää'. Vaihtoehtoisten tunnuslukujen avulla voidaan paremmin vertailla Fortumin strategisten liiketoimintojen tuloksia (► **liite 1** ja ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**).

Solidiumin siltarahoitusjärjestely Fortumille ja Solidiumille suunnattu maksuton osakeanti

Vuonna 2022 Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja Venäjän päätös käyttää energiaa aseena aiheuttivat Euroopassa energiakriisin, joka vaikutti myös Pohjoismaiden sähkömarkkinoihin. Elokuussa 2022 jyrkästi nousseet sähkön spot- ja futuurihinnat Pohjoismaissa johtivat ennennäkemättömän suuriin vakuusvaatimuksiin sähköyhtiöille, jotka suojaavat sähkömyyntiään markkinoilla. Elokuun lopussa Nasdaqin pohjoismaiseen hyödykepörssiin sidotut Fortumin vakuudet nousivat ennätystasolle ja olivat noin 5 miljardia euroa. Kun hinnat laskivat, nettovakuussaamiset laskivat 2,9 miljardiin euroon syyskuun lopussa ja olivat 2,3 miljardia euroa joulukuun lopussa.

Fortum sopi pääomistajansa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta, jolla yhtiö pyrkii varmistamaan riittävät likviditeettivarat tilanteessa, jossa sähkön hinnat, ja sen myötä vakuusvaatimukset nousivat edelleen voimakkaasti ja johtaisivat lisävakuusvaatimuksiin. Lainan myönsi Suomen valtion kokonaan omistama sijoitusyhtiö Solidium. Siltarahoituksesta tiedotettiin 6.9.2022, ja se otettiin käyttöön Suomen valtion aikataulun ja ehtojen puitteissa. Fortumille ei ennen syyskuun päättymistä ollut saatavilla siltarahoitusjärjestelylle vaihtoehtoja, määrältään vastaavaa ja ehdoiltaan Fortumille suotuisampaa rahoitusta johtuen avoimista, yhtiötä koskevista keskeisistä strategisista kysymyksistä.

Siltarahoituksen ehtojen mukaisesti ensimmäinen erä lainasta oli nostettava 30.9.2022 mennessä, jotta rahoitusjärjestely olisi voimassa syyskuun 2022 jälkeen. Siksi Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron vähimmäiserän. Tähän mennessä ei ole tehty muita nostoja, koska yhtiön likviditeettiasema on hyvä. Järjestely on voimassa syyskuuhun 2023 saakka, ja viimeinen erä on nostettavissa 31.3.2023 saakka. Nostettu 350 miljoonan euron erä on tarkoitettu maksaa takaisin maaliskuun 2023 loppuun mennessä ja samalla perutaan 2 350 miljoonan euron siltarahoitus kokonaisuudessaan.

Siltarahoituslaina on sidottu kuuden kuukauden Euriboriin. Lainalle maksettava marginaali on 10 % kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta ja 12 % kuudelta seuraavalta kuukaudelta.

Lainan nostamisen yhtenä ehtona oli suunnattu osakeanti, joka oikeutti Solidiumin merkitsemään enintään 8,97 miljoonaa Fortumin uutta osaketta. Suunnattu osakeanti edellytti Fortumin ylimääräisen yhtiökokouksen hyväksyntää kahden kolmasosan enemmistöllä paikalla olevista osakkeista ja äänistä. Ylimääräinen yhtiökokous päätti 23.11.2022, että uudet osakkeet annetaan maksutta osakeannin toteuttamisen jälkeen. Uusien osakkeiden määrä vastasi 1 %:a Fortumin osakepääomasta. Näin ollen Suomen valtion määräysvallassa olevan omistuksen osuus nousi 50,76 %:sta 51,26 %:iin ja laimensi vastaavasti muiden osakkaiden omistusta.

Järjestely sisältää myös johdon palkitsemista koskevia rajoituksia. Yhtiön hallituksen palkkioita ei koroteta vuosina 2022 ja 2023. Fortumin johtoryhmän jäsenille ei makseta lyhyen tai pitkän aikavälin (STI- ja LTI-ohjelmat) kannustinpalkkioita, jotka kertyvät vuosilta 2022 ja 2023, eikä heidän palkkojansa koroteta vuosina 2022 ja 2023.

Järjestelyssä ei ole osingonjakoa koskevia rajoituksia.

Vuonna 2022 Fortumilla oli riittävästi likvidejä varoja nykyisten vakuusvaatimusten täyttämiseksi. Vuoden 2022 jälkipuoliskolla sähkön hinnat Pohjoismaissa laskivat elokuun lopun ennätystasolta ja markkinoiden voimakas heilahtelu tasaantui. Fortumin oli kuitenkin edelleen varauduttava markkinaheilunnan jatkumiseen, ja lainan ensimmäisen erän nostaminen syyskuussa turvasi Fortumille varojen saatavuuden, jos vakuusvaatimukset nousevat jälleen talven aikana. Likviditeettiriskin hallinnan lisätoimenpiteenä Fortum on pienentänyt positiotaan sähköjohdannaiskaupassa Nasdaqin hyödykepörssissä ja lisännyt kahdenvälisen sopimusten osuutta.

Pidemmillä aikavälillä sääntelymuutokset oikeudellisenä viitekehysenä vakuusvaatimuksille toimivaan Euroopan markkinainfrastruktuuria koskevaan EU:n EMIR-asetukseen (European Market Infrastructure Regulation) ovat tarpeellisia. Nykyinen lainsäädäntö ei tee eroa välittäjien ja sähköntuottajien välillä. Energiayhtiöillä on pienemmät riskit, koska niillä on hallussaan omat voimalaitokset ja siten myös tuotettu sähkö. EMIR-asetuksen muuttaminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan palauttaa vakaus ja ennustettavuus sekä energian tuottajille että käyttäjille ja vapauttaa sähköntuottajat kohtuuttomista vakuusvaatimuksista.

Taloudellinen tulos

Liikevaihto segmentteittäin

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Generation	3 655	2 869	27%
City Solutions	1 282	1 302	-2%
Consumer Solutions	4 578	2 622	75%
Muut toiminnot	136	138	-1%
Nord Pool -sähköpörssissä tehtyjen ostojen ja myyntien netotus ¹⁾	-2 312	-1 128	
Eliminoinnit	435	-284	
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	7 774	5 519	41%
Russia	1 031	906	14%
Eliminoinnit	-1	-2	
IS Jatkuvat toiminnot yhteensä	8 804	6 422	37%

1) Tuntiperusteiset myynnit ja ostot Nord Pool -sähköpörssissä netotetaan konsernitasona ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tiettyä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) segmenteittäin

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Generation	1 765	1 287	37%
City Solutions	177	317	-44%
Consumer Solutions	173	123	41%
Muut toiminnot	-90	-114	21%
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	2 025	1 612	26%
Russia	411	404	2%
Jatkuvat toiminnot yhteensä	2 436	2 016	21%

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Generation	1 600	1 123	42%
City Solutions	28	135	-79%
Consumer Solutions	97	52	87%
Muut toiminnot	-115	-142	19%
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	1 611	1 167	38%
Russia	260	261	0%
IS Jatkuvat toiminnot yhteensä	1 871	1 429	31%

Liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Generation	1 403	1 066	32%
City Solutions	719	2 671	-73%
Consumer Solutions	-149	495	-130%
Muut toiminnot	-6	-134	96%
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	1 967	4 098	-52%
Russia	-690	227	-404%
IS Jatkuvat toiminnot yhteensä	1 277	4 325	-70%

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Generation	-194	64	-403%
City Solutions	14	42	-67%
Consumer Solutions	-	-	-
Muut toiminnot	-6	0	-100%
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	-185	106	-275%
Russia	-443	62	-815%
IS Jatkuvat toiminnot yhteensä	-629	168	-474%

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Generation	-49	0	-100%
City Solutions	14	42	-67%
Consumer Solutions	-	-	-
Muut toiminnot	-6	0	-100%
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	-40	42	-195%
Russia	30	62	-52%
Jatkuvat toiminnot yhteensä	-11	104	-111%

Lisätietoja katso ▶ liite 6.

Liikevaihto oli 8 804 (6 422) miljoonaa euroa ennätyskallisen korkeiden sähkönhintojen myötä.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 871 (1 429) miljoonaa euroa. Kasvua tukivat pääasiassa korkeampi saavutettu sähkönhinta ja hyvin onnistunut fyysinen ja taloudellinen optimointi, joiden vaikutusta kuitenkin tasoittivat pienemmät vesivoiman tuotantomäärät Generation-segmentissä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli -593 (2 897) miljoonan euron vaikutus katsauskauden liikevoittoon pääasiassa Russia-segmenttiin liittyvien -905 miljoonan euron käyttöomaisuuden ja liikearvon arvonalentumisten ja -393 miljoonan euron suojauskannan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutosten seurauksena. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät myös 785 miljoonan euron verottoman voiton Fortum Oslo Varme AS -omistusosuuden sekä Recharge- ja Plugsurfing-liiketoimintojen myynnistä. Vertailukaudella vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät 2 350 miljoonan euron verottoman voiton Stockholm Exergi Holding AB:n myynnistä, 254 miljoonan euron voiton Baltian kaukolämpöliiketoiminnan myynnistä ja 50 miljoonan euron voiton kahdeksan pienen vesivoimalaitoksen myynnistä Ruotsissa (▶ liite 3, ▶ liite 7 ja ▶ liite 19).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli -11 (104) miljoonaa euroa (▶ liite 18). Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli -629 miljoonaa euroa. Se sisälsi -475 miljoonaa euroa arvonalentumisia, jotka liittyvät Fortumin omistukseen venäläisessä TGC-1:ssä ja yhteisyrityksiin Venäjällä.

Nettorahoituskulut olivat -193 (-161) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulujen muutos liittyy pääasiassa ruplamääräisten saatavien valuuttakurssivoittoihin ja ruplamääräisten valuuttasuojauksen sulkemiseen sekä vuonna 2022 kirjattuihin -303 miljoonan euron käyvän arvon muutoksiin, arvonalentumisiin ja peruutuksiin. Ne sisältävät 117 miljoonaa euroa Venäjän talletuksiin ja saamisiin liittyviä odotettavissa olevia luottotappioita sekä 171 miljoonan euron alaskirjaus muihin osakkeisiin. Vertailukelpoiset nettorahoituskulut olivat 155 (-127) miljoonaa euroa (▶ liite 11).

Tulos ennen tuloveroja oli 455 (4 332) miljoonaa euroa. Venäjän toimintoihin liittyvät arvonalentumiset vaikuttivat tulokseen ennen veroja. Lisäksi vertailukaudella vuonna 2021 vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 2 350 miljoonaa euroa verottomia myyntivoittoja. Vertailukelpoinen tulos ennen tuloveroja oli 2 014 (1 405) miljoonaa euroa.

Katsauskauden tuloverot olivat 556 (-325) miljoonaa euroa. Tulovero-oikaisu sisältää Irlannissa kirjatun 746 miljoonan euron kertaluontoisen verovaiikutuksen, joka oli pääosin seurausta Uniperin myynnistä (▶ liite 7). Vertailukelpoiset tuloverot olivat -454 (-290) miljoonaa euroa (▶ liite 12).

Kauden voitto oli 1 011 (4 008) miljoonaa euroa. Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus vertailukelpoisesta kauden voitosta oli 1 550 (1 091) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen kauden voitto sisältää oikaisut vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä sekä oikaisu osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, nettorahoituskuluihin ja tuloveroihin (▶ liite 7.2 ja ▶ Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmätykset).

Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos oli 1,14 (4,49) euroa. Fortumin osakekohtainen tulos lopetettujen toimintojen vaikutus mukaan lukien oli -2,72 (0,83) euroa. Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 1,74 (1,23) euroa, ja koko Fortumin vertailukelpoinen osakekohtainen tulos lopetettujen

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

toimintojen vaikutus mukaan lukien oli -1,11 (2,00) euroa. Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos ilman Venäjää oli 1,21 (0,96) euroa (► liite 7).

Taloudellinen asema ja rahavirta

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Korkokulut	-179	-154	-16%
Korkotuotot	87	25	248%
Muut rahoituserät – netto	-101	-32	-216%
IS Rahoitustuotot ja -kulut	-193	-161	-20%
Rahoitusnettovelka	1 084	789	-37%
Oikaistu nettovelka	1 117	3 227	65%

Rahavirta

Vuonna 2022 liiketoiminnan rahavirta kasvoi 985 miljoonalla eurolla ja oli 2 104 (1 119) miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääasiassa vertailukelpoisen käyttökatteen paranemisesta sekä käyttö pääoman muutoksesta.

Investointien rahavirta oli 1 464 (-512) miljoonaa euroa. Uniperin osakaslainojen 2 500 (-2 500) miljoonan euron muutoksella oli positiivinen vaikutus investointien rahavirtaan vuonna 2022. Vuonna 2021 Fortum myönsi Uniperille 4 000 miljoonan euron osakslainan, josta 2 500 miljoonaa euroa nostettiin vuonna 2021 ja 1 500 miljoonaa euroa vuonna 2022. Joulukuussa 2022, kun Fortum myi Uniper-omistuksensa ja kauppa saatiin päätökseen, 4 000 miljoonan euron osakslaina maksettiin takaisin Fortumille. Uniperin osakkeiden myynnistä saatu 498 miljoonan euron vastike esitetään lopetettujen toimintojen rahavirrassa.

Vakuussuamisten muutos oli -1 311 (-1 000) miljoonaa euroa. Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 534 (470) miljoonaa euroa. Osakkeiden myynnit ja pääoman palautukset olivat 1 156 (3 816) miljoonaa euroa ja liittyivät pääasiassa 50 %:n omistusosuuden myyntiin Fortum Oslo Varme AS -kaukolämpöyhtiöstä Norjassa. Osakkeiden myynnit vuoden 2021 vertailukaudella liittyvät pääasiassa 50 %:n omistusosuuden myyntiin ruotsalaisesta kaukolämpö- ja kaukokylmäyhtiö Stockholm Exergistä sekä Baltian kaukolämpöliiketoiminnan myyntiin.

Rahoituksen rahavirta oli -4 686 (1 603) miljoonaa euroa. Korolliset lainat vähenivät 3 637 (lisäys 2 500) miljoonaa euroa, ja vakuusvelan muutos oli 150 (63) miljoonaa euroa.

Jatkuvien toimintojen likvidit varat pienivät 1 119 (kasvoivat 2 211) miljoonaa euroa.

Likvidit varat kauden alussa olivat 7 592 miljoonaa euroa ja sisälsivät 2 966 miljoonaa euroa Uniperin likvidejä varoja. Lopetettujen toimintojen likvidit varat pienivät 2 563 miljoonaa euroa. Tämä sisältää Uniperin konsolidoinnin päättymisen vaikutuksen, jota tasoitti Uniperin osakkeista saatu 498 miljoonan euron vastike.

Varat

Taseen loppusumma vuoden 2022 lopussa oli 23 642 (149 661) miljoonaa euroa. Lasku joulukuuhun 2021 verrattuna liittyi Uniperin konsolidoinnin päättymiseen vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä.

Oma pääoma

Oma pääoma oli 7 737 (13 665) miljoonaa euroa. Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma oli 7 670 (12 131) miljoonaa euroa. Muutos joulukuuhun 2021 verrattuna liittyi pääasiassa tilikauden tappioon (2 416 miljoonaa euroa) jatkuvista ja lopetetuista toiminnoista, kassavirran suojausten käypään arvoon arvostamiseen (-1 189) ja osingonmaksuun (1 013). Osinko (1,14 euroa osakkeelta) maksettiin 6.4.2022.

Rahoitus

Vuoden 2021 jälkipuoliskosta lähtien voimakas heilunta hyödykemarkkinoilla ja ennätyskallisten korkeat hinnat ovat edellyttäneet aiempaa merkittävästi suurempia sähköön ja kaasuun liittyviä vakuuksia hyödykepörsseissä. Hyödykehintojen heilunnan ja korkeiden hintatasojen hallitsemiseksi Fortum ryhtyi ennalta ehkäiseviin rahoitustoimiin varmistaakseen likviditeettiasemansa ja taloudellisen joustavuutensa. Näistä likviditeettirajoitteista huolimatta konserni hallitsi taloudellista asemaansa, ja sen tase oli vahva vuoden lopussa. Vuoden 2022 lopussa rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhde jatkuvissa toiminnoissa oli 0,4. Vuoden 2022 lopussa rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhde jatkuvissa toiminnoissa ilman Venäjää oli 0,6.

Vuoden 2022 lopussa rahoitusnettovelka oli 1 084 (789) miljoonaa euroa. Oikaistu nettovelka oli 1 117 (3 227) miljoonaa euroa (► liite 27).

Vuoden 2022 lopussa konsernin likvidit varat olivat 3 919 (7 592) miljoonaa euroa (► liite 24).

Tammikuussa 2022 Fortum allekirjoitti 3 000 miljoonan euron valmiusluottoliittin, jonka tarkoituksena oli hallita erityisesti Uniperin likviditeettitilannetta vuodenvaihteessa. Tammikuussa Fortum maksoi takaisin nostamansa 500 miljoonaa euroa 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimitistään.

Maaliskuussa 2022 Fortum jatkoi 3 000 miljoonan euron valmiusluottolimittiään erääntymään heinäkuussa 2022. Lisäksi Fortum maksoi takaisin 247 miljoonaa euroa ydinjätehuoltorahaston lainoista, minkä jälkeen takaisinlainaus ydinjätehuoltorahastosta on 918 miljoonaa euroa. Osinko, 1 013 miljoonaa euroa, maksettiin 6.4.2022.

Toukokuussa 2022 Fortum myi norjalaisen yhtiön Fortum Oslo Varme AS:n, jonka myötä Oslon kaupungin myöntämä 210 miljoonan euron osakslainaa ei enää yhdistellä.

Kesäkuussa 2022 Fortum allekirjoitti uuden 5 500 miljoonan euron valmiusluottolimitin, joka koostuu 3 100 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimitistä ja 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimitistä. Fortum nosti 2 000 miljoonaa euroa likviditeettivalmiusluottolimitistä. Edellä mainittu 3 000 miljoonan euron valmiusluottolimitti peruttiin ja 1 750 miljoonan euron valmiusluottolimitti maksettiin takaisin ja peruttiin kesäkuussa 2022. Fortum myös nosti kahdenvälisen 800 miljoonan euron valmiusluottolimitinsä kokonaan. Lisäksi Fortum maksoi ennenaikaisesti takaisin jäljellä olevan osuuden 450 miljoonaa euroa 2 000 miljoonan euron lainasta.

Kun sähkön spot- ja futuurihinnat Pohjoismaissa seurasivat kolmannella neljänneksellä Manner-Euroopan kehitystä ja nousivat erittäin korkealle tasolle, Fortumin vakuusvaatimukset kohosivat ennätystasolle ja Fortum nosti jäljellä olleet 1 100 miljoonaa euroa likviditeettivalmiusluottolimitistä: 600 miljoonaa euroa heinäkuussa ja 500 miljoonaa euroa elokuussa. Lisäksi 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimitti otettiin kokonaan käyttöön kahdella nostolla: 1 000 miljoonaa euroa elokuussa ja 1 400 miljoonaa euroa syyskuussa. Syyskuussa 2022 Fortum maksoi takaisin erääntyvän 1 000 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan.

Syyskuussa 2022 Fortum varautui entistäkin suurempiin vakuusvaatimuksiin sopimalla 2 350 miljoonan euron siitarahoituksesta Suomen valtion omistaman Solidium-yhtiön kanssa. Fortum on nostanut 350 miljoonaa euroa tästä rahoituksesta.

Marraskuussa 2022 Fortum maksoi takaisin 1 400 miljoonan euron osuuden 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimitistä. Lisäksi Fortum käytti vuoden jatko-option 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimitistä, jonka erääntymistä jatkettiin joulukuuhun 2023. Joulukuussa 2022 Uniper maksoi takaisin Fortumin myöntämän 4 000 miljoonan euron osakslainan. Fortum maksoi jäljellä olleet 1 000 miljoonaa euroa 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimitistä, 2 000 miljoonan euron osuuden likviditeettivalmiusluottolimitistä sekä 800 miljoonan euron kahdenvälisen valmiusluottolimitin kokonaan.

Fortumin likviditeetti parani merkittävästi, kun Uniper-omistuksen myynti saatiin päätökseen ja Uniper maksoi takaisin osakslainan. Lisäksi sähköhinnat Pohjoismaissa laskivat samalla vapauttaen vakuuksia. Vuoden 2022 lopussa Fortumin korolliset velat olivat yhteensä 7 785 miljoonaa euroa ja likvidit varat 3 919 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 lopussa Fortumin korolliset velat ilman Venäjää olivat yhteensä 7 581 miljoonaa euroa ja likvidit varat ilman Venäjää 3 672 miljoonaa euroa.

Lyhytaikaiset lainat olivat 4 108 miljoonaa euroa sisältäen pitkäaikaisten lainojen 1 629 miljoonan euron lyhytaikaisen osuuden. Lyhytaikaiset lainat 2 479 miljoonaa euroa sisältävät 1 100 miljoonaa euroa nostettua

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

likviditeettivalmiusluottolimiittä, 350 miljoonaa euroa Solidium-siltarahoitusta ja 475 miljoonaa euroa yritystodistusvelkaa (► liite 27).

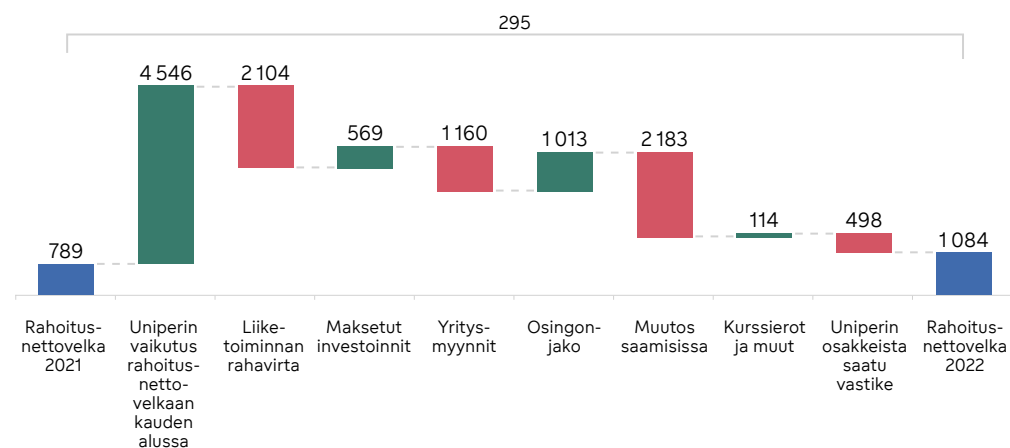
Vuoden 2022 lopussa Fortumilla oli 7 200 miljoonaa euroa nostamattomia valmiusluottoja, jotka koostuvat 2 000 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimiitistä (eräännyty kesäkuussa 2023 sisältäen Fortumin 6+6 kuukauden jatko-optiot), 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä (eräännyty kesäkuussa 2025 sisältäen lainantajien 1+1 vuoden jatko-optiot), 2 000 miljoonan euron Solidiumin siltarahoituksesta (eräännyty syyskuussa 2023) ja 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimiitistä (eräännyty joulukuussa 2023). Lisäksi Fortumilla on 100 miljoonaa euroa tililimiittejä, jotka ovat toistaiseksi voimassa.

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 3.8.2022 Fortumin pitkän aikavälin luottoluokituksen pysyvän tasolla BBB negatiivisin näkymin sen jälkeen, kun Fortum oli ilmoittanut vakautuspaketista taloudellisen avun antamiseksi Uniperille. Venäjän kaasutoimitusten supistusten vuoksi S&P asetti 5.7.2022 Fortumin CreditWatch Negative -tarkkailuun.

Fitch Ratings vahvisti 5.8.2022 säilyttävänsä Fortumin pitkän aikavälin luottoluokituksen ennallaan tasolla BBB negatiivisin näkymin Uniperin vakautuspaketin jälkeen. Fitch muutti Fortumin näkymät vakaista negatiivisiksi 23.6.2022.

Luottoluokituslaitosten odotetaan päivittävän Fortum-luokitustansa nyt, kun Uniperin myynti on saatu päätökseen ja Fortum on julkaissut uuden strategiansa.

Rahoitusnettovelan muutos 2022, milj. euroa

Toimintaympäristö

Euroopan sähkömarkkinat

Vuosi 2022 jää historiaan vuotena, jolloin Venäjä hyökkäsi julmasti Ukrainaan. Sodan seurauksena Euroopan energiemarkkinat ovat läpikäyneet myllerryksen, jota voi verrata 1970-luvun öljykriiseihin. Noin 25 % Euroopan kaasutoimituksista loppui vuoden aikana. Tämä johti äärimmäiseen tilanteeseen, jossa on testattu Euroopan energiahuolto ja -markkinoita. Eurooppa on pystynyt selviytymään suurimmasta osasta Venäjän putkikaasutuonin menetyksestä, koska energian kysyntä on laskenut ja nesteytetyn maakaasun tuonti on kasvanut.

Alustavien tilastotietojen mukaan sähkönkulutus Pohjoismaissa vuonna 2022 oli 385 (402) TWh.

Alustavien tilastotietojen mukaan sähkönkulutus keskisessä Länsi-Euroopassa (Saksa, Ranska, Itävalta, Sveitsi, Belgia ja Alankomaat) vuonna 2022 oli 1 318 (1 366) TWh.

Vuoden 2022 lopussa vesivarannot olivat 79 TWh, mikä on 5 TWh pitkän aikavälin keskiarvon alapuolella ja 6 TWh edellisvuotta enemmän.

Vuonna 2022 sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 136 (62) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta oli 154 (72) euroa/MWh Suomessa, 129 (66) euroa/MWh SE3-alueella Ruotsissa (Tukholma) ja 62 (43) euroa/MWh SE2-alueella Ruotsissa (Sundsvall). Saksassa keskimääräinen spot-hinta vuonna 2022 oli 235 (97) euroa/MWh.

Helmikuun 2023 lopussa Pohjoismainen sähkön termiinhinta Nasdaq Commodities -markkinapaikalla oli noin 86 euroa/MWh loppuvuodelle 2023 ja noin 79 euroa/MWh vuodelle 2024. Pohjoismaiden vesivarannot olivat 59 TWh eli noin 2 TWh pitkän ajan keskiarvon alapuolella ja 4 TWh enemmän kuin vuotta aiemmin. Saksassa sähkön termiinhinta oli noin 149 euroa/MWh loppuvuodelle 2023 ja noin 153 euroa/MWh vuodelle 2024.

Euroopan hyödykemarkkinat

Kaasun kysyntä keskisessä Länsi-Euroopassa oli 1 867 (2 225) TWh vuonna 2022.

Jyrkkä lasku Venäjän putkien kaasuvirroissa Eurooppaan nosti kaasun hinnat Euroopassa ennennäkemättömälle tasolle voimakkaan hintaheilunnan keskellä. Kaasun keskimääräinen front month -hinta (TTF) vuonna 2022 oli 133 (48) euroa/MWh. Vuoden 2023 termiinhinta nousi vuoden aikana ja oli 88 euroa/MWh vuoden lopussa verrattuna 45 euroon/MWh vuoden alussa.

Päästöoikeuksien (EUA) markkinoilla hinta laski vuoden aikana ja oli 84 euroa/tonni vuoden 2022 lopussa. Vuoden 2022 alussa EUA-hinta oli 85 euroa/tonni. Päästöoikeuksien koko vuoden 2022 keskimääräinen hinta oli 81 euroa/tonni.

Hiilen termiinhinta (ICE Rotterdam) vuodelle 2023 nousi vuoden alusta, 90 dollaria/tonni, vuoden loppuun, 185 dollaria/tonni.

Helmikuun 2023 lopussa kaasun TTF-termiinhinta oli 53 euroa/MWh loppuvuodelle 2023. EUA-termiinhinta vuodelle 2023 oli tasolla 97 euroa/tonni. Hiilen termiinhinta (ICE Rotterdam) loppuvuodelle 2023 oli 160 dollaria/tonni.

Sähkön kulutus

TWh	2022	2021	2020
Pohjoismaat	385	402	392

Keskimääräiset hinnat

	2022	2021	2020
Sähkön spot-hinta Nord Pool -sähköpörssissä, euroa/MWh	135,9	62,3	10,9
Sähkön spot-hinta Suomessa, euroa/MWh	154,0	72,3	28,0
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE3, Tukholma, euroa/MWh	129,2	66,0	21,2
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE2, Sundsvall, euroa/MWh	61,9	42,6	14,4
Sähkön spot-hinta Saksassa, euroa/MWh	235,4	96,8	30,4
CO ₂ , (ETS EUA seuraava Dec tuote), euroa/tonni CO ₂	81	54	25
Hiili (ICE Rotterdam front month), USD/tonni	279	117	50
Öljy (Brent front month), USD/bbl	99	71	43
Kaasu (TTF front month), euroa/MWh	133	47	9

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

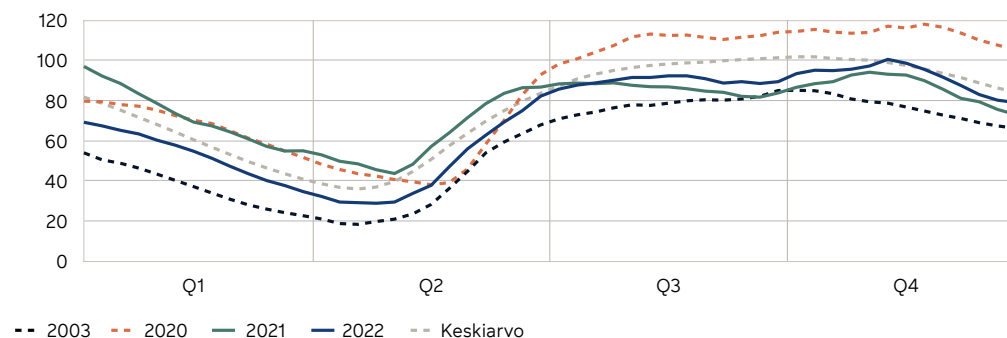
Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vesivarastot

TWh	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Pohjoismaiset vesivarastot	79	73	105
Pohjoismaiset vesivarastot, pitkän ajan keskiarvo	84	84	84

Vesivarastojen energiasisältö Pohjoismaissa, TWh

Lähde: Nord Pool

Vienti/tuonti Pohjoismaat

TWh (+ = tuonti, - = vienti Pohjoismaista)	2022	2021	2020
Vienti/tuonti Pohjoismaiden ja Manner-Euroopan + Baltian välillä	-35	-29	-24
Vienti/tuonti Pohjoismaiden ja Venäjän välillä	4	9	3
Yhteensä	-31	-20	-21

Sääntely-ympäristö

EU:n päästökauppajärjestelmän uudistuksesta sovittu

EU:n toimielimet pääsivät 18.12.2022 alustavaan sopimukseen EU:n päästökauppadirektiivin uudistuksesta. Uudistus nostaa päästökauppajärjestelmän tavoitetasoa ja laajentaa sen soveltamisalaa merkittävästi. Järjestelmän päästövähennystavoitetta nostetaan 43 prosentista 62 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä vuoteen 2005 verrattuna, ja päästöoikeusien tarjonnan ja kysynnän tasapainoa säätelevän markkinavakauseron toimintaa tehostetaan. Vuoden 2026 loppuun mennessä komissio tekee arvioinnin ja raportoi mahdollisuudesta sisällyttää yhdyskuntajätteen poltto päästökauppajärjestelmään vuodesta 2028 alkaen. Vuodesta 2027 alkaen perustetaan uusi päästökauppajärjestelmä (ETS2) yksityistä ja julkista tieliikennettä ja rakennusten lämmitystä varten.

Analytikot ovat arvioineet sovittuun uudistukseen vaikutuksia, ja arvioiden mukaan päästökauppajärjestelmä siirtyy ylitarjonnasta merkittävään niukkuuteen vuosikymmenen lopulla ja sen jälkeen.

Uudistettu päästökauppadirektiivi vastaa suurelta osin Fortumin keskeisiä tavoitteita: Fortum on vaatinut tavoitetason nostamista, markkinavakauseron vahvistamista, jätteenpolton sisällyttämistä päästökauppajärjestelmään sekä päästökauppajärjestelmän laajentamista rakennusten lämmitykseen.

EU:n sähkömarkkinoita tarkoitus uudistaa

Euroopan sähkömarkkinoiden ja markkinamallin arviointi on komission viimeinen merkittävä ilmasto- ja energia-asioita koskeva lainsäädäntöhanke von der Leyenin toimikaudella. Sidosryhmien kuuleminen käynnistyi hieman myöhässä tammikuun 2022 lopussa ja päättyi 13.2.2023, mutta lainsäädäntöehdotuksen antamiseen voi liittyä uusi viive. Markkinoiden keskeisten periaatteiden, kuten marginaalihinnoittelu, radikaalimpiin muutoksiin on poliittista painetta. Siksi Fortum on varoittanut pyrkimyksistä ratkaista nykyinen energiakriisi tekemällä rakenteellisia ja testaamattomia muutoksia markkinoihin. Fortum on korostanut pitävänsä asteittaiseen kehitykseen perustuvia muutoksia parempina kuin mullistavia muutoksia.

Lainsäädäntöehdotuksen tulisi perustua perusteelliseen ja syvälliseen vaikutustenarviointiin. Fortum suosittelee, että tarvittava vakauden, vaihtelun ja joustavuuden taso määritetään tekemällä järjestelmän tarveanalyysi.

EMIR-arviointi alkoi

Kun energiakriisi kärjisty kesällä 2022, se laajeni myös energiahyödykkeiden johdannaismarkkinoille, ja siinä oli riskinä yrityksiin kohdistuva systeeminen maksuhäiriövaikutus. Komissio reagoi tähän hyväksymällä väliaikaisia toimenpiteitä, joilla laajennetaan huomattavasti vakuuksien valikoimaa ja otetaan sähköjohdannaisten kaupassa käyttöön katkaisumekanismi, jonka avulla kaupankäynti voidaan keskeyttää, jos/kun kauppojen hinnat tai liiketoimet muuttuvat liian ennustamattomiksi. Komissio julkisti 7.12.2022 Euroopan markkinainfrastruktuuria koskevaan EMIR-asetukseen liittyvän lainsäädännön tarkistusehdotuksen. Tarkoituksena on parantaa asetusta tekemällä rakennemuutoksia tähän EU:n keskeiseen rahoitusta koskevaan lainsäädäntöön sekä muuttaa joitakin väliaikaisia toimenpiteitä pysyviksi. Vaikka tarkistettu ehdotus on tervetullut ja tarpeellinen, Fortumin mielestä se ei edelleenkään ole riittävä suojaamaan sähkösektoria systeemisten häiriöiden riskeiltä, jos elokuussa 2022 alkaneen vakuuskriisin kaltainen tilanne toistuu.

Kansalliset toimenpiteet sähkökäyttäjien tueksi ja niihin liittyvä poliittinen keskustelu

Sähkönkuluttajia tukevista toimenpiteistä on keskusteltu kiivaasti sen jälkeen, kun sähkön vähittäismyyntihinnat nousivat ennennäkemättömän korkealle tasolle kesällä 2022. Suomen ja Ruotsin hallitukset sopivat useista tukitoimenpiteistä, joilla kuluttajia voidaan auttaa hallitsemaan sähkölaskujaan. Suomessa sovittiin esimerkiksi arvonlisäveron alentamisesta ja sosiaaliturvan parannuksista. Keskusteltavina olevia ehdotuksia ovat tilapäinen kertakorvaus laskuista ja maksuaikojen pidentäminen. Ruotsissa päätettiin, että Svenska Kraftnätin pullonkaulatulot jaetaan kotitalouksille ja yrityksille hyvityksenä suuremmista energialaskuista. Lisäksi on kasvavaa painetta alentaa arvonlisä- ja sähkövero, mutta hallitus ei ole vielä tehnyt uusia päätöksiä. Samalla sähkön vähittäismyyntiyhtiöt ovat ottaneet vapaaehtoisesti käyttöön uusia sähkötuotteita ja -sopimuksia, joissa on alhaisemmat kiinteät hinnat.

Fortum tukee sähköasiakkaiden huolenaiheiden käsittelyä, mutta yhtiö pitää parempina toimenpiteitä, jotka eivät väärinä kilpailua sähkömarkkinoiden toimijoiden välillä eivätkä suosi verkonhaltijoita tai vähittäismyymiä. Vähittäishintakatto olisi vaikea toteuttaa ilman hallituksen laajaa tukea vähittäismyymiille. Hallituksen tukitoimilla ei ole nettovaikutuksia vähittäismyyntiyhtiöihin, mutta laskutusjärjestelmiin tarvittavat muutokset vievät aikaa.

Windfall-verotus Suomessa vuonna 2023

Lyhyen julkisen kuulemisprosessin jälkeen Suomen hallitus teki 29.12.2022 windfall-veroa koskevan esityksen (HE 320/2022 vp). Ehdotuksen tavoitteena on toimeenpanna EU-asetus 2022/1854, joka koskee tuottokattoa ja solidaarisuusmaksua. Asetus toimeenpannaan säätämällä sähkösektorille väliaikainen kansallinen windfall-vero, jolla verotetaan energiakriisin tuottamia ylimääräisiä voittoja ja tuetaan näin saatavilla varoilla kuluttajia suurten energialaskujen maksamisessa. Fortum on samaa mieltä ehdotuksen tavoitteesta, mutta yhtiön mielestä ehdotettu veromalli on monella tavalla ongelmallinen. Malli poikkeaa olennaisesti EU:n tuottokattomallista ja on

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

paljon tiukempi kuin EU-asetus, josta se poikkeaa soveltamisalan, veroperustan ja soveltamisajan osalta. Näin Suomen sähkösektori joutuu epäedulliseen asemaan verrattuna etenkin Ruotsiin, jossa EU:n tuottokatto toteutetaan EU-asetuksen mukaisesti.

Vero koskee sähkösektorin yrityksiä sähköntuotannon, tukkumyynnin ja osittain vähittäismyynnin osalta Suomessa. Ehdotuksen mukaan vero olisi 30 % yhtiöiden nettotuloksesta edellä mainituista sähkötoiminnoista Suomessa siltä osin kuin nettotulos ylittää 10 %:n oman pääoman tuoton tilikaudella 2023. Suomen yhteisövero on 20 %, joten nimellinen kokonaisveroaste olisi 50 % windfall-veron soveltamisalaa kuuluvista nettotuloista. Hallituksen viimeisimpien arvioiden mukaan windfall-vero tuottaisi 0,3–0,4 miljardin euron väliaikaiset verotulot alan toimijoilta vuoden 2023 aikana. Suomen eduskunta hyväksyi sähköalan väliaikaisen voittoveron 27.2.2023 ja verot kannetaan vuoden 2024 aikana.

Fortumin sähköntuotanto Suomessa vastaa noin kolmasosaa sähkön kokonaistuotannosta Suomessa. Noin 40 % Fortumin pohjoismaisesta sähköntuotannosta ja noin 30 % sähköasiakkaista on Suomessa.

Tuottokatto tulee voimaan Ruotsissa 1.3.2023

Ruotsin hallitus on tehnyt lainsäädäntöehdotuksen tuottokattoa koskevan EU-lainsäädännön toimeenpanosta. Ehdotetun lainsäädännön on tarkoitus olla voimassa 1.3.2023–30.6.2023 EU-asetuksen mukaisesti. Tuottokatto on asetettu EU:n määrittämään sähkönhintaan 180 euroa/MWh. Katon ehdotetaan koskevan vain toteutuneita tuottoja. Tämä tarkoittaa, että suojaukset ja muut rahoitussopimukset voidaan vähentää toteutuneista spot-hinnoista. Ruotsin hallitus arvioi, että tuottokatto tuo vaatimattomat 28 miljoonan euron lisäverotulot.

Ruotsin hallituksen ydinvoimaa ja vesivoimaa koskevan ohjelman täytäntönnäpänön tilanne

Kuten hallitusohjelmassa ja tiedonannossa ilmoitettiin, Ruotsin hallitus teki tammikuussa ympäristölakia koskevan lainsäädäntöehdotuksen uutta ydinvoimaa koskevien esteiden poistamiseksi. Nykyisessä lainsäädännössä uusi ydinvoima rajoitetaan enintään 10 reaktoriin kolmessa jo olemassa olevassa ydinvoimalaitoksessa. Uusi lainsäädäntö mahdollistaa sekä suurten reaktoreiden että pieniydinvoimaloiden (small modular reactors, SMR) sijoittamisen uusiin kohteisiin. Ehdotettu lainsäädäntö tulee voimaan 1.3.2024.

Ruotsin hallitus on päättänyt keskeyttää meneillään olevan vesivoiman uudelleenluvituksen vuodeksi, jotta nykyisten vesivoimaloiden toimintaa voidaan turvata paremmin. Ajanjakson aikana analysoidaan sähköjärjestelmälle aiheutuvia seurauksia ja mukautetaan uudelleenluvituksen prosessia, jotta voidaan turvata vesivoiman arvo ja varmistaa, että uudelleenluvituksen prosessin aiheuttama kokonaistuotannon menetys on alle 1,5 TWh kansallisen vesivoimasuunnitelman mukaisesti. Fortum omistaa ja käyttää voimalaitoksia useissa niistä joista, jotka käsitellään tämä prosessin alkuvaiheessa. Keskeytyksen vuoksi nämä voimalaitokset aloittavat oikeusprosessit lupien päivittämiseksi myöhemmin, ja tähän liittyvät tuotannon menetykset voivat jäädä pienemmiksi kuin aluksi arvioitiin.

Segmenttikatsaukset

Liiketoimintamalli

Fortumin hallitus hyväksyi uuden strategian maaliskuun 2023 alussa sisältäen uuden liiketoimintarakenteen ja toimintamallin. Alla olevat liiketoimintasegmentit kuvaavat Fortumin organisaatorakennetta vuonna 2022 ja vuoden aikana tapahtuneita muutoksia.

Fortumin ydintoiminnot sijaitsevat Pohjoismaissa, ja ne koostuvat hiilidioksidipäästöttömästä sähköntuotannosta, sähkön myynnistä, kaukolämmöstä sekä älykkäistä ratkaisuisista resurssitehokkuuden parantamiseksi. Fortum on Pohjoismaiden suurin sähkönmyyjä ja yksi suurimmista sähköntuottajista. Yhtiön tehtävänä on varmistaa toimitusvarmuus sekä nopea ja luotettava siirtyminen hiilineutraaliin talouteen tarjoamalla asiakkaille ja yhteiskunnalle puhdasta energiaa ja kestäviä ratkaisuja.

Vuonna 2022, Fortumilla oli neljä liiketoimintadivisioonaa, jotka ovat Generation, City Solutions, Consumer Solutions ja Russia.

Vuoden 2022 lopussa Fortum sai päätökseen Uniperin myynnin Saksan valtiolle 21.9.2022 allekirjoitetun periaatesopimuksen mukaisesti. Syyskuussa solmitun sopimuksen seurauksena Fortum menetti määräysvallan Uniperissa ja Uniperia ei enää yhdistelty vuoden 2022 kolmannella vuosineljänneksellä. Myytyihin liiketoimintoihin sisältyivät kaikki Uniper-segmentin toiminnot.

Yhtiön palveluksessa oli lähes 7 700 energia-alan ammattilaisen monipuolinen tiimi.

Generation

Generation-segmentti vastaa Fortumin sähköntuotannosta Pohjoismaissa. Siihen kuuluvat hiilidioksidivapaa ydinvoima-, vesivoima- ja tuulivoimatuotanto sekä sähköntuotannon optimointi ja sähkökauppa, markkina-analyysi, lämpövoima ja globaalisti ydinvoiman asiantuntijapalvelut. Uniperin konsolidoinnin päättymisen vuoksi OKG raportoidaan osakkuusyhtiönä aiemman suhteellisen yhdistelyn sijaan (► liite 6).

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Raportoitu			
Liikevaihto	3 655	2 869	27%
- sähkönmyynti	3 600	2 660	35%
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa ¹⁾	2 461	1 937	27%
- muu myynti	55	209	-74%
Liikevoitto	1 403	1 066	32%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ²⁾	-194	64	-403%
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	234	175	34%
Henkilöstön lukumäärä	1 155	1 116	3%

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Vertailukelpoinen			
Käyttökate (EBITDA)	1 765	1 287	37%
Liikevoitto	1 600	1 123	42%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ²⁾	-49	0	-100%
Sidotun pääoman tuotto, %	27,0	19,0	42%
Sidottu pääoma (kauden lopussa)	5 549	5 961	-7%

1) Sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä lämpövoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

2) Voimalaitokset rakennetaan usein yhdessä muiden energiantuottajien kanssa ja omistajat ostavat sähköntuotannon hinnalla, joka vastaa tuotannon kustannuksia korkokuluineen ja tuotantoveroineen. Osuus tuloksesta koostuu lähinnä IFRS-oikaisuisista (esim. ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen kirjanpito) ja poistojen kirjaamisesta alkuperäisistä kauppahinnan kohdistuksista konsernin taseessa (► liite 18).

Generation-segmentin sähköntuotanto Pohjoismaissa pieneni vesivoimatuotannon laskun seurauksena. Tämä johtui tulovirtaaman pienenemisestä segmentin sähköntuotantoalueilla ja vesivarantojen vähenemisestä vuoden aikana. Ydinvoiman tuotantomäärät olivat vakaat ja pysyivät lähes samalla tasolla kuin vuonna 2021. Kokonaissähköntuotannosta 99 % oli hiilidioksidipäästöttömä.

Generation-segmentin saavutettu sähkönhinta nousi 17,1 euroa/MWh eli 40 %. Saavutettu sähkönhinta nousi erittäin hyvin onnistuneen fyysisen ja taloudellisen optimoinnin sekä korkeampien spot-hintojen seurauksena. Vaikka sähkön spot-hinta nousi 97 % segmentin sähköntuotantoalueilla, melko korkeat suojaustasot ja spot-hintaa alhaisempi suojaushinta vaimensivat saavutetun sähkönhinnan nousun vaikutusta. Lisäksi suurimman osan vuodesta saavutettua sähkönhintaa heikensi merkittävä hintaero Ruotsissa korkean systeemihiinnan ja SE2-alueen (Sundsvall) alemman spot-hinnan välillä. Tilanne helpottui neljännellä neljänneksellä. SE2-aluehiinnan tuotteiden alhaisen likviditeetin vuoksi SE2-aluehiinnan suojausaste oli alempi kuin systeemihiinnan suojausasteet, joten sillä oli negatiivinen vaikutus saavutettuun sähkönhintaan.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 42 %. Kasvu johtui pääasiassa korkeammasta saavutetusta sähköhinnasta, jonka vaikutusta tasoitti vesivoiman tuotantomäärien lasku.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli -197 (-57) miljoonan euron vaikutus liikevoittoon pääasiassa suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutoksen seurauksena (► liite 6).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli -49 (0) miljoonaa euroa, josta -36 miljoonaa euroa liittyi osuuteen OKG:n tuloksesta (► liite 6 ja ► liite 18).

Fortumin ja Uniperin yhteinen organisaatio otettiin 1.2.2022 käyttöön vesivoiman ja fyysisen sähkökaupan toiminnoissa Pohjoismaissa. Fortum otti vastuun Uniperin vesivoimatuotannon hallinnasta Ruotsissa sekä fyysisen sähkökaupan optimoinnista ja toimituksista Pohjoismaissa. Kun päätös koko Uniper-omistuosuuden myynnistä oli tehty, sovittiin kaiken strategisen yhteistyön lopettamisesta ja kehitystyön jatkamisesta kahtena erillisenä yhtiönä 1.12.2022 alkaen. Vesivoiman osalta yhteistyön päätyminen tarkoitti sitä, että noin 160 Fortumin työntekijää siirtyi jälleen Uniperin palvelukseen Ruotsissa. Vetyliiketoiminnan kehitysportfolio jaettiin yhtiöiden kesken. Perstörpin kanssa perustettu yhteishanke Project Air jatkaa Uniperin kanssa.

Fortum ilmoitti 3.3.2022 päättäneensä hakea Loviisan ydinvoimalaitoksen molemmille yksiköille uutta käyttöluvaa vuoden 2050 loppuun saakka. Valtioneuvosto myönsi 16.2.2023 uuden käyttöluvan Fortumin Loviisan ydinvoimalaitoksen molemmille yksiköille vuoden 2050 loppuun saakka. Lupakauden aikana voimalaitoksen odotetaan tuottavan jopa 170 terawattituntia päästötöntä sähköä. Toiminnan jatkamiseen ja käyttöäin pidentämiseen liittyvät investoinnit vuoteen 2050 mennessä nousevat arviolta miljardiin euroon. Viiden viime vuoden aikana Fortum on jo investoinut noin 300 miljoonaa euroa Loviisan voimalaitoksen kunnostamiseen. Loviisan voimalaitos on Suomen ensimmäinen ydinvoimalaitos. Siinä on kaksi yksikköä, joista ensimmäinen aloitti toimintansa helmikuussa 1977 ja toinen marraskuussa 1980.

TVO:n Olkiluodon kolmannen ydinvoimalaitosyksikön (OL3) sähköntuotanto käynnistyi 12.3.2022. Kesäkuussa säännöllisen sähköntuotannon aloittamista lykättiin syyskuusta joulukuuhun. Lokakuussa OL3:n turbiinilaitoksen syöttövesipumppuissa havaittiin vaurioita. TVO ilmoitti 22.12.2022, että Olkiluoto 3:n syöttövesipumppujen vaurioiden tutkinta oli pääosin valmistunut ja että sähkön koetuotanto jatkuisi 27.12.2022. Tammikuussa 2023 tuotanto keskeytyi jälleen kuukaudeksi syöttövesipumppujen juoksupyörien suunniteltuja tarkastuksia varten, ja seuraava koetuotantojakso käynnistyi helmikuussa. TVO:n mukaan säännöllisen sähköntuotannon odotetaan alkavan huhtikuussa 2023. OL3:n kokonaiskapasiteetti on noin 1 600 MW, ja yksikön valmistuttua voimalaitos tuottaa noin 14 % Suomen kokonais sähköntuotuksesta (► liite 29).

Fortum ilmoitti 9.6.2022, että Fortum ja Gasgrid Finland olivat allekirjoittaneet esisopimuksen Suomen ensimmäisen kelluvan LNG-terminaalialuksen (FRSU), Exemplarin, sijoittamisesta Fortumin Inkoon satamaan. Suomen etelärannikolla sijaitsevassa Inkoossa on tarkoitukseen erinomaisesti sopiva syväsatama lähellä putkilinjoja, joista kaasu jaellaan pääasiassa teollisuuden loppukäyttäjille Suomessa, Virossa ja Itämeren alueella. Gasgrid Finland vuokraa kelluvan LNG-terminaalialuksen kymmenen vuoden ajaksi, ja sen kapasiteetti riittää sekä Suomen että Viron kaasutarpeisiin. Kelluva LNG-terminaalialus Exemplar saapui Inkooseen 28.12.2022. Tämä Gasgrid Finlandin johdolla toteutettu hanke varmistaa kaasun toimittamisen teollisuudelle, energiantuotantoon ja kotitalouksille sekä turvaa Suomen huoltovarmuuden talvesta 2023 alkaen. Ratkaisu myös korvaa aiemmat kaasutoimitukset Venäjältä Imatran kautta. Kaasutoimitukset Venäjältä keskeytettiin toukokuussa.

Vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä Fortum tarjosi Meri-Porin lauhdevoimalaitosta tehoreserviin lokakuuhun 2023 saakka. Suomen Energiavirasto kuitenkin ilmoitti 16.9.2022, että Meri-Poria ei ollut valittu reserviin tarjouskilpailussa, ja Fortum alkoi valmistella sitä kaupalliseen käyttöön toimitusvarmuuden ylläpitämiseksi Suomessa meneillään olevan energiakriisin aikana. Lokakuussa voimalaitoksessa tehtiin perusteellinen vuosihuolto, jolla pyritään varmistamaan toiminta tarvittaessa täydellä 560 MW:n teholla. Varsinaisen sähköntuotannon käyttöönotto riippuu sähkömarkkinoiden tilanteesta, ja joulukuusta lähtien Meri-Pori on osallistunut spot-markkinoille. Meri-Pori on Suomen viimeinen vain sähköä tuottava hiililauhdelaitos, joka käyttää polttoaineena kivihiihtä. Se otettiin käyttöön vuonna 1994, ja se oli tehoreservissä kesäkuusta 2017 kesäkuuhun 2022.

Fortum ilmoitti 17.10.2022 käynnistäneensä kaksivuotisen selvityksen uuden ydinvoiman edellytyksistä Suomessa ja Ruotsissa. Fortum kartoittaa sekä pieniydinvoimaloiden (small modular reactors, SMR) että

perinteisten suurten reaktoreiden kaupallisia, teknologisia ja yhteiskunnallisia vaatimuksia. Tarkastelua tehdään myös poliittisella, lainsäädännöllisellä ja sääntelyn tasolla. Ydinvoima-alan tulevaisuuden hankkeet toteutetaan todennäköisimmin erilaisilla yhteistyöjärjestelyillä. Selvityksessä tutkitaan myös palvelujen liiketoimintamahdollisuuksia uusille hankkeille Euroopassa sekä vedyn teollisen käytön osalta. Fortum on myös ilmoittanut tutkivansa yhteistyömahdollisuuksia ydinvoiman osalta suomalaisen energiayhtiön Helenin, ranskalaisen Electricité de France (EDF) ja ruotsalaisen Kärnfull Next AB:n kanssa. Mahdolliset investointipäätökset tehdään myöhemmin.

Fortum allekirjoitti 22.11.2022 sopimuksen Westinghouse Electric Companyn kanssa uuden polttoainetyypin suunnittelusta, lisensoinnista ja toimittamisesta Loviisan voimalaitokselle. Uusi polttoainetyyppi perustuu British Nuclear Fuel Limitedin vuosina 2001–2007 Loviisan voimalaitokselle toimittamaan polttoaineeseen, joka oli käytössä rinnakkain venäläisen TVELin toimittaman polttoaineen kanssa 2000-luvun alussa. Uuden polttoaineen käyttöönotto on monivuotinen viranomaishyväksyntöjä vaativa projekti. Polttoainesopimus venäläisen TVELin kanssa on voimassa voimalaitoksen nykyisten käyttöluoppien loppuun asti, vuosiin 2027 ja 2030 saakka.

Sähköntuotanto energialähteittäin

TWh	2022	2021	Muutos 22/21
Vesivoima, Pohjoismaissa	19,1	23,3	-18%
Ydinvoima, Pohjoismaissa	23,4	23,5	0%
Lämpövoima, Pohjoismaissa	0,3	0,0	6515%
Yhteensä	42,9	46,8	-8%

Pohjoismainen myynti

TWh	2022	2021	Muutos 22/21
Myynti Pohjoismaissa	50,9	54,1	-6%
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa ¹⁾	41,1	45,3	-9%

1) Sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä lämpövoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakashoppia tai muita ostoja.

Saavutettu sähkönhinta

euroa/MWh	2022	2021	Muutos 22/21
Generationin saavutettu sähkönhinta Pohjoismaissa ¹⁾	59,9	42,8	40%

1) Generation-segmentin sähkön tukkuhinta sisältää vesi- ja ydinvoimantuotannon. Se ei sisällä lämpövoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakashoppia tai muita ostoja.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

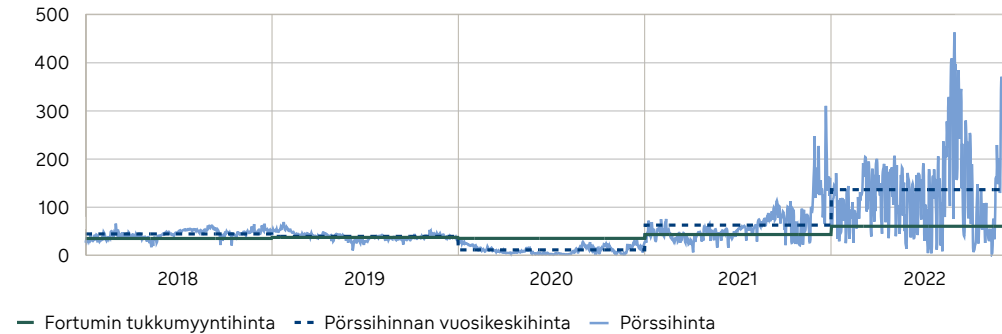
Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Nord Pool, tukkusähkön hinta, 2018–2022, EUR/MWh

Lähde: Nord Pool, Fortum

City Solutions

City Solutions -segmentti vastaa kestävästä kaupunkiratkaisuista. Segmenttiin kuuluvat kaukolämpö ja -kylmä, jätteen energiahyötykäyttö ja muut kiertotalouden ratkaisut sekä aurinkovoiman tuotanto, palvelut ja uuden biomassapohjaisen liiketoiminnan kehittäminen. Segmentillä on liiketoimintaa Pohjoismaissa, Puolassa ja Intiassa.

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Raportoitu			
Liikevaihto	1 282	1 302	-2%
- lämmönmyynti	505	612	-17%
- sähkönmyynti	252	205	23%
- jätteiden käsittelyn myynti ¹⁾	237	250	-5%
- muu myynti ²⁾	288	236	22%
Liikevoitto	719	2 671	-73%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	14	42	-67%
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	159	162	-2%
Henkilöstön lukumäärä	1 691	1 766	-4%

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Vertailukelpoinen			
Käyttökate (EBITDA)	177	317	-44%
Liikevoitto	28	135	-79%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	14	42	-67%
Sidotun pääoman tuotto, %	2,3	6,1	-62%
Sidottu pääoma (kauden lopussa)	1 760	2 456	-28%

1) Jätteiden käsittelyn myynti koostuu jätteiden vastaanottomaksuista ja ympäristörakentamisen palvelumyynnistä.

2) Muu myynti koostuu pääasiassa käyttö- ja kunnossapitopalveluista sekä uusiutuotteiden ja polttoaineiden myynnistä.

Lämmönmyynti laski 24 %. Tämä oli seurausta pääasiassa rakennemuutoksista, jotka johtuivat Baltian kaukolämpöliiketoiminnan myynnistä sekä Fortumin 50 %:n omistusosuuden myynnistä Fortum Oslo Varme -kaukolämpöyhtiöstä Norjassa. Myös aiempaa lämpimillä säälolosuhteilla kaikilla lämmönmyyntialueilla oli

negatiivinen vaikutus volyymeihin. Sähkönmyynti laski 45 %. Tämä johtui pääasiassa Baltian kaukolämpöliiketoiminnan myynnistä ja 250 megawatin Pavagada II -aurinkovoimalan ja Rajasthanin 250 megawatin aurinkovoimalan myynnistä Intiassa sekä Fortumin 50 %:n omistusosuuden myynnistä Fortum Oslo Varme -kaukolämpöyhtiöstä Norjassa. Lisäksi sähkön myyntimääriin vaikutti sähkönmyynnin lasku Suomessa. Se johtui maakaasun ja CO₂-päästöoikeuksien hintojen noususta, jonka seurauksena polttoainevalikoima muuttui ja sähkön tuotantomäärät pienenevät.

Vertailukelpoinen liikevoitto laski 79 % eli 107 miljoonaa euroa. Tämä johtui pääasiassa selvästi korkeammista fossiilisten polttoaineiden, pellettien ja CO₂-päästöoikeuksien hinnoista ja alemmista metallien hinnoista, minkä vaikutusta sähkön- ja lämmönhintojen nousu tasoitti. Vertailukelpoista liikevoittoa heikensivät myös rakennemuutokset, jotka aiheutuivat Fortumin omistusosuuden myynnistä Fortum Oslo Varmesta, Baltian kaukolämpöliiketoiminnan myynnistä sekä 250 megawatin Pavagada II -aurinkovoimalan ja Rajasthanin 250 megawatin aurinkovoimalan myynnistä Intiassa. Näiden vaikutusta tasoitti 5 miljoonan euron veroton voitto 250 megawatin aurinkovoimalan myynnistä Rajasthanissa Intiassa. Voitot Rajasthanin aurinkovoimalan myynnistä on kirjattu vertailukelpoiseen liikevoittoon kahdessa erässä. Ensimmäinen 11 miljoonan euron erä kirjattiin vuonna 2021 ja toinen 5 miljoonan euron erä kirjattiin vuonna 2022.

Liikevoittoon vaikuttivat 690 (2 536) miljoonan euron vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka liittyivät pääasiassa 638 miljoonan euron verottomaan voittoon Fortum Oslo Varmen myynnistä sekä suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutokseen. Vertailukauteen sisältyi 2,4 miljardin euron veroton voitto Stockholm Exergi Holding AB:n myynnistä ja 254 miljoonan euron voitto Baltian kaukolämpöliiketoiminnan myynnistä (► liite 6).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 14 (42) miljoonaa euroa. Vertailukauteen sisältyi 28 miljoonan euron osuus Stockholm Exergin tuloksesta. Fortumin 50 %:n omistusosuus myytiin syyskuussa 2021 (► liite 6 ja ► liite 18).

Fortum ilmoitti 4.2.2022 voittaneensa Intian Solar Energy Corporationilta (SECI) oikeuden rakentaa Kamatakaan Intiaan kaksi aurinkovoimalaitosta, joiden kokonaiskapasiteetti on 600 megawattia (MW). Fortum osallistui 16.3.2022 Gujarat Urja Vikas Nigam Limitedin (GUVNL) järjestämään aurinkovoimahuutokauppaan Intiassa ja voitti oikeuden rakentaa Gujaratiin 200 MW:n aurinkovoimalaitoksen. Nämä projektit on tarkoitus kehittää yhdessä kumppanin kanssa ja ottaa käyttöön vuoteen 2024 mennessä.

Fortum ilmoitti 3.3.2022 päättäneensä lopettaa Puolan kaukolämpöliiketoimintansa strategisen arvioinnin. Fortum arvioi vaihtoehtoja hiilestä luopumiseksi näillä tuotantolaitoksilla hiilineutraaliustavoitteensa mukaisesti. Vuoden 2022 lopussa Fortumin hiileen perustuva kapasiteetti Puolassa oli 0,5 GW.

Fortum ja Microsoft ilmoittivat 17.3.2022 maailman laajimmasta yhteistyöstä kotien, palvelujen ja yritysten lämmittämisessä vastuullisella hukkalämmöllä, jota saadaan pääkaupunkiseudulle rakennettavasta uudesta datakeskuksesta. Konseptissa hyödynnetään lämmön talteenotossa ja jakelussa Fortumin olemassa olevaa kaukolämpöinfrastruktuuria, joka on Suomen toiseksi suurin. Fortumin kaukolämpöinfrastruktuuriin tällä alueella kuuluu noin 900 kilometriä maanalaisia putkia, jotka siirtävät lämpöä noin 250 000 käyttäjälle. Kun ratkaisu on otettu käyttöön, noin 60 % alueen lämmityksestä tuotetaan ilmastoystävällisellä hukkalämmöllä.

Fortum ilmoitti 19.5.2022 saaneensa päätökseen 50 %:n omistusosuutensa myynnin norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:stä institutionaalisisia sijoittajista koostuvalle ryhmälle, johon kuuluvat Hafslund Eco, Infranode ja HitecVision. Kaupan velaton kokonaisarvo on noin 1 miljardi euroa. Kaupan myötä Oslon kaupungin myöntämää 0,2 miljardin euron osakaslainaa ei enää yhdistellä Fortum-konserniin. Fortum kirjasi kaupasta City Solutions -segmentin vuoden 2022 tulokseen 638 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Heinäkuussa Fortum ja GIG (Green Investment Group, Macquarie Asset Managementiin kuuluva vihreään sijoittamiseen erikoistunut yritys) päättivät investoida uuteen jätteenpolttolaitokseen Glasgow'ssa Skotlannissa 50/50-omisteisen yhteisyrityksen kautta. Kun laitos on valmistunut, sen käsittelykapasiteetin odotetaan olevan 350 000 tonnia jätettä vuodessa. Laitoksen kokonaissähköntuotantokapasiteetin odotetaan olevan 45 MWe, mikä vastaa noin 90 000 kodin sähkönkulutusta.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Lämmönmyynti maittain

TWh	2022	2021	Muutos 22/21
Suomi	2,8	3,1	-10%
Puola	3,5	3,8	-8%
Norja	0,8	1,8	-56%
Muut maat	0,4	1,3	-62%
Yhteensä	7,6	10,0	-24%

Sähkönmyynti maittain

TWh	2022	2021	Muutos 22/21
Suomi	0,9	1,3	-31%
Puola	0,8	0,7	14%
Muut maat	0,1	1,3	-92%
Yhteensä	1,8	3,3	-45%

Consumer Solutions

Consumer Solutions -segmentti kattaa sähkö- ja kaasutuotteiden vähittäismyynnin Pohjoismaissa, Puolassa ja Espanjassa, mukaan lukien asiakaspalvelun ja laskutuksen. Fortum on Pohjoismaiden suurin sähkön vähittäismyyjä, ja yhtiöllä on noin 2,2 miljoonaa asiakasta ja useita eri tuotemerkkejä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Puolassa ja Espanjassa. Consumer Solutions tarjoaa sähkötuotteita ja niihin liittyviä lisäpalveluja sekä digitaalisia kuluttajaratkaisuja.

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Raportoitu			
Liikevaihto	4 578	2 622	75%
- sähkönmyynti	4 026	2 253	79%
- kaasunmyynti	392	225	74%
- muu myynti	161	144	12%
Liikevoitto	-149	495	-130%
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	71	68	4%
Henkilöstön lukumäärä	1 179	1 176	0%

milj. euroa	2022	2021	Muutos 21/20
Vertailukelpoinen			
Käyttökate (EBITDA)	173	123	41%
Liikevoitto	97	52	87%
Sidottu pääoma (kauden lopussa)	1 365	1 125	21%

Sähkönmyynti laski 6 %, mikä johtui Pohjoismaiden lämpimämmästä säästä vuoden 2021 ensimmäisen ja neljännen neljänneksen selvästi kylmempiin lämpötiloihin verrattuna. Kaasun myyntimäärä laski 20 %, koska lämpötilat olivat tavanomaista korkeammat Puolassa ja ennennäkemättömän korkeat kaasun hinnat vähensivät edelleen kysyntää ja energiankulutusta. Kokonaismyyntituotto kasvoi 75 %, kun sähkön ja kaasun hinnat nousivat merkittävästi Pohjoismaissa ja Puolassa.

Vertailukelpoinen liikevoitto kasvoi 87 %. Tämä johtui pääasiassa sähkön ja kaasun myyntikatteiden paranemisesta ja kaasuväestöjen myyntiin liittyvistä positiivisista kertaluonteisista eristä. Positiivista vaikutusta tasoittivat kustannusten kasvu ja lisäpalvelujen myynnin lasku. Vuoden 2021 neljännen neljänneksen tulos oli selvästi negatiivinen sähköostojen kustannusten nousun ja negatiivisten katteiden seurauksena.

Asiakasaktiivisuus Fortumin asiakaspalvelukeskuksissa pysyi korkealla tasolla koko vuoden ajan. Resursseja lisättiin, jotta kasvaneisiin yhteydenottoihin ja suureen asiakaskysyntään voitiin vastata. Asiakastytyväisyys ja suositusasteet paranivat edelleen vuoden aikana, mikä varmisti liiketoiminnan kilpailukyyn.

Fortum laajensi tuotevalikoimaansa nykyisten asiakastarpeiden mukaisesti auttaakseen asiakkaitaan selviytymään ennennäkemättömän korkeista ja epävakaista sähköhinnoista poikkeuksellisissa markkinatilanteissa. Fortum myös tarjoaa neuvoja sähkön säästämiseen sekä kannustaa älykkääseen kulutukseen ja siirtämään kulutusta pois huipputunneilta, mikä tukee koko energijärjestelmää. Lisäksi asiakkaat saivat tukea laskujen aktiivisempaan hallintaan, ja heille tarjottiin joustavampia maksusuunnitelmia.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli -246 (443) miljoonan euron vaikutus liikevoittoon suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutoksen seurauksena (► liite 6).

Fortum ilmoitti 3.3.2022 päättäneensä lopettaa Consumer Solutions -liiketoimintansa strategisen arvioinnin ja jatkaa liiketoiminnan kehittämistä osana konsernia.

Myynti

TWh	2022	2021	Muutos 22/21
Sähkö	29,6	31,5	-6%
Kaasu ¹⁾	4,8	6,0	-20%

1) Ei sisällä tukkumyyntiä.

Asiakasmäärä

Tuhatta ¹⁾	2022	2021	Muutos 22/21
Sähkö	2 130	2 120	0%
E-mobility ²⁾	70	70	0%
Kaasu	40	50	-20%
Yhteensä	2 240	2 230	0%

1) Pyöristettynä lähimpään 10 000:een.

2) Mitattuna neljännesvuosittain maksavina asiakkaina.

Russia

Russia-segmentti koostuu sähkön ja lämmön tuotannosta ja myynnistä Venäjällä. Segmentti sisältää Fortumin kokonaan omistamat voimalaitokset sekä yhteisyritykset uusiutuvan sähköntuotannon rakentamiseen ja sähkön- ja lämmönmyyntiin sekä yli 29 %:n omistusosuuden osakkuusyhtiö TGC-1:ssä. Yhteisyritykset ja osakkuusyhtiö yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä.

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Raportoitu			
Liikevaihto	1 031	906	14%
- sähkönmyynti	856	761	12%
- lämmönmyynti	156	137	14%
- muu myynti	19	8	138%
Liikevoitto	-690	227	-404%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-443	62	-815%
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	62	83	-25%
Henkilöstön lukumäärä	2 724	2 627	4%

milj. euroa	2022	2021	Muutos 21/20
Vertailukelpoinen			
Käyttökate (EBITDA)	411	404	2%
Liikevoitto	260	261	0%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	30	62	-52%
Sidotun pääoman tuotto, %	11,3	12,9	-12%
Sidottu pääoma (kauden lopussa)	1 690	2 508	-33%

Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seurauksena Fortum ilmoitti toukokuussa 2022 päättäneensä poistua Venäjän markkinoilta. Myyntiprosessi on käynnissä. Länsimaiden Venäjälle asettamien pakotteiden ja Venäjän vastapakotteiden vuoksi konsernin Venäjän toimintaan kohdistuu merkittäviä valuuttasiirtojen rajoituksia, jotka vaikuttavat rahavirtoihin ja mahdollisuuksiin siirtää varoja Venäjältä. Tämä koskee myös mahdollisia osingonjakoja. Fortum on lopettanut kaikki uudet investointihankkeet ja rahansiirrot Venäjälle, eikä yhtiö myönnä uutta rahoitusta venäläisille tytäryhtiöilleen.

Sähkön tuotantomäärät pysyivät ennallaan. Lämmöntuotanto laski Argayashin yhteistuotantolaitoksen myynnin ja Tseljabinskin ja Tjumenin lämpimämmän sään seurauksena ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Liikevaihto kasvoi 14 %. Kasvu johtui Venäjän ruplan vahvistumisesta ja sähkönhintojen noususta, joiden vaikutusta tasoittivat Nyagan 1 -tuotantoyksikön CSA-maksujen päätyminen ja Argayashin yhteistuotantolaitoksen myynti. Venäjän ruplan kurssimuutoksen vaikutus oli 160 miljoonaa euroa.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli edellisvuoden tasolla. Nyagan 1 -tuotantoyksikön CSA-maksujen päättymisen negatiivista vaikutusta tasoittivat 40 miljoonan euron Venäjän ruplan kurssimuutoksen vaikutus, sähkönhintojen nousu ja poistojen pienentyminen ensimmäisellä neljänneksellä kirjattujen arvonalentumisten seurauksena. Vertailukausi sisältää 17 miljoonan euron positiivisen vaikutuksen CSA-kapasiteettimaksuilla tuetun 116 MW:n aurinkoenergiainfran myynnistä Fortumin ja RDIF-rahaston (Russian Direct Investment Fund) yhteisyritykselle.

Liikevoittoa heikensivät 905 miljoonan euron arvonalentumiset, jotka liittyivät Russia-segmentin aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 30 (62) miljoonaa euroa. Osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta vaikuttivat 475 miljoonan euron arvonalentumiset, jotka liittyivät Fortumin omistukseen TGC-1:ssä ja yhteisyrityksissä (► liite 6 ja ► liite 18).

Fortum ilmoitti 18.1.2022, että 1,3 GW:n tuulivoimahankkeet siirretään uudelle yhteisyritykselle. Nämä tuulivoimahankkeet ovat kuitenkin osa niitä resursseja ja toimintoja, jotka ovat mukana käynnissä olevassa myyntiprosessissa, koska Fortum on päättänyt poistua hallitusti Venäjältä Ukrainan sodan vuoksi. Fortumin omistusosuus 1,3 GW:n tuulivoimahankkeista on esitetty muissa lyhytaikaisissa varoissa ja korollisissa veloissa.

Fortum ilmoitti 3.5.2022 kirjanneensa vuoden 2022 ensimmäisen neljänneksen tulokseensa arvonalentumisia, jotka liittyivät yhtiön Venäjän toimintoihin Venäjän hyökkäyksen, Ukrainan sodan ja niiden myötä kiristyneen geopoliittisen tilanteen, epävarmuustekijöiden ja riskien seurauksena. Fortum ilmoitti 7.2.2023 kirjaavansa lisää arvonalentumisia vuoden 2022 neljännen neljänneksen tulokseensa. Arvonalentumiset (ennen veroja) Venäjällä vuonna 2022 ovat yhteensä noin 1,7 miljardia euroa.

Lisätietoja on kappaleessa "Fortum Venäjällä", ► liite 7 ja ► liite 19.

Sähkön- ja lämmöntuotanto Venäjällä

TWh	2022	2021	Muutos 22/21
Sähkötuoantto Venäjällä	28,6	28,6	0%
Lämmöntuotanto Venäjällä	15,7	17,1	-8%

Lopetetut toiminnot (Uniper)

milj. euroa	2022	2021	Muutos 22/21
Liikevaihto	128 102	106 127	21%
Vertailukelpoinen liikevoitto	-4 747	1 107	529%
Liikevoitto	-16 402	-4 913	-234%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	71	23	209%
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	-11 302	-4 121	-174%
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista, emoyhtiön omistajien osuus	-3 428	-3 246	-6%
Liiketoiminnan rahavirta	-10 870	3 851	382%
Henkilöstön lukumäärä	N/A	11 494	N/A

Fortum, Uniper ja Saksan hallitus allekirjoittivat 21.9.2022 periaatesopimuksen, jonka mukaan Fortum myy koko omistuksensa Uniperissa Saksan valtiolle. Tässä vaiheessa määräysvalta siirtyi Saksan valtiolle, ja Uniperin konsolidointi päättyi vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä. Fortum ilmoitti 21.12.2022 saaneensa päätökseen Uniper SE -omistuksensa myynnin Saksan valtiolle. Fortum sai vastikkeena osakekaupasta yhteensä noin 0,5 miljardia euroa, ja Uniper maksoi takaisin Fortumin myöntämän 4 miljardin euron osakaslainan.

Lisätietoja kaupasta on kappaleessa **Uniperin divestointi**, ja Uniperin konsolidoinnin päättymisestä ► liite 3.

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit

milj. euroa	2022	2021
Investoinnit käyttöomaisuuteen		
Aineettomat hyödykkeet	88	68
Aineelliset hyödykkeet	437	375
Yhteensä	525	443
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin		
Tytäryritysosakkeet	0	210
Osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet	14	39
Muut sijoitukset	19	31
Yhteensä	33	281

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin vuonna 2022 olivat 558 (724) miljoonaa euroa. Investoinnit käyttöomaisuuteen olivat 525 (443) miljoonaa euroa (► liite 3 ja ► liite 6).

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortum suunnittelee ottavansa tai on alkanut ottaa käyttöön uutta sähkön- ja lämmöntuotantokapasiteettia ja suorittavansa perusparannuksia olemassa oleviin laitoksiin seuraavasti:

Tyyppi	Sähkön- tuotanto- kapasiteetti MW	Lämmön- tuotanto- kapasiteetti MW	Toimitus alkoi/alkaa
Generation			
Pjelax-Böle ja Kristinestad Norr, Suomi	Tuuli	380	II/2024

Generation

Fortum ilmoitti 3.3.2021 merkittävästä investoinnista patoturvallisuuteen Ruotsissa, jossa yhtiö investoi yli 450 miljoonaa kruunua (noin 44 milj. euroa) satavuotiaan Forshuvudin vesivoimalaitoksen laajoihin parannustöihin vuosina 2021–2025. Investointi varmistaa voimalaitoksen turvallisen käytön uusiutuvan sähkön tuottajana ja tasapainottaa sääriippuvaisempaa sähköntuotantoa.

Fortum ilmoitti 22.12.2021 päättäneensä rakentaa 380 megawatin Pjelax-Bölen ja Kristinestad Norrin tuulipuistot Närpiöön ja Kristiinankaupunkiin yhteistyössä energiayhtiö Helen Oy:n kanssa. Rakentaminen alkoi tammikuussa 2022, ja tuulipuistot arvioidaan otettavan käyttöön viimeistään vuoden 2024 toisella neljänneksellä. Fortumin enemmistöosuus hankkeesta on 60 % ja Helenin vähemmistöosuus 40 %. Fortum yhdistelee investoinnin taseeseensa. Hankkeiden investoinnit ovat noin 360 miljoonaa euroa, josta Fortumin osuus on noin 216 miljoonaa euroa.

City Solutions

Kesäkuussa 2021 Fortum ilmoitti myyvänsä Pavagada II:n 250 megawatin ja Rajasthanin 250 megawatin aurinkovoimapuistot Actisille Intiassa. Osapuolet allekirjoittivat myös sopimuksen mahdollisista lisäinvestoinneista aurinkovoimalaitoksiin Intiassa. Kaupan velaton kokonaisarvo oli noin 280 miljoonaa euroa. Kokonaisarvo sisältää nettovelan, jota ei kaupan myötä enää yhdistellä Fortum-konserniin. Pavagada II -aurinkovoimalaitoksen (250 MW) myynti saatiin päätökseen lokakuussa 2021. Rajasthanin aurinkovoimalaitoksen myynnin ensimmäinen vaihe saatiin päätökseen marraskuussa 2021 ja toinen vaihe toukokuussa 2022.

Fortum ilmoitti 16.5.2022 saaneensa päätökseen 50 %:n omistusosuutensa myynnin norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:stä institutionaalista sijoittajista koostuvalle ryhmälle, johon kuuluvat Hafslund Eco, Infranode ja HitecVision. Kaupan allekirjoituksesta ilmoitettiin 22.3.2022. Kaupan velaton kokonaisarvo on noin 1 miljardi euroa. Kaupan myötä Oslon kaupungin myöntämää 0,2 miljardin euron osakaslainaa ei enää yhdistellä Fortum-konserniin. Fortum kirjasi kaupasta City Solutions -segmentin vuoden 2022 tulokseen 638 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Heinäkuussa Fortum ja GIG (Green Investment Group, Macquarie Asset Managementiin kuuluva vihreään sijoittamiseen erikoistunut yritys) päättivät investoida uuteen jätteenpolttolaitokseen Glasgow'ssa Skotlannissa 50/50-omisteisen yhteisyrityksen kautta. Kun South Clyden jätteenpolttolaitos on valmistunut, sen käsittelykapasiteetti on 350 000 tonnia jätettä vuodessa. Laitoksen kokonaissähköntuotantokapasiteetin odotetaan olevan 45 MWe, mikä vastaa noin 90 000 kodin sähkönkulutusta.

Fortum ilmoitti 7.12.2022, että yhtiön uuden akkumateriaalien kierrätyslaitoksen rakennustyöt ja vaihteelliset käyttöönottokokeet Suomessa oli saatu päätökseen suunnitelmien mukaisesti. Kesäkuussa 2021 Fortum teki päätöksen investoida litiumakkujen kierrätyskapasiteettinsa laajentamiseen rakentamalla hydrometallurgisen kierrätyslaitoksen Harjavaltaan. Kaupallinen toiminta alkaa käyttöönottovaiheen jälkeen vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Investoinnin arvo on noin 27 miljoonaa euroa. Investointi kasvattaa Fortumin hydrometallurgista kierrätyskapasiteettia ja mahdollistaa akkukemikaalien tuotannon.

Muut toiminnot

Fortum myi 1.9.2022 sähköautojen latauspalvelu Plugsurfin Fleetcor Technologiesille, joka on maailman johtavia yritysten maksutapahtumiin erikoistuneita yrityksiä. Velaton kauppahinta oli noin 75 miljoonaa euroa, ja Fortum kirjasi kaupasta 61 miljoonan euron verottoman myyntivoiton Muut toiminnot -segmentin vuoden 2022 tulokseen.

Fortum sai 18.8.2022 päätökseen 30 %:n omistuksensa myynnin sähköajoneuvojen julkisten latauspisteiden operaattori Recharge AS:stä Infracapitalille. Infracapital on osa sijoitusyhtiö M&G:tä ja vastaa sen pääomasijoituksista infrastruktuuriin. Kauppa julkistettiin 10.6.2022. Kaupan myötä Infracapital omistaa 100 % Rechargen osakekannasta. Recharge on Pohjoismaiden suurin latausverkko. Siihen kuuluu yli 4 600 latauspistettä 830 toimipisteessä. Kauppahinta oli 85 miljoonaa euroa, ja Fortum kirjasi Muut toiminnot -segmentin vuoden 2022 tulokseen 77 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Russia

Venäjän hyökkäyssodan Ukrainassa ja nykyisen poliittisen tilanteen vuoksi Fortum on lopettanut kaikki uudet investointiprojektit Venäjälle.

Tutkimus ja kehitys

Kestävä kehitys on olennainen osa Fortumin strategiaa. Nykyisten liiketoimintojensa rinnalla yhtiö tutkii ja kehittää puhtaaseen energiaan liittyviä uusia kasvuratkaisuja.

Fortumin tavoitteena on olla energiateknologian ja sovelluskehityksen edelläkävijä. Fortum kiihdyttää innovaatiotoimintaa ja uusien ratkaisujen kaupallistamista vahvistamalla omaa kehitystyötään ja digitalisaation hyödyntämistä sekä solmimalla kumppanuuksia maailman johtavien toimittajien, teknologia- ja palveluyritysten sekä tutkimuslaitosten kanssa. Fortum investoi suoraan ja välillisesti lupaavia uusia innovaatioita kehittäviin kasvuyrityksiin, jotka keskittyvät hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen, joustavuuteen, puhtaaseen kaasuun tai vauhdittavat siirtymää kiertotalouteen. Fortum investoi myös teknologioihin, jotka tukevat nykyisen tuotannon ja järjestelmien parempaa hyödyntämistä ja jotka voivat luoda uusia markkinoita ja tuotteita Fortumille. Fortum pyrkii jatkuvasti kehittämään puhtaan energian ratkaisuja sekä ratkaisuja, jotka parantavat resurssi- ja systeemitehokkuutta.

Fortum raportoi tutkimus- ja kehitykseen menot vuositasolla. Vuonna 2022 Fortumin tutkimus- ja kehitykseen menot olivat 55 (54) miljoonaa euroa eli 0,6 % (0,8 %) liikevaihdosta.

	2022	2021	2020	Muutos 22/21
T&K-kulut, milj. euroa	55	54	56	2%
T&K-kulut, % liikevaihdosta	0,6	0,8	0,1	

Muutokset konsernin johdossa

Fortumin Russia-divisioonan johtaja Alexander Chuvaev jäi pois yhtiön johtoryhmästä 1.9.2022. Chuvaev jatkaa Fortumin Venäjän liiketoiminnoista vastaavana johtajana ja raportoi toimitusjohtaja Markus Rauramolle.

Fortum ilmoitti 16.12.2022, että osana Fortumin käynnissä olevaa strategiaprosessia yhtiön talousjohtajana helmikuusta 2021 toiminut Bernhard Günther luopui talousjohtajan tehtävästä omasta aloitteestaan. Hän vastasi Fortumissa myös Uniperin mahdollista integraatiota valmistelleesta projektista. Uniperin talousjohtaja Tiina Tuomela palaa Fortumiin ja aloittaa talousjohtajana ja konsernin johtoryhmän jäsenenä viimeistään huhtikuun 2023 alussa. Bernhard Günther jatkaa talousjohtajana ja johtoryhmän jäsenenä siihen saakka.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Varsinainen yhtiökokous 2022

Fortum Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.3.2022 yhtiön pääkonttorilla Espoossa poikkeusjärjestelyin. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021 ja päätti myöntää vastuuvapauden kaikille vuoden 2021 aikana hallituksen jäsenenä ja toimitusjohtajana toimineille henkilöille.

Yhtiökokous päätti, että 31.12.2021 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 1,14 euroa osaketta kohti. Osinko maksettiin 6.4.2022.

Lisäksi yhtiökokous päätti hyväksyä yhtiön johtoehtimen palkitsemisraportin vuodelta 2021. Yhtiökokouksen päätös oli neuvoa-antava.

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja hallituksen muiden jäsenten vuosipalkkiot seuraavasti:

- puheenjohtajalle 88 800 euroa vuodessa
- varapuheenjohtajalle 63 300 euroa vuodessa
- jäsenelle 43 100 euroa vuodessa
- tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtajalle 63 300 euroa vuodessa siinä tapauksessa, että hän ei samalla toimi hallituksen puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana.

Lisäksi valiokuntatyöstä maksetaan seuraavat kiinteät palkkiot:

- tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsenelle 3 000 euroa vuodessa
- nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalle 5000 euroa vuodessa
- nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenelle 2 000 euroa vuodessa
- hallituksen päätöksellä perustetun mahdollisen muun valiokunnan puheenjohtajalle 5 000 euroa vuodessa
- hallituksen päätöksellä perustetun mahdollisen muun valiokunnan jäsenelle 2 000 euroa vuodessa.

Hallituksen jäsenelle lisäksi maksettava kokouspalkkio, joka maksetaan myös hallituksen valiokuntakokouksista, on 800 euroa kullakin kokoukselta tai 1 600 euroa jäsenen matkustaessa kokoukseen asuinmaansa ulkopuolelle. Jäsenen osallistuessa kokoukseen etäyhteyden välityksellä tai päätöksistä, jotka vahvistetaan erillistä kokousta pitämättä, kokouspalkkio on 800 euroa. Jäsenten matkakulut hyvitetään yhtiön matkustussäännön mukaisesti. Hallituksen jäsenten hallitustyöskentelystä maksettava vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että noin 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun yhtiön osakkeita ja loppuosa maksetaan rahana. Yhtiö vastaa osakkeiden hankinnasta aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta. Osakkeet hankitaan suoraan hallituksen jäsenten lukuun kahden viikon kuluessa siitä, kun yhtiön ensimmäisen neljänneksen osavuosikatsaus vuodelta 2022 on julkistettu. Jos osakkeiden hankkimista ei voida toteuttaa edellä mainittuna ajankohtana yhtiöön tai hallituksen jäseneneen liittyvän syyn vuoksi, osakkeet hankitaan myöhemmin tai vuosipalkkio maksetaan kokonaan rahana. Kokouspalkkiot sekä valiokuntatyöskentelystä tulevat kiinteät palkkiot maksetaan kokonaan rahana.

Yhtiökokous päätti, että hallitus koostuu yhdeksästä jäsenestä. Veli-Matti Reinikkala valittiin puheenjohtajaksi ja Anja McAlister varapuheenjohtajaksi. Luisa Delgado, Essimari Kairisto, Teppo Paavola, Philipp Rösler ja Annette Stube valittiin uudelleen hallituksen jäseniksi. Ralf Christian ja Kimmo Viertola valittiin hallitukseen uusina jäseninä.

Lisäksi Deloitte Oy valittiin uudelleen tilintarkastajaksi. Tilintarkastajan palkkio maksetaan yhtiön hyväksymän laskun perusteella.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta ja luovuttamisesta. Hankittavien tai luovutettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 20 000 000 osaketta, mikä vastasi noin 2,25 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista 28.3.2022. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Nämä valtuutukset kumosivat vuoden 2021 varsinaisen yhtiökokouksen antamat valtuutukset ja ovat voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Valtuutusta ei ollut käytetty 1. maaliskuuta 2023 mennessä.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 500 000 euron suuruisista lahjoituksista yleishyödyllisiin tai niihin rinnastettaviin tarkoituksiin sekä päättämään lahjoitusten saajista, käyttötarkoituksista ja

muista lahjoitusten ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Tästä valtuutuksesta oli käytetty 209,000 euroa 1.3.2023 mennessä.

Hallituksen päätökset

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa Fortumin hallitus valitsi keskuudestaan nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Veli-Matti Reinikkalan sekä jäseniksi Luisa Delgadon, Anja McAlisterin ja Kimmo Viertolan. Lisäksi hallitus valitsi tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtajaksi Essimari Kairiston sekä jäseniksi Teppo Paavolan, Philipp Röslerin, Annette Stuben ja Ralf Christianin.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Fortumin osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan nimettiin 15.9.2022 seuraavat jäsenet: finanssineuvos Maija Strandberg, Valtioneuvoston kanslia, Omistajaohjausosasto (puheenjohtaja); toimitusjohtaja Risto Murto, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma; toimitusjohtaja Jouko Pölönen, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen; ja Veli-Matti Reinikkala, Fortumin hallituksen puheenjohtaja. Keskinäinen Työeläkeyhtiö Elo ei käyttänyt nimeämisoikeuttaan, joten oikeus siirtyi Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle.

Ylimääräinen yhtiökokous 2022

Fortum Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 23.11.2022 Helsingin Kulttuuritalolla.

Fortumin ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti suunnatusta maksuttomasta osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle. Solidium oli päätöksen mukaisesti oikeutettu merkitsemään enintään 8 970 000 Fortumin uutta osaketta, jotka vastaavat noin 1 %:a Fortumin kaikista liikkeeseen lasketuista osakkeista. Näin ollen Suomen valtion määräysvallassa olevan omistuksen osuus nousi 50,76 %:sta 51,26 %:iin.

Yhtiön liikkeeseen laskemat 8 970 000 uutta osaketta merkittiin Kaupparekisteriin 25.11.2022. Yhtiön liikkeeseen laskettujen osakkeiden kokonaisuus uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen on 897 264 465. Rekisteröintipäivästä alkaen uusilla osakkeilla on täydet osakkeenomistajan oikeudet, myös oikeus osinkoon.

Muita merkittäviä tapahtumia tilikaudella

Fortumin hallitus päätti 30.9.2022 käynnistää vuoden 2023 säästökauden henkilöstön osakesäästöohjelmansa puitteissa. Henkilöstön osakesäästöohjelma perustettiin lokakuussa 2019, ja Fortumin hallitus päättää vuosittain ohjelman puitteissa käynnistettävistä säästökausista. Vuoden 2022 säästökauden säästöjen kokonaisuus voi olla enintään 6 miljoonaa euroa. Solidiumin siltarahoitukseen liittyy Suomen valtion asettamia rajoituksia, jotka koskevat johdon palkitsemista. Näiden rajoitusten vuoksi Fortum arvioi tilanteen ja totesi, että Fortumin johtoryhmä ei osallistu henkilöstön osakesäästöohjelman säästökauteen vuonna 2023.

Suomen hallitus julkaisi 29.12.2022 lakiehdotuksensa (HE 320/2022 vp) sähköalan väliaikaisesta voittoverosta (windfall-vero). Lain tarkoituksena on panna täytäntöön tuottokattoa ja solidaarisuusmaksuja koskeva EU:n neuvoston asetukset 2022/1854 hätätoimenpiteenä, jonka avulla puututaan energian korkeisiin hintoihin. Malli poikkeaa muissa Euroopan maissa ehdotetuista malleista. Verovelvollisia olisivat Suomessa sähköä tuottavat ja myyvät yritykset sekä osa sähkön vähittäismyyjiä. Lain mukaan vero on 30 % yhtiöiden nettotuloksesta edellä mainituista sähkötoiminnoista Suomessa siltä osin kuin nettotulos ylittää 10 %:n oman pääoman tuoton tilikaudella 2023. Suomen eduskunta hyväksyi sähköalan väliaikaista voittoveroa koskevan lainsäädännön 27.2.2023 ja vero kannetaan vuoden 2024 aikana. Fortum on arvioinut lain taloudellisia vaikutuksia yhtiön vertailukelpoiseen efektiiviseen tuloverokantaan. Lisätietoja on kappaleessa ”**Näkymät**”.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortum Venäjällä

Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja päätös käyttää energiaa aseena muuttivat perusteellisesti geopolitiista tilannetta ja energiayhtiöiden toimintaympäristöä Euroopassa. Fortumin osalta riskit ja epävarmuustekijät lisääntyivät, ja niitä toteutui. Koko kriisin ajan Fortum on keskittynyt varmistamaan energian toimitukset asiakkaille ja hallitsemaan kriisin haittavaikutuksia yhtiön sidosryhmiin. Yhtiö noudattaa kaikkia soveltuvia lakeja ja säännöksiä, myös pakotteita, ja valmistautuu erilaisiin skenaarioihin. Riskeistä on lisätietoa myös osiossa ”Riskienhallinta”.

Hallittu poistuminen Venäjältä

Pian sodan alkamisen jälkeen Fortum ilmoitti lopettaneensa kaikki uudet investointihankkeet Venäjälle, eikä yhtiö myönnä uutta rahoitusta venäläisille tytäryhtiöilleen. Toukokuussa Fortum ilmoitti valmistautuvansa poistumaan hallitusti Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojensa mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Poistumisen päätökseen saattaminen vaatii todennäköisesti lisää aikaa, ja käynnissä olevaan myyntiprosessiin liittyy edelleen merkittäviä epävarmuustekijöitä, kuten viranomaishyväksyntöjä.

Fortumin Russia-divisioonan hallinto

Fortumin Venäjän toiminnot toimivat itsenäisesti, ja niillä on esimerkiksi erilliset IT-järjestelmät. Hallinto on eriytetty tukemaan suunniteltua poistumisvaihetta. Samalla varmistetaan sovellettavien lakien ja säännösten ja myös pakotteiden noudattaminen. Keväältä 2022 alkaen Venäjän tytäryhtiöiden hallituksissa ei ole ollut Fortumin edustajia, ja Fortumin Russia-divisioonan johtaja on jäänyt pois Fortumin johtoryhmästä. Hän kuitenkin raportoi edelleen konsernin toimitusjohtajalle.

Venäjän asettamien pakotteiden vuoksi konsernin Venäjän toimintaan kohdistuu merkittäviä valuuttasiirtojen rajoituksia, jotka vaikuttavat mahdollisuuksiin siirtää varoja Venäjältä. Tämä koskee myös mahdollisia osingonjakoja.

Polttoaineiden toimitus ja hankinta Venäjältä

Pian sodan syttymisen jälkeen Fortum ryhtyi toimiin polttoainetoimitusten varmistamiseksi Venäjän ulkopuolisille voimalaitoksilleen. Fortum ei enää osta hiiltä, pellettejä, biomassaa, öljyä tai kaasua Venäjältä voimalaitoksilleen. Fortum on myös lopettanut sähköntuonnin Venäjältä. Fortum ostaa kuitenkin ydinpolttoainetta Loviisan ydinvoimalaitokseensa venäläiseltä TVEL-yhtiöltä. Toimittajaa ei voi vaihtaa nopeasti esimerkiksi vaadittujen sertifiointi- ja lupaprosessien vuoksi. Nykyinen toimitussopimus on voimassa nykyisten käyttöluopien päättämiseen saakka. Käyttöluvat päättyvät vuonna 2027 (Loviisa 1) ja 2030 (Loviisa 2). Monipuolistaakseen yhtiön polttoainestrategiaa, parantaakseen toimitusvarmuutta ja varmistaakseen luotettavan sähköntuotannon Loviisan voimalaitoksessa Fortum allekirjoitti sopimuksen Westinghouse Electric Companyn kanssa marraskuussa uuden polttoainetyypin suunnittelusta, lisensoinnista ja toimittamisesta Loviisan voimalaitokselle. Uuden polttoaineen käyttöönotto on monivuotinen viranomaishyväksyntöjä vaativa projekti.

Fortumin toiminnot ja tuotantolaitokset Venäjällä

Fortumin Russia-segmentti koostuu PAO Fortum -tytäryhtiöstä ja Fortumin osakeomistuksesta yhteisyrityksissä ja TGC-1:ssä (omistus yli 29 %). Fortumilla on Venäjällä seitsemän voimalaitosta, joista suurin osa on maakaasua käyttäviä voimalaitoksia Uralilla ja Länsi-Siperiassa. Laitoksista kuusi tuottaa markkinoille sekä sähköä että lämpöä ja yksi tuottaa vain sähköä. Vuoden 2022 lopussa sähköntuotantokapasiteetti oli yhteensä 4,7 GW ja lämmöntuotantokapasiteetti 7,6 GW. Vuonna 2022 PAO Fortum tuotti 28,6 TWh sähköä ja 15,7 TWh lämpöä. Fortumin Russia-segmentti kehittää myös aktiivisesti uusiutuvan sähkön tuotantoa Venäjällä. Segmentin tuuli- ja aurinkovoiman kokonaiskapasiteetti koostuu voimaloista, joista on käytössä 1,3 GW (tuettu CSA-kapasiteettimaksuilla).

Fortumilla on noin 2 700 työntekijää Venäjällä.

Fortum kirjasi vuonna 2022 arvonalentumisia Russia- rahavirtaa tuottavaan yksikköön yhteensä 1 697 miljoonaa euroa (ennen veroja), sisältäen 905 miljoonaa euroa liikearvo- ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet -erien arvonalentumisia, 475 miljoonaa euroa osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä -erän arvonalentumisia, 145 miljoonaa euroa odotettavissa olevia luottotappioita Venäjän talletuksiin ja saamiin liittyen sekä 171 miljoonan euron alaskirjauksen muihin osakkeisiin (► liite 19).

Näkymät

Lyhyellä aikavälillä energia-alan murrokseen vaikuttavat geopolitiittiset jännitteet, negatiiviset yleiset talousnäkymät, korkea inflaatio, korkeat korot, tiukentuva sääntely ja voimakkaasti heiluvat hyödykemarkkinat. Lisäksi lyhyellä aikavälillä kysynnän hintajousto korkeisiin sähkönhintoihin vaikuttaa sähkön kulutukseen.

Sähkön osuuden energian kokonaiskulutuksesta odotetaan kasvavan edelleen merkittävästi pitkällä aikavälillä. Sähkön kysynnän kasvu määräytyy pitkälti perinteisten tekijöiden (kuten makrotalouden ja väestön kehityksen) perusteella, mutta siihen vaikuttaa yhä enemmän myös energiantensiivisen teollisuuden, kuljetusalan ja lämmitysosan hiilestä irtautuminen suoran sähköistämisen ja vihreän vedyn avulla.

Suojaukset

Vuoden 2022 lopussa noin 75 % Generation-segmentin arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu hintaan 58 euroa/MWh vuodelle 2023 ja noin 45 % hintaan 42 euroa/MWh vuodelle 2024.

Raportoidut suojausasteet perustuvat Generation-segmentin suojauksiin ja sähköntuotannon ennusteisiin.

Raportoidut suojausasteet voivat vaihdella huomattavasti Fortumin sähköjohdannaismarkkinoilla tekemien toimenpiteiden mukaan. Suojaukset ovat pääasiassa rahoitussopimuksia, joista suurin osa on listattu Nasdaq Commodities -markkinapaikalla ja joilla käydään kauppaa joko Nasdaq Commodities -markkinapaikalla tai kahdenvälisten vastapuolten kanssa. Likviditeettiriskin hallinnan lisätoimenpiteenä Fortum on vähentänyt altistumistaan Nasdaqin hyödykepörssissä ja lisännyt kahdenvälisten sopimusten osuutta.

Investoinnit

Fortum arvioi investointien ilman yritysostoja ja Russia-segmenttiä olevan noin 700 miljoonaa euroa vuonna 2023. Arvio sisältää vuosittaiset kunnossapitoinvestoinnit, joiden osuuden arvioidaan olevan noin 300 miljoonaa euroa eli selkeästi alle poistojen tason.

Generation

Generation-segmentin saavutettuun sähkönhintaan Pohjoismaissa vaikuttavat muun muassa suojausasteet, suojaushinnat, spot-hinnat, Fortumin joustavan tuotantorakenteen käytettävyys ja käyttö sekä valuuttakurssivaihtelut. Jos sähköntuotantolähteiden suhteellisten osuuksien muutoksista mahdollisesti johtuvia vaikutuksia (tällä hetkellä noin 45 TWh) ei oteta huomioon, 1 euron muutos megawattituntia kohti Generation-segmentin saavuttamassa sähkön tukkumyynihinnassa Pohjoismaissa tarkoittaisi noin 45 miljoonan euron muutosta segmentin vuotuisessa vertailukelpoisessa liikevoitossa. Segmentin saavuttama sähkön tukkumyynihinta sisältää myös lisäarvon, joka saavutetaan vesivoima- ja ydinvoimatuotannon optimoinnilla sekä kaupankäynnin hyödykemarkkinoilla.

Verotus

Vuonna 2023 Fortumin vertailukelpoisen efektiivisen tuloverokannan odotetaan olevan tasolla 21–24 %, kun Suomen suunniteltu väliaikainen windfall-vero otetaan huomioon ja tasolla 20–22 %, kun windfall-veroa ei oteta huomioon. Vuonna 2024 Fortum arvioi vertailukelpoisen efektiivisen tuloverokannan olevan tasolla 19–21 %.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortumin vertailukelpoiseen efektiiviseen verokantaan vaikuttavat kertyvien voittojen jakauma eri lainkäyttöalueille sekä erot nimellisverokannoissa näillä lainkäyttöalueilla. Verokanta ei sisällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Valtioneuvosto myönsi 16.2.2023 uuden käyttöluvan Fortumin Loviisan ydinvoimalaitoksen molemmille yksikölle vuoden 2050 loppuun saakka. Lupakauden aikana voimalaitoksen odotetaan tuottavan jopa 170 terawattituntia päästötöntä sähköä. Toiminnan jatkamiseen ja käyttöä pidetään liittyvät investoinnit vuoteen 2050 mennessä nousevat arviolta miljardiin euroon. Viiden viime vuoden aikana Fortum on jo investoinut noin 300 miljoonaa euroa Loviisan voimalaitoksen kunnostamiseen. Loviisan voimalaitos on Suomen ensimmäinen ydinvoimalaitos. Siinä on kaksi yksikköä, joista ensimmäinen aloitti toimintansa helmikuussa 1977 ja toinen marraskuussa 1980.

Fortumin hallitus päätti yhtiön uudesta strategiasta maaliskuun 2023 alussa. Fortumin strategian painopisteitä ovat luotettavan puhtaan energian toimittaminen ja teollisuuden hiilidioksidipäästöjen vähentäminen Pohjoismaissa. Uusi strategia sisältää uudet taloudelliset ja kestävä kehityksen tavoitteet:

- Fortum on päivittänyt taloudelliset tavoitteensa varmistaakseen vähintään BBB-luottoluokituksen ja tulevaisuuden kasvuun vaadittavan taloudellisen joustavuuden. Uusi pitkän aikavälin vertailukelpoinen rahoitusnettovelan ja käyttökatteen suhde on 2,0–2,5.
- Vuosina 2023–2025 Fortum tavoittelee hallittua kasvua puhtaassa energiassa. Investoinnit tällä ajanjaksolla ovat enintään noin 1,5 miljardin euroa. Uusien investointien vähimmäistuottovaatimus on pääomakustannusten projektikohtainen painotettu keskiarvo (WACC) + 150–400 korkopistettä. Investointipäätökset arvioidaan myös suhteessa yhtiön ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteisiin.
- Päivitetyt osinkopolitiikan mukaan osingonjakosuhte on 60–90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta. Fortumin hallitus ehdottaa 0,91 euron osinkoa/osake vuodelta 2022, mikä vastaa 75 % jatkuvien toimintojen vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta 1,21 euroa (ilman Venäjän liiketoimintoja).
- Fortum on aikaistanut hiilineutraaliustavoitettaan (Scope 1, 2 ja 3) useilla vuosilla vuoteen 2030 ja luopuu kaikesta hiileen perustuvasta energiatuotannosta sekä siihen liittyvistä toiminnoista jo vuoden 2027 loppuun mennessä. Saavuttaakseen nämä tavoitteet, Fortum sitoutuu asettamaan tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteet (SBTi 1,5 celsiusastetta). Tämä sitoumus edellyttää ensin irtautumista Venäjän liiketoiminnoista. Edistymisen mittaamiseksi on asetettu myös välitavoitteet ominaispäästöille: kokonaisenergiatuotannolle alle 20 g CO₂/kWh ja sähköntuotannolle alle 10 g CO₂/kWh vuoteen 2028 mennessä.
- Fortum sitoutuu nyt myös kunnianhimoiseen tavoitteeseen biodiversiteettiin eli luonnon monimuotoisuuteen liittyen. Fortumin tavoitteena on, että nykyiset ja uudet toiminnot (Scope 1 ja 2) eivät enää vähennä luonnon monimuotoisuutta eli eivät synnytä ns. nettohävikkä (lukuun ottamatta vesistövaikutuksia) vuodesta 2030 eteenpäin. Lisäksi yhtiö vähentää haitallisia vaikutuksia maanpäälliseen luonnon monimuotoisuuteen tuotantoketjun alkupäässä (Scope 3) 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä (lähtötaso 2021). Fortum jatkaa paikallisia toimia erityisesti vesivoiman tuotannossa ja on sitoutunut kehittämään tieteeseen perustuvaa menetelmää yhtiön vesistövaikutusten arvioimiseksi vuoden 2023 aikana.
- Fortum on jo aloittanut toimenpiteet uusien tavoitteiden saavuttamiseksi esimerkiksi pidentämällä Loviisan voimalaitoksen käyttöikä, kasvattamalla vesivoiman tuotantoa ja korvaamalla fossiilisia polttoaineita kaukolämmöntuotannossa.

Maaliskuun 2023 alussa Fortumin hallitus hyväksyi taloudellisen segmenttiraportoinnin uudistamisen vastaamaan uutta liiketoimintarakennetta ja yhtiön strategiaa. Vuoden 2023 alusta alkaen Fortum raportoi taloudellisesta tuloksestaan seuraavilla raportointisegmenteillä:

- Generation-segmentissä ovat Hydro Generation-, Nuclear Generation-, Corporate Customers and Markets- sekä Renewables and Decarbonisation -liiketoimintayksiköt.
- Consumer Solutions -segmentti sisältää Consumer Solutions -liiketoiminnot.

- Muut toiminnot -segmentissä ovat Circular Solutions -liiketoimintayksikkö, Innovation and Venturing -toiminnot, tukitoiminnot ja konserniohje.

Fortum jatkaa Venäjän liiketoimintansa konsolidointia ja raportointia erillisenä segmenttinä. Fortum arvioi kuitenkin konsolidoinnin perusteita tulevina vuosineljänneksinä. Fortum on sitoutunut poistumaan Venäjän markkinoilta, ja liiketoimintojen myyntiprosessi on käynnissä.

Fortum julkaisee segmenttien oikaistut taloudelliset tiedot vuodelta 2022 neljännesvuosittain ennen vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen tulosten julkaisemista 11.5.2023.

Kestävä kehitys Fortumissa

Johdanto

Tämä osa-alue sisältää Fortumin muun kuin taloudellisen tiedon raportoinnin kirjanpitolaisissa 1336/1997, arvopaperimarkkinalaisissa 746/2012 ja osakeyhtiölaissa 624/2006 säädetyn mukaisesti. Osa-alue sisältää myös EU:n kestävän rahoituksen taksonomian mukaisen raportoinnin 6.7.2021 annetun EU:n taksonomia-asetuksen artikla 8 ja 15.7.2022 annetun täydentävän delegoidun säädöksen mukaisesti.

Tässä katsauksessa on raportoitu valikoituja jatkuvien toimintojen kestävän kehityksen tunnuslukuja sekä jatkuvien toimintojen kestävän kehityksen tunnuslukuja ilman Venäjää. Vuoden 2021 vertailutiedot on oikaistu, koska Uniper-segmentti luokiteltiin lopetuksi toiminnoksi. Vuoden 2020 vertailutietoja ei ole oikaistu. Valikoidut kestävän kehityksen tunnusluvut lopetettujen toimintojen osalta esitetään erillisissä taulukoissa.

Fortum-konsernin liiketoimintamalli on esitetty ► **liitetiedossa 6**.

Olellaiset muut kuin taloudelliset teemat

Fortumin muun kuin taloudellisen tiedon raportointi sisältää tietoa neljästä Suomen kirjanpitolaisissa määritellystä lakisääteisestä näkökohdasta. Nämä ovat: ympäristöasiat, sosiaaliset ja henkilöstöasiat, ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä korruption ja lahjonnan torjunta.

Fortum arvioi kestävän kehityksen olellaiset teemansa vuonna 2021 olennaisuusanalyysillä, joka perustui ulkoisille ja sisäisille sidosryhmille tehtyihin kyselyihin sekä kattavaan työpöytä tarkasteluun sääntelystä ja pääomamarkkinoiden odotuksista. Työpöytä tarkasteluun sisältyi myös kilpailijoiden olennaisten kestävän kehityksen teemojen arviointi, media-analyysi, sekä analyysi olennaisten teemojen ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) välisistä yhteyksistä. Vuonna 2022 Fortum päivitti olennaisuusanalyysinsä uuden sidosryhmäkyselyn ja uuden työpöytä tarkastelun tulosten pohjalta. Olennaisuusanalyysin perusteella Fortumin kestävän kehityksen painopistealueet ovat:

Ilmasto ja resurssit	Henkilöstö ja yhteiskunta	Hallinto
Luonnon monimuotoisuus	Yrityskansalaisuus	Liiketoiminnan eettisyys ja määräystenmukaisuus
Kiertotalous ja jätehuolto	Monimuotoisuus, tasavertaisuus ja osallistaminen	Hallinnointi
Ilmastonmuutos ja kasvihuonekaasupäästöt	Oikeudenmukainen ja houkutteleva työnantaja	Asiakkaan oikeudet ja asiakastyytyväisyys
Päästöt ilmaan, maahan ja veteen	Terveys, turvallisuus ja hyvinvointi	Innovaatiot ja digitalisaatio
Energiatehokkuus	Ihmisoikeudet ja toimitusketjut	Jaettu arvonluonti
Toimitusvarmuus ja kohtuuhintainen energia	Oikeudenmukainen siirtymä	
Vedenkäyttö ja käytön optimointi	Sidosryhmäyhteistyö	

Fortumin kestävän kehityksen tunnuslukuja seurataan neljännesvuosi- ja vuosiraportoinnin avulla. Fortum julkaisee vuosittain Kestävän kehityksen raportin, jossa on lisätietoja Fortumin kestävän kehityksen mukaisesta toiminnasta.

Kestävän kehityksen tavoitteet

Fortumin hallitus hyväksyi uuden strategian maaliskuun 2023 alussa. Fortum päivitti kestävän kehityksen tavoitteensa osana uutta strategiaa. Yhteenvedo uudesta strategiasta ja kestävän kehityksen tavoitteista on esitetty ► **liitetiedossa 39**. Tiilikauden jälkeiset tapahtumat.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vuonna 2020, osana yhteistä strategiaa Uniperin kanssa, Fortum päivitti ilmastotavoitteensa Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisiksi, sitoutuen hiilineutraaliuteen viimeistään vuoteen 2050 mennessä. Tavoite sisälsi suorat CO₂-päästöt (Scope 1) ja epäsuorat CO₂-päästöt (Scope 2 ja 3). Fortumin etenemissuunnitelma päästöjen vähentämiseksi Euroopassa oli myös määritetty. Fortum sitoutui vähintään 50 %:n CO₂-päästövähenemään (Scope 1 ja 2) Euroopan tuotannossa vuoteen 2030 mennessä (vuoteen 2019 verrattuna) ja hiilineutraaliuteen (Scope 1 ja 2) viimeistään vuoteen 2035 mennessä. Joulukuussa 2021 Fortum sitoutui myös vähentämään Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöjä 35 %:lla viimeistään vuoteen 2035 mennessä (vuoteen 2021 verrattuna).

Vuonna 2022 Fortumin CO₂-ekv. päästöt (Scopet 1, 2 ja 3) olivat yhteensä 30,2 miljoonaa tonnia, verrattuna 31,7 miljoonaan tonniin vuonna 2021. Merkittävimmät muutokset päästöjen osalta johtuvat Baltian kaukolämpöliiketoimintojen ja Venäjällä toimivan Argayashin voimalaitoksen myynnistä vuonna 2021. Näiden lisäksi palveluiden ja tuotteiden ostoista sekä kaasun myynnistä syntyneet Scope 3 -päästöt vähenivät.

Fortumin suorat hiilidioksidipäästöt (Scope 1) ja epäsuorat hiilidioksidipäästöt (Scope 2) Euroopassa olivat yhteensä 2,2 miljoonaa tonnia, ja pysyivät samalla tasolla vuoteen 2021 verrattuna.

Vuonna 2022 Fortumin Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt olivat 13,2 miljoonaa CO₂-ekv. tonnia, verrattuna 13,8 miljoonaan CO₂-ekv. tonniin vuonna 2021.

Jatkuvien toimintojen päästövähenemätavoitteet ja kehitys

Vuosina 2020 ja 2021 asetetut päästövähenemätavoitteet ovat osa vuoden 2022 raportointia ja päästöjen kehitys suhteessa asetettuihin tavoitteisiin on esitetty alla olevissa taulukossa.

Ilmastotavoite	Määritelmä	2022	2021	Vertailuvuosi	Vertailuvuoden päästöt	Muutos, %
Hiilineutraali viimeistään vuoteen 2050 mennessä	Kokonaispäästöt Scope 1, 2 ja 3, miljoonaa CO ₂ -ekv. tonnia	30,2	31,7	-	-	-
Vähintään 50 %:n CO ₂ -päästövähenemä Euroopan tuotannossa vuoteen 2030 mennessä	Scope 1 ja 2 -päästöt, Euroopan tuotanto, miljoonaa tonnia CO ₂	2,2	2,2	2019	2,9	-24
Scope 3 - kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 35 %:lla vuoteen 2035 mennessä	Scope 3 - päästöt, miljoonaa CO ₂ -ekv. tonnia	13,2	13,8	2021	13,8	-4

Vuonna 2022 Fortumin tavoitteena oli kehittää tieteeseen perustuva strategia konsernin toimintojen ja uusien hankkeiden luonnon monimuotoisuuden kannalta oleellisten vaikutusten mittaamiseksi ja parantamiseksi. Tavoitteen saavuttamisesta kerrotaan kappaleessa Vesi ja luonnon monimuotoisuus.

Fortumin turvallisuustavoitteet ovat nolla vakavaa tapaturmaa, tilastoitavien tapaturmien taajuus, (TRIF) oma henkilöstö ja urakoitsijat, < 1,0 vuoden 2025 loppuun mennessä, ja oman henkilöstön ja urakoitsijoiden tapaturmien vakavuusaste (poissaolo johtaneiden päivien lukumäärä jaettuna tilastoitavien tapaturmien lukumäärällä) ≤11 vuonna 2022. Fortumin tavoite sairauspoissaoloille oli 2,8 % vuonna 2022.

Uusi turvallisuuden verkkokoulutus kaikille Fortumin työntekijöille käynnistettiin toisella, ja johdon turvallisuusjohtamisohjelma Fortumin johdon edustajille kolmannella vuosineljänneksellä 2022. Näiden lisäksi vuonna 2023 aloitetaan keskijohdon turvallisuuskoulutus. Fortumin tavoite turvallisuuden verkkokoulutuksen sekä johdon turvallisuusjohtamisohjelman osalta on, että vähintään 85 % kohderyhmistä on suorittanut koulutukset. Tavoite saavutettiin turvallisuuden verkkokoulutuksen osalta 91,2 %:n ja johdon turvallisuusjohtamisohjelman osalta 96,3 %:n suoritusasteilla.

Fortum on Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) -raportoinnin virallinen tukija. Fortum on jo pitkään keskittynyt hillitsemään ilmastomuutosta ja raportoinut TCFD:n suosituksen mukaisesti vuodesta 2019.

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

[Kestävä kehitys](#)

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Global Compactin kymmeneen periaatteeseen perustuva Toimintaohje palvelun- ja tavarantoimittajille määrittelee vaatimukset Fortumin toimittajille ja liikekumppaneille.

Fortum ottaa toiminnassaan huomioon ja kunnioittaa kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia, YK:n sopimusta lapsen oikeuksista, sekä kansainvälisen työjärjestö ILO:n perussopimuksia. Lisäksi Fortum huomioi toiminnassaan YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet, OECD:n ohjeet monikansallisille yrityksille, kansainvälisen kauppakamarin lahjonnan ja korruption vastaiset ohjeet sekä Bettercoal-aloitteen toimintaohjeen vastuullisesta hiilenlounnasta. Fortum on YK:n Global Compact ja Caring for Climate -aloitteiden jäsen.

Liiketoiminnan eettisyys

Fortumin Toimintaohje ja Toimintaohje palvelun- ja tavarantoimittajille korostavat nollatoleranssia korruption ja lahjonnan suhteen. Lisäksi lahjonnanvastaisuuteen, määräystenmukaisuuden hallintaan, omaisuuden suojaamiseen, eturistiriitoihin, rahanpesun vastaisuuteen, taloudellisiin pakotteisiin ja kilpailuoikeudellisiin asioihin on luotu erilliset ohjeet. Fortumin hallitus on hyväksynyt yhtiön Toimintaohjeen ja Toimintaohjeen palvelun- ja tavarantoimittajille.

Toimintaohjeita päivitetään säännöllisesti sen varmistamiseksi, että ne vastaavat yrityksen toiminnassa ja sääntelyssä tapahtuviin muutoksiin. Viimeisin päivitys Fortumin Toimintaohjeeseen ja Toimintaohjeeseen palvelun- ja tavarantoimittajille tehtiin vuonna 2021. Toimintaohjeisiin liittyvä verkkokoulutus on pakollinen kaikille työntekijöille. Lisäksi ne työntekijät, joiden tehtävät sitä edellyttävät, saavat säännöllisesti koulutusta liittyen poliittikoihin ja järjestelmiin, jotka ehkäisevät korruptiota.

Väärinkäytösepäilyjen ilmoittamiseen tarjotaan sekä sisäisiä että ulkoisia raportointikanavia. Raportointikanavat on kuvattu Toimintaohjeissa sekä yhtiön sisäisillä ja ulkoisilla verkkosivuilla. Fortumin tarkastus- ja riskivaliokunta valvoo ja arvioi säännöllisesti epäiltyjä väärinkäytöksiä, liiketoiminnan eettisyyteen liittyviä toimenpiteitä ja määräystenmukaisuutta.

Vuoden 2022 aikana Fortumin toiminnoissa ei todettu uusia korruptio- tai lahjontatapauksia. Yksi tutkinta oli kesken vuoden lopussa.

Ilmasto ja resurssit

Fortumin tunnusluvut ilmaston ja resurssien osalta liittyvät hiilidioksidipäästöihin, toimitusvarmuuteen, sekä merkittävien ympäristöpoikkeamien hallintaan.

Fortumin kestävän kehityksen politiikka yhdessä EHS-johtamisen minimivaatimusten kanssa ohjaavat Fortumin ympäristöasioiden hallintaa. Tuotantotoiminnot noudattavat ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardia, ja 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta maailmanlaajuisesti on ISO 14001 -sertifioitu.

Energia

Fortumin sähköntuotanto Pohjoismaissa perustuu pääosin hiilidioksidipäästöttömään vesi- ja ydinvoimatuotantoon. Tällä hetkellä pieni osuus Fortumin sähköntuotannosta perustuu aurinko- ja tuulivoimaan. Fortumilla on myös kaukolämmön ja -kylmän tuotantoa Suomessa ja Puolassa. Euroopassa lämpöä tuotetaan pääosin energiatehokkaissa lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa (CHP). Lisäksi Fortum tarjoaa teollisuus- ja infrastruktuuriratkaisuja, kuten energiantuotantoa jätteenpoltolla sekä energian myyntiä. Venäjän toiminnoissa Fortumilla on pääosin maakaasuun perustuvaa sähköntuotantoa.

Vuonna 2022 Fortumin sähköntuotanto oli 72,8 (78,0) TWh ja lämmöntuotanto 20,9 (24,9) TWh. Koko Fortumin sähköntuotannosta 59 % oli hiilidioksidipäästötöntä. Euroopassa 97 % sähköntuotannosta oli hiilidioksidipäästötöntä. Sähkön- ja lämmöntuotantoon ja kapasiteetteihin liittyvät luvut sisältävät myös luvut Fortumin osuuksista osakkuus- ja yhteisyrityksissä, jotka myyvät tuotantonsa omistajilleen tuotantokustannushintaan.

Fortum käyttää useita polttoaineita sähkön-, lämmön- ja höyryntuotannossa: maakaasua (69 %), urania (23 %), kivi- ja ruskohiiltä (4 %), jätepolttoaineita (3 %) ja biopolttoaineita (1 %). Prosenttiosuudet on laskettu polttoaineen energiasisällöstä.

Vuonna 2022 Fortumin hiileen perustuva kapasiteetti oli 0,7 GW ja tuotanto 1,2 TWh. Hiileen perustuva osuus Fortumin liikevaihdosta oli 3 % ja fossiilisia polttoaineita käyttävän tuotannon osuus liikevaihdosta oli 12 %.

Vuonna 2022 Fortumin hiileen perustuva sähköntuotanto ilman Venäjää oli 1,1 TWh. Venäjä luopui hiilen poltosta 1.11.2022. Hiileen perustuva osuus Fortumin liikevaihdosta ilman Venäjää oli 4 % ja fossiilisia polttoaineita käyttävän tuotannon osuus liikevaihdosta ilman Venäjää 6 %.

Yhteiskunnan toiminta edellyttää häiriötöntä ja luotettavaa energiansaantia. Fortum varmistaa suunnitellulla ennakko- ja kunnonvalvonnalla, että voimalaitokset tuottavat luotettavasti sähköä ja lämpöä asiakkaiden tarpeisiin.

Vuonna 2022 Fortumin kaasua ja hiiltä käyttävien voimalaitosten käytettävyyttä oli keskimäärin 90,3 (90,3) %. Fortumin voimalaitosten käytettävyydessä huomioidaan suunnitellut seisokit suunnittelemattoman teknisen epäkäytettävyyden lisäksi.

Ilmasto ja kasvihuonekaasupäästöt

Fortum on sitoutunut hiilineutraaliuuteen viimeistään vuoteen 2050 mennessä Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Fortumille on tärkeää muuttaa omat toiminnot hiilineutraaleiksi kasvattamalla CO₂-vapaata sähköntuotantoa ja vähentämällä energiantuotantolaitoksien hiilidioksidipäästöjä.

Vuonna 2022 Fortumin suorat hiilidioksidipäästöt olivat 16,9 (17,8) Mt. Venäjän sähkön- ja lämmöntuotannossa syntyi 87 % CO₂-päästöistä. EU:n ja UK:n päästökauppajärjestelmän (ETS) piirissä oli 1,6 (1,5) Mt kokonaishiilidioksidipäästöistä. Arvio Fortumille myönnettävistä ilmaisista päästöoikeuksista vuonna 2022 on noin 0,2 (0,2) Mt.

Fortumin suorat hiilidioksidipäästöt, Scope 1 (miljoonaa tonnia, Mt)	2022	2021	2020
Kokonaispäästöt	16,9	17,8	48,7
Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöt	1,6	1,5	17,5
Myönnetty päästöoikeudet	0,2	0,2	0,9
Päästökauppajärjestelmään kuulumattomat päästöt Euroopassa	0,5	0,7	0,7
Päästöt Venäjällä	14,8	15,6	30,5

Fortumin kasvihuonekaasupäästöt on määritelty ja raportoitu Greenhouse Gas (GHG) -protokollan mukaisesti. Vuonna 2022 Fortumin suorat Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt olivat 17,0 (17,9) miljoonaa CO₂-ekv tonnia, epäsuorat markkinaperusteiset Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt olivat 0,03 (0,04) miljoonaa CO₂-ekv tonnia ja epäsuorat sijaintiperusteiset Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt 0,04 (0,05) miljoonaa CO₂-ekv tonnia.

Vuonna 2022 Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöjen arvioitiin olevan noin 13,2 (13,8) miljoonaa CO₂-ekv tonnia. Fortumin Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt aiheutuvat polttoaineiden hankinnasta, kuljettamisesta ja jakelusta, sähkön myynnistä asiakkaille, tuotteiden ja palveluiden hankinnasta, sekä investoinneista.

Fortumin Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöjen osuus kokonaiskasvihuonekaasupäästöistä oli noin 56 %, Scope 2 - kasvihuonekaasupäästöjen osuus oli noin 0 %, ja Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöjen osuus oli noin 44 %.

Vuonna 2022 Fortumin koko energiantuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt olivat 184 (175) gCO₂/kWh. Vuonna 2022 Fortumin sähköntuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt olivat 180 gCO₂/kWh ja ilman Venäjää olivat 25,4 gCO₂/kWh.

Merkittävät ympäristöpoikkeamat

Vuonna 2022 merkittävien ympäristöpoikkeamien määritelmä päivitettiin. Luku sisältää nyt ympäristöpoikkeamat, jotka ovat aiheuttaneet merkittävää haittaa ympäristölle (maa, vesi, ilma) tai ympäristöläinsäädännön tai -lupaehtojen rikkomuksen. Vuonna 2022 Fortumin toiminnoissa tapahtui kaksi merkittävää ympäristöpoikkeamaa. Vesivoimalaitoksella Untrassa Ruotsissa tapahtui minimivirtaaman rikkomus ja Valkeakoskella Suomen Recycling & Waste -toiminnoissa ylivuoto suotovesialtaasta.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

[Kestävä kehitys](#)

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vesi ja luonnon monimuotoisuus

Fortum käyttää runsaasti vettä voimalaitoksilla, kaukolämpöverkoissa ja muissa toiminnoissa. Useimmissa tapauksissa voimalaitokset eivät kuluta vettä, vaan vesi palautetaan samaan vesistöön, josta se otetaan. Vuonna 2022 Fortumin vedenotto tuotantotoiminnassa oli yhteensä 1 760 (1 930) miljoonaa m³, josta 95 % käytettiin jäähdytysvetenä.

Fortum on edelleen jatkanut vapaaehtoisten ja toimilupiin liittyvien velvoittavien biodiversiteettiomien toteuttamista vähentääkseen toiminnasta biodiversiteettiin kohdistuvia haitallisia vaikutuksia. Lisäksi pyrimme toteuttamaan luonnonmonimuotoisuutta edistäviä toimia, kuten Fortumin verkkosivuilla julkisesti saatavilla olevassa biodiversiteettimanuaalissamme on linjattu.

Vuoden 2022 alussa Fortum sitoutui laatimaan tieteeseen perustuvan koko arvoketjun kattavan strategian, biodiversiteettiin kohdistuvien vaikutusten tunnistamiseksi sekä niiden vähentämiseksi. Työ on tehty Science Based Targets for Nature (SBTN) -viitekehityksen yleisen ohjeistuksen mukaisesti, käyttäen kansainvälisesti tunnettua Global Biodiversity Score® -menetelmää. Työn yhteydessä arvioitiin Fortumin tuotannon ja siihen liittyvän arvoketjun riippuvuudet sekä vaikutukset biodiversiteettiin ja ekosysteemipalveluihin Fortumin biodiversiteettijalanjäljen määrittämiseksi. Vesivoiman osalta vaikutuksia biodiversiteettiin ja Fortumin biodiversiteettijalanjälkeen ei voitu arvioida kattavasti, menetelmän ollessa siltä osin vielä kehitysvaiheessa. Tulosten perusteella Fortumin toiminnan suurimmat vaikutukset biodiversiteettiin syntyvät kasvihuonekaasupäästöjen, maankäytön ja polttoaineiden hankinnan kautta. Fortum on asettanut tavoitteita kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi; kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen on keskeisessä roolissa Fortumin toimissa vähentää biodiversiteetille haitallisia vaikutuksia. Konkreettiset tavoitteet ja liiketoimintakohtaiset toimet asetetaan vuoden 2023 aikana.

Henkilöstö ja yhteiskunta

Fortumin tunnusluvut henkilöstön ja yhteiskunnan osalta liittyvät laitospäivätyön sekä henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Lisäksi Fortum seuraa vuosittain mainettaan ja asiakastytyytyväisyyttään One Fortum -tutkimuksella.

Henkilöstö

Fortum painottaa avointa ja luottavaa yrityskulttuuria ja korostaa järjestelmällistä kaksisuuntaista palautetta työntekijöiden suorituksesta ja sitoutumisesta. Monimuotoisuuden ja yhtäläisten mahdollisuuksien nähdään edistävän kilpailukykyä ja innovaatioita.

Fortumin arvot ja Toimintaohjeet muodostavat perustan päivittäiselle työlle. Fortumin henkilöstöpolitiikka ja johtamisen periaatteet ohjaavat henkilöstöasioita.

Fortumin toiminnot keskittyvät pääasiassa Pohjoismaihin, Venäjälle ja Puolaan. Henkilöstömäärä vuoden 2022 lopussa oli 7 712.

Konsernin jatkuvien toimintojen henkilöstötilastoja	2022	2021	2020
Henkilöstö 31.12.	7 712	19 140	19 933
Henkilöstö 31.12., ilman Uniperia	7 712	7 646	8 182
Henkilöstö keskimäärin	7 826	8 045	17 304
Henkilöstökulujen kokonaissumma, milj. euroa	504	496	1 195
Lähtövaihtuvuus, % (vakituksista työntekijöistä)	19,1	18,9	7,4
Vakituiset työntekijät, %	97,2	97,6	94,8
Kokoaikaiset työntekijät, %	98,7	98,8	98,2
Naisia henkilöstöstä, %	31,3	31,2	27,0
Naisia johtotehtävissä, %	31,0	29,0	27,0

Työturvallisuus

Fortumille sekä hyvä turvallisuus että työntekijöistä ja urakoitsijoista huolehtiminen on liiketoiminnan perusta sekä tehokkaan ja häiriöttömän toiminnan ehdoton edellytys.

Fortumin kestävä kehityksen minimivaatimukset ja yksityiskohtaisemmat EHS-ohjeet ohjaavat turvallisuustyötä. ISO 45001 -sertifioitu turvallisuusjohtamisjärjestelmä kattaa 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta maailmanlaajuisesti.

Fortumin turvallisuustavoitteet, sisältäen Uniperin, vuonna 2022 olivat:

- Nolla vakavaa työtapaturmaa
- Tilastoitavien tapaturmien taajuus, oma henkilöstö ja urakoitsijat (Total Recordable Injury Frequency, TRIF). Kunnianhimoisen tavoite on saavuttaa taso < 1,0 vuoden 2025 loppuun mennessä.
- Oman henkilöstön ja urakoitsijoiden työtapaturmien vakavuusaste (eli poissaoloon johtaneiden päivien lukumäärä jaettuna lääkinällistä hoitoa vaativien tapaturmien lukumäärällä): ≤ 11.

Fortum käynnisti vuonna 2022 Turvallisuuskulttuuriohjelman, joka sisältää koulutuksia, webinaareja ja työpajoja kaikille organisaatiotasolle:

- Uusi turvallisuuden verkkokoulutus kaikille Fortumin työntekijöille käynnistettiin toisella vuosineljänneksellä 2022
- Johdon turvallisuusjohtamisohjelma, sisältäen 10 työpajaa 132:lle Fortumin johdon edustajalle, käynnistettiin kolmannella vuosineljänneksellä 2022
- Turvallisuuskulttuuriohjelma jatkuu vuonna 2023 keskijohdon turvallisuuskoulutuksella.

Vuonna 2022 Fortumin oman henkilöstön ja urakoitsijoiden tilastoitavien tapaturmien taajuus (Total Recordable Injury Frequency, TRIF) oli 2,7 (3,1). Oman henkilöstön ja urakoitsijoiden työtapaturmien vakavuusaste oli 12,0 (13,1), joten asetettua tavoitetta ei saavutettu. Fortumin poissaoloon johtaneiden työtapaturmien taajuus (Lost Time Injury Frequency, LTIF) oli 1,6 (2,2).

Fortumin tavoitteena on nolla vakavaa työtapaturmaa. Vuonna 2022 toiminnoissa tapahtui 2 (2) vakavaa työtapaturmaa, joista toinen johti kuolemaan. Fortumin työntekijä putosi 7 metriä asentaessaan turvakaiteita poistetun lattiaritilän ympärille asiakkaan voimalaitoksella Ruandassa. Korjaavat toimenpiteet, kuten työlupaprosessin kehittäminen sekä vastuiden selkeyttäminen liittyen valtuuksiin antaa ja noudattaa käskyjä, on tehty.

Henkilöstön hyvinvointi

Fortumin työhyvinvointitoiminnan tarkoituksena on edistää työntekijöidemme terveyttä, työturvallisuutta ja työyhteisön toimivuutta. Työntekijöillä on pääsy monenlaisiin palveluihin, lääkärintarkastuksista liikunta- ja valmennusohjelmiin, joissa käsitellään myös stressin hallintaa ja henkistä hyvinvointia.

Vuonna 2022 yhtiön toimet keskittyivät henkilöstön henkisen hyvinvoinnin tukemiseen geopoliittisen tilanteen ja pitkittyneen Covid-19-pandemian aiheuttamissa poikkeuksellisissa olosuhteissa. Hyvinvointipalvelut painoutuivat henkiseen hyvinvointiin, resilienssiin, stressiin ja fyysiseen terveyteen. Esihenkilöitä tuettiin työntekijöiden hyvinvoinnin johtamisessa näin haastavina aikoina. Esimerkki toimista, joilla henkistä hyvinvointia on tuettu, on henkilöstölle tarjottu mahdollisuus henkilökohtaisiin verkkotapaamisiin henkisen hyvinvoinnin ammattilaisen kanssa. Hyvinvointivalmennuksia sekä yksilöille että tiimeille tarjottiin laajasti. Myös erilaisia tapahtumia järjestettiin lisäämään tietoisuutta henkisestä hyvinvoinnista ja saatavilla olevista palveluista. Henkilöstökyselyn mukaan 94 % vastaajista oli sitä mieltä, että he hallitsevat omaan työhönsä liittyvät henkiset vaatimukset.

Myös osallistava kulttuuri, jossa kaikki tuntevat olonsa turvalliseksi ja tasavertaisesti kohdelluksi edistää henkilöstön hyvinvointia. Vuonna 2022 johtajille tarjottiin koulutusta osallistavasta johtamisesta tiedon ja ymmärryksen lisäämiseksi monimuotoisuuteen, tasavertaisuuteen ja osallistamiseen liittyen.

Vuosi 2022 alkoi Covid-19-pandemiatilanteen huonontuessa uusien virusvarianttien takia. Toimia kuten etättyö, kasvomaskien käyttö, matkustusrajoitukset ja turvaetäisyyden pitäminen käytettiin turvaamaan

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

[Kestävä kehitys](#)

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

henkilöstöä pandemialta. Keväällä pandemiatilanteen helpottuessa otettiin käyttöön hybridityömalli, jossa osa työpäivistä tehtiin etätössä ja osa toimistolla. Useita hybridi- ja etätöytä tukevia toimia, kuten työhöyvinvointi- ja ergonomiaoheita, pilvipohjaisia IT-ratkaisuja ja erilaisia työskentelymalleja tukevia HR prosesseja jatkettiin ja kehitettiin. Sekä paikan päällä että virtuaalisesti toteutettavia hyvinvointipalveluita on ollut tarjolla henkilöstölle.

Vuonna 2022 pandemiatilanne alkoi näkyä aikaisempia vuosia enemmän sairauspoissaolojen määrässä, sairauspoissaoloprosentin ollessa 3,2 (2,9).

Yhteiskunta

Maine ja asiakastytyväisyys

Fortumin mainetta ja asiakastytyväisyyttä seurataan vuosittain One Fortum -tutkimuksella. Vuonna 2022 kaikkien sidosryhmien yhdistetty maineindeksi One Fortum -tutkimuksen mukaan laski 63 yksikköön (71), asteikolla 0–100. Fortumin yleinen maine heikkeni kaikkien sidosryhmien keskuudessa, mutta heikentymistä selittävät pääasiassa sidosryhmien mielipiteet Suomessa. Asiakastytyväisyysindeksi (CSI) liiketoiminta-alueittain oli 60–83 (58–83) yksikön välillä, asteikolla 0–100.

Vuonna 2022 kaasun ja sähkön hinnat Euroopassa kohosivat ennätystasolle. Poikkeuksellisessa markkinatilanteessa Fortum jatkoi asiakkaidensa auttamista laajentamalla tuotevalikoimaansa, tarjoamalla neuvoja sähkön säästämiseksi, kannustamalla älykkääseen sähkönkulutukseen ja kulutuksen ajoittamiseen kulutushuippujen ulkopuolelle, tukemalla asiakkaita entistä aktiivisemmin laskuihin liittyen ja tarjoamalla joustavampia maksusuunnitelmia.

Toimitusketju

Fortum edellyttää liiketoimintakumppaneidensa toimivan vastuullisesti ja noudattavan vaatimuksia, jotka on asetettu Toimintaohjeessa ja Toimintaohjeessa palvelun- ja tavarantoimittajille. Fortum arvioi liiketoimintakumppaneidensa toiminnan tasoa toimittajien kvalifioinnin, toimittaja-auditointien ja vastapuoliriskien arvioinnin avulla. Vuonna 2022 Fortum teki kuusi toimittaja-auditointia Kiinassa, Intiassa ja Thaimaassa. Auditoinneista yksi tehtiin etäauditointina. Covid-19-pandemia ja paikalliset rajoitustoimet loivat edelleen haasteita laitostason auditointien tekemiseen. Fortum on Bettercoal-hankeen jäsen ja käyttää Bettercoalin työkaluja hiilen hankintaketjun vastuullisuuden parantamiseen. Fortum on mukana Solar Stewardship Initiativeen (SSI) kehittämisessä yhdessä muiden aurinkoenergia-alan toimijoiden ja organisaatioiden kanssa. SSI:n avulla ala pyrkii parantamaan aurinkopaneelien, komponenttien ja raaka-aineiden jäljitettävyyttä ja kestävyyttä.

Ihmisoikeudet

Fortum ottaa toiminnassaan huomioon ja kunnioittaa kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, jotka sisältyvät keskeisiin ihmisoikeussopimuksiin. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen sisältyy Fortumin Toimintaohjeeseen ja Toimintaohjeeseen palvelun- ja tavarantoimittajille. YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet otetaan huomioon omassa toiminnassa ja toimitusketjun hallinnassa. Fortumin lähestymistapa ihmisoikeuksia koskevaan huolellisuusveloitteeseen on kuvattu EU Taksonomia -kappaleessa.

Fortumin investointihankkeille tehdään ihmisoikeusarviointi erityisesti uusilla toiminta-alueilla. Arviointi tehdään myös uusille maille, joihin Fortum suunnittelee laajentavansa tuotteiden tai palveluiden myyntiä. Vuonna 2022 tehtiin riskiarvio kahdelle uudelle maalle.

Yrityskansalaisuus

Fortum jatkoi tuen ohjaamista yhteiskunnalle ja yhteistyötä paikallisten yhteisöjen kanssa Yritysvastuuohjelmansa kautta. Ohjelman Fortumin strategian mukaiset painopistealueet ovat ilmasto, ihmiset ja kiertotalous. Ohjelman toimenpiteitä hallinnoi Fortumin-laajainen ohjausryhmä.

Vuonna 2022 Fortum jatkoi hyväntekeväisyysjärjestöjen tukemista auttaakseen paikallisyhteisöjä ja aloitti vapaaehtoistyöohjelman henkilöstölle. Lisäksi Fortum toimii yhteistyössä yliopistojen kanssa eri tutkimus- ja kehityshankkeissa. Fortumin tuki yleishyödylliseen toimintaan vuonna 2022 oli 2,3 (1,8) miljoonaa euroa. Tämän lisäksi Fortumin ja Nesteen Säätiö (entinen Fortumin Säätiö), joka ei ole osa Fortumia, teki lahjoituksia 783 136 (701 250) eurolla.

Lopetetut toiminnot (Uniper)

Fortum raportoi valikoidut kestävän kehityksen tunnusluvut lopetettujen toimintojen osalta alla olevissa taulukoissa:

	2022 ¹⁾	2021
Ilmasto ja resurssit		
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt, Scope 1-3, miljoonaa CO ₂ -ekv. tonnia	145,8	158,1
Suorat Scope 1 -hiilidioksidipäästöt, miljoonaa tonnia	41,2	51,0
Epäsuorat sijaintiperusteiset Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO ₂ -ekv. tonnia	0,7	0,6
Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO ₂ -ekv. tonnia	89,5	106,3
Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt loppukäyttäjille ja jälleenmyyjille myytyjen fossiilisten polttoaineiden käytöstä, miljoonaa CO ₂ -ekv. tonnia	67,4	78,1
Energian kokonaistuotannon CO ₂ -ominaispäästöt, gCO ₂ /kWh	454	428
Voimalaitosten käytettävyys ²⁾ , %	70,3	78,0
Merkittävät ympäristöpoikkeamat ³⁾ , kpl	0	-
Sähkön tuotanto ⁴⁾ , TWh	-	110
Lämmön- ja höyryntuotanto ⁴⁾ , TWh	-	8,4
CO ₂ -vapaaan sähkön tuotannon osuus kokonaissähkön tuotannosta, %	20,7	23,5
ISO 14001 -ympäristösertifioidut toiminnot sähkön ja lämmöntuotannossa, %	100	100
Henkilöstö ja yhteiskunta		
Tilastoitavien tapaturmien taajuus (TRIF), oma henkilöstö ja urakoitsijat	1,6	1,5
Työtaturmien vakavuusaste ⁵⁾ , oma henkilöstö ja urakoitsijat	19,9	18,7
Vakavat työtaturmat, kpl	1	1
Sairauspoissaolot, %	5,0	4,1
Henkilöstö, 30.9. / 31.12.	11 209	11 494
ISO 45001 -turvallisuussertifioidut toiminnot sähkön ja lämmöntuotannossa, %	100	100

- Luvut sisältävät vuoden 2022 ensimmäisen, toisen ja kolmannen neljänneksen Uniperin dekonsolidoinnin johdosta. Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt, Scope 2 ja Scope 3 kasvihuonekaasupäästöt sisältävät koko vuoden 2022, koska Scope 2 ja 3 on laskettu vain koko vuodelle 2022.
- Luku ei sisällä Uniperin Venäjän toimintoja Uniprotta.
- Ympäristöpoikkeamat, jotka ovat aiheuttaneet merkittävää haittaa ympäristölle (maa, vesi, ilma) tai ympäristölainsäädännön tai lupaehtojen rikkomuksen. Uniper ei raportoinut lukua vuonna 2021.
- Vuoden 2022 tieto ei saatavilla.
- Poissaoloon johtaneiden työpäivien lukumäärä jaettuna tilastoitavien tapaturmien, Total Recordable Injuries (TRI), lukumäärällä.

Suorat hiilidioksidipäästöt (miljoonaa tonnia, Mt)	2022 ¹⁾	2021
Kokonaispäästöt	41,2	50,9
Päästökaupparjestelmän alaiset päästöt	19,0	27,5
Myönnetyt ilmaiset päästöoikeudet	-	0,3
Päästökaupparjestelmään kuulumattomat päästöt Euroopassa	0,03	0,05
Päästöt Venäjällä	22,1	23,4

- Luvut sisältävät vuoden 2022 ensimmäisen, toisen ja kolmannen neljänneksen Uniperin dekonsolidoinnin johdosta.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

EU:n kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmä

Johdanto

EU-taksonomia on luokitusjärjestelmä, joka määrittelee ympäristön kannalta kestävät taloudelliset toiminnot. Asetus sisältää tunnuslukuja, jotka yhtiöiden tulee raportoida ympäristön kannalta kestävien taloudellisten toimintojensa osalta. Asetuksessa määritellään kuusi ympäristötavoitetta, joista ilmastomuutoksen hillintään ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyvät kriteeristöt julkaistiin delegoidulla ilmastosäädöksellä 4.6.2021. Ydinvoimaan ja maakaasuun liittyvä täydentävä delegoitu säädös ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen kriteereiden osalta hyväksyttiin 5.7.2022. Delegoitu säädös neljän muun tavoitteen osalta julkistetaan vuoden 2023 aikana.

Fortumin raportointi on laadittu EU-taksonomiaa koskevan 6.7.2021 annetun delegoidun säädöksen ja 15.7.2022 annetun täydentävän delegoidun säädöksen mukaisesti. Raportointi suoritetaan 31.12.2022 päättyvältä tilikaudelta ja se sisältää luokitusjärjestelmän mukaisen, luokituskelpoisen ja ei-luokituskelpoisen osuuden Fortumin toiminnoista kolmen tunnusluvun osalta (liikevaihto, toimintamenot ja investoinnit käyttömaisuuteen). Lisäksi raportointi kattaa suunnitelman mukaiset investoinnit käyttömaisuuteen seuraavan viiden vuoden aikana, jotka lisäävät luokitusjärjestelmän mukaisia toimintoja tai auttavat luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintoja saavuttamaan luokitusjärjestelmän mukaisuuden. Jatkuvien toimintojen luokitusjärjestelmän mukaisuudesta raportoidaan 31.12.2022 päättyvältä tilikaudelta. Raportointi kattaa Fortumiin 31.12.2022 yhdistellyt tytäryhtiöt.

Taloudellisten toimintojen arviointi

Luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen arviointi

Vuonna 2022 Fortum luokitteli taloudelliset toimintonsa luokitusjärjestelmän mukaisiin, luokitusjärjestelmäkelpoisiin ja ei-luokitusjärjestelmäkelpoisiin toimintoihin delegoidun ilmastosäädöksen ja täydentävän delegoidun ilmastosäädöksen mukaisesti. Fortumin yritystoimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuutta arvioitiin vertaamalla niitä ilmastosäädösten Liitteessä 1 (ilmastonmuutoksen hillintä) ja Liitteessä 2 (ilmastonmuutokseen sopeutuminen) listattujen toimintojen kuvauksiin sekä EU:n toimialaluokituksen mukaisiin koodeihin (NACE) voimalaitos- tai liiketoimintatasolla.

Luokitusjärjestelmän mukaisten toimintojen arviointi

Taloudellinen toiminto edistää merkittävästi ilmastomuutoksen hillintää tai ilmastomuutokseen sopeutumista ja luokitellaan luokitusjärjestelmän mukaiseksi, jos se täyttää toiminnolle määritellyt tekniset arviointikriteerit vähintään yhden kriteeristön osalta, ei aiheuta merkittävää haittaa muiden kriteeristöjen osalta (DNSHs) ja täyttää vähimmäistason suojavaatimukset (minimum safeguards, MS) liittyen ihmisoikeuksiin ja työelämän perusoikeuksiin. Arvioinnin tuloksena Fortum pitää ilmastomuutoksen hillintää olennaisimpana luokitusjärjestelmänä ja on arvioinut liiketoimintojensa luokitusjärjestelmän mukaisuuden suhteessa siihen. Fortumin luokitusjärjestelmän mukaisuus artiklan 3 (EU2020/852) mukaan perustuu seuraavissa kappaleissa listattuihin tulkintoihin.

Teknisten, ei merkittävää haittaa ja vähimmäistason suojausvaatimuskriteerien määritelmät

Kestävän kehityksen johtaminen on Fortumissa strategialähtöistä ja perustuu yhtiön arvoihin, Toimintaohjeeseen (Code of Conduct), Toimintaohjeeseen palvelun- ja tavarantoimittajille (Supplier Code of Conduct), kestävään kehitykseen liittyviin politiikkoihin sekä muihin konsermitasolla määriteltyihin politiikkoihin ja niitä tarkentaviin ohjeistuksiin. Tärkeimmät politiikat ja sitoumukset arvioitaessa Fortumin toimintoja teknisten arviointikriteereiden ja ei merkittävää haittaa -kriteereiden suhteen ovat kestävän kehityksen politiikka, EHS-

johtamisen minimivaatimukset, biodiversiteettimanageri ja konsernin riskipolitiikka. Fortumin päämääränä on korkeatasoinen ympäristö- ja turvallisuusasioiden hallinta kaikissa liiketoiminnossa. Noudatamme lakeja ja asetuksia ja yhtiöllä on voimassa olevat luvat kaikissa toimipaikoissamme. Vuoden 2022 lopussa liikevaihdesta laskettuna 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta oli ISO 14001 -ympäristösertifioitu.

Luokitusjärjestelmän mukaisuuden arvioinneissa Fortum pyysi luokitusjärjestelmäkelpoisia liiketoimintayksiköitään arvioimaan ja vahvistamaan, täyttävätkö taloudelliset toiminnot Liitteessä 1 listatut ilmastomuutoksen hillinnän merkittävää edistämistä vastaavat tekniset arviointikriteerit sekä ei merkittävää haittaa -kriteerit. Tekniset arviointikriteerit ovat toimintokohtaisia ja niitä arvioitiin toiminnon luonteesta riippuen taloudellinen toiminto-, laitos- tai järjestelmäkohtaisesti. Ei merkittävää haittaa -kriteerit arvioitiin toiminnon luonteesta perusteella materiaalisella tasolla.

Fortumilla on oma sekä osaomisteisia (mankala-periaate) ydinvoimatuotantolaitoksia Suomessa ja Ruotsissa. Ydinvoimaloidemme tärkein tehtävä on tuottaa sähköä turvallisesti, luotettavasti ja kilpailukykyisesti lyhyellä ja pitkällä aikavälillä noudattaen ydin- ja säteilyturvallisuuden, jätehuollon turvallisuuden ja ydinmateriaalivalvonnan periaatteita. Suomen ja Ruotsin viranomaisilla on valvontavastuu edellä mainituista aiheista. EU:n jäsenvaltioina Suomi ja Ruotsi noudattavat EU:n säädöksiä ja ohjeistuksia kansallisessa lainsäädännössään, vaatimuksissaan ja ohjeissaan. Olemassa olevien ydinlaitosten turvallista käyttöä on pidennetty tai suunnitellaan pidennettäväksi jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten luvalla kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Ei merkittävää haittaa (DNSH): Ilmastomuutokseen sopeutuminen

Ilmastoön liittyvien riskien hallinta on integroitu Fortumin riskienhallinnan viitekehyksiin ja noudattaa samoja toimintamalleja ja prosesseja kuin muut merkittävät riskit ja epävarmuudet. Riskit tunnistetaan ja arvioidaan vuosittain osana konsernin riskienhallintaprosessia. Fortumin taksonomian kannalta olennaiset yksiköt arvioivat toimintaansa liittyvät fyysiset ilmatoriskit. Yksiköiden tulee myös ymmärtää toimintojensa haavoittuvuus akuutteja ja kroonisia uhkia vastaan käyttäen apunaan hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) tulevaisuuden skenaarioita. Lisäksi yksiköiltä on pyydetty suunnitella sopeutumisratkaisuja merkittävien riskien osalta.

Fortum on Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) -raportoinnin virallinen tukija ja fyysiset ilmatoriskit on raportoitu suositusten mukaisesti osana Fortumin Kestävän Kehityksen 2022 raporttia julkaistavaa TCFD-raporttia. Fortumin ilmatoriskit on lisäksi kuvattu Taloudelliset Tiedot 2022 -raportin Riskien hallinta -osiossa.

Ei merkittävää haittaa (DNSH): Vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojele

Fortum hallinnoi ja käyttää merkittäviä määriä vesivaroja kaikissa toimintamaissaan. Fortumin vastuu veden käytöstä liittyy paitsi veden määrään ja saatavuuteen, myös sen laatuun ja vesiluontoon. Vedenkäyttöä ja käyttöön liittyviä riskejä, etenkin vesistressialueilla, seurataan omien laitosten osalta kestävän kehityksen vuosiraportointiin yhteydessä. Fortumin veteen liittyvä ympäristöjohtamisjärjestelmä varmistaa, että toiminta on lakien ja lupaehtojen mukaista. Fortum tekee veteen liittyviä paikallisia toimenpiteitä tarpeen mukaan ottaakseen huomioon muiden vedenkäyttäjien tarpeet. Yhteistyö paikallisyhteisöjen, kuntien, viranomaisten ja tutkimuslaitosten kanssa on tärkeää näiden toimenpiteiden toteutuksessa. Fortumin vesivoimaan perustuva sähkötuotanto Suomessa ja Ruotsissa on viranomaiskontrollissa vesipuitedirektiivin (WFD) mukaisesti ja ei merkittävää haittaa arvioinnissa on huomioitu kansalliset siirtymäaika- ja -taulukot.

Ei merkittävää haittaa (DNSH): Siirtyminen kiertotalouteen

Fortum huomioi toiminnassaan käytettyjen laitteiden ja komponenttien ja tuotettujen tuotteidensa elinkaaren ja resurssitehokkuuden. Laitteiden ja komponenttien vaatimukset liittyen käytettävyyteen ja kierrätettävyyteen on osa hankintaprosessia. Fortumin päämääränä on mahdollisimman korkea hyötykäyttö omassa energiantuotannossa syntyneiden sivutuotteiden ja jätteiden osalta.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

[Kestävä kehitys](#)

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Suomen ja Ruotsin omalla ja osaomisteisilla ydinvoimalaitoksilla syntyy tavanomaisten teollisuusjätteiden lisäksi radioaktiivisia jätteitä, jotka käsitellään kansallisen ydinenergialainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Jokaisella voimalaitosyhtiöllä on täysimääräinen taloudellinen ja turvallisuuteen liittyvä vastuu toiminnastaan ja käytöstäpoistosta syntyvän ydinjätteen ydinjätehuollosta. Laitoksilla on käytössä jätehuolto suunnitelma, jonka avulla minimoidaan radioaktiivisen jätteen määrä. Kaikki matala-, keski- ja korkea-aktiivinen jäte käsitellään, varastoidaan ja lopputuotetaan joko ydinvoimalaitosalueelle tai sen valtioiden rajojen sisälle, jossa jäte on syntynyt.

Ei merkittävää haittaa (DNSH): Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen

Fortumin kemikaalien hallinta- ja ohjausjärjestelmä varmistaa, että yhtiön toiminta täyttää lupaehtot, viranomaisten vaatimukset, sekä sen että toiminnassa käytetyt kemikaalit eivät aiheuta merkittävää haittaa ilmastomuutoksen hillintään liittyvän kriteeristön mukaisesti (Liite 1, Lisäys C). Yhtiö hallitsee kemikaalien käyttöön liittyvät asiat Fortumin vaatimusten ja lainsäädännön mukaisesti sekä riskit hankinnasta hävittämiseen. Yhtiö pyrkii jatkuvasti vähentämään vaarallisten kemikaalien käyttöä, ja kun mahdollista korvaamaan ne ympäristölle ja terveydelle vähemmän haitallisilla kemikaaleilla.

Fortum pyrkii hallitsemaan ja vähentämään toimintojensa ympäristövaikutuksia parhaiden käytäntöjen ja teknisten ratkaisujen avulla, huomioiden parhaan käytökelvöisen teknologian (Best available technology, BAT) vaatimukset sekä energiamerkinnät. EHS-johtamisen minimivaatimukset varmistavat, että Fortumin liiketoiminnot noudattavat lupaehtoja, tarkkailevat ja raportoivat säännöllisesti päästöjään ilmaan, vesistöön ja maaperään, sekä vähentävät riskejä merkittävien kokonaisympäristövaikutusten esintymiselle.

Fortumin oman ja osaomisteisten ydinvoimaloiden radioaktiiviset päästöt ilmaan, vesistöihin ja maaperään ovat asianomaista toimintaa koskevien yksilöllisten lupaehtojen tai kansallisten kynnyksarvojen mukaisia. Päästöjä ja vaikutuksia ympäristöön seurataan tarkasti Suomen ja Ruotsin säteilyturvallisuusviranomaisten toimesta. Käytetty polttoaine ja radioaktiivinen jäte huolletaan ja varastoidaan vastuullisesti ja tarvetta vastaava varastointikapasiteetti on olemassa.

Ei merkittävää haittaa (DNSH): Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen

Luonnon monimuotoisuus on olennainen osa Fortumin ympäristöjohtamisen prosesseja ja toimintoja. Luonnon monimuotoisuuden liittyvien aiheiden johtaminen ja periaatteet määritellään Biodiversiteettimanuaalissa. Manuaalin täsmentävät ohjeet varmistavat, että Fortumin toiminnot täyttävät paikalliset viranomaisvaatimukset. Manuaalin avulla yhtiö pyrkii varmistamaan, että toteutettavissa olevat toimenpiteet, joilla on mahdollista ehkäistä tai lieventää yhtiön toiminnasta aiheutuvia biodiversiteettiävaikutuksia, on huomioitu nykyisissä ja uusissa toiminnoissa. Manuaali asettaa myös erityisvaatimuksia toiminnoille, jotka sijaitsevat luontoarvoiltaan arvokkailta ja haavoittuvilla alueilla tai alueiden läheisyydessä.

Vähimmäistason suojatoimet

Fortumin vähimmäistason suojaustoimien noudattaminen perustuu konsernitason ihmisoikeuksien asianmukaisen huolellisuuden hallintamalliin, joka sisältää asiaankuuluvat ihmisoikeuksia ja työelämänoikeuksia koskevat politiikat ja prosessit. Fortumin sitoumus ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja asianmukaiseen huolellisuuteen on linjassa YK:n Yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden (UNGP) ja OECD:n monikansallisia yrityksiä koskevien ohjeiden kanssa, ja ne sisältyvät Fortumin Toimintaohjeeseen (Code of Conduct), Toimintaohjeeseen palvelun- ja tavarantoimittajille (Supplier Code of Conduct) ja Fortumin kestävän kehityksen politiikkaan. Fortumilla on käytössään asianmukaisen huolellisuuden prosessit verotusta, korruption ja lahjonnan vastaista toimintaa sekä reilua kilpailua koskien. Ihmisoikeuksiin, työelämänoikeuksiin, korruption ja reiluun kilpailuun liittyvät vaatimukset on huomioitu myös yhtiön ostoprosesseissa. Konsernitason sitoumus, politiikat ja ohjeet koskevat kaikkia Fortumin toimintoja kaikissa toimintamaissa.

EU-taksonomiaan liittyvät jatkuvien toimintojen tunnusluvut

Alla on esitetty ilmastomuutoksen hillintään liittyvät luokitusjärjestelmän mukaiset, luokitusjärjestelmäkelpoiset ja ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset osuudet liikevaihdon, toimintamenojen ja käyttömousuinvestointien osalta Fortumin jatkuvista toiminnoista 31.12.2022.

milj. euroa	Liikevaihto		Toimintamenot		Investoinnit käyttömousuuteen	
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	3 905	44%	-129	51%	285	51%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	1 185	13%	-37	15%	93	17%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	5 089	58%	-166	66%	378	68%
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot	3 715	42%	-86	34%	175	32%
Yhteensä (A+B)	8 804	100%	-252	100%	553	100%

EU-taksonomiaan liittyvät jatkuvien toimintojen tunnusluvut ilman Venäjää

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Fortum otti vuonna 2022 käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja antamaan lisätietoa Venäjän toiminnoista ja jatkuvista toiminnoista ilman Fortumin Venäjän toimintoja.

EU-taksonomiaan liittyvät tunnusluvut Venäjän toimintojen osalta on esitetty alla olevassa taulukossa.

milj. euroa	Liikevaihto		Toimintamenot		Investoinnit käyttömousuuteen	
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	-	0%	-	0%	-	0%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	983	95%	-30	82%	51	84%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	983	95%	-30	82%	51	84%
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot	48	5%	-6	18%	9	16%
Yhteensä (A+B)	1 031	100%	-36	100%	61	100%

EU-taksonomiaan liittyvät jatkuvien toimintojen tunnusluvut ilman Venäjää on esitetty alla olevassa taulukossa.

milj. euroa	Liikevaihto		Toimintamenot		Investoinnit käyttömousuuteen	
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	3 905	50%	-129	60%	285	58%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	201	3%	-7	3%	42	8%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	4 106	53%	-136	63%	327	66%
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot	3 668	47%	-79	37%	166	34%
Yhteensä (A+B)	7 774	100%	-215	100%	493	100%

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (A.1)

Fortumin luokitusjärjestelmän mukainen liikevaihto on 44 %, toimintamenot 51 % ja investoinnit käyttöomaisuuteen 51 % (A.1).

Merkittävimmät luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot Fortumissa on sähköntuotanto vesivoimalla, jonka asennettu kapasiteetti on 4.6 GW (35 % kokonaiskapasiteetista) ja sähköntuotanto ydinvoimalla, jonka asennettu kapasiteetti on 2.8 GW (21 % kokonaiskapasiteetista).

Fortumin liikevaihto tunnusluku liittyen sähköntuotantoon vesi- ja ydinvoimalla sisältää myös osaomisteiset Mankala-yhtiöt. Yhtiömuodossa Mankala-yhtiöt myyvät tuottamansa sähkön omistajille tuotantokustannushintaan omistusosuuksien suhteessa.

Luokitusjärjestelmäkelpoiset (ei-luokitusjärjestelmän mukaiset) taloudelliset toiminnot (A.2)

Fortumin luokitusjärjestelmäkelpoinen liikevaihto on 13 %, toimintamenot 15 % ja investoinnit käyttöomaisuuteen 17 % (A.2).

Merkittävimmät luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot Fortumissa ovat sähköntuotanto ja sähkön- ja lämmönyhteistuotanto maakaasulla, jonka asennettu kapasiteetti on 4.6 GW (35 % kokonaiskapasiteetista) Venäjällä. Fortum on ilmoittanut valmistelewansa hallittua poistumista Venäjältä. Ilmoituksen myötä Fortum ei arvioinut ei merkittävää haittaa -kriteereitä Venäjän toimintojen osalta.

Merkittävimmät luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot on raportoitu omilla riveillään otsikon A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävä toiminnot alla. Muut luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot sisältää toiminnan kannalta vähäisiä toimintoja, jotka eivät täytä teknisiä arviointikriteereitä tai vähintään yhtä ei merkittävää haittaa -kriteeriä, tai luokitusjärjestelmän mukaisuuden arviointia ei vielä ole tehty vuonna 2022. Tällaiset toiminnot liittyvät esimerkiksi vedyn tuotantoon, muovinkierrätykseen ja vuoden 2022 aikana myytyihin toimintoihin. Arvioinnit tullaan saattamaan loppuun vuoden 2023 aikana.

Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset taloudelliset toiminnot (B)

Ei luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminto ei täytä ilmastonmuutoksen hillintään koskevan säädöksen ja täydentävän säädöksen vaatimia edellytyksiä. Luokituksen ulkopuolelle jäävät toiminnot Fortumissa sisältävät sähkön vähittäismyynnin (Consumer Solutions -segmentti), kaupankäynnin sähkö- ja hyödykemarkkinoilla, hiileen perustuvan sähkön- ja lämmöntuotannon, uusiutumattomiin hyödykkeisiin liittyvät tekniset palvelut ja hallinnon yleiskulut. Fortumilla on lisäksi taloudellisia toimintoja, joita luokitusjärjestelmä ei tällä hetkellä kata. Tällaisia ovat esimerkiksi jätteenpoltoon ja kiertotalouteen liittyvät toiminnot.

Liikevaihto-tunnusluku

Taloudelliset toiminnot	Koodi	milj. euroa	% liikevaihdosta	Ilmastonmuutoksen hillintä	DNSH ³⁾	Vähimmäistason suoja-toimet
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot						
A.1 Ympäristön kannalta kestävä (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot						
Sähköntuotanto tuulivoimalla	4.3	0	0%	0%	Kyllä	Kyllä
Sähköntuotanto vesivoimalla	4.5	1 607	18%	93%	Kyllä	Kyllä
Kaukolämmön tai -jäähdytyksen jakelu	4.15	102	1%	99%	Kyllä	Kyllä
Uusien ydinvoimaloiden rakentaminen ja turvallinen käyttö (S)	4.27	45	1%	100%	Kyllä	Kyllä
Sähköntuotanto ydinenergian avulla olemassa olevissa laitoksissa (S)	4.28	2 016	23%	100%	Kyllä	Kyllä
Materiaalin talteenotto tavanomaisesta jätteestä	5.9	83	1%	100%	Kyllä	Kyllä
Muut ¹⁾		53	1%	63%	Kyllä	Kyllä
A.1 Yhteensä		3 905	44%			
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävä (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot						
Akkujen valmistus (M)	3.4	2	0%			
Sähköntuotanto tuulivoimalla	4.3	15	0%			
Sähköntuotanto vesivoimalla	4.5	121	1%			
Kaukolämmön tai -jäähdytyksen jakelu	4.15	1	0%			
Sähköntuotanto fossiililla kaasumaisilla polttoaineilla (S)	4.29	287	3%			
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto fossiilisista kaasumaisista polttoaineista (S)	4.30	679	8%			
Lämmön tai jäähdytyksen tuotanto fossiililla kaasumaisilla polttoaineilla tehokkaassa kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmässä (S)	4.31	1	0%			
Muut ²⁾		78	1%			
A.2 Yhteensä		1 185	13%			
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä		5 089	58%			
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot		3 715	42%			
Yhteensä (A+B)		8 804	100%			

1) Sisältää toiminnot 4.24, 4.25.

2) Sisältää toiminnot 3.10, 3.17, 4.1, 4.20, 4.24, 4.25, 5.10, 5.11, 6.15, 8.2.

3) Sisältää: ilmastonmuutokseen sopeutuminen, vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojeleminen, siirtyminen kiertotalouteen, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen, biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeleminen ja ennallistaminen.

(M) = mahdollistava toiminta: taloudellinen toiminto, joka mahdollistaa suoraan sen, että muilla toiminnoilla edistetään merkittävästi yhtä tai useampaa ympäristötavoitetta.

(S) = siirtymätoiminta: taloudellinen toiminto, joka tukee siirtymistä ilmastoneutraaliin talouteen ja jolle ei ole olemassa teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoista vähähiilistä vaihtoehtoa.

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

[Kestävä kehitys](#)

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Toimintamenot-tunnusluku

Taloudelliset toiminnot	Koodi	milj. euroa	toimintamenoista	% muutos-hillintä	Ilmastonmuutoksen hillintä		Vähimmäis-tason suoja-toimet
					DNSH ³⁾		
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot							
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot							
Sähköntuotanto tuulivoimalla	4.3	0	0%	1%	Kyllä	Kyllä	
Sähköntuotanto vesivoimalla	4.5	-70	28%	99%	Kyllä	Kyllä	
Kaukolämmön tai -jäähdytyksen jakelu	4.15	-13	5%	91%	Kyllä	Kyllä	
Uusien ydinvoimaloiden rakentaminen ja turvallinen käyttö (S)	4.27	-	0%	0%	Kyllä	Kyllä	
Sähköntuotanto ydinenergian avulla olemassa olevissa laitoksissa (S)	4.28	-40	16%	100%	Kyllä	Kyllä	
Materiaalin talteenotto tavanomaisesta jätteestä	5.9	-4	2%	100%	Kyllä	Kyllä	
Muut ¹⁾		-2	1%	79%	Kyllä	Kyllä	
A.1 Yhteensä		-129	51%				
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot							
Akkujen valmistus (M)	3.4	-1	0%				
Sähköntuotanto tuulivoimalla	4.3	0	0%				
Sähköntuotanto vesivoimalla	4.5	-1	0%				
Kaukolämmön tai -jäähdytyksen jakelu	4.15	-1	1%				
Sähköntuotanto fossiilisilla kaasumaisilla polttoaineilla (S)	4.29	-12	5%				
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto fossiilisista kaasumaisista polttoaineista (S)	4.30	-18	7%				
Lämmön tai jäähdytyksen tuotanto fossiilisilla kaasumaisilla polttoaineilla tehokkaassa kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmässä (S)	4.31	0	0%				
Muut ²⁾		-3	1%				
A.2 Yhteensä		-37	15%				
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä		-166	66%				
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot		-86	34%				
Yhteensä (A+B)		-252	100%				

1) Sisältää toiminnot 4.24, 4.25.

2) Sisältää toiminnot 3.10, 3.17, 4.1, 4.20, 4.24, 4.25, 5.10, 5.11, 6.15, 8.2.

3) Sisältää: ilmastonmuutokseen sopeutuminen, vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojeleminen, siirtyminen kiertotalouteen, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen, biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeleminen ja ennallistaminen.

(M) = mahdollistava toiminta: taloudellinen toiminto, joka mahdollistaa suoraan sen, että muilla toiminnoilla edistetään merkittävästi yhtä tai useampaa ympäristötavoitetta.

(S) = siirtymätoiminta: taloudellinen toiminto, joka tukee siirtymistä ilmastoneutraaliin talouteen ja jolle ei ole olemassa teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoista vähähiilistä vaihtoehtoa.

Investoinnit käyttöomaisuuteen -tunnusluku

Taloudelliset toiminnot	Koodi	milj. euroa	%Ilmastonmuutokseen hillintä			Vähimmäis-tason suoja-toimet
			investoinneista käyttö-	muutoksen	DNSH ³⁾	
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot						
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot						
Sähköntuotanto tuulivoimalla	4.3	101	18%	96%	Kyllä	Kyllä
Sähköntuotanto vesivoimalla	4.5	98	18%	99%	Kyllä	Kyllä
Kaukolämmön tai -jäähdytyksen jakelu	4.15	28	5%	54%	Kyllä	Kyllä
Uusien ydinvoimaloiden rakentaminen ja turvallinen käyttö (S)	4.27	-	0%	0%	Kyllä	Kyllä
Sähköntuotanto ydinenergian avulla olemassa olevissa laitoksissa (S)	4.28	34	6%	100%	Kyllä	Kyllä
Materiaalin talteenotto tavanomaisesta jätteestä	5.9	5	1%	100%	Kyllä	Kyllä
Muut ¹⁾		20	4%	100%	Kyllä	Kyllä
A.1 Yhteensä		285	51%			
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot						
Akkujen valmistus (M)	3.4	26	5%			
Sähköntuotanto tuulivoimalla	4.3	4	1%			
Sähköntuotanto vesivoimalla	4.5	0	0%			
Kaukolämmön tai -jäähdytyksen jakelu	4.15	23	4%			
Sähköntuotanto fossiilisilla kaasumaisilla polttoaineilla (S)	4.29	0	0%			
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto fossiilisista kaasumaisista polttoaineista (S)	4.30	33	6%			
Lämmön tai jäähdytyksen tuotanto fossiilisilla kaasumaisilla polttoaineilla tehokkaassa kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmässä (S)	4.31	-	0%			
Muut ²⁾		7	1%			
A.2 Yhteensä		93	17%			
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä		378	68%			
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot		175	32%			
Yhteensä (A+B)		553	100%			

1) Sisältää toiminnot 4.24, 4.25.

2) Sisältää toiminnot 3.10, 3.17, 4.1, 4.20, 4.24, 4.25, 5.10, 5.11, 6.15, 8.2.

3) Sisältää: ilmastonmuutokseen sopeutuminen, vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojeleminen, siirtyminen kiertotalouteen, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen, biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeleminen ja ennallistaminen.

(M) = mahdollistava toiminta: taloudellinen toiminto joka mahdollistaa suoraan sen, että muilla toiminnoilla edistetään merkittävästi yhtä tai useampaa ympäristötavoitetta.

(S) = siirtymätoiminta: taloudellinen toiminto, joka tukee siirtymistä ilmastoneutraaliin ja jolle ei ole olemassa teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoista vähähiilistä vaihtoehtoa.

Siirtymätoiminnot (ydinvoima ja maakaasu)

Siirtymätoiminto on taloudellinen toiminto, joka tukee siirtymistä ilmastoneutraaliin talouteen noudattaen kehityspolkuja lämpötilan nousun rajoittamiseksi ja jolle ei ole olemassa teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoista vähähiilistä vaihtoehtoa. Fortumin merkittävimpiä siirtymätoimintoja ovat sähköntuotanto ydinenergian avulla uusissa tai olemassa olevissa laitoksissa sekä sähkön ja lämmön tuotanto fossiilisilla kaasumaisilla polttoaineilla (maakaasu). Fortumilla ei ole luokitusjärjestelmään kelpaamattomia taloudellisia toimintoja liittyen sähköntuotantoon ydinvoimalla ja maakaasulla.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot

Ydinenergiaan liittyvät toiminnot

4.26 Sellaisten edistyneiden teknologioiden esikaupalliset vaiheet, joilla tuotetaan energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä	Ei
4.27 Uusien ydinvoimaloiden rakentaminen ja turvallinen käyttö	Kyllä
4.28 Sähköntuotanto ydinenergian avulla olemassa olevissa laitoksissa	Kyllä
Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot	
4.29 Sähköntuotanto fossiililla kaasumaisilla polttoaineilla	Kyllä
4.30 Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto fossiilisista kaasumaisista polttoaineista	Kyllä
4.31 Lämmön tai jäähdytyksen tuotanto fossiililla kaasumaisilla polttoaineilla tehokkaassa kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmässä	Kyllä

Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (A.1)

Alla on esitetty ilmaston muutoksen hillintään liittyvät luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot Fortumin jatkuvista toiminnoista 31.12.2022.

Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (nimittäjä ja osoittaja)

Taloudelliset toiminnot	Liikevaihto			Toimintamenot			Investoinnit käyttöomaisuuteen		
	milj. euroa	% nimittäjä ¹⁾	% osoittaja ²⁾	milj. euroa	% nimittäjä ¹⁾	% osoittaja ²⁾	milj. euroa	% nimittäjä ¹⁾	% osoittaja ²⁾
4.27 Uusien ydinvoimaloiden rakentaminen ja turvallinen käyttö	45	1%	1%	-	-	-	-	-	-
4.28 Sähköntuotanto ydinenergian avulla olemassa olevissa laitoksissa	2 016	23%	52%	-40	16%	31%	34	6%	12%
Muut luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot	1 844	21%	47%	-89	35%	69%	251	45%	88%
Yhteensä	3 905	44%	100%	-129	51%	100%	285	51%	100%

1) Luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnon osuus sovellettavan tunnusluvun nimittäjässä.

2) Luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnon osuus sovellettavan tunnusluvun osoittajassa.

Luokitusjärjestelmäkelpoiset taloudelliset toiminnot (A.2)

Alla on esitetty ilmaston muutoksen hillintään liittyvät luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei-luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot Fortumin jatkuvista toiminnoista 31.12.2022.

Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot

Taloudelliset toiminnot	Liikevaihto	Toimintamenot	Investoinnit käyttöomaisuuteen
	milj. euroa	%	milj. euroa %
4.29 Sähköntuotanto fossiililla kaasumaisilla polttoaineilla	287	3%	-12 5%
4.30 Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto fossiilisista kaasumaisista polttoaineista	679	8%	-18 7%
4.31 Lämmön tai jäähdytyksen tuotanto fossiililla kaasumaisilla polttoaineilla tehokkaassa kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmässä	1	0%	0 0%
Muut luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot	217	2%	-7 3%
Yhteensä	1 185	13%	-37 15%

Investoinnit käyttöomaisuuteen -suunnitelma

Investoinnit käyttöomaisuuteen -suunnitelma käsittää yhtiön johdon hyväksymät merkittävät tulevaisuuden investoinnit seuraavan viiden vuoden aikana, joiden odotetaan laajentavan yhtiön luokitusjärjestelmän mukaista taloudellista toimintaa tai muuttavan luokitusjärjestelmäkelpoisia toimintoja luokitusjärjestelmän mukaisiksi.

Fortumin suunnitellut käyttöomaisuusinvestoinnit, jotka täyttävät yllä mainitut ehdot, ovat 0,7 miljardia euroa tilikauden 1.1.-31.12.2022 lopussa. Suunnitelman tarkastelujakso on 5 vuotta. Poikkeuksena tähän on Loviisan ydinvoimalan käyttöiän pidennysinvestointi. Tämän investoinnin tarkastelujakso on 10 vuotta investoinnin luonne huomioiden. Suunnitelma sisältää Pjelaixin tuulivoimapuiston rakentamisen, Loviisan ydinvoimalaitoksen käyttöiän pidentämisen, vesivoimalaitoksiin kohdistuvia tuotannonlisäys muutoksia sekä kaukolämpöliiketoiminnan hiilestä luopumiseen liittyviä investointeja. Merkittävä osa investoinneista tulee valmistumaan seuraavan neljän vuoden aikana. Tästä poikkeuksena on Loviisan voimalaitoksen käyttöiän pidennysprojekti, joka kestää aina vuoteen 2050 asti.

Fortumilla ei ole merkittäviä käyttöomaisuusinvestointisuunnitelmaan liittyviä toimintamenoja.

Määritelmät, täsmäytykset ja laskentamenetelmät

Liikevaihto

Liikevaihto perustuu Fortumin konsernituloslaskelmalla raportoituun liikevaihtoon (► liitetieto 6). Fortumin liikevaihto ei sisällä lopetettuja toimintoja.

milj. euroa	A.1 Luokitusjärjestelmän mukainen	
	Yhteensä	Yhteensä
Sähkönmyynti	3 654	6 947
Lämmönmyynti	148	683
Muut	103	1 175
Yhteensä	3 905	8 804

Toimintamenot

Toimintamenot koostuvat aktivoimattomista välittömistä kustannuksista, jotka ovat välttämättömiä aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jatkuvan ja tehokkaan toiminnan varmistamiseksi. Kulut sisältävät korjauksen ja ylläpidon, rakennusten huollon, lyhytaikaiset vuokrat ja vastaavat kulut, sekä muut näiden omaisuuserien huoltoon liittyvät suorat kulut. Toimintamenot eivät sisällä lopetettuja toimintoja.

milj. euroa	A.1 Luokitusjärjestelmän mukainen	
	Yhteensä	Yhteensä
Korjaus ja ylläpito	-73	-146
Lyhytaikaiset vuokrat ja muut kiinteistökulut	-37	-70
Muut	-19	-35
Yhteensä	-129	-252

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Investoinnit käyttöomaisuuteen koostuvat lisäyksistä aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, aineettomiin hyödykkeisiin ja käyttöoikeusomaisuuseriin, sisältäen yrityshankintojen yhteydessä tulleet lisäykset. Investoinnit eivät sisällä lopetettuja toimintoja, koska luotettavaa tietoa ei ole saatavilla.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

milj. euroa	Liitetieto	A.1 Luokitusjärjestelmän	
		mukainen	Yhteensä
Lisäykset aineettomiin hyödykkeisiin	16	2	88
Lisäykset aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	17	278	437
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin	33	4	28
Yhteensä		285	553

Tunnuslukujen laskentamenetelmät

Taksonomiatunnuslukujen laskentaan käytetyt taloudelliset tiedot on saatu Fortumin taloudellisista järjestelmistä, ja ne perustuvat samaan tietoon ja konsernin laadintaperiaatteisiin (konsernitilinpäätöksen liitetiedot) kuin konsernitilinpäätös tilikaudelle 1.1.–31.12.2022. Raportointi käsittää vain jatkuvat toiminnot.

Raportointiprosessiin on asetettu tarvittavat kontrollit kaksinkertaisen laskennan riskin eliminoimiseksi.

Taloudellinen tieto on kohdistettu taksonomianmukaisiin ja taksonomiakelpoisiin toimintoihin seuraavasti:

- Suurin osa sähkönmyynnistä on kohdistettu taksonomianmukaisiin ja taksonomiakelpoisiin toimintoihin tuotannon perusteella. Fortumin liikevaihto tunnusluku liittyy sähkön tuotantoon vesi- ja ydinvoimalla sisältää myös osaomisteiset Mankala-yhtiöt. Yhtiömuodossa Mankala-yhtiöt myyvät tuottamansa sähkön omistajille tuotantokustannushintaan omistusosuuksien suhteessa.
- Tiedot muun myynnin ja toimintamenojen osalta ovat saatavilla järjestelmistä yksittäisten laitosten kustannuspaikkatasolla. Nämä kustannuspaikat on kohdistettu taksonomiakelpoisiin toimintoihin.
- Jokainen olennainen käyttöomaisuusinvestointiprojekti on allokoitu soveltuvaan taksonomiakelpoiseen toimintoon.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Riskienhallinta

Riskienhallinnan viitekehys ja tavoitteet

Konsernin riskipolitiikka toimii Fortumin riskienhallinnan viitekehyyksenä ja sen tarkoitus on auttaa liiketoimintaa hallitsemaan riskejä tehokkaasti ja varmistaa asiaankuuluvien säännösten noudattaminen. Konsernin riskipolitiikka antaa yleiskuvan Fortumin riskienhallintajärjestelmästä, jotka koostuvat riskienhallinnan yleisistä periaatteista, riskienhallintaprosessien pääkohdista ja vastuista sellaisten riskien hallitsemiseksi, joilla toteutuessaan voi olla olennainen negatiivinen vaikutus Fortumin nykyiseen tai tulevaan liiketoimintaan, maineeseen, työntekijöihin, ympäristöön tai kolmansiin osapuoliin.

Riskienhallintajärjestelmät on suunniteltu tukemaan Fortumin hallitusta, tarkastus- ja riskivaliokuntaa, Fortumin toimivaa johtoa sekä operatiivista liiketoimintaa riskienhallintaan liittyvien tehtävien hoitamisessa. Riskienhallintajärjestelmien tavoitteena on:

- tukea Fortumin hallitusta ja toimivaa johtoa konsernin strategian kehittämisessä
- tukea liiketoimintaa strategian toteuttamisessa
- tukea liiketoimintaa sovitujen tavoitteiden saavuttamisessa hyväksyttävissä riskirajoissa siten, että konsernin kyky täyttää sen taloudelliset sitoumukset eivät vaarannu
- varmistaa, että konserniin kohdistuvat merkittävät riskit ja epävarmuudet ymmärretään, ja
- tukea sellaisten onnettomuuksien ennaltaehkäisyä, joilla voi olla vakava vaikutus työntekijöiden tai kolmansien osapuolten terveyteen ja turvallisuuteen, sekä sellaisten tapahtumien ennaltaehkäisyä, joilla voi olla merkittävä vaikutus Fortumin omaisuuteen, maineeseen tai ympäristöön.

Riskienhallintaorganisaatio

Fortumin hallitus hyväksyy konsernin riskipolitiikan ja toimitusjohtaja hyväksyy Fortumin riskienhallintaohjeet, mukaan lukien ohjeet, jotka asettavat vähimmäisvaatimukset riskien hallinnalle eri riskikategorioissa. Lisäksi on olemassa erilliset kaikissa Fortumin liiketoiminnoissa sovellettavat ohjeet liittyen hyödykemarkkinoihin, vastapuoli- ja luottoriskeihin sekä likviditeettiriskeihin. Fortumin divisioonat ja konsernitoiminnot julkaisevat tarvittaessa yksityiskohtaisia ohjeita, joissa kerrotaan, miten konsernin riskipolitiikkaa ja siihen liittyviä riskienhallintaohjeita toteutetaan eri organisaatioissa.

Konsernin riskipolitiikkarakenne

Riskienhallinnan toimintamallit

Pääperiaate on, että riskienhallinta tapahtuu siellä missä riskit ovat. Tämä tarkoittaa sitä, että jokaisen divisioonan ja konsernitoiminnon vetäjä on vastuussa omalla liiketoiminta-alueellaan olevien riskien hallinnasta. Jokaiselle riskille nimetään riskin omistaja varmistamaan, että riskiä hallitaan asianmukaisesti.

Fortumin tarkastus- ja riskivaliokunnan vastuulla on valvoa sitä, että yhtiön riskienhallintajärjestelmät ovat riittävät ja tarkistaa vuosittain sekä konsernin riskipolitiikka että merkittävimmät riskit ja epävarmuudet. Konsernin riskienhallintayksikköä johtaa riskienhallintajohtaja, joka raportoi talousjohtajalle. Riskienhallintayksikkö tuottaa ohjeita, menetelmiä ja työkaluja, jotka tukevat konsernia tehokkaiden riskienhallintaprosessien toteuttamisessa. Konsernin riskienhallintayksikkö on vastuussa divisioonien ja konsernitoimintojen riskienhallintatoimenpiteiden valmiuden arvioinnista ja raportoinnista sekä merkittävien riskien riippumattomasta valvonnasta ja raportoinnista konsernin johdolle, tarkastus- ja riskivaliokunnalle ja yhtiön hallitukselle.

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Jatkuvan parantamisen periaate

Fortum-konsermissä riskienhallintaa kehitetään jatkuvan parantamisen periaatteen mukaisesti. Tavoitteena on optimoitu ja jatkuvasti kehittyvä riskienhallintaprosessi. Riskienhallintaprosessin kypsyyttä arvioidaan vuosittain itsearviointimenettelyjen avulla. Konsernin riskienhallintayksikkö määrittää saatujen tulosten perusteella riskienhallinnan kehitystavoitteet.

Fortumin arvojen mukaisesti riskienhallinnan merkitystä korostetaan lisäämällä henkilöstön riskitietoisuutta ja korostamalla riskitietoisien päätöksenteon myönteisiä piirteitä. Fortumin riskienhallinta tukee ja parantaa jatkuvasti Fortumin arvojen soveltamista päätöksenteossa.

Riskienhallintaprosessi

Riskienhallintaprosessi koostuu riskin tunnistamisesta, arvioinnista, hallintatoimenpiteistä ja valvonnasta. Riskienhallintaprosessi liittyy strategian kehittämiseen, tavoitteiden asettamiseen ja pitkän aikavälin ennustamiseen. Prosessi on osa operatiivista ja liiketoiminnan johtamista, sisältäen Fortumin investointiprosessit ja projektien hallinnan.

Fortumin riskienhallintaprosessi on suunniteltu tukemaan tehokasta riskienhallintaa varmistamalla, että riskejä valvotaan ja seurataan säännöllisesti. Riskien tunnistaminen perustuu säännölliseen järjestelmälliseen prosessiin, joka sisältää riskien syntymissyiden analysoinnin sekä arvioinnin seurauksista, jos riski realisoituisi. Riskit arvioidaan sekä vaikutukseltaan että toteutumistodennäköisyydeltään. Riskejä arvioidaan pääosin rahallisen vaikutuksen perusteella suhteessa ennustettuun tulokseen ja/tai kassavirtoihin, mutta myös terveyden ja turvallisuuden sekä ympäristön ja maineen näkökulmista, jos merkityksellistä. Tunnistetuille riskeille nimetään omistajat, jotka ovat vastuussa riskin hallitsemisesta. Riskienhallintatoimenpiteitä voivat olla riskin hyväksyminen, välttäminen, pienentäminen tai siirtäminen. Riskienvalvontaprosessit, jotka pitävät sisällään riskien valvonnan ja raportoinnin, on suunniteltu tukemaan hyväksytyjen ohjeiden noudattamista ja sitä, että riskit pysyvät sovittujen riskirajojen ja mandaattien puitteissa, esimerkiksi vastapuoli- ja markkinariskeihin liittyen.

Riskit

Vuosi 2022 on ollut poikkeuksellinen lukuisten tunnistettujen riskien toteutuessa Venäjän ja Ukrainan välisen sodan seurauksena joko kokonaan tai osittain. Merkittävimpänä näistä riskeistä on Venäjän toiminta energian käyttämisessä aseena, josta on seurannut vallitseva energiakriisi korkeine hyödykehintoineen ja mahdollinen riski huoltovarmuudelle Euroopassa. Tilanteen vaikutukset ovat olleet Fortumille dramaattiset.

- Venäjä rajoitti kaasutoimituksiaan Saksaa, joka aiheutti merkittäviä tappioita Uniperille, koska korvaavaa kaasua hankittiin korkeilla hinnoilla, jotta saatiin katetuksi sovittu myynti asiakkaille. Uniperin ennennäkemättömät tappiot johtivat sopimukseen Saksan valtion kanssa Fortumin Uniper-osakkeiden myynnistä. Vuoden 2022 joulukuun 21. päivänä Fortum ilmoitti Uniper SE omistussuutensa myynnin toteutumisesta Saksan valtiolle. Kokonaistappio Uniper SE omistusten myynnistä oli hieman alle 6 miljardia euroa. Lisätietoja sopimuksesta ja kaupan toteutumisesta, katso kohta "Uniperin divestointi" luvusta "Tuloskehitys ja taloudellinen asema".
- Ukrainan konflikti on vaikuttanut Fortumin mahdollisuuksiin toimintaan ja omistuksiin Venäjällä. Tämän seurauksena Fortum ei tee lisäinvestointeja Venäjälle eikä tarjoa uutta rahoitusta venäläisille tytäryhtiöilleen. Yhtiö pyrkii hallitusti poistumaan Venäjän markkinoilta ja luopumaan Venäjän toimintoistaan, ensisijaisena tavoitteena on myydä Venäjän toiminnot.
- Korkeat ja vaihtelevat hyödykehinnat ovat johtaneet kasvaviin selvitysyhtiöiden vakuusvaatimuksiin. Likviditeettiriskin pienentämiseksi Fortum allekirjoitti siltarahoitusjärjestelyn Suomen valtion kokonaan omistaman Solidiumin kanssa vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä. Järjestelyllä Fortum varmisti riittävän maksuvalmiusresurssin, mikäli sähkön pohjoismaiset hinnat laskevat – ja sen myötä vakuusvaatimukset – olisivat jälleen nousseet merkittävästi. Lisätietoja sopimuksesta on tämän tilinpäätöstiedotteen kohdassa "Solidiumin siltarahoituslaina Fortumille ja suunnattu maksuton osakeanti Solidiumille" luvussa "Tuloskehitys ja taloudellinen asema".

Fortum altistuu edelleen useille taloudellisille, operatiivisille, strategisille ja vastuullisuuteen liittyville riskeille. Fortum altistuu näille riskeille sekä suoraan että epäsuorasti tytäryhtiöiden sekä osakkuus- ja yhteisyritystensä kautta. Osakkuus- ja yhteisyrityksillä on omat riskienhallintajärjestelmänsä. Fortumin pääasialliset osakkuus- ja yhteisyritykset ovat TVO, Forsmarks Kraftgrupp AB ja Kemijoki Oy. Lisätietoja riskeille altistumisesta on esitetty kunkin yhtiön vuosikertomuksessa. Fortum altistuu myös fyysisille ilmasto- ja siirtymäriskeille. Tunnistetut fyysiset riskit on yleisesti määritetty osana operatiivisten riskien kategoriaa. Vastaavasti siirtymäriskit ovat yleisesti osa strategisten riskien kategoriaa.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

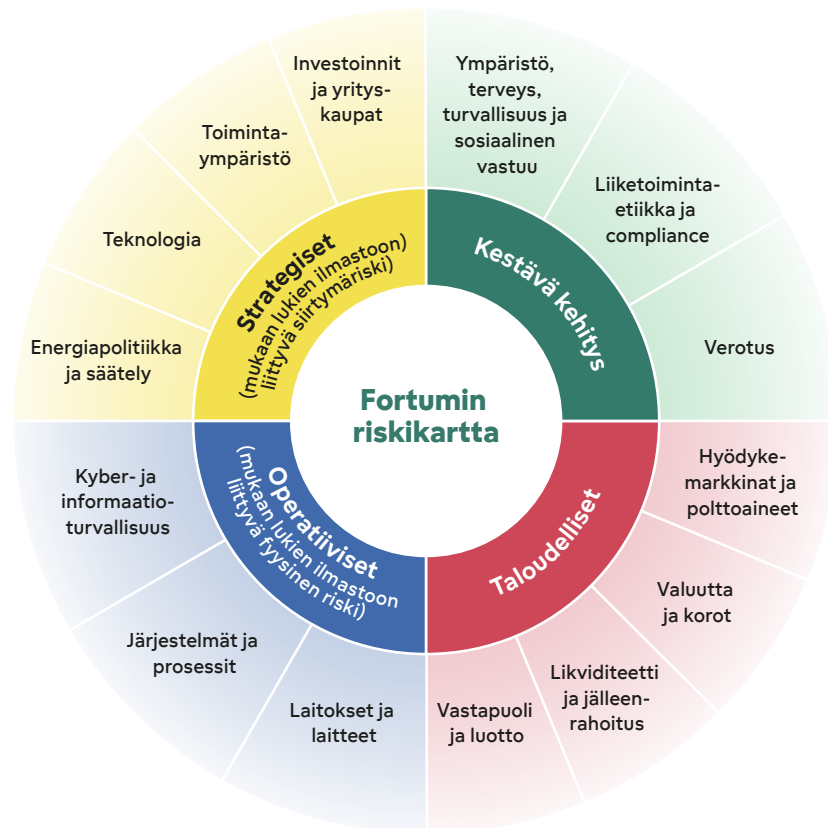
Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Strategiset riskit

Fortumin hallitus hyväksyi uuden strategian maaliskuun alussa ja samalla julkisti uuden liiketoimintarakenteen ja toimintamallin. Yhteenveto Fortumin uudesta strategiasta löytyy osiosta "Tilikauden jälkeiset tapahtumat". Merkittävimmät strategiset riskit liittyvät energiapolitiikan, sääntelyyn, teknologian tai liiketoimintaympäristön kehittymiseen tavoilla, joita ei ole onnistuttu ennakoimaan ja joihin ei olla valmistauduttu. Tulevaisuuden energiamarkkinoiden, sääntelyn kehityksen skenaarioita, ilmastoskenaarioita, kuten myös skenaarioita nykyisen geopolittisen tilanteen kehittymiselle, mukaan lukien niiden vaikutusta Fortumin nykyisiin ja mahdollisiin uusiin liiketoimintoihin, päivitetään säännöllisesti.

Riskejä, jotka voisivat haitata Fortumin strategian toteuttamista, arvioidaan ja raportoidaan jatkuvasti osana säännöllistä strategian arviointityötä.

Liiketoimintaympäristö

Fortum toimii globaalissa liiketoimintaympäristössä, toiminnan pääpainon ollessa Pohjoismaissa, ja on siten alttiina poliittisille ja muille riskeille, jotka vaikuttavat makrotaloudelliseen kehitykseen ja kuluttajien käyttäytymiseen markkinoilla, joilla Fortum toimii.

Nykyinen geopolittinen epävarmuus on lisännyt riskiä eskalaatioon Ukrainan ulkopuolelle. Vaikka se on epätodennäköistä, konkreettinen riski sodan kärjistyisestä ydinmarkkinoillamme, mukaan lukien Suomi ja

Ruotsi, on olemassa, minkä seurauksia on vaikea nähdä ennakoita. Se voisi lisätä esimerkiksi sabotaasiriskeä tai jopa riskiä suorista hyökkäyksistä Fortumin tai kansallisesti kriittisiin energialaitoksiin tai infrastruktuuriin. Äärimmäisessä skenaariossa tämä voi johtaa tilanteeseen, jossa Suomen valtio tai Ruotsi vaatisi hätätoimena energia-alan haltuunottoa, mikä merkitsisi sitä, että Fortum menettäisi toiminnallisen operatiivisen hallinnan liiketoimintaansa tuntemattomaksi ajaksi.

Nykyinen geopolittinen epävarmuus on lisännyt suuntausta kohti yhä kansallismielisempää politiikkaa ja protektionismia voi johtaa lisääntyneisiin kaupan rajoituksiin tai sanktioihin, jotka puolestaan voivat vaikuttaa Fortumin tuotteiden ja palveluiden kysyntään, tuotantomahdollisuuksiin kuin myös omaisuuden arvoon ja rahoitukseen. Fortum seuraa jatkuvasti, kuinka sen liiketoiminta-alueiden liiketoimintaympäristö kehittyä voidakseen reagoida nopeasti muutoksiin markkinoilla ja kuluttajien käyttäytymisessä.

Investointi- ja yrityshankintariskit

Fortum tarkastelee jatkuvasti liiketoimintaportfoliotaan ja arvioi mahdollisuuksia tehdä yritysostoja, investointeja tai yritysmyyntiä. Yritysostojen, myyntien ja investointien loppuunsaattaminen voi olla haastavaa, vaikka Fortum onnistuisikin löytämään sopivan kohteen. Kilpailun puute, mahdolliset rajoitukset tiettyjen ulkomaisessa omistuksessa olevien liiketoiminta-alueiden myyntiin tai muut mahdolliset rajoitukset voivat tehdä myynnin vaikeaksi, tai myynnistä ei saada odotettua tuottoa. Taloudelliset rajoitteet, kilpailu yritysostoista tai uutta toimintaa luovista investoinneista saattaa rajoittaa Fortumin mahdollisuutta kasvaa tai nostaa hintoja epäedulliseksi Fortumin näkökulmasta.

Fortum ei tee uusia investointeja Venäjälle ja olemassa olevia sopimuksia ei uudisteta niiden vanhentumisen jälkeen. Yhtiö tavoittelee hallittua poistumista Venäjän markkinoilta ensisijaisesti myymällä liiketoimintonsa Venäjällä. Lisäksi Fortum ei myönnä uutta rahoitusta venäläisille tytäryhtiöilleen. Myyntiprosessi on edennyt ja on edelleen käynnissä, mutta suuret yritysmyynnit Venäjän energiasektorilta edellyttää Venäjän hallituksen komission ja presidentin hyväksyntää. Poistumisen toteutuminen voi tästä syystä vaatia enemmän aikaa ja käynnissä olevaan kauppaan liittyy merkittäviä epävarmuuksia, kuten viranomaishyväksyntöjä. Mikäli myyntiä ei saada toteutettua tai se viivästyy merkittävästi, se saattaa rajoittaa Fortumin mahdollisuuksia päästä rahoitusmarkkinoille tai kauppa voi toteutua liiketoiminnan alhaisemmalla arvostuksella tai ääritapauksessa Fortumin venäläisten omaisuusserien pakkolunastuksella. Venäjällä yhä vaikeammaksi käyvän toimintaympäristön ja Fortumin liiketoiminnan pitkittyneen epävarmuuden vuoksi, Fortum on vuoden 2022 aikana kirjannut Venäjän liiketoimintaan liittyviä arvonalentumiskirjaus yhteensä 1,7 miljardia euroa. Russia-segmentin nettoarvonalentamisen jälkeen on noin 1,7 miljardia euroa.

Riskit liittyen yritysostoihin, -myynteihin ja investointeihin hallitaan osana investointiprosessia.

Investointiohjeistus sisältää vaatimukset riskien tunnistamisesta, arvioimisesta ja toimintasuunnitelman tekemisestä tunnistettujen riskien hallitsemiseksi ennen investointipäätöksen tekoa. Investointiprosessin vaatimuksiin kuuluu myös, että riskejä seurataan projekteissa. Suurten projektien riskejä hallitaan sopimusrakenteilla ja vakuutusuralla. Liiketoimintakumppaniin liittyvien riskien arviointi tehdään ennen yhteisyritysten tai muiden merkittävien kumppanuuksien tekemistä.

Energiapolitiittiset ja sääntelyriskit

Energialiiketoimintaan kohdistuu voimakkaasti kansallisia ja EU-tason energiapolitiittisia päätöksiä ja sääntelyä. Fortumin strategia pohjautuu erilaisiin skenaarioihin tulevaisuuden sääntely-ympäristön kehityksestä sekä olemassa olevilla että mahdollisilla uusilla liiketoimintamarkkinoilla. Toimintaympäristön monimutkaisuus ja mahdolliset sääntelymuutokset eri maissa aiheuttavat riskejä Fortumille, jos niitä ei osata ennakoita, tunnistaa ja hallita tehokkaasti.

Fortum ylläpitää aktiivista vuoropuhelua lakeja ja sääntelyä kehittävien tahojen kanssa hallitakseen näitä riskejä ja vaikuttaakseen ennakoivasti sekä energiapolitiikan että sääntelyn kehitykseen Fortumin strategisten tavoitteiden mukaisesti.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

EU ja Pohjoismaat

Fortumin tulee toimintamaissaan hallita riskit, jotka liittyvät sekä EU-tason että kansalliseen sääntelyyn. Alla on listattu tärkeimmät riskit, jotka liittyvät energia- ja ilmastopolitiikan, kiertotalouteen liittyvän politiikan sekä sääntely- ja ilmastopolitiikan viitekehysten kehittämiseen tulevaisuudessa:

- Venäjän hyökkäys Ukrainaasi nosti hyödykkeiden hinnat ennätyskallisiin korkealle ja lisäsi hintojen epävakautta entisestään. Tämän seurauksena EU ja sen jäsenmaat ovat ryhtyneet toimiin väliaikaisen markkinasääntelyn avulla (esimerkiksi hintakatot, windfall-verotus). Mikäli nämä markkinasääntelytoimet muuttuvat pysyviksi, syntyy riski liiketoiminnan suorituskyvyllä. Lisäksi Fortum näkee riskinä koordinoimattomat kansalliset toimet korkeiden energiahintojen torjumiseksi ja toimitusvarmuuden turvaamiseksi. On myös mahdollista, että erilaiset lyhyen aikavälin kriisitoimenpiteet vaikuttavat negatiivisesti EU:ssa vuoden 2023 alussa alkavaan pidemmän aikavälin sähkömarkkinaudistukseen.
- Fortum uskoo, että EU:n ja kansallisten päästöjen vähentämistavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että kaikkia CO₂-vapaita energiantuotantoteknologioita kohdellaan tasapuolisesti laissa sekä että päästöjen vähentämiselle on poliittinen hyväksyntä. On olemassa riski, että joitain teknologioita suositaan muista syistä kuin niiden CO₂-jalanjäljestä johtuen, esimerkiksi rahoituksen osalta, johtaen epäreilun kilpailuasetelmaan eri tuotantomuotojen välillä.
- Kasvatavat hyväksyttävyyteen liittyvät tekijät eri energiamuodoissa ja –teknologioissa lisäävät epävarmuutta ja riskejä suunniteltuihin investointeihin liittyen. Lisääntyvät ja laajenevat kestävä kehityksen vaatimukset, liittyen esimerkiksi EU:n ennallistamisasetukseen, jolla voi olla ennustamattomia negatiivisia seurauksia energijärjestelmälle, erityisesti vesi- ja tuulivoimalle ja sähköverkoille. Fortumin ydinteknologioiden, kuten vesi- ja ydinvoiman sisällyttäminen EU:n kestävä rahoituksen luokittelujärjestelmään on kannustava signaali rahoitusmarkkinoille pääsyn varmistamisessa ja tulevaisuuden investointien kannalta. Regulaatio ei kuitenkaan ole vielä viimeistelyä ja jäljellä olevat kriteerit, joiden odotetaan julkaistavan vuonna 2023, voivat aiheuttaa lisää esteitä Fortumin omaisuuserien kohdistamiselle.
- EU:n ilmastotavoitteet ylittävät tai niiden kanssa päällekkäiset kansalliset ilmastopolitiikat tai ohjausmekanismit voivat laimentaa EU:n päästökauppajärjestelmää (ETS) ja luoda tehottomuutta, joka perustuu koordinoimattomiin kansallisiin ei-markkinapohjaisiin hiilidioksidin vähennysmekanismeihin. Lisäksi hiilen hinnan lasku voi heikentää hiilivapaan omaisuuden kannattavuutta.
- Uuden uusiutuvan energian tuotannon kansalliset investointiohjelmat ja valikoidut tukijärjestelmät voivat alentaa vakiintuneen sähköntuotannon kannattavuutta ja johtaa markkinoiden vääristymiin kohonneiden verkkokustannusten vuoksi, koska tuottajat maksavat suuren osan verkon kokonaiskustannuksista. Fortum voi kärsiä myös alhaisemmista sähkön hinnoista, sillä verkkoon tulee tuotantoa, joka ei muuten olisi kannattavaa. On myös olemassa riski, että pohjoismaisen sähköverkkokapasiteetin rakentamisen puute jatkuu tai jopa kasvattaa hinta-alue-eroja. Tämä voi puolestaan alentaa tulosta ja omaisuusarvojamme matalilla hinta-alueilla.
- Tiukentuvat päästöstandardit ja -rajoitukset, jätteenpolttoverot tai kasvava lämmityspolttoainesten verotus saattavat myös vaikuttaa negatiivisesti Fortumin tulostavoitteisiin.

Näiden asioiden kytkeytyminen toisiinsa luo epävarmuutta, sillä politiikan muutokset yhdellä alueella voivat heikentää politiikan muutosten vaikutuksia muilla alueilla.

Venäjä

Fortumin Venäjän liiketoimintaan kohdistuu poliittisia, taloudellisia ja sosiaalisia epävarmuuksia ja riskejä. Tämä johtuu muutoksista lainsäädännössä ja muussa sääntelyssä, taloudellisissa ja sosiaalisissa oloissa ja muissa vastaavissa tekijöissä. Merkittävimmät riskit liittyvät sellaisiin määrättyihin ja toimeenpantuihin taloudellisiin rajoitteisiin, jotka voisivat estää Fortumia kotiuttamasta voitoja tai myymästä omaisuutta, ja muutokset verosääntelyssä tai verotarkastukseen liittyvissä käytännöissä, jotka voisivat aiheuttaa merkittävää liikevaihdon laskua ja vähentää huomattavasti Venäjään liittyvien varojen arvoa.

Uusien sanktioiden toimeenpanolla saattaisi olla suora tai epäsuora vaikutus liiketoimintaympäristöön, ja se saattaisi vaikuttaa kielteisesti Venäjän liiketoimintaan ja tiettyjen sijoitusten arvoon Venäjällä. Fortum tarkkailee

tilannetta aktiivisesti, jotta se kykenee varmistamaan sen, että se toimii jatkossakin voimassa olevien sääntöjen ja lakien puitteissa.

Venäjällä tärkeimmät energiasääntelyyn liittyvät riskit koskevat koko energiasektorin kehitystä. Säännellyt markkinat ovat luontaisesti alltiita sääntelyn muutoksille, joista voi aiheutua riskejä Fortumin liiketoiminnalle.

Kommenteja Venäjän Ukraina-hyökkäyksen aiheuttamaan geopoliittiseen epävarmuuteen, asetettuihin pakotteisiin, mahdollisiin lisäpakotteisiin ja vastapakotteisiin sekä niiden mahdollisiin vaikutuksiin Fortum-konsernin Venäjän liiketoimintoihin ja varoihin on luettavissa ► **liitetiedossa 2.**

Teknologiariskit

Fortumin strategiaan kuuluu investoinnit uusiin teknologioihin tai sellaisiin teknologioihin, jotka ovat vielä kaupallisesti kehitysvaiheessa. Näihin teknologioihin kuuluu muun muassa vetytuotanto, joka tukee siirtymää kohti tulevaisuuden vähähiilistä taloutta. Fortum kehittää myös muita uusiutuvan energian ratkaisuja ja innovaatioita asiakkailleen. Uusiin teknologioihin investoiminen altistaa Fortumin riskeille liittyen immateriaalioikeuksiin ja teknologioiden taloudelliseen toteuttamiskelpoisuuteen sekä -aikatuluun. Teknologiariskejä hallitaan arvioimalla ja seuraamalla uusien teknologioiden elinkelpoisuutta läpi niiden kehitysvaiheen sekä kehittämällä että investoimalla valikoituihin hankkeisiin yhdessä yhteistyökumppanien kanssa.

Kestävän kehityksen riskit

Yhteiskuntavastuu ja kestävä kehitys ovat olennaisia osia Fortumin strategiassa. Fortum ottaa toiminnassaan tasapuolisesti huomioon taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuunsa. Muutokset lainsäädännössä, sääntelyssä ja liiketoimintaympäristössä sekä enemmistöomistajan näkemyksissä voivat luoda riskitekijöitä, mikäli näitä ei ole tunnistettu ja hallittu tehokkaasti. Voidakseen tunnistaa ja hallita näitä riskejä Fortum tukee useita kansainvälisiä vapaaehtoisia peruskirjoja, standardeja ja suosituksia, jotka liittyvät kestäväan kehitykseen. Fortum tekee vuosittain sidosryhmätutkimuksia voidakseen tunnistaa sidosryhmiemme kaikkein keskeisimmät haasteet. Lisäksi Fortum tekee yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa, ja on määritellyt liiketoiminnan harjoittamiseen liittyvät sisäiset politiikat ja ohjeet.

Liiketoimintaetiikka ja compliance-riskit

Fortumin toimintaan sovelletaan laajaa joukkoa lakeja, määräyksiä ja säännöksiä, joita asettavat viranomaiset, pörssit ja muut toimielimet kaikilla niillä markkinoilla, joilla Fortum toimii. Fortum pyrkii noudattamaan kaikkia lakeja, määräyksiä ja säännöksiä, mutta Fortumin mahdollisuudet toimia joissakin maissa saattavat muuttua, jos paikallisissa laeissa ja säännöksissä tapahtuu muutoksia.

Koska Fortum käy kauppaa rahoitusinstrumenteilla, siihen kohdistuu riskejä, jotka aiheutuvat rahoitusmarkkinasääntelyn ja -direktiivien käyttöönotosta ja muutoksista, kuten esimerkiksi EMIR-asetuksesta (johdannaismarkkinoihin liittyvä sääntely), REMIT-asetuksesta (energian tukkumarkkinoihin liittyvä sääntely).

Fortumilla on toimintaa useilla eri oikeudenkäyttöalueilla, minkä vuoksi siihen kohdistuu useita erilaisia juridisia riskejä. Nämä riskit muodostuvat pääasiassa uhkaavista tai käynnissä olevista oikeusprosesseista, koskien pitkien toimitus- ja myyntisopimusten ehtoja ja hintamuutoksia, lisenssejä, hankittuihin yhtiöihin liittyviä vastuita, toimitusriitoja tai investointisopimuksiin liittyviä riitoja.

Fortum tunnistaa, arvioi, pienentää ja raportoi compliance-riskejä, mukaan lukien liiketoimintaetiikkaan liittyviä riskejä, systemaattisesti osana sekä compliance-riskienhallintaprosessiaan että riskienhallintaprosessiaan. Keskeisimpiä riskejä pienentäviä toimia ovat tehokkaat sisäiset kontrollit, joilla estetään luvaton sekä konsernipoliittikkojen ja -ohjeiden vastainen toiminta. Lisäksi jatkuva kouluttaminen ja tiedottaminen ovat keskeisessä asemassa organisaation compliance-tietoisuuden lisäämisessä sekä painotettaessa liiketoiminnan eettisyyden että lakien ja säännösten noudattamisen ja ymmärryksen tärkeyttä. Säännölliset harjoitukset pitävät sisällään pakolliset verkkoympäristössä tapahtuvat koulutukset, joiden avulla varmistetaan, että harjoitus tavoittaa koko henkilöstön.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittään

Tietoa sijoittajille

Fortumin Toimintaohje (Code of Conduct) ja Toimintaohje palvelun- ja tavarantoimittajille (Supplier Code of Conduct) painottavat liiketoiminnan eettisyyden tärkeyttä kaikille työntekijöille, alihankkijoille ja yhteistyökumppaneille. Sekä Fortumin Toimintaohje ja Toimintaohje palvelun- ja tavarantoimittajille korostavat nollatoleranssia korruption ja lahjonnan suhteen. Lisäksi on luotu erilliset ohjeet tietystä osa-alueista, kuten lahjonnanvastaisuudesta, määräystenmukaisuuden hallinnasta, omaisuuden suojaamisesta, eturistiriidoista, rahanpesun vastaisuudesta sekä kilpailuoikeudellisista asioista. Fortum on kehittänyt sisäisten ja ulkoisten asiantuntijoiden kanssa valvontaprosessit, koskien taloudellisten sanktioiden noudattamista (EU, US, UK ja UN) ja oleelliset sisäiset kontrollit on sisällytetty liiketoimintaprosesseihin, varmistaakseen määräystenmukaisuuden noudattamisen. Fortumilla on kansainvälisten lainsäädäntöjen vaatimusten mukaiset menetelmät korruptionvastaiseen toimintaan, mukaan lukien estäminen, valvonta, raportointi ja voimaan saattaminen. Fortumin Toimintaohjeet palvelun- ja tavarantoimittajille, jotka molemmat perustuvat United Nations Global Compactin kymmenelle periaatteelle, määrittelevät kestävän kehityksen, eettisyyden, ihmisoikeuksien ja ympäristövelvoitteiden täyttämisen vaatimukset tavaroiden ja palveluiden toimittajille.

Ympäristö-, terveys- ja turvallisuusriskit sekä sosiaaliset riskit

Sähkön- ja lämmöntuotantolaitosten käyttämiseen ja kiertotalouspalveluihin liittyy sellaisten polttoaineiden, materiaalien ja ongelmajätteiden varastointia, kuljettamista ja käyttöä, jolla voi olla haittavaikutuksia ympäristölle ja joka voi altistaa henkilöstön, alihankkijat tai kolmannet osapuolet turvallisuusriskeille. Ympäristöriskien arviointi ja valmius laitosten käyttämiseen poikkeus- tai hätätilanteissa noudattavat sekä lainsäädännön että ISO 14001 -standardin määrittelemiä vaatimuksia. Samanlaisen periaatteen mukaan ISO 45001 -standardia puolestaan sovelletaan työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyvissä riskeissä sekä hätätilanteissa toimimiseen.

Ympäristö-, terveys- ja turvallisuusriskejä, sekä Fortumin toimitusketjuun liittyviä sosiaalisia ja ihmisoikeusriskejä arvioidaan käyttämällä vastapuoliriskiarviointia, maariskiarviointeja, toimittajien kvalifointia sekä sisäisiä ja ulkoisia tarkastuksia ja riskiarviointeja. EHS ja sosiaalisia riskejä arvioidaan kaikkien investointien osalta. Aikaisempiin toimiin liittyvät ympäristöriskit ja -vastuut on arvioitu, ja tarvittavat varaukset tulevaisuuden kunnostuskustannuksiin on tehty. Ilmastonmuutoksen hillitseminen, siihen sopeutuminen ja siirtyminen vähähiilisempään talouteen ovat olennainen osa Fortumin strategiaa. Ilmastonmuutosten ja fyysisten riskien hallintaa käsitellään tarkemmin kohdassa "Ilmatoriskit".

Veroriskit

Veroriskeillä tarkoitetaan sellaisia lisämaksuihin tai taloudellisiin tappioihin liittyviä riskejä, jotka aiheutuvat verolainsäädännön soveltamiseen ja veroviranomaisten ohjeisiin liittyvistä epäselvyyksistä, virheistä, kontrollien pettämisestä tai erimielisyyksistä, muutoksista liiketoiminnassa ja pitkän aikavälin kannattavuudessa tai verolainsäädännön tai -politiikan muutoksista yhdessä tai useammassa maassa. Fortum toimii useassa maassa, joten siihen kohdistuu näistä tapahtumista aiheutuvia riskejä. Veroriskit voivat realisoitua veroviranomaisen aloittaman prosessin kautta, jota seuraa oikeusprosessi yhdellä tai useammalla hallintoalueella, jossa tuomioistuimien vahvistaa paikallisen lainsäädännön, EU- lainsäädännön tai verosopimuksen voimassa olevan tulkinnan. Jos tapaukseen liittyy useampia maita, oikeusprosessi saattaa johtaa myös keskinäiseen sopimusmenettelyyn, jossa osapuolet yhdessä määrittävät asian lopullisen ratkaisun. Oikeusprosessi saattaa johtaa veron vähennyskelpoisuuden, tuoton tuloutuksen tai sovellettavan lähdeverokannan määrittämiseen liiketoimintatransaktiossa. Riskin realisoituminen voi johtaa myös verotuksellisten saamisten, eli laskennallisten verojen ja velkojen uudelleenarvostukseen liiketoiminnan tai verolakien muuttuessa. Riskit voivat yhtä hyvin toteutua sekä kansallisen että EU tason veropoliittisten päätösten, jotka ovat tehty ajattelematta niiden vaikutusta, seurauksena. Verorasite voi ollakin asetetun tavoitteen ulkopuolella ja se voi johtaa odottamattoman suuriin veroihin.

Fortum hallitsee veroihin liittyviä epävarmuuksia systemaattisella suunnittelulla ja riskienhallinnalla, jonka tavoitteena on verotuksen ennustettavuus kaikissa Fortumin liiketoimintamaissa. Tätä varten Fortumilla on, kuten yhtiön sitoutuessa vastuullisiin verosuunnittelun perusteisiin kuuluu, erilliset ja julkaistut hallituksen hyväksymät verotusperiaatteet ja verohallinnon ohjeet, jotka määrittelevät verojen hallinnoinnin viitekehysten.

Konkreettiseksi riskienhallintatoimiksi on tunnistettu juridisten rakenteiden yksinkertaistaminen, tietojen hallinnan ja compliancen parantaminen käyttämällä enemmän digitaalisia ratkaisuja, strategisten selvitysten pyytäminen verottajalta, läpinäkyvyyden parantaminen sidosryhmille, osallistuminen vastuullisen regulaation kehittämiseen, osallistumalla julkisiin kuulemisiin sekä resurssien parantaminen ja vastuiden selkeyttäminen.

Taloudelliset riskit

Hyödykemarkkina- ja polttoaineriskit

Fortumin liiketoiminta altistuu energiatuotteiden tuotannossa, siirrosta ja myynnissä käytettävien hyödykkeiden hintojen ja saatavuuden vaihteluille. Pääasiallisesti riskit liittyvät sähkön hintaan ja volyymiin, päästöoikeuksien hintaan ja volyymiin sekä polttoaineiden hintaan että saatavuuteen. Fortum suojaa hyödykemarkkinariskejä parantaakseen tuloksen ennustettavuutta ja vähentääkseen kassavirran vaihtelua, varmistaen samalla, että kassavirtariski on hyväksyttävällä tasolla. Lisätietoja suojausasteista, positioista, herkkyyksistä ja avoimista johdannaissovimuksista on ► **liitetiedossa 4**.

Sähkön hinta- ja volyymiriski

Fortum altistuu sähkön markkinahinnan muutoksille ja volyymiriskille pääasiassa sähkön- ja lämmöntuotannon kautta.

Pohjoismaissa ja Puolassa markkinahinnat, ja tämän kautta myös kannattavan tuotannon määrä vaihtelee suuresti useiden tekijöiden seurauksena. Näitä tekijöitä ovat muun muassa sääolosuhteet, tuotanto- ja siirtokatkokset, CO₂-päästöoikeuksien hinnat, polttoaineiden hinnat ja sähkön kysyntä. Sähkön hintariskiä Pohjoismaissa ja Puolassa suojataan pääasiassa sähköjohdannaissovimuksilla, jotka toteutetaan hyödykepörsseissä kuten Nasdaq Commodities, European Energy Exchange tai TGE (Towarowa Gielda Energii S.A, Polish commodity exchange) sekä käymällä kauppaa suoraan energia- ja rahoitusmarkkinoilla aktiivisesti toimivien vastapuolien kanssa. Suojausstrategian tehokas toteuttaminen on riippuvainen toimivista ja likvideistä johdannaismarkkinoista. Energiakriisi vuonna 2022 aiheutti erittäin korkeita energian hintoja ja äärimmäistä hintojen vaihtelua. Tämä kiihdytti trendiä johdannaissovimusten likvideetin vähenemiseen erityisesti Nasdaq Commodities johdannaismarkkinalla. Tätä riskiä pyritään pienentämään käyttämällä vaihtoehtoisesti kahdenvälisiä johdannaissovimuksia ja samankaltaisia tuotteita, joilla käydään kauppaa muissa pörsseissä. Suojausstrategioita arvioidaan jatkuvasti sähkön ja muiden hyödykkeiden markkinahintojen, vesitilanteen ja muiden oleellisten tekijöiden muuttuessa. Generation-segmentin sähkön myynnin suojaus tehdään euroissa Pohjoismaisella tasolla käsittäen Suomen ja Ruotsin. Näiden suojausten valuuttakomponenttia ei tällä hetkellä suojata Ruotsin yhtiössä.

Venäjällä sähkön ja kapasiteetin hinnat muodostavat suurimmat hyödykemarkkinariskit. Uusimmista yksiköistä saadaan kapasiteettimaksu, jolle Venäjän valtio on asettanut hinnan investointien tuoton varmistamiseksi. Vanhojen yksiköiden kapasiteettia on myyty vuoteen 2025 saakka jo toteutettujen kapasiteettihiutokauppojen kautta. Sähkön hintariskiä pienennetään osittain säännellyillä kiinteähintaisilla kahdenvälisillä sopimuksilla, mutta suurin osa sähkön myynnistä altistuu spot-hintariskille. Sähkön hinta ja volyymit ovat lyhyellä aikavälillä enimmäkseen riippuvaisia muutoksista teollisuuden kysynnässä, kaasun hinnassa ja säästä aiheutuvista kysynnän muutoksista.

Päästöihin ja muihin ympäristöhyödykkeisiin liittyvät riskit

Euroopan Unionissa on päästökauppajärjestelmä CO₂-päästöjen vähentämiseksi. Tämän päästökauppajärjestelmän lisäksi Ruotsissa, Norjassa ja Puolassa on muita järjestelmiä ympäristöhyödykkeille. Osa Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta on näiden järjestelmien vaatimusten piirissä. Tällä hetkellä Venäjällä ei ole käytössä päästökauppajärjestelmää päästöille tai ympäristöhyödykkeille.

CO₂-päästöoikeuksien ja muiden ympäristöhyödykkeiden hintaan suurimpia vaikuttavia tekijöitä ovat poliittiset päätökset sekä kysynnän ja tarjonnan tasapaino. Fortum suojaa päästöjen hinta- ja volyyimiriskiä käyttäen CO₂- johdannaisia ja ympäristösertifikaatteja.

Polttoaineen ja kaasun hinta- ja volyyimirikit

Sähkön- ja lämmöntuotannossa käytetään polttoaineita, jotka ostetaan kansainvälisiltä tai paikallisilta markkinoilta. Fortumin merkittävimmät polttoaineet ovat maakaasu, uraani, hiili, erilaiset biomassapohjaiset polttoaineet ja jäte. Kansainvälisillä markkinoilla kaupattavien polttoaineiden, kuten hiilen ja maakaasun, suurin riskitekijä on hintojen epävakaus. Hintoihin vaikuttaa merkittävästi kysynnän ja tarjonnan epätasapaino, jonka voi aiheuttaa esimerkiksi kysynnän kasvu kehittyvissä maissa, luonnonkatastrofit tai toimitusrajoitteet maissa, joissa on poliittista tai sosiaalista levottomuutta. Paikallisilta markkinoilta ostettavien, laatuvaatimukset täyttävien polttoaineiden, kuten esimerkiksi biopolttoaineiden osalta, saatavuus on merkittävämpi riski, sillä toimittajia voi olla rajallinen määrä. Polttoaineiden hintariskiä vähennetään kiinteärintaisilla fyysisillä toimitussopimuksilla sekä johdannaissopimuksilla. Geopoliittisesta tilanteesta johtuen erityisesti Venäjältä tuotavan ydinpolttoaineen tuontiin liittyvät riskit ovat kasvaneet. Fortum seuraa tilannetta tiiviisti ja mukauttaa riskiä pienentäviä toimiaan siten, että pakotteiden negatiiviset vaikutukset Fortumiin olisivat vähäiset.

Venäjän lämmön- ja sähköntuotannon pääpolttoaine on maakaasu. Maakaasun hinta on Venäjällä osittain säännelty, joten hintariski on rajoitettu. Kaasuntoimittajien kanssa on solmittu pitkäaikaisia toimitussopimuksia varmistamaan kaasun saatavuus voimalaitoksissa.

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriskit

Fortumin liiketoiminta on altista likviditeetti- ja jälleerahoitusriskille johtuen ensisijaisesti tarpeesta rahoittaa konsernin liiketoimintaa ja kattaa suojaustoimintaan liittyviä vakuusvaateita. Hyödykemarkkinoiden korkeammat hinnat ja volatiliiteetti johtaa korkeampiin kaupankäynnin vakuusvaateisiin, jotka toimitetaan pääasiallisesti rahavakuutena selvitysyhteisöille ja selvityspankeille. Fortum pienentää tätä riskiä käymällä kauppaa OTC (over-the-counter) -markkinoilla tehden kahdenvälisiä sopimuksia, jotka eivät vaadi vakuusmaksuja. Fortum arvioi ja seuraa jatkuvasti suojaustoimintaan liittyviä vakuusvaateita, jotta konsernilla on saatavilla riittävät rahavarat kattamaan johdannaisten kaupankäyntiin vaadittavia käteisvakuuksia.

Fortumilla on hajautettu lainasalkku, joka sisältää eripituisia ja erilaisia velkainstrumentteja eri maantieteellisiltä markkinoilta. Likviditeetti- ja jälleerahoitusriskejä hallitaan käteisvarojen ja valmiusluottosopimusten yhdistelmällä. Luottoriskiä hallitaan hajauttamalla talletuksia korkean luottoluokituksen omaaviin rahoituslaitoksiin ja yritysten liikkeelle laskemiin sijoitustodistuksiin.

Elokuun 2022 alussa sekä S&P Global Ratings että Fitch vahvistivat Fortumin luottoluokitukseksi BBB negatiivisin näkymin. Fortum ilmoitti syyskuussa myyvänsä Uniperin kokonaan Saksan valtiolle. Sen jälkeen luottoluokituslaitokset ovat kommentoineet pitävänsä Uniperin myyntiä Fortumin kannalta positiivisena, koska se parantaa yhtiön taloudellista asemaa ja riskiprofiilia. Luottoluokituslaitosten odotetaan päivittävän Fortum-luokitustansa nyt, kun Uniperin myynti on saatu päätökseen ja Fortum on julkistanut uuden strategiansa. Luottoluokituksen lasku etenkin hyvän luottokelpoisuustason (investment grade) alle (BB+ tai alle), voisi oikeuttaa vastapuolen vaatimaan lisävakuutta, joka tulisi toimittaa raha- tai muuna vakuutena. Tämä voi vaikeuttaa pääomamarkkinoille pääsyä ja lisätä uuden rahoituksen kustannuksia.

Fortumin tavoitteena on säilyttää vakaa luottokelpoisuus, vähintään luottoluokitus BBB.

Valuutta- ja korkoriskit

Fortumin velkasalkku koostuu eripituisista kiinteä- ja vaihtuvakorkoisista veloista ja johdannaisista. Fortum altistuu kassavirtariskille korkojen muuttuessa pääosin sen korollisten velkojen ja johdannaisten kautta kiinteiden ja vaihtuvien korkojen perusteella. Fortum hallinnoi korkoriskiä seuraamalla velkasalkun duraatiota (pois lukien leasing-velat ja varaukset) ja korkojen muutoksien vaikutuksia kassavirtariskiliimittiin tekemällä erilaisia rahoitussopimuksia sekä korkojohdannaissopimuksia, kuten koronvaihtosopimuksia. Fortum käyttää erityyppisiä

rahoitussopimuksia ja korkojohdannaissopimuksia korkorisikin hallintaan sekä arvioi ja kehittää strategioita löytääkseen optimaalisen tasapainon riskin ja rahoituskustannusten välillä.

Fortumilla on rahavirtoja, omaisuutta ja velkoja muissa valuutoissa kuin euroissa, ja siksi yhtiö altistuu valuuttakurssien vaihteluille. Valuuttariskit jaetaan transaktioriskeihin (valuuttariskit, jotka liittyvät sellaisiin kassavirtoihin ja tase-eriin, joiden tuottoon tai kassavirtaan valuuttakurssin muutos vaikuttaa) sekä translaatoriskeihin (valuuttariski, joka syntyy, kun ulkomaisten tytäryhtiöiden tulos- ja tase- erit konsolidoidaan konsernitasolla).

Translaatoriski syntyy pääosin valuuttapareista EUR/RUB ja EUR/SEK, jotka muodostuvat Fortumin laajasta liiketoiminnasta Venäjällä ja Ruotsissa.

Venäjän ruplan ja Ruotsin kruunun kurssivaihtelut suhteessa euroon voivat vaikuttaa kielteisesti tulevaisuuden tulokseen ja omaan pääomaan yhdistellessä Venäjän ja Ruotsin yhtiöiden tulosta ja nettovaroja konsernin euromääräiseen tilinpäätökseen. Translaatiopositiot Fortumissa eivät ole tyypillisesti suojattuja, koska pääosan omaisuudesta katsotaan olevan pitkäaikaista strategista omistusta.

Transaktioriski syntyy pääasiassa fyysisten hyödykkeiden kaupankäynnistä ja niihin liittyvistä hyödykejohdannaisista, olemassa olevista ja uusista investoinneista, ulkoisesta ja sisäisestä rahoituksesta sekä konsernin sisäisistä osakaslainoista. Fortum suojaa merkittävimmät transaktioriskit paikallisella tasolla jokaisen yhtiön raportointivaluutassa, jotta vältyttäisiin tuloslaskelman kurssieroilta. Poikkeuksen muodostaa Generation-segmentin sähkön myynnin suojaus Ruotsissa, jossa valuuttakomponenttia ei suojata.

Fortumin rahoitustoiminto hallinnoi omia riskejään keskitetysti sekä sisäisillä että ulkoisilla valuuttakaupoilla, joiden tarkoitus on pienentää valuuttariskiä. Johdannaisia käytetään suojaamaan olemassa olevaa valuuttariskiä, ei kaupankäyntitaroitukseen.

Vastapuoli- ja luottoriskit

Fortumin vastapuoliriskit muodostuvat ulkoisten asiakkaiden, toimittajien, yhteistyökumppanien, rahoituslaitoksien ja selvitysyhtiöiden sekä kaupankäynnin vastapuolten välisistä sopimuksista. Lisääntyneiden geopolitiittien jännitteiden vuoksi Fortum-konsernin vastapuolet voivat joutua sanktioiden kohteeksi, jotka voivat vaikuttaa nykyisiin tai tuleviin liikesuhteisiin. Fortum seuraa tilannetta aktiivisesti varmistaakseen voimassa olevien sääntöjen ja sovellettavien sanktiolakien jatkuvan noudattamisen.

Suojaukseen liittyvät vastapuoliriskit koostuvat sekä johdannaissopimuksista että fyysisistä toimituksista. Johdannaissopimuksiin liittyvät luottoriskit vaihtelevat ja sisältävät sekä korvaamis- että selvitysriskin.

Johdannaiset, joilla käydään kauppaa pörssissä, selvitetään keskusselvitysosapuolten (central clearing parties, CCPs) tai selvityspankkin kanssa. Kahdenväliset johdannaissopimukset tehdään suoraan sellaisten vastapuolien kanssa, jotka ovat aktiivisia osapuolia rahoitus- ja energiemarkkinoilla, kuten energian tukku- ja vähittäismyyjät, yleishyödylliset palveluyhtiöt, energian tuotantoyhtiöt, kaupankäyntiyhtiöt, teolliset loppukäyttäjät ja rahoituslaitokset. Pörssien ja keskusselvitysosapuolten vakuusvaatimuksista aiheutuvan likviditeettiriskin vähentämiseksi kahdenvälisten sopimusten, joihin ei liity vakuusmaksuja, osuus on lisääntynyt. Tämän seurauksena vastapuoliriski on kasvanut. Koska Fortumin suojaukset ovat enimmäkseen myyntisopimuksia, vastapuoliriski tyypillisesti kasvaa hintojen laskiessa.

Fortumilla on vastapuoliriskiä useissa pankeissa ja rahoituslaitoksissa, rahoitustarpeiden ja likviditeetin hallinnan vuoksi. Suurin osa luottoriskeistä kohdistuu luottokelpoisiin pankkeihin, joiden asiakas Fortum on. Luottoriskiä sisältyy myös Venäjän rahoituslaitoksiin, joihin Fortum tekee talletuksia, sekä pankkien antamiin toimittaja- ja sopimusvastapuolivakuuksiin.

Fortumin asiakkaisiin ja toimittajiin liittyvä vastapuoliriski on jakautunut laajasti eri maantieteellisille alueille, erilaisiin teollisiin vastapuoliin, energia-yhtiöihin, pienyrityksiin ja kuluttaja-asiakkaisiin. Venäjällä sähkö- ja lämpöasiakkaiden maksulaiminlyöntiriski on korkeampi kuin muissa toimintamaissa.

Fortum hallinnoi vastapuoliriskejä tunnistamalla, arvioimalla ja valvomalla niitä vakaintuneiden prosessien avulla. Vastapuolen luottokelpoisuus tarkistetaan ennen sopimussuhteen alkamista ja riskirajat määritetään kaikille isoille vastapuolille. Luottokelpoisuutta valvotaan sisäisesti ja ulkoisesti saatavan luottokelpoisuustiedon avulla ja vastapuoliriskiä pienentäviä toimenpiteitä käytetään tarvittaessa. Luottoriskiä pienennetään vakuuksien, takausten, sopimusehtojen ja sopimuksen keston hallinnalla sekä netotussopimuksilla.

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitiilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit ovat odottamattomia tapahtumia, jotka voivat johtaa kielteisiin tulos-, turvallisuus-, ympäristö- tai mainevaikutuksiin riittämättömien tai toimimattomien sisäisten prosessien, järjestelmien ja laitteiden tai ulkoisten tapahtumien seurauksena.

Henkilöstö- ja prosessiriskit

Henkilöstöriskeihin kuuluu kyvyttömyys houkutellla ja ylläpitää oikeaa osaamista, riski erityisosaamisen menettämisestä ja riski virheisiin johtuen siitä, että työntekijöitä ei ole asianmukaisesti koulutettu tai ettei heillä ole riittävää pätevyyttä työhönsä.

Pienentääkseen henkilöstöriskiä Fortum investoi henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja laajentamiseen sekä seuraajasuunnitteluun. Lisäksi Fortum tarkastelee säännöllisesti henkilöstön palkitsemisperiaatteitaan, ja kehittää niitä tarvittaessa.

Prosessiriskit johtuvat pääasiassa suunnittelu- tai inhimillisistä virheistä. Riskejä pienennetään digitalisaation, prosessien automatisoinnin, testauksen ja koulutuksen avulla. Prosesseihin liittyvät riskit arvioidaan ja merkittävimmille riskeille määritetään ja toteutetaan kontrollit osana sisäisten kontrollien viitekehystä. IT-järjestelmien riskienhallinta perustuu tietotekniikkapalveluiden elinkaarimallin ja siihen liittyviin prosesseihin ja käytäntöihin. ITIL ja COBIT ovat tärkeimmät viitekehykset, joita on käytetty referensseinä toimintamallille. Kriittisimmille prosesseille on laadittu liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat.

Omaisuu-, laitos- ja laiteriskit

Operatiiviset riskit sähkön ja lämmön tuotannossa, polttoaineiden käsittelyssä sekä kierrätys- ja jätteenkäsittelypalveluissa voivat aiheuttaa ympäristövahinkoja, aineellisia vahinkoja, liiketoiminnan keskeytyksiä, puhdistuskustannuksia sekä vastuuta kolmansia osapuolia kohtaan. Omaisuus, laitos- ja laiteriskejä hallitaan ensisijaisesti seurannan ja kunnossapidon suunnittelun avulla. Lisäksi Fortumin tuotannollinen omaisuus on katettu konsernin omaisuusvakuutuksella, joka kattaa omaisuusvahingot ja liiketoiminnan keskeytysriskit, ja pienentää siten mahdollisten sisäisten ja ulkoisten tapahtumien vaikutuksia.

Vesivoima

Fortumilla on merkittävä määrä vesivoimalaitoksia ja patoja Pohjoismaissa. Patovahinko on vakava onnettomuus, joka voi aiheuttaa vakavia vahinkoja joen alajuoksulla. Fortumilla on käynnissä pitkän aikavälin ohjelma, jolla kehitetään patojen kunnon valvontaa sekä varmistetaan turvallinen juoksu- ja kapasiteetti myös äärimmäisissä tulvatilanteissa. Patovahingoista johtuvat kolmansia osapuolia koskevat vastuuvelvollisuudet ovat yksin laitoksen omistajan vastuulla. Fortumilla on yhdessä muiden vesivoimantuottajien kanssa yhteinen patovahinkovakuutusohjelma, joka kattaa patovahinkovastuut Suomessa ja Ruotsissa 10 000 miljoonaa Ruotsin kruunuun (noin yhteen miljardiin euroon) asti.

Ydinvoima

Fortum omistaa Loviisan ydinvoimalaitoksen ja operoi sitä. Fortumilla on lisäksi myös vähemmistöosuuksia yhdessä suomalaisessa ja kahdessa ruotsalaisessa ydinvoimayhtiössä. Fortumilla on myös vähemmistöosuuksia päätetyssä Fennovoima-projektissa. Mikä tahansa vakava onnettomuus tai radioaktiivinen vuoto ydinvoimalaitoksella voi johtaa korkeisiin kustannuksiin, ympäristövahinkoihin ja vastuisiin kolmansia osapuolia kohtaan. Sekä Suomessa että Ruotsissa ydinvoimalaitoksen ydinturvallisuuden arviointi ja kehittäminen on jatkuva prosessi, jota Suomen Säteilyturvakeskus (STUK) ja Ruotsin Säteilyturvallisuusviranomaisen (SSM) valvovat.

Ydinvoimalaitosten omistajilla on omistamiensa laitosten osalta Suomessa ja Ruotsissa lakisääteinen vastuu ydinonnettomuuksien aiheuttamista vahingoista ja onnettomuuksista, jotka liittyvät näillä laitoksilla käytettäviin radioaktiivisiin materiaaleihin. Kolmansia osapuolia koskevat ydinonnettomuuksien vastuuvelvollisuudet ovat

yksin laitoksen omistajan vastuulla, ja vastuu on katettava vakuutuksella tai muulla taloudellisella suojalla. Suomen ja Ruotsin lainsäädäntö vaatii, että ydinvoiman luvanhaltijoilla on vastuuvelvakuutus tai muu taloudellinen suoja, määrältään 1,2 miljardia euroa laitosta kohden.

Sekä Suomessa että Ruotsissa käytetyn polttoaineen loppusijoituksen kustannukset, matala- ja keskiaktiivisesta jätteestä huolehtiminen sekä ydinvoimalaitoksen radioaktiivisten osien käytöstä poisto katetaan valtion ydinjätehuolto rahastolla, jonka ydinvoimalaitosten käyttäjät rahoittavat. Rahastoon suoritettavien maksujen pitäisi riittää kattamaan ydinjätteen käsittelyn kustannukset tulevaisuudessa, mutta on mahdollista, että tulevat kustannukset ylittävät nyt arvioidut rahasto-osuuden mukaiset velvoitteet. Jos näin käy, Fortumilla on velvollisuus kattaa ylimääräiset kustannukset oman toimintansa ja laitostensa osalta.

Nykyinen geopolitiittinen tilanne on synnyttänyt uuden ydinpolttoaineen saatavuusriskin Loviisan voimalaitoksella. Hallitukseen tätä riskiä Fortum on allekirjoittanut Westinghouse Electric Companyn kanssa venäläiselle sopimukselle rinnakkaisen ydinpolttoaineen toimitussopimuksen, mutta kunnes uusi polttoaine on saanut viranomaisen hyväksynnän ja toimitettu laitospaikalle, on olemassa mahdollisuus rajallisen ajan polttoaineen saatavuusriskiin.

Omaisuseriin liittyvät projektiriskit

Fortumin liiketoimintaan kuuluu voimalaitosten ja muiden energiantuotantoon liittyvien laitosten rakentamista, modernisointia, ylläpitoa ja käytöstä poistoa. Arvioidut rakentamiskustannukset voivat ylittyä tai projekti myöhästyä johtuen sääntely- ja lupa-asioista, avaintoimittajien vaikeuksista tai lupien saamatta jäämisistä. Projekteihin voi liittyä myös ympäristö- ja turvallisuusriskejä. Omaisuseriin liittyvät projektiriskit voivat realisoitua sekä Fortumin omista projekteista että yhteisyritysten tai osakkuusyhtiöiden projekteista.

Omaisuseriin liittyvä riskienhallinta on keskeinen osa jokaista projektia. Projektipäällikköjen vastuulla on varmistaa, että projektiriskit, jotka voivat aiheuttaa myöhästymisiä, lisäkustannuksia, negatiivisia ympäristövaikutuksia tai vaarantaa henkilöstön ja urakoitsijoiden terveyden ja turvallisuuden, tunnistetaan ja arvioidaan ja toimenpiteet riskien minimoimiseksi suoritetaan.

Merkittävin omaisuseriin liittyvä riski on Olkiluoto 3 projektin myöhästymisriski. Suomessa Fortum on osakkaana maan viidennessä ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa (OL3), omistamiensa Teollisuuden Voima Oyj -osakkeiden (TVO) kautta. Fortumin noin 25 %:n omistusosuus vastaa suunnilleen 400 MW:n kapasiteettia. Olkiluoto 3 (OL3), joka on tällä hetkellä koekäyttövaiheessa, on tilattu kiinteähintaisena avaimet käteen -toimituksena konsortiolta, jonka muodostavat Areva GmbH, Areva NP SAS ja Siemens AG. Konsortioon kuuluvat yhtiöt ovat laitostoimitussopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista. Uusimman valmistumisaikataulun mukaan säännöllinen tuotanto alkaa aikaisintaan huhtikuussa 2023.

Valmistumisen myöhästymiseen liittyvällä riskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa kaupallista käyttöä ei voida aloittaa suunnitellusti, mistä aiheutuu lisäkustannuksia Fortumin sähkön hankintaan. Vuoden 2022 aikana on toteutettu lukuisia OL3 -projektiin liittyviä riskienhallintatoimenpiteitä, joilla parannetaan TVO:n valmiutta varmistaa Olkiluoto 3 laitossykön käyttöönotto. Katso lisätietoja näistä toimenpiteistä TVO:n vuosikertomuksesta.

Kyber- ja informaatioturvallisuusriskit

Fortumin yritystoiminta ja asiakkaisiin liittyvät palvelut ovat riippuvaisia hyvin toimivista IT-, kommunikaatio- ja tietojenhallintajärjestelmistä ja -prosesseista. Liiketoiminnan luonteen vuoksi suuria tietomääriä käsitellään ja hyödynnetään usein reaaliaikaisesti kriittisten infrastruktuurien käytössä (mukaan lukien voimalaitokset), suojauspäätöksenteossa, asiakaspalvelussa sekä sisäisessä että ulkoisessa kommunikoinnissa ja raportoinnissa.

Kuten kaikki kriittisiä infrastruktuureja operoivat, altistuu Fortum yhä enenevässä määrin kyberturvallisuusriskeille, mukaan lukien riskit, jotka liittyvät tietoturvaan, operatiivisiin järjestelmiin (OT), digitalisaatioon ja yksityisyydensuojaan. Myös Fortumin omaisuuteen kohdistuvat fyysiset hyökkäykset ovat mahdollisia, ja niillä voi olla merkittäviä seurauksia. Nykyinen sota Ukrainassa on yleisesti nostanut

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

kyberturvallisuusriskien todennäköisyyttä. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi liiketoiminta-alueilla on pidetty kriisinhallintaharjoituksia, jotta voidaan parantaa liiketoimintojen kykyä vastata uhiin.

Vuonna 2022 painopisteenä on ollut OT-tietoturvaluottamiskykykkyyksien mahdollisuudet parantaa toiminnan ja tuotannon kestävyyttä. Konsernin kyberturvallisuuden ohjeet ja toimintamallit määrittelevät vaatimukset kyberturvallisuuteen liittyvien riskien hallitsemiseksi ja vähentämiseksi. Turvallisuuteen liittyvä sääntely lisääntyy ja sen vuoksi sitä seurataan erillisen ohjelman avulla.

Ilmastoriskit

Ilmastomuutoksen hillitseminen, siihen sopeutuminen ja siirtyminen vähähiiliseen talouteen ovat olennainen osa Fortumin strategiaa. Tästä syystä Fortum on sitoutunut kunnianhimoisiin ilmastotavoitteisiin.

Ilmaston liittyvien riskien hallinta on integroitu osaksi Fortumin riskienhallinnan viitekehystä ja noudattaa samoja toimintamalleja ja prosesseja kuin muut merkittävät riskit ja epävarmuustekijät. Riskejä tunnistetaan ja seurataan säännöllisesti ennalta määritetyn prosessin mukaisesti. Riskeille nimetään omistajat, jotka vastaavat riskien hallinnasta, ja riskejä raportoidaan ja seurataan säännöllisesti erilaisissa johdon ja asiantuntijoiden ryhmissä. Keskeisimpiä ilmaston liittyviä riskejä tarkastellaan erityisessä eri toimintoista kootun asiantuntijaryhmän toimesta. Nämä riskit raportoidaan Fortumin johtoryhmälle ja Tarkastus- ja riskivaliokunnalle osana konsernin vuosittaista merkittävimpien riskien ja epävarmuustekijöiden arviointia.

Ilmaston liittyvät riskit jaetaan kahteen luokkaan TCFD:n (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) suositusten mukaisesti; siirtymä- ja fyysisiin riskeihin. Tunnistetut fyysiset riskit ovat yleensä operatiivisten riskien luokassa, kun taas siirtymäriskit kuuluvat strategisten riskien luokkaan.

Katso ► liite 2 siitä, miten ilmaston liittyvät asiat näkyvät Fortumin konsernitilinpäätöksessä.

Siirtymäriskit

Fortumin strategia pohjautuu suurelta osin vähähiiliseen talouteen siirtymisen tuomien mahdollisuuksien hyödyntämiseen ja siihen liittyvien riskien onnistuneeseen välttämiseen. Siirtyminen vähähiiliseen talouteen synnyttää useita strategisia ja operatiivisia riskejä, jotka liittyvät energia- ja ilmastopolitiikan ja -sääntelyn muutoksiin, teknologioiden kehittämiseen ja liiketoimintaympäristöön, jossa Fortum toimii. Ilmastomuutos voi vaikuttaa ulkoisiin markkinaolosuhteisiin, mikä voi vaikuttaa Fortumin taloudelliseen ja operatiiviseen tulokseen. Kysyntään ja tarjontaan sekä Fortumin tuotteiden hintoihin voivat vaikuttaa monet tekijät, kuten poliittinen kehitys ja kuluttajien mieltymykset vähähiiliseen energiaan. Lisäksi muutokset sidosryhmien näkemyksissä Fortumin kyvystä toteuttaa strategiaansa voivat vaikuttaa negatiivisesti Fortumin brändiin ja maineeseen.

Ilmastopolitiikan ja -sääntelyn keskeisimmät riskit liittyvät kansallisiin ilmastopolitiikkoihin ja ohjausmalleihin, jotka ylittävät EU:n kasvihuonekaasuille, uusiutuvalle energiantuotannolle ja energiatehokkuudelle asettamat tavoitteet. Tämä voi johtaa päällekkäisiin tai tehotomiin mekanismeihin, kuten EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) merkityksen vähenemiseen, eri polttoaineiden käytön tiukempiin rajoituksiin ja tiukemmin säänneltyihin sähkömarkkinoihin.

Fortum suosii selkeitä periaatteita kapasiteetin ylläpidosta maksettavalle korvaukselle, jos sellaisia mekanismeja toteutetaan. Lisäksi tarvitaan kulutukseen lisää joustoa, jotta voidaan vastata epä säännöllisen uusiutuvan tuotannon odotettavissa olevaan kasvuun.

Siirtymisestä vähähiiliseen talouteen aiheutuu myös riskejä, jos syntyy uusia, mullistavia teknologioita, jotka mahdollistavat edullisen joustavuuden tai varastoinnin energiamarkkinoilla. Lisäksi, jos uusiutuvan energian kustannukset laskevat nopeasti, voi olemassa olevien tavanomaisten sähkön ja lämmön tuotantolaitosten arvo laskea. Fortum seuraa jatkuvasti teknologioiden kehitystä ja investoi kohdistetusti innovatiivisiin teknologioihin.

EU:n kestävä rahoituksen luokittelujärjestelmän yhteydessä Fortumin päätuotantomuotojen, kuten vesi- ja ydinvoiman, sisällyttäminen sääntelyn piiriin on rohkaiseva signaali pääomamarkkinoille pääsyn ja tulevien investointien varmistamiseksi. Sääntelyä ei kuitenkaan ole vielä saatu valmiiksi, ja jäljellä olevat kriteerit, joita odotetaan julkaistavaksi vuonna 2023, voivat aiheuttaa lisää esteitä Fortumin tuotanto-omaisuuden kehittämiseen. Lisäksi on olemassa riski, että kansalaisjärjestöjen kasvava aktiivisuus voi vaikuttaa keskeisten sidosryhmien mielipiteisiin. Kyseisten riskien pienentämiseksi Fortum keskittyy strategia- ja

liiketoimintapäätösten kestävyysvaikutuksiin, viestii avoimesti strategian toteuttamisesta keskeisille sidosryhmille, varmistaa laajan sijoittajapohjan ja rahoituksen joustavuuden.

Fyysiset riskit

Fortumin yksiköiden on tunnistettava ja arvioitava omaisuuseriensä sietokyky erilaisia akuutteja ja kroonisia fyysisiä ilmaston liittyviä riskejä vastaan hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin (IPCC) ilmastokenaarioissa sekä laadittava sopeutumissuunnitelmat merkittävimmille riskeille. Esimerkiksi ilmastomuutoskenaariot huomioidaan pitkäaikaisissa patoturvallisuusinvestoinneissa, jotta äärimmäiset tulvatilanteet voidaan hallita. Fortum tukee ilmaston liittyvien taloudellisten tietojen työryhmää (TCFD), ja fyysiset ilmaston liittyvät riskit raportoidaan vastaavasti Fortumin TCFD-raportissa Sustainability 2022 - raportissa.

Fortumin toiminta ja omaisuus altistuu ulkoisille tapahtumille, joiden esiintymistiheys ja laajuus voivat kasvaa ilmastomuutoksen seurauksena. Sateiden, tulovirtaamien ja lämpötilojen muutokset voivat vaikuttaa sekä vesivoiman tuotantoon että bioenergian tarjontaan ja saatavuuteen. Voimakkaat myrskyt, esimerkiksi äkilliset tulvat, voivat lisätä patovahinkojen riskiä ja aiheuttaa paikallisia vahinkoja ja tuotantokatkoksia. Lämpimämpi sää voi johtaa myös uusien jäähdytys- tai prosessivesilähteiden tarpeeseen, ja äärimmäiset lämpimät ja kuivat kesäkaudet voivat johtaa metsäpaloihin, jotka voivat vahingoittaa omaisuutta tai johtaa verkkokatkoksiin, jotka rajoittavat sähkön saantia. Fortum mukauttaa toimintansa muuttuvaan ilmaston ja ottaa sen huomioon tuotannon ja kunnossapidon suunnittelussa sekä kasvu- ja investointiprojektien arvioinnissa. Ilmastomuutoskenaariot otetaan huomioon esimerkiksi patojen turvallisuutta koskevassa pitkän aikavälin investointiohjelmassa, jotta äärimmäiset tulvatilanteet voidaan hallita.

Ilmastomuutos voi vaikuttaa energiatuotteiden kysyntään ja tarjontaan kuluttajien käyttäytymisen ja muuttuvien sääolosuhteiden kautta. Tämä voi johtaa esimerkiksi alhaisempiin ja vaihtelevampiin sähkön ja kaasun hintoihin, mikä vaikuttaa negatiivisesti voimantuotannosta saataviin tuloihin. Lämpimämpi sää voi myös vaikuttaa lämmitystarpeeseen nykyisin oletettua suuremmassa määrin.

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Fortum Oyj:n osake on ollut listattuna Nasdaq Helsinki-pörssissä 18.12.1998 lähtien. Kaupankäyntitunnus on FORTUM. Fortum Oyj:n osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään. Euroclear Finland Oy myös ylläpitää Fortum Oyj:n virallista osakerekisteriä.

Osakekohtaiset tunnusluvut

Euroa	2022	2021	2020
Osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä	-2,72	0,83	2,05
Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos	1,14	4,49	N/A
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä	-1,11	2,00	1,67
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos	1,74	1,23	N/A
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman Venäjää	1,21	0,96	N/A
Rahavirta/osake, Fortum yhteensä	-9,86	5,60	2,88
Jatkuvien toimintojen rahavirta/osake	2,37	1,26	N/A
Oma pääoma/osake	8,55	13,66	14,58
Osinko/osake	0,91 ¹⁾	1,14	1,12
Osinko/osakekohtainen tulos, % ²⁾	79,8 ¹⁾	137,3	54,6
Osinko/osakekohtainen tulos ilman Venäjää, %	75,0 ¹⁾	N/A	N/A
Efektiiivinen osinkotuotto, %	5,9 ¹⁾	4,2	5,7

1) Hallituksen esitys suunnitellulle yhtiökokoukselle 13.4.2023.

2) Osinko/osakekohtainen tulos vuodelta 2022 on laskettu jatkuvien toimintojen osakekohtaisesta tuloksesta.

Kaikki osakekohtaiset tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksen osiosta ▶ **Tunnusluvut**.

Osakekurssin kehitys ja kaupankäyntivolyymit

Fortumin osakkeen arvo on laskenut noin 6 % viimeisen viiden vuoden aikana. Samaan aikaan eurooppalaisten sähköyhtiöiden indeksi (Dow Jones European Utilities) on noussut 23 %. Samalla ajanjaksolla Nasdaq Helsinki Cap -yleisindeksi on noussut 19 %. Vuoden 2022 aikana Fortumin osakekurssi laski noin 42 %, kun samaan aikaan eurooppalaisten sähköyhtiöiden indeksi laski noin 11 % ja Nasdaq Helsinki Cap -yleisindeksi laski noin 16 %.

Vuonna 2022 Fortumin osakkeen kaupankäynti Nasdaq Helsingissä oli yhteensä 560,8 miljoonaa osaketta (2021: 351,5) arvoltaan 8 500 miljoonaa euroa. Fortumin osakkeen korkein hinta Nasdaq Helsingissä vuonna 2022 oli 27,18 euroa, alin 8,86 euroa ja osakkeen vaihdolla painotettu keskihinta oli 15,18 euroa. Vuoden viimeisen kaupankäyntipäivän päätöskurssi oli 15,54 euroa (2021: 26,99). Fortumin markkina-arvo vuoden viimeisen kaupankäyntipäivän päätöskurssin mukaan laskettuna oli 13 943 miljoonaa euroa (2021: 23 975).

Nasdaq Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla; esimerkiksi Cboe- ja Turquoise-markkinoilla sekä OTC-markkinoilla. Vuonna 2022 noin 74 % (2021: 70 %) Fortum Oyj:n osakkeiden vaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin Nasdaq Helsingissä.

Osakepääoma

Fortum Oyj:llä on yksi osakesarja. Vuoden 2022 lopussa osakkeita oli laskettu liikkeeseen kaikkiaan 897 264 465 kappaletta (2021: 888 294 465). Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Vuoden 2022 lopussa Fortum Oyj:n kokonaan maksettu ja kaupparekisteriin rekisteröity osakepääoma oli 3 046 185 953,00 euroa.

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta. Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron erän. Ensimmäisen erän noston ehtona oli, että Suomen valtion kokonaan omistamalla sijoitusyhtiöllä, Solidium Oy:llä, oli oikeus merkitä maksutta enintään 8 970 000 Fortumin uutta osaketta suunnatussa osakeannissa. Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle 23.11.2022 ja uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 25.11.2022. Uudet osakkeet tuottavat osakkeenomistajan oikeudet mukaan lukien oikeuden osinkoon niiden rekisteröintipäivästä lukien. Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen on 897 264 465 osaketta. Näin ollen Suomen valtion määräysvallassa olevan omistuksen osuus on noussut 50,76 %:sta 51,26 %:iin.

Osakkeenomistajat

Vuoden 2022 lopussa Suomen valtion omistusosuus Fortumista oli 51,26 %. Suomen Eduskunta on valtuuttanut hallituksen vähentämään Suomen Valtion omistusta Fortumissa siten, että omistus ei laske alle 50,1 % osakepääomasta ja äänivallasta.

Hallintarekisteröityjen ja suorien ulkomaisten osakkeenomistajien osuus oli 26,8 % (2021: 25,8 %).

Osakkeenomistajat 31.12.2022

Osakkeenomistaja	Osakkeiden lukumäärä	Osuus %
Suomen valtio	459 902 988	51,26
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	17 662 000	1,97
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	14 565 407	1,62
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	9 042 000	1,01
Kansaneläkelaitos	6 430 896	0,72
Kurikan Kaupunki	6 203 500	0,69
Valtion Eläkerahasto	2 700 000	0,30
Sr Nordea Fennia	2 137 603	0,24
OP-Suomi	2 095 453	0,23
Danske Invest Finnish Equity Fund	1 813 412	0,20
Sr Nordea Pro Suomi	1 550 842	0,17
OP-Henkivakuutus Oy	1 535 852	0,17
Sr Evli Suomi Select	1 155 000	0,13
Sr Seligson & Co OMX Helsinki 25 Pörssinoteerattu Rahasto	1 075 206	0,12
Hallintarekisteröidyt ja suora ulkomainen omistus	240 321 127	26,78
Muut	129 073 179	14,39
Yhteensä	897 264 465	100,00

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

[Fortumin osake ja osakkeenomistajat](#)

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Osakasryhmän mukaan	osakkeiden lukumäärästä	%
Suomalaiset osakkeenomistajat		
Liikeryitykset		1,57
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset		2,05
Julkisyhteisöt		57,82
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		0,98
Kotitaloudet		10,80
Ulkomaaiset osakkeenomistajat		26,78
Yhteensä		100,00

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2022

Osakkeita	Osakkeen- omistajien lukumäärä	osakkeen- omistajista	%	Osakkeiden lukumäärä	osakkeiden lukumäärästä	%
1-100	85 476	44,30		3 660 263	0,41	
101-500	65 228	33,80		16 639 128	1,85	
501-1 000	20 642	10,70		15 190 625	1,69	
1 001-10 000	20 511	10,63		52 930 044	5,90	
10 001-100 000	1 019	0,53		21 628 248	2,41	
100 001-1 000 000	66	0,03		19 143 203	2,13	
1 000 001-10 000 000	12	0,01		36 806 781	4,10	
yli 10 000 000	3	0,00		492 130 395	54,85	
	192 957	100,00		658 128 687	73,35	
Yhteistilillä ja erityistilillä 31.12.				596	0,00	
Hallintarekisteröidyt osakkeet				239 135 182	26,60	
Yhteensä				897 264 465	100,00	

Johdon osakeomistus 31.12.2022

Vuoden 2022 lopussa toimitusjohtaja ja muut Fortumin johtoryhmän jäsenet omistivat 197,210 osaketta (2021: 224 369) edustaen noin 0,02 % (2021: 0,03 %) yhtiön osakkeista.

Lisätietoa toimitusjohtajan ja Fortumin johtoryhmän muiden jäsenten osakeomistuksista ja kannustinohjelmista on esitetty konsernitilinpäätöksen ► [liitetiedossa 10](#).

Yhtiökokouksen 2022 antamat valtuudet

Fortumin vuoden 2022 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta. Hankittavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 20 000 000 osaketta, mikä vastasi noin 2,25 % yhtiön kaikista osakkeista 28.3.2022. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Valtuutukset ovat voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Valtuutuksia ei ollut käytetty 1.3.2023 mennessä.

Osinkopolitiikka

Osinkopolitiikka varmistaa, että osakkeenomistajat saavat asianmukaisen korvauksen sijoittamalleen pääomalleen, jota yhtiön pitkän aikavälin strategia tukee. Maaliskuun 2023 alussa Fortumin hallitus päätti uudesta yhtiön strategiasta, mukaan lukien uusi osinkopolitiikka. Uusi osinkopolitiikka, jonka mukaisesti osingonjakosuhte on 60-90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta, heijastaa Fortumin pohjoismaisesta sähköntuotannosta johtuvaa mahdollista tulosvaihtelua. Lisätietoa ► [liitetiedossa 39](#). Fortumin hallitus ehdottaa vuodelle 2022 osinkoa 0,91 euroa osakkeelta, mikä vastaa 75 % konsernin jatkuvien toimintojen vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta (EPS), joka oli 1,21 euroa ilman Venäjän toimintojen vaikutusta. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan kahdessa erässä, vuoden 2023 toisella ja neljännellä vuosineljänneksellä.

Osingonjakoehdotus

Fortum Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2022 olivat 6 291 275 608 euroa sisältäen tilikauden 2022 voiton 1 542 734 239 euroa. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, ja hallituksen osingonjakoehdotus ei vaaranna Yhtiön maksukykyä. Hallitus ehdottaa, että Fortum jakaa tilikaudelta 2022 osinkona 0,91 euroa osaketta kohti. Osinko maksetaan kahdessa erässä.

1.3.2023 rekisteriin merkittyjen osakkeiden lukumäärän perusteella kokonaisosingon määrä olisi yhteensä 816 510 663 euroa. Hallitus ehdottaa, että jäljellä oleva osuus voitonjakokelpoisista varoista jätetään omaan pääomaan.

Osingon ensimmäinen erä, 0,46 euroa osaketta kohti, maksetaan osakkeenomistajille, jotka osingon ensimmäisen erän täsmäytyspäivänä 17.4.2023 ovat merkittyinä Euroclear Finland Oy:n pitämään Yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osingon ensimmäinen erä maksetaan 24.4.2023.

Osingon toinen erä, 0,45 euroa osaketta kohti, maksetaan osakkeenomistajille, jotka osingon toisen erän täsmäytyspäivänä 2.10.2023 ovat merkittyinä Euroclear Finland Oy:n pitämään Yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osingon toinen erä maksetaan 10.10.2023.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että Yhtiökokous valtuuttaisi hallituksen tarvittaessa päättämään uudesta täsmäytyspäivästä ja maksupäivästä osingon toiselle maksuerälle, mikäli Euroclear Finland Oy:n säännöt tai Suomen arvo-osuusjärjestelmää koskevat säännökset muuttuvat tai yhtiötä sitovat muut säännöt sitä edellyttävät.

Yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi 13.4.2023.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

[Fortumin osake ja osakkeenomistajat](#)

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

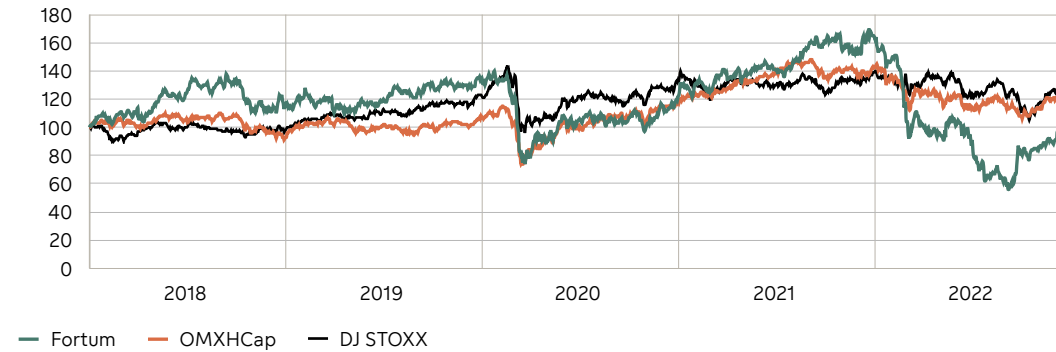
Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

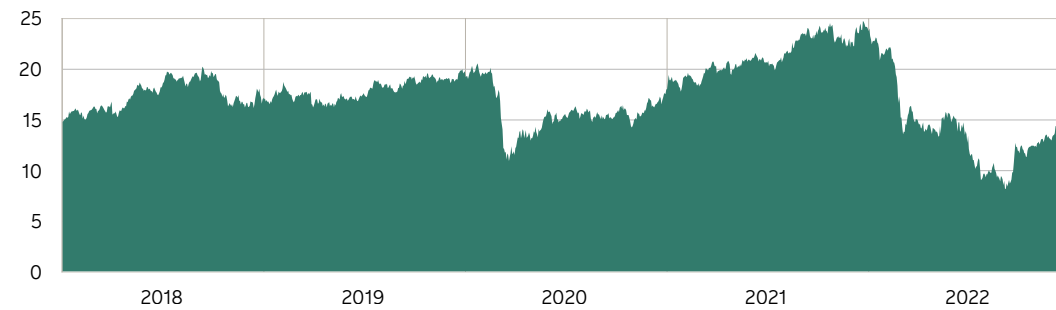
Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

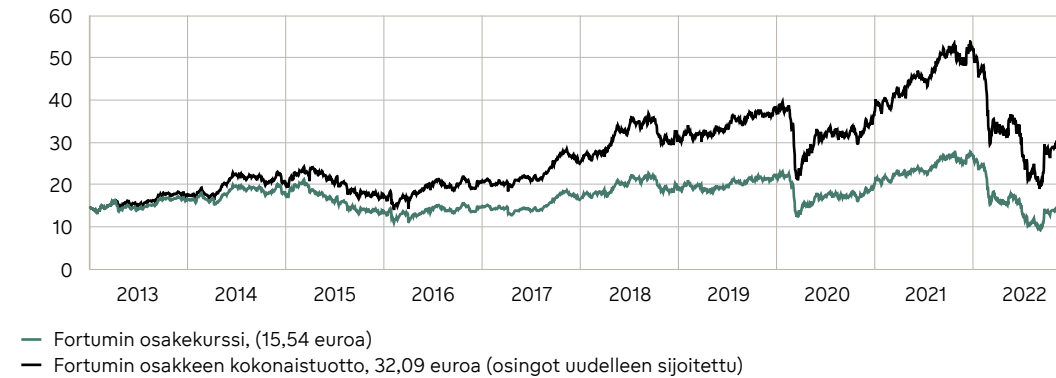
Osakekurssin kehitys, indeksi 100 = 2.1.2018

Markkina-arvo, mrd. euroa

Osakkeen kokonaistuotto, euroa

Konsernitilinpäätös

Fortumin konsernin tuloslaskelmaa ja konsernin rahavirtalaskelmaa muutettiin vuonna 2022 sisältämään lopetettuja toimintoja koskevat tiedot Uniper-segmentistä. Vuoden 2021 vertailutiedot oikaistiin IFRS:n mukaisesti. Konsernitase 31.12.2021 sisältää Uniperin. Lisätietoa ▶ **liitetiedossa 1** Merkittävät laadintaperiaatteet, ▶ **liitetiedossa 2** Kriittiset tilinpäätösarvot ja -harkinnat ja ▶ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit, myytävänä olevat omaisuserät ja lopetetut toiminnot.

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	2022	2021
Liikevaihto	6	8 804	6 422
Muut tuotot	8	101	91
Materiaalit ja palvelut	9	-5 350	-3 419
Henkilöstökulut	10	-504	-496
Poistot	6, 16, 17	-566	-587
Muut kulut	8	-615	-582
Vertailukelpoinen liikevoitto	6	1 871	1 429
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	6, 7	-593	2 897
Liikevoitto	6	1 277	4 325
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	6, 18	-629	168
Korkokulut		-179	-154
Korkotuotot		87	25
Muut rahoituserät – netto		-101	-32
Rahoituskulut – netto	11	-193	-161
Voitto ennen tuloveroja		455	4 332
Tuloverot	12	556	-325
Jatkuvien toimintojen tilikauden voitto		1 011	4 008
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		1 011	3 985
Määräysvallattomille omistajille		0	23
Lopetettujen toimintojen tilikauden voitto	3	-11 302	-4 121
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-3 428	-3 246
Määräysvallattomille omistajille		-7 874	-875
Tilikauden voitto, Fortum yhteensä		-10 290	-114
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-2 416	739
Määräysvallattomille omistajille		-7 874	-852
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta konsernin voitosta laskettu osakekohtainen tulos (euroa per osake)	13		
Laimentamaton, jatkuvat toiminnot		1,14	4,49
Laimentamaton, lopetetut toiminnot		-3,86	-3,65
Laimentamaton, Fortum yhteensä		-2,72	0,83

Laimennetut osakekohtaiset tulokset ovat samat kuin laimentamattomat osakekohtaiset tulokset yllä, koska Fortumilla ei tällä hetkellä ole ulkona olevia laimentavia instrumentteja.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Milj. euroa	Liite	2022	2021
Vertailukelpoinen liikevoitto		1 871	1 429
Arvon alentumiset ja peruutukset		-905	-35
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät		785	2 673
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		-393	264
Muut		-80	-6
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	6, 7	-593	2 897
Liikevoitto		1 277	4 325

Katso ▶ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.**

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja
tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti
ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto
vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	2022	2021
Tilikauden voitto, Fortum yhteensä		-10 290	-114
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka siirretään tai saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Kassavirran suojaukset			
Käyvän arvon muutokset		-2 594	-1 231
Siirrot tuloslaskelmaan		1 102	119
Siirrot vaihto-omaisuuteen/aineellisiin hyödykkeisiin		1	1
Laskennalliset verot		292	223
Nettosijoitusten suojaus			
Käyvän arvon muutokset		37	-5
Laskennalliset verot		-7	1
Muuntoerot	4.3	-82	97
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	18	41	8
Muut muutokset		-	-13
		-1 209	-799
Erät, joita ei myöhemmin tulla siirtämään tulosvaikutteisiksi:			
Sijoitusten uudelleenarvostus		-15	-7
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	31	50	22
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot osakkuus- ja yhteisyrityksissä		7	30
		42	45
Jatkuvien toimintojen muut laajan tuloksen erät, laskennallisten verojen jälkeen		-1 168	-754
Lopetettujen toimintojen muut laajan tuloksen erät, laskennallisten verojen jälkeen		701	357
Laaja tulos yhteensä		-10 757	-510
Laajan tuloksen jakautuminen, Fortum yhteensä:			
Emoyhtiön omistajille		-3 337	185
Määräysvallattomille omistajille		-7 420	-695
		-10 757	-510

Muut laajan tuloksen erät ovat tuotto- ja kulueriä, joita ei kirjata tulosvaikutteisesti, vaan ne kirjataan omaan pääomaan. Tällaisia ovat realisoitumattomat erät, kuten voitot ja tappiot kassavirtasuojauksissa käytettävien rahoitusinstrumenttien arvostamisesta käypään arvoon. Tulosvaikutus näistä eristä kirjataan, kun suojattu erä vaikuttaa tuloslaskelmaan. Laajan tuloksen eriin sisältyy myös muiden sijoitusten arvostamisesta johtuvat voitot ja tappiot, vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot etuusperusteisista eläkejärjestelyistä, osakkuusyritysten laajan tuloksen erät sekä muuntoerot.

Kassavirtasuojauksen käyvän arvon muutokset liittyvät lähinnä johdannaisten, kuten futuurien ja termiinen, käypään arvoon arvostamiseen. Johdannaisilla suojataan tulevien hyödyketransaktioiden myyntihintaa ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Kun hyödykkeen markkinahinta on korkeampi (alhaisempi) kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on negatiivinen (positiivinen).

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten tytäryritysten muuntoerot, pääasiassa Ruotsin kruunu ja Venäjän rupla.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Konsernin tase

milj. Euroa	Liite	31.12.2022	31.12.2021
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	16	657	2 167
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät	17	7 266	19 049
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	18	1 249	2 461
Osuudet ydinjätehuoltorahastoista	29	966	3 515
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	20	628	570
Laskennalliset verosaamiset	28	933	2 149
Johdannaisinstrumentit	14, 15	343	17 096
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	21	624	2 392
Pitkäaikaiset varat yhteensä		12 668	49 399
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	22	465	2 275
Johdannaisinstrumentit	14, 15	1 486	65 392
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	21	660	715
Tuloverosaamiset	28	71	161
Vakuussaaminen	27	2 607	9 163
Myyntisaamiset ja muut saamiset	23	1 767	14 856
Likvidit varat	24	3 919	7 592
Lyhytaikaiset varat yhteensä		10 975	100 155
Myytäväinä olevat omaisuuserät	3	-	108
Varat yhteensä		23 642	149 661

milj. euroa	Liite	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	25	3 046	3 046
Ylikursisirahasto		73	73
Kertyneet voittovarot		6 467	10 062
Muut oman pääoman erät		-1 916	-1 050
Yhteensä		7 670	12 131
Määräysvallattomat omistajat	26	67	1 534
Oma pääoma yhteensä		7 737	13 665
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Korollinen pitkäaikainen vieras pääoma	27	3 658	8 701
Johdannaisinstrumentit	14, 15	756	16 657
Laskennalliset verovelat	28	152	827
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	29	966	3 891
Muut varaukset	30	118	4 108
Eläkevelvoitteet, netto	31	13	1 190
Muu pitkäaikainen vieras pääoma	32	121	397
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		5 784	35 771
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Korollinen lyhytaikainen vieras pääoma	27	4 127	8 519
Johdannaisinstrumentit	14, 15	3 973	71 947
Muut varaukset	30	13	2 299
Vakuusvelka	27	352	985
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma	33	1 657	16 477
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		10 122	100 226
Vieras pääoma yhteensä		15 905	135 997
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		23 642	149 661

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

milj. euroa	Liite	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Kertyneet voittovarot		Muut oman pääoman erät			Emoyhtiön omistajat	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
				Kertyneet voittovarot	Muuntoerot	Kassavirta- suojaukset	Muut laajan tuloksen erät	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- ja yhteisyrityksissä			
Oma pääoma 1.1.2022		3 046	73	12 830	-2 768	-1 138	34	54	12 131	1 534	13 665
IS Tilikauden voitto, Fortum yhteensä				-2 416					-2 416	-7 874	-10 290
Muuntoerot					-112	40	1	-5	-75	-6	-82
Muut laajan tuloksen erät				209		-1 189	-146	45	-1 082	-4	-1 086
Lopetettujen toimintojen laajan tuloksen erät					-152	105	284	-1	236	465	701
Laaja tulos yhteensä				-2 208	-264	-1 044	139	39	-3 337	-7 420	-10 757
Osingonjako	13			-1 013					-1 013	-23	-1 036
Tytäryhtiöiden myynti				16					16	6 104	6 119
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa				-127					-127	-122	-249
Muut				1					1	-6	-5
BS Oma pääoma 31.12.2022		3 046	73	9 499	-3 031	-2 182	172	93	7 670	67	7 737
Oma pääoma 1.1.2021		3 046	73	13 097	-2 948	-158	-175	18	12 953	2 624	15 577
IS Tilikauden voitto, Fortum yhteensä				739					739	-852	-114
Muuntoerot					77	2	2		81	16	97
Muut laajan tuloksen erät						-887	11	38	-838	-13	-851
Lopetettujen toimintojen laajan tuloksen erät					103	-94	196	-1	204	154	357
Laaja tulos yhteensä				739	180	-980	209	37	185	-695	-510
Osingonjako	13			-995					-995	-171	-1 166
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa				-15					-15	-221	-236
Muut				3					3	-3	0
BS Oma pääoma 31.12.2021		3 046	73	12 830	-2 768	-1 138	34	54	12 131	1 534	13 665

Muuntoerot

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätöstiedot muunnetaan euroiksi käyttäen tuloslaskelman osalta keskipäivän kurssia ja taseen osalta tilinpäätöspäivän kurssia. Kurssiero, joka syntyy muunnosta euroiksi (pääasiassa Ruotsin kruunu ja Venäjän rupla), kirjataan omaan pääomaan.

Käytetyt valuuttakurssit on esitetty ► **liitetiedossa 1** Merkittävät laadintaperiaatteet ja lisätietoa valuuttariskeistä on esitetty ► **liitetiedossa 4.3** Korkoriski ja valuuttariski.

Kassavirtasuojaukset

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus kassavirtasuojauksen käyvän arvon muutoksista liittyy lähinnä hyödykejohtannaisten, kuten futuurien ja termiinien, käypään arvoon arvostamiseen. Hyödykejohtannaisilla suojataan tulevien hyödyketransaktioiden myyntihintaa ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Kun hyödykkeen markkinahinta on korkeampi (alhaisempi) kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on negatiivinen (positiivinen).

Osingonjako

Vuoden 2021 osingonjaosta, 1,14 euroa osaketta kohti, yhteensä 1 013 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 28.3.2022. Osinko maksettiin 6.4.2022. Lisätietoja ► **liitetiedossa 13** Osakekohtainen tulos ja osinko.

Osakepääoma

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta. Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron erän. Ensimmäisen erän noston ehtona oli, että Suomen valtion kokonaan omistamalla sijoitusyhtiöllä, Solidium Oy:llä, oli oikeus merkitä maksutta enintään 8 970 000 Fortumin uutta osaketta suunnatussa osakeannissa. Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle 23.11.2022 ja uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 25.11.2022. Uudet osakkeet tuottavat osakkeenomistajan oikeudet mukaan lukien oikeuden osinkoon niiden rekisteröintipäivästä lukien. Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen on 897 264 465 osaketta. Näin ollen Suomen valtion määräysvallassa olevan omistuksen osuus on noussut 50,76 %:sta 51,26 %:iin.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

milj. euroa	Liite	2022	2021
Liiketoiminnan rahavirta			
IS Jatkuvien toimintojen tilikauden voitto		1 011	4 008
Oikaisuerät:			
Tuloverot		-556	325
Rahoituskulut – netto		193	161
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		629	-168
Poistot		566	587
Liikevoitto ennen poistoja (Käyttökate)		1 842	4 913
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		593	-2 897
Vertailukelpoinen käyttökate		2 436	2 016
Ei-kassavaikutteiset sekä muut erät		153	-74
Saadut korot		84	25
Maksetut korot		-201	-147
Saadut osingot		18	72
Maksetut tuloverot		-167	-279
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		2 322	1 613
Käyttöpääoman muutos		-219	-494
Jatkuvien toimintojen liiketoiminnan rahavirta		2 104	1 119
Jatkuvien toimintojen investointien rahavirta			
Investoinnit käyttöomaisuuteen	16, 17	-534	-470
Hankitut osakkeet ¹⁾	3	-35	-282
Käyttöomaisuuden myynnit		4	2
Myydyt osakkeet ja pääoman palautukset		1 156	3 816
Osakslainat osakkuusyrityksille ja yhteisyrityksille		50	-33
Vakuussaamisten muutos		-1 311	-1 000
Muutos muissa korollisissa saamisissa ja muissa ²⁾		2 134	-2 545
Jatkuvien toimintojen investointien rahavirta		1 464	-512

milj. euroa	Liite	2022	2021
Jatkuvien toimintojen rahavirta ennen rahoitusta			
		3 568	608
Jatkuvien toimintojen rahoituksen rahavirta			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		2 421	2 809
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset		-5 888	-2 153
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-170	1 844
Osingonjako emoyhtiön omistajille	13	-1 013	-995
Osingonjako määräysvallattomille omistajille		-19	-14
Vakuusvelan muutos		150	63
Muut rahoituserät		-168	50
Jatkuvien toimintojen rahoituksen rahavirta		-4 686	1 603
Jatkuvien toimintojen laskelman mukainen likvidien varojen muutos		-1 119	2 211
Lopetettujen toimintojen rahavirta			
Lopetettujen toimintojen liiketoiminnan rahavirta		-10 870	3 851
Lopetettujen toimintojen investointien rahavirta ³⁾		-2 450	-5 215
Lopetettujen toimintojen rahoituksen rahavirta		10 757	4 409
Lopetettujen toimintojen laskelman mukainen likvidien varojen muutos		-2 563	3 045
Rahavirta, Fortum yhteensä			
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		-8 767	4 970
Investointien rahavirta yhteensä		-985	-5 727
Rahoituksen rahavirta yhteensä		6 070	6 013
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos, Fortum yhteensä		-3 682	5 256
Likvidit varat 1.1.			
Muuntoerot ja odotettavissa olevat luottotappiot likvideissä varoissa		7 592	2 308
Likvidit varat 31.12.	23	3 919	7 592

1) Vuodesta 2022 lähtien Fortum esittää Uniperin uusien osakkeiden hankinnan rahoituksen rahavirrassa vastatakseen paremmin IAS 7 Rahavirtalaskelmat -standardin vaatimuksiin. Vuonna 2021 Uniperin uusien osakkeiden hankinta esitettiin investointien rahavirrassa. Vertailukautta ei ole uudelleenluokiteltu.

2) Vuonna 2021 Fortum myönsi Uniperille 4 000 miljoonan euron osakslainan, josta 2 500 miljoonaa euroa nostettiin vuonna 2021 ja 1 500 miljoonaa euroa vuonna 2022. Joulukuussa 2022, kun Fortum myi Uniper-omistuksensa ja kauppa saatiin päätökseen, 4 000 miljoonan euron osakslaina maksettiin takaisin Fortumille.

3) Uniperin osakkeista saatu vastike, 498 miljoonaa euroa, esitetään vuoden 2022 lopetettujen toimintojen rahavirrassa.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja
tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti
ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto
vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Nettovelan muutokset

milj. euroa	Liite	Jatkuvat toiminnot ¹⁾ 2022	Fortum yhteensä ²⁾ 2021
Rahoitusnettovelka 1.1.		789	7 023
Uniperin rahoitusnettovelka perustuen Uniperin vuosikertomukseen		1 969	-
Sisäiset osakaslainat Uniperille ja OKG:lle		2 764	-
Hankintamenolaskelman vaikutusten peruuttaminen		-187	-
Uniperin kokonaisvaikutus rahoitusnettovelkaan 1.1.		4 546	-
Nettorahavirta:			
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		2 436	3 817
Ei-kassavaikutteiset sekä muut erät		153	1 506
Maksetut nettorahoituskulut ja saadut osingot		-99	-3
Maksetut tuloverot		-167	-493
Käyttöpääoman muutos		-219	144
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-534	-1 178
Yrityshankinnat		-35	-294
Yritys- ja käyttöomaisuusmyynnit		1 160	3 883
Muutos korollisissa saamisissa		2 183	-174
Osingonjako emoyhtiön omistajille		-1 013	-995
Osingonjako määräysvallattomille omistajille		-19	-171
Muut rahoitustoiminnot		-168	43
Nettorahavirta ("-" rahoitusnettovelan kasvu)		3 679	6 084
Uniperin osakkeista saatu vastike		498	-
Muuntoerot ja muut muutokset		-74	-150
Rahoitusnettovelka 31.12.	27	1 084	789

1) Nettorahavirtaan sisältyvät erät perustuvat jatkuviin toimintoihin vuoden 2022 aikana.

2) Vuoden 2021 nettoraahavirtaan sisältyvät erät perustuvat jatkuviin ja lopetettuihin toimintoihin yhteensä, koska tasetta ei ole oikaistu.

Rahavirtalaskelman lisätietoja

Käyttöpääoman muutos

milj. euroa	2022	2021
Korottomien saamisten muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	-352	-633
Vaihto-omaisuuden muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	-201	2
Korottomien velkojen muutos, vähennys(-)/lisäys(+)	335	137
CF Yhteensä	-219	-494

Maksetut käyttöomaisuusinvestoinnit rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	Liite	2022	2021
Käyttöomaisuusinvestoinnit	16, 17	525	443
Muutokset maksamattomissa investoinneissa, vähennys(+)/lisäys(-)		14	30
Vieraan pääoman menot		-5	-3
CF Yhteensä		534	470

Hankitut osakkeet rahavirtalaskelmassa

Osakehankintojen nettovaikutus oli vuoden 2022 aikana 35 miljoonaa euroa (2021: 282). Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot. Vuodesta 2022 lähtien Fortum esittää Uniperin uusien osakkeiden hankinnan rahoituksen rahavirrassa vastatakseen paremmin IAS 7 Rahavirtalaskelmat -standardin vaatimuksiin. Vuonna 2021 Uniperin uusien osakkeiden hankinta esitettiin investointien rahavirrassa. Vertailukautta ei ole uudelleenluokiteltu.

Myydyt osakkeet rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	Liite	2022	2021
Myydyt tytäryhtiöosakkeet pl. Myytyjen yritysten rahavarat	3	1 070	915
Myydyt osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet ja pääoman palautukset	3, 18	86	2 901
CF Yhteensä		1 156	3 816

Vuoden 2022 aikana Fortum sai päätökseen sähköautojen latauspalvelu Plugsurfin myynnin, 30 prosentin omistusosuutensa myynnin julkisten latauspisteiden operaattori Recharge AS:sta ja 50 prosentin omistusosuutensa myynnin norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:sta. Vuoden 2021 aikana Fortum sai päätökseen 50 prosentin omistusosuutensa myynnin ruotsalaisesta kaukolämpö- ja kaukokylmäyhtiö Stockholm Exergistä, Baltian kaukolämpöliiketoimintansa myynnin, Pavagada II:n ja Rajasthanin aurinkovoimapuistojen myynnin, Norjassa olevan Sørjordin tuulipuiston 80 prosentin osuuden myynnin sekä Ruotsissa kahdeksan pienen vesivoimalaitoksen myynnin. Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.

Fortum sai 21.12.2022 Uniperin myynnin päätökseen. Osakkeista saatu vastike 498 miljoonaa euroa esitetään lopetettujen toimintojen rahavirrassa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Merkittävät laadintaperiaatteet

1.1 Liiketoiminnan kuvaus

Fortum Oyj (jäljempänä ”Yhtiö”) on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo, Suomi. Fortum Oyj:n osake noteerataan Nasdaq Helsinki -pörssissä. Fortum on energiayhtiö, joka edistää muutosta kohti puhtaampaa maailmaa. Tehtävämme on huolehtia energian toimitusvarmuudesta ja edesauttaa nopeaa ja luotettavaa siirtymää hiilineutraaliin talouteen tarjoamalla asiakkaillemme ja yhteiskunnalle puhdasta energiaa ja kestäviä ratkaisuja. Fortumin ydinliiketoiminta on Pohjoismaissa ja se koostuu päästöttömästä ja tehokkaasta sähkön tuotannosta, sähkön myynnistä, kaukolämmöstä sekä kierrätys- ja jäteliiketoiminnasta.

Fortum Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän tilinpäätöksen 1.3.2023. Tämä tilinpäätös on myös julkaistu European Single Electronic Format (ESEF) -raportointivaatimusten mukaisesti. Tilintarkastaja, Deloitte Oy, on antanut ISAE 3000 -standardin (uudistettu) mukaisen riippumattoman tilintarkastajan kohtuullisen varmuuden antavan raportin Fortumin ESEF-tilinpäätöksestä. ESEF-tilinpäätös on saatavilla Fortumin sivuilla <https://www.fortum.fi/tietoa-meista/sijoittajille/raportit-ja-esitykset>.

1.2 Laadintaperusta

Fortum-konsernin konsernitilinpäätös tilikaudelle 1.1.–31.12.2022 on laadittu Euroopan unionissa hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös täydentävien Suomen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti tai muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja (mukaan lukien johdannaisinstrumentit).

Konsernitilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten esitettyjen lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Kaikki luvut esitetään miljoonina euroina (milj. euroa), ellei toisin ilmoiteta.

Alla olevat symbolit kertovat, mitkä liitetiedon luvut täsmäävät tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtalaskelmaan:

IS = Tuloslaskelma

BS = Tase

CF = Rahavirta

Fortumin konsernin tuloslaskelmaa muutettiin vuonna 2022 sisältämään lopetettuja toimintoja koskevat tiedot IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti. Katso ► **liitetieto 1.7** Uniperin konsolidoinnin päättymisen vaikutus konsernitilinpäätökseen.

1.3 Yhdistely konsernitilinpäätökseen

Konsernitilinpäätös sisältää emoyrityksen, tytäryritykset, osakkuusyrietykset ja osuudet yhteisyrityksistä.

Fortum muodostettiin vuonna 1998 käyttämällä yhdistelmä- eli pooling-menetelmää Fortum Power and Heat Oy:n sekä Fortum Oil and Gas Oy:n yhdistelemiseksi konsernitilinpäätökseen (näistä jälkimmäinen jakautui Fortum Oil Oy:ksi ja Fortum Heat and Gas Oy:ksi 1.5.2004). Vuonna 2005 Fortum Oil Oy (nykyinen Neste Oyj) eriytettiin Fortumista jakamalla 85 prosenttia yhtiön osakkeista Fortumin osakkeenomistajille ja myymällä loput 15 prosenttia osakkeista. Pooling-menetelmän käyttö tarkoittaa sitä, että Fortum Power and Heat Oy:n ja Fortum

Heat and Gas Oy:n hankintamenot on eliminoitu näiden yhtiöiden osakepääomia vastaan. Tästä syntyvä eliminoitiero on kirjattu oman pääoman vähennykseksi.

1.3.1 Tytäryritykset

Tytäryrityksiä ovat ne yhtiöt, joissa Fortum Oyj:llä on määräysvalta. Fortum tulkitsee omaavansa määräysvallan, jos se alistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy lisäksi käyttämään sijoituskohtetta koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamansa tuoton määrään. Katso ► **liitetieto 3** Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä konsernin sisäisistä liiketapahtumista syntyneet realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma osoita, että siirretyn omaisuuserän arvo on alentunut.

Tytäryritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteita on tarvittaessa muutettu konsernin laadintaperiaatteiden mukaisiksi, jotta voidaan varmistua niiden yhdenmukaisuudesta konsernin noudattamien laadintaperiaatteiden kanssa.

Tietyt tytäryritykset ja osakkuusyhtiöt on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen epäolennaisuuden vuoksi. Nämä yritykset kirjataan hankintamenoön vähennettynä tappiovarauksilla, eikä niitä käsitellä IFRS 9:n mukaisesti.

Fortum Oyj:n tytäryritykset on esitetty ► **liitetiedossa 40** Konserniyhtiöt segmenteittäin. Konsernin omistusosuus (%) tytäryritysten kautta omistetuille yrityksille perustuu konsernin suoraan omistusosuuteen tytäryrityksessä kerrottuna tytäryrityksen epäsuoralla omistuksella tytäryrityksessä / osakkuusyhtiössä / yhteisyrityksessä.

1.3.2 Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietyksiä ovat yhteisöt, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta liittyy yleensä 20–50 prosentin omistusosuuteen äänivallasta. Konsernin sijoitukset osakkuusyrietyksiin käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Katso ► **liitetieto 18** Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

1.3.3 Yhteisyritykset

Yhteisyritykset ovat järjestelyjä, joissa määräysvalta on jaettu. Konsernin sijoitukset yhteisyrityksiin käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Katso ► **liitetieto 18** Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

1.3.4 Määräysvallattomien omistajien osuus

Määräysvallattomien omistajien osuus tytäryhtiöiden omasta pääomasta esitetään erillään emoyhtiön omistajien osuudesta. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus määritetään hankintahetkellä määräysvallattomien omistajien suhteellisenä osuutena hankittujen omaisuuserien käyvästä nettoarvosta. Tytäryhtiön omistusosuuden muutoksista johtuvat muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa käsitellään oman pääoman sisäisinä tapahtumina. Hankinnan jälkeen määräysvallattomien omistajien osuus on hankinnassa määritetty osuus lisätyn kyseisille omistajille kuuluvalla osuudella oman pääoman muutoksista. Katso ► **liitetieto 26** Määräysvallattomien omistajien osuus.

1.4 Tuloksellisuuden esittäminen

ESMA:n vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevien ohjeiden (ESMA Guidelines on Alternative Performance Measures) mukaan vaihtoehtoisena tunnuslukuuna (APM) pidetään taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin sovellettavassa tilinpäätösnormistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortum käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja (APM), kuten Vertailukelpoinen liikevoitto ja Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA), taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, segmenttien ja konsernin tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät eivät sisälly vertailukelpoiseen liikevoittoon eivätkä vertailukelpoiseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja ne esitetään erikseen Fortumin konsernin tuloslaskelmalla, jotta liiketoiminnan tuloksen vertailu esitettävän kauden ja aiempien kausien välillä helpottuisi.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät kirjanpitovaikutuksia IFRS:n mukaisista arvostuksista, jotka eivät johdu liiketoiminnan tuloksesta. Tällaisiin eriin kuuluvat käyvän arvon muutokset johtuen suojauslaskennan ulkopuolelle jäävistä, tulevia kassavirtoja suojaavista rahoitusinstrumenteista sekä käyvän arvon muutokset fyysisistä sopimuksista, joita käsitellään johdannaisina IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti.

Lisäksi liiketoimintojen tulosta ei voi vertailla eri raportointikausien välillä huomioimatta kertaluonteisia eriä koskien myyntivoittoja ja muita samankaltaisia eriä. Tällaisia kertaluonteisia eriä ovat esimerkiksi yrityshankintojen transaktiokulut, yrityshankinnan kirjapidolliset vaikutukset, merkittävät arvonalentumiset ja niiden peruutukset sekä muut ei-operatiiviset erät kuten uudelleenjärjestely- ja kulujenhallintakulut. Tämän vuoksi edellä kuvatut erät on käsitelty vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä.

IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin mukaisesti tytäryhtiöosakkeiden hankintojen transaktiokulut sisällytetään konsernin tuloslaskelmaan. Nämä kulut esitetään Myyntivoitot ja muut -erässä Vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä.

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona ja vuonna 2022 Fortum otti käyttöön seuraavat uudet vaihtoehtoiset tunnusluvut (APM), joiden avulla voidaan paremmin vertailla Fortumin strategisten liiketoimintojen tuloksia: 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää', 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto ilman Venäjää', 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto ilman Venäjää', 'Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake ilman Venäjää' ja 'Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää'.

Katso ► **liitetieto 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto. Tunnuslukujen määritelmät on esitetty ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset** -osiossa.

Fortumin pitkän aikavälin taloudellinen tavoite pääomarakenteelle 31.12.2022 oli rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen suhde alle 2x. Katso ► **liitetieto 5** Pääomarisien hallinta.

1.5 Ulkomaanrahan määräiset erät ja niiden muuntaminen

1.5.1 Toimintavaluutta ja esittämismuuttua

Jokaisen konserniyrityksen tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan käyttäen sen taloudellisen ympäristön valuuttua, jossa yritys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttua.

1.5.2 Liiketapahtumat ja tase-erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan. Rahoituseriin liittyvät kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin tai -kuluihin. Suojauslaskennan soveltamisedellytykset täyttävien kassavirran suojausten kurssivoitot ja -tappiot kirjataan omaan pääomaan. Kurssierot, jotka aiheutuvat rahoitusvaroista, joiden käyvän arvon muutokset kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta, kirjataan muihin oman pääoman eriin.

1.5.3 Konserniyritykset

Niiden tytäryhtiöiden, joiden toiminta- ja esittämismuuttua ei ole euro, tuloslaskelmat ja kassavirrat muunnetaan euromääräisiksi käyttämällä vuoden keskimääräistä valuuttakurssia. Tytäryhtiöiden taseet muunnetaan euroiksi

käyttämällä tilikauden päätöspäivän kurssia. Konsernitilinpäätöksessä kurssierot, jotka syntyvät ulkomaisiin yrityksiin tehtyjen nettosijoitusten sekä lainojen ja muiden tällaisten sijoitusten suojausiksi määritettyjen valuuttainstrumenttien muuntamisesta, kirjataan omaan pääomaan. Kun ulkomainen tytäryritys myydään, nämä kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota. Ulkomaisen yrityksen hankinnasta johtuvaa liikearvoa ja hankinnan yhteydessä tehtäviä käypien arvojen oikaisuja käsitellään ulkomaisen yrityksen varoina ja velkoina ja ne muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Tilinpäätöspäivän kurssi on Euroopan keskuspankin kyseisen päivän päätöskurssi. Keskimääräinen valuuttakurssi lasketaan Euroopan keskuspankin päivittäisten loppukurssien keskiarvona. Euroopan keskuspankki lopetti 2.3.2022 ruplan kurssin julkaisemisen. 2.3.2022 alkaen on käytetty markkinoiden klo 17.15 Itä-Euroopan aikaa julkaisemaa päivän spot-kurssia.

Konsernitilinpäätöksessä käytetyt keskeisimmät valuuttakurssit

	Tilikauden keskimurssi		Tilinpäätöspäivän kurssi	
	2022	2021	31.12.2022	31.12.2021
Iso-Britannia (GBP)	0,8528	0,8596	0,8869	0,8403
Norja (NOK)	10,1026	10,1633	10,5138	9,9888
Puola (PLN)	4,6861	4,5652	4,6808	4,5969
Venäjä (RUB)	73,6173	87,1527	77,8998	85,3004
Ruotsi (SEK)	10,6296	10,1465	11,1218	10,2503
Yhdysvallat (USD)	1,0530	1,1827	1,0666	1,1326

1.5.4 Osakkuusyrietykset ja osuudet yhteisyrityksissä

Niiden osakkuus- ja yhteisyritysten, joiden toiminta- ja esittämismuuttua ei ole euro, tilinpäätökset muunnetaan konsernin esittämismuuttua määräisiksi käyttäen samoja periaatteita kuin tytäryhtiöissä.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma
Laaja tuloslaskelma
Tase
Laskelma oman pääoman muutoksista
Rahavirtalaskelma
<u>Liitetiedot</u>
Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

1.6 Tilinpäätöksen muut merkittävät laadintaperiaatteet

Fortum esittää tilinpäätöksen muut merkittävät laadintaperiaatteet liitetietojen yhteydessä. Alla olevassa taulukossa on listattu konsernin merkittävät laadintaperiaatteet, tieto missä tilinpäätöksen liitteessä ne on esitetty sekä viittaus asianomaiseen IFRS-standardiin.

Laadintaperiaate	Liite	IFRS-standardi
Tytäryhtiöt	3. Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	IFRS 3, IFRS 10
Myytävänä olevat omaisuuserät	3. Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	IFRS 5
Lopetetut toiminnot	3. Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	IFRS 5
Rahoitusvarat	4. Rahoitusriskien hallinta 14. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokitattain 15. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon	IAS 32, IFRS 7, IFRS 9, IFRS 13
Segmenttiraportointi	6. Segmenttiraportointi	IFRS 8, IFRS 15
Myyntituottojen määrittäminen	6. Segmenttiraportointi	IFRS 15
Muut tuotot	23. Myyntisaamiset ja muut saamiset	IFRS 15
Tutkimus- ja kehittämismenot	8. Muut tuotot ja muut kulut	IAS 38
Julkiset avustukset	8. Muut tuotot ja muut kulut	IAS 20
Osakeperusteinen palkitseminen	10. Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot	IFRS 2
Osakekohtainen tulos	13. Osakekohtainen tulos ja osinko	IAS 33
Muut osakkeet ja osuudet	14. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokitattain 20. Muut pitkäaikaiset sijoitukset	IAS 32, IAS 36, IFRS 9
Arvojen määrittämishierarkia	15. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon	IFRS 13
Aineettomat hyödykkeet	16. Aineettomat hyödykkeet	IAS 38
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät	IAS 16
Yhteisjärjestelyt	18. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin	IFRS 11, IAS 28, IFRS 12
Osakkuusyritykset	18. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin	IAS 28, IFRS 12
Arvon alentumistestaus	19. Arvon alentumistestaus	IAS 36
Vaihto-omaisuus	22. Vaihto-omaisuus	IAS 2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	23. Myyntisaamiset ja muut saamiset	IFRS 9
Likvidit varat	24. Likvidit varat	IAS 7
Lainat	27. Korolliset velat	IFRS 9
Tuloverot	28. Tuloverosaamiset ja -velat	IAS 12
Ydinvoimalaitosten käytöstä poistamiseen ja käytetyn ydinpoltoaineen loppusijoitukseen liittyvät varat ja velat	29. Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat	IFRIC 5
Varaukset	30. Muut varaukset	IAS 37
Eläkevelvoitteet	31. Eläkevelvoitteet	IAS 19
Vuokrasopimukset	34. Vuokrasopimukset	IFRS 16
Ehdolliset velat	36. Pantatut varat ja vastuut	IAS 37
Tilikauden jälkeiset tapahtumat	39. Tilikauden jälkeiset tapahtumat	IAS 1

1.7 Uniperin konsolidoinnin päättymisen vaikutus konsernitilinpäätökseen

Saksalainen listayhtiö Uniper hankittiin maaliskuussa 2020. Uniper on kansainvälinen energiayhtiö, jolla on toimintaa yli 40 maassa. Sen liiketoimintaa ovat varma energiantuotanto ja siihen liittyvät palvelut. Sen päätoimintoja ovat sähköntuotanto Euroopassa ja Venäjällä sekä maailmanlaajuinen energiakaupankäynti ja energiantuotannon optimointi.

1.7.1 Lopetetut toiminnot

Fortum menetti määräysvallan Uniperista allekirjoittaessaan 21.9.2022 periaatesopimuksen Uniper SE:n osakkeiden myymisestä Saksan valtiolle. Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Uniper on ollut erillinen raportoitava segmentti Fortumin konsernitilinpäätöksessä, mikä on johtanut siihen, että Uniper on luokiteltu lopetetuiksi toiminnoiksi. Myynti saatiin päätökseen 21.12.2022. Katso myös [liitetieto 2](#) Kriittiset tilinpäätösarvot ja -harkinnat.

Fortumin konsernin tuloslaskelmaa ja konsernin rahavirtalaskelmaa muutettiin vuonna 2022 sisältämään lopetettuja toimintoja koskevat tiedot IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti. Vuoden 2021 vertailutiedot oikaistiin ja erillinen pörssitiedote oikaistuista vertailutiedoista julkaistiin 6.10.2022. Lopetetut toiminnot sisältävät Fortumin entisen tytäryhtiön Uniper SE:n ja sen konserniyhtiöt.

Tuloslaskelmatiedot seuraavissa liitetiedoissa sisältävät vain jatkuvat toiminnot, ellei toisin mainita. Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022, minkä takia Uniperin tase-erät eivät sisälly Fortumin 31.12.2022 konsernitaseeseen. Konsernitase 31.12.2021 sisältää Uniperin.

1.7.2 Yhteisomistus ruotsalaisessa ydinvoimayhtiö OKG AB:ssa

Fortum ja Uniper ovat yhteisomistajia ruotsalaisessa OKG Aktiebolag (OKG AB) -ydinvoimayhtiössä. Fortum omistaa yhtiöstä 45,5 %. Fortum käsittelee OKG AB -omistusosuuden tytäryhtiönä 31.3.2020 ja 30.9.2022 välisenä aikana, jolloin yhtiön tulos jakautui Uniper- ja Generation-segmenttien kesken omistusosuuksien suhteessa. Uniperin konsolidoinnin päättymisen yhteydessä 30.9.2022 OKG AB uudelleen luokiteltiin osakkuusyhtiöksi. Uudelleen luokittelu johti Generation-segmentin vuoden 2021 lukujen oikaisemiseen.

1.7.3 Uniperin konsolidoinnin päättymisen vaikutus

Uniperin konsolidoinnin päättymisen yhteydessä 30.9.2022 Fortum kirjasi 28,0 miljardin euron kertaluonteisen, pääasiassa kassavirtavaikutuksettomana positiivisen erän. Summa koostuu Uniperin varojen, velkojen ja määräysvallattomien omistajien osuuden konsolidoinnin päättymisen nettovaikutuksesta sekä Uniperiin liittyvän liikearvon ja muiden hankinnan yhteydessä tehtyjen käyvän arvon oikaisujen kirjanpitoarvoista. Lisäksi summaan sisältyy tietyt aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät, lähinnä muuntoerot, jotka siirretään tuloslaskelmalle konsolidoinnin päättyessä. Katso [liitetieto 3.4](#) Lopetetut toiminnot.

1.8 Uudet standardit, muutokset ja tulkinnat

1.1.2022 käyttöön otetuilla uusilla standardeilla, standardimuutoksilla tai tulkinnoilla ei ollut merkittävää vaikutusta Fortumin tilinpäätökseen.

1.1.2023 tai myöhemmin käyttöön otettavilla tilinpäätöshetken mennessä julkaistuilla uusilla standardeilla, standardimuutoksilla tai tulkinnoilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Fortumin tilinpäätökseen.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

2 Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS-tilinpäätöskäytännön mukaisesti edellyttää, että yhtiön johto tekee tiettyjä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitavien varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen konsernitilinpäätöksen laatimishetkellä sekä tuottojen ja kulujen määriin raportoitavalla kaudella.

Arvioita ja harkintoja arvioidaan jatkuvasti ja ne perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin tekijöihin, mukaan lukien odotuksiin tulevaisuuden tapahtumista, joiden uskotaan olevan perusteltuja. Ne voivat perustua esimerkiksi energiapolitiikan ja sääntely-ympäristön analyysiin. Venäjän ja Ukrainan välinen sota on kuitenkin muuttanut geopoliittisen tilanteen perusteellisesti. Geopoliittisen tilanteen aiheuttaman epävarmuuden ja riskit huomioiden epävakammalla maailmantaloudella ja erityisesti epävakammilla hyödykemarkkinoilla voi myös tulevaisuudessa olla vaikutuksia konsernitilinpäätöksen lukuihin. Nämä tekijät voivat vaikuttaa varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin, tuottojen määrään ja kirjaamisajankohtaan sekä kassavirtoihin.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ne osa-alueet, jotka ovat tavanomaista monimutkaisempia tai joiden osalta on käytetty tavanomaista suuremmissa määrin harkintaa, tai joihin liittyvät oletukset ja arviot ovat konsernitilinpäätöksen kannalta merkittäviä. Taulukosta käy selville, mistä liitetiedosta löytyy enemmän tietoa edellä mainituista oletuksista ja arvioista.

Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat	Liite
Tiettyjen rahoitusinstrumenttien arvon määrittämisessä käytetty harkinta	14. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokitellain 15. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon
Määräysvallan menettämisen arviontiin käytetyt oletukset tytäryrityksistä luopumisen yhteydessä	2. Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat 3. Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot
Tytäryrityksen hankintojen kautta saatujen aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käyvät arvot ja poistoajat	16. Aineettomat hyödykkeet 17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät
Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden sekä osakkuusyritysten ja yhteisyritysten arvonalentumistestauksessa käytetyt arviot ja oletukset	16. Aineettomat hyödykkeet 17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät
Harkinta, jota on käytetty arvioitaessa Fortumin omistuksen luonnetta, yhteisjärjestelyjen luokittelua sekä yhteisjärjestelystä aiheutuvia sitoumuksia	18. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin
Laskennallisten verosaamisten kirjaamisessa ja arvostamisessa käytetyt arviot	28. Tuloverosaamiset ja -velat 37. Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt
Ydinvoimatutuotantoon liittyvien varausten määrittämisessä tehtävät oletukset pitkän aikavälin kassavirtaennusteista	29. Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat
Varausten arvioinnissa käytetyt oletukset	30. Muut varaukset
Tulevien eläkevelvoitteiden määrittämisessä käytetyt oletukset	31. Eläkevelvoitteet
Vuokrasopimusvelan määrittämisessä käytetyt oletukset	34. Vuokrasopimukset

2.1 Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja makrotaloudellinen ympäristö

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 on vaikuttanut vakavasti Fortumin nykyisiin ja tuleviin liiketoimintoihin. Fortumin 2022 tilinpäätöksen kannalta merkittävimmät vaikutukset olivat tapahtumat, jotka johtivat Uniperin myyntiin Saksan valtiolle 0,5 miljardilla eurolla, hyödykemarkkinoiden sähkөөn ja kaasuun liittyvien kasvaneiden vakuusvaatimusten aiheuttamat vakavat likviditeettirajoitukset, jotka vaativat ylimääräisiä rahoitusjärjestelyitä, sekä sodan kokonaisvaikutus Fortumin Venäjän toimintoihin.

2.1.1 Uniperin myynti Saksan valtiolle

Ukrainan sodan seurauksena erityisesti Uniper-segmentin liiketoiminta- ja rahoitusriskit kasvoivat merkittävästi vuoden 2022 aikana johtuen pääasiassa venäläisen kaasun toimitusrajoituksista ja hyödykehintojen heilunnasta, mikä kasvatti merkittävästi vakuusvaatimuksia ja likviditeettitarpeita. Fortum ja Uniper aloittivat keskustelut Saksan hallituksen kanssa heinäkuussa 2022 sopiakseen pitkän aikavälin ratkaisusta liittyen Uniperiin.

Fortum, Saksan hallitus ja Uniper allekirjoittivat 21.9.2022 periaatesopimuksen, joka mahdollisti Saksan valtiolle Uniperin haltuunoton. Tämä lopullinen Uniperin periaatesopimus korvasi samojen osapuolten heinäkuussa 2022 allekirjoittaman alkuperäisen vakautuspaketin. Heinäkuusta lähtien Euroopan energiakriisi on syventynyt ja aiemmin sovitut vakautustoimenpiteet ovat osoittautuneet riittämättömiksi vakavassa tilanteessa ja vaikeiksi toteuttaa. Uniperille oli 21.9.2022 mennessä kertynyt miljardeja euroja kaasuliiketoimintaan liittyviä tappioita, eikä Uniper olisi enää pystynyt yksityisessä omistuksessa olevana yhtiönä jatkamaan tehtävänsä kriittisenä toimitusvarmuuden tarjoajana Saksassa.

Myynti saatiin päätökseen 21.12.2022. Sopimuksen mukaisesti Uniper laskee liikkeelle uusia osakkeita, jotka Saksan valtio merkitsi 1,70 euron nimellisarvolla osakkeelta. Osakepääoman korotuksen yhteydessä Saksan valtio osti kaikki Fortumin omistuksessa olevat Uniperin osakkeet (yhteensä noin 293 miljoonaa osaketta) 0,5 miljardilla eurolla eli 1,70 eurolla osakkeelta ja Uniper maksoi takaisin Fortumin myöntämän 4 miljardin euron osakaslainan. Fortumin Uniperille myöntämästä 4,0 miljardin euron emoyhtiötakauksesta vapautui yhteensä 3,0 miljardia euroa vuoden 2022 loppuun mennessä. Loput noin 1,0 miljardia euroa vapautuvat viimeistään kesäkuun 2023 lopussa ja Saksan valtio on antanut summalle täysimääräisen vastatakauksen (indemnity).

Periaatesopimuksen allekirjoittaminen Saksan hallituksen kanssa 21.9.2022 johti määräysvallan uudelleenarviontiin IFRS 10 Konsernitilinpäätös -standardin mukaisesti. Yhtiön johto totesi, että Fortumin oikeudet eivät ole enää tosiasialliset, koska yhtiöllä ei enää käytännössä ole mahdollisuutta ohjata Uniperin toimintaa. Määräysvallan menettämiseen vaikuttivat sopimuksen allekirjoittaminen ja merkittävä siltarahoitus KfW pankin kautta Uniperille. Johdon harkinnan mukaan siltarahoituksen kokonaisvaikutus yhdessä periaatesopimuksen kanssa oli sellainen, että Saksan hallitus pystyisi käytännössä hyväksymään tai hylkäämään Uniperin liiketoimintaa koskevat merkittävät päätökset. Näin ollen, määräysvalta todettiin menetetyksi ja Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Tämän lisäksi Uniper on esitetty lopetettuna toimintona IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti, koska johto oli sitoutunut myymään Uniper SE:n osakkeet kokonaisuudessaan ja Uniper on ollut erillinen raportoitava segmentti ja merkittävä osa Fortum-konsernia. Katso myös ► **liitetieto 1** Merkittävät laadintaperiaatteet.

Laskennalliset verosaamiset sisältää 706 miljoonaa euroa vuoden 2022 lopussa vuonna 2022 Irlannissa realisoituneita kertaluonteisia verovaiikutuksia, jotka johtivat vahvistetuista tappioista kirjattujen laskennallisten verosaamisten kasvuun. Kirjattu laskennallinen verosaaminen liittyy pääosin Uniperin myynnin vaikutuksiin, ja sen hyödyntäminen riippuu tulevaisuuden verotettavista tuloista Irlannissa. Katso ► **liitetieto 28** Tuloverosaamiset ja -velat.

2.1.2 Likviditeetti

Euroopan energiakriisi on johtanut hyödykemarkkinoiden voimakkaaseen heiluntaan ja ennätyksellisen korkeat hinnat ovat edellyttäneet aiempaa merkittävästi suurempia sähkөөn ja kaasuun liittyviä vakuuksia hyödykepörsseissä. Vuoden 2022 jälkipuoliskolla sähkөөn hinnat Pohjoismaissa laskivat elokuun lopun ennätystasoilta ja markkinoiden voimakas heilahtelu tasaantui. Fortumin oli kuitenkin edelleen varauduttava markkinahilunnan jatkumiseen ja on tehnyt ennakoivia rahoitustoimenpiteitä varmistaa likviditeettiasemansa ja rahoituksellisen joustavuutensa. Fortum allekirjoitti 2 350 miljoonan euron siltarahoitussopimuksen Suomen valtion omistaman Solidiumin kanssa 6.9.2022. Järjestelyn ehtojen mukaisesti, jotta järjestely jää voimaan vuodeksi, Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa 350 miljoonan euron erän. Uniper maksoi takaisin Fortumin myöntämän 4 miljardin euron osakaslainan ja Fortum vastaanotti 0,5 miljardin euron kauppahinnan Uniperin osakkeista 21.12.2022. Vuoden lopussa Fortumin taloudellinen asema oli vakaa. Fortumilla oli 7 200 miljoonaa euroa nostamattomia valmiusluottolimiittejä. Lisäksi Fortumilla on 100 miljoonaa euroa tilillimittejä, jotka ovat toistaiseksi voimassa. Katso myös ► **liitetieto 27** Korolliset velat.

TALOUELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

2.1.3 Geopoliittiset epävarmuudet ja vaikutukset Venäjän toimintoihin

Venäjän federaation asettamien pakotteiden seurauksena Fortumin Venäjän tytäryhtiöihin kohdistuu merkittäviä valuutanvaihdon rajoituksia, jotka tällä hetkellä rajoittavat varojen siirtoa, kuten mahdollista osingonjakoa, Euroopan unionin alueelle. Pakotteet eivät kuitenkaan tällä hetkellä rajoita Fortumia käyttämästä äänioikeuttaan Venäjän tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa. Näin ollen Fortumin Venäjän yhtiöt on edelleen yhdistelty tytäryhtiöinä 31.12.2022. Fortumin Russia-segmentin Venäjällä pidetyt rahat ja pankkisaamiset, yhteensä 247 miljoonaa euroa, eivät kuitenkaan ole muiden konserniyhtiöiden käytettävissä.

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Päätöksiä ei kuitenkaan ole tehty, ja nämä prosessit voivat viedä jonkin aikaa ja ne edellyttävät viranomaisten hyväksyntää. Katso myös Riskienhallinta -osio.

Fortum kirjasi vuonna 2022 arvonalentumisia Russia- rahavirtaa tuottavaan yksikköön yhteensä 1 697 miljoonaa euroa (ennen veroja), sisältäen 905 miljoonaa euroa liikearvo ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet- erien arvonalentumisia, 475 miljoonaa euroa osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä- erän arvonalentumisia, 145 miljoonaa euroa odotettavissa olevia luottotappioita Venäjän talletuksiin ja saamiin liittyen sekä 171 miljoonan euron alaskirjauksen muihin osakkeisiin. Alaskirjausten jälkeen Russia-segmentin nettovarajien kokonaiskirjanpitoarvo on noin 1,7 miljardia euroa vuoden 2022 lopussa (2021: 2,5). Kirjanpitoarvo perustuu olettamaan, että hallittu poistuminen Venäjän markkinoilta toteutuu ja, että muutkin johdon tekemät arviot toteutuvat sellaisinaan. Russia- rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo vastaa sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää, joten mitkä tahansa tulevat negatiiviset muutokset voivat aiheuttaa lisää arvonalentumisia. Katso myös ► **liitetieto 19** Arvonalentumistestaus.

2.2 Ilmastoasiat

Fortumin sähköntuotanto Pohjoismaissa perustuu pääosin hiilidioksidipäästöttömään vesi- ja ydinvoimatuotantoon. Tällä hetkellä pieni osuus Fortumin sähköntuotannosta perustuu aurinko- ja tuulivoimaan. Fortumilla on myös kaukolämmön ja -kylmän tuotantoa Suomessa ja Puolassa. Euroopassa lämpöä tuotetaan pääosin energiatehokkaissa lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa (CHP). Lisäksi Fortum tarjoaa teollisuus- ja infrastruktuuriratkaisuja, kuten energiantuotantoa jätteenpoltolla sekä energian myyntiä. Venäjällä Fortumilla on pääosin maakaasuun perustuvaa sähköntuotantoa.

Fortumille olennaisimmat ilmastoriskit ovat sekä siirtymäriskit kuten lainsäädännön muutokset, teknologian muutokset, vaikutukset kysyntään ja tarjontaan ja vaikutus maineeseen, että fyysiset riskit kuten riskit, jotka johtuvat äärimmäisistä sääolosuhteista tai pitkäaikaisen sään muutoksista. Esimerkiksi tulvat vaikuttavat vesivoimalaitoksien optimaaliseen toimintaan. Fortum pyrkii pitkäaikaisilla investoinneilla pienentämään patoturvallisuuteen liittyviä riskejä järjestelmällisesti. Pitkän aikavälin ohjelmalla kehitetään patojen kunnonseurainta ja varmistetaan turvallinen juoksuus myös äärimmäisissä tulvatilanteissa.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioidaan konsernitilinpäätöksessä, yleensä kun näihin liittyvät yksityiskohtaiset toimenpiteet on hyväksytty. Toimenpiteinä voi olla uudet investoinnit, joilla siirrytään hiilidioksidipäästöttömään tuotantoon tai joilla ennakkoon torjutaan ilmastomuutoksen vaikutuksia, tai investoinnit toteutuneiden ilmastoriskien vaikutusten korjaamiseen. Ilmastoriskeillä ei ole ollut merkittävää vaikutusta vuoden 2022 konsernitilinpäätökseen.

- Merkittävien vaikutusten ilmastotavoitteen saavuttamiseksi otetaan huomioon arvonalentumistestauksessa käytetyissä oletuksissa. Katso ► **liitetieto 19** Arvonalentumistestaus.
- Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet: Fortumin ilmastotavoitteisiin liittyvät hyväksytyt toimenpiteet huomioidaan hyödykkeiden taloudellisissa käyttöajoissa ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvoissa. Katso ► **liitetieto 17** Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.
 - Ydinvoimaan liittyvät varaukset sisältävät laitosten käytöstä poistamiseen liittyvät ja käytetyn polttoaineen loppusijoitukseen liittyvät tulevat kustannukset. Katso ► **liitetieto 29** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Päästöoikeuksien kirjanpitokäsittelystä löytyy tietoa ► **liitetiedossa 22** Vaihto-omaisuus. Fortumin uusista ilmastotavoitteista on kerrottu ► **liitetiedossa 39** Tilikauden jälkeiset tapahtumat.

3 Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

LAADINTAPERIAATTEET

TYTÄRYRITYKSET

Tytäryritysten hankinta käsitellään hankintamenetelmällä. Luovutetuksi vastikkeeksi muodostuu hankintahetken käypiin arvoihin arvostettujen vastikkeeksi annettujen varojen ja syntyneiden tai vastuulle otettujen velkojen yhteissumma. Hankitut, yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan alun perin hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin, riippumatta mahdollisen vähemmistöosuuden suuruudesta. Se määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden yksilöitävissä olevien nettovarajien käyvistä arvosta, kirjataan liikearvoksi.

Tytäryritykset yhdistellään täysimääräisesti konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lähtien, jolloin määräysvalta siirtyy konsernille ja yhdistely päättyy sinä päivänä, kun määräysvalta lakkaa. Katso lisätietoja ► **liitetiedosta 1.3** Yhdistely konsernitilinpäätökseen.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Omaisuserät tai luovutettavien erien ryhmät luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä sen sijaan, että se kertyisi omaisuuserän jatkuvasta käytöstä. Jotta näin olisi, omaisuuserän tai luovutettavien erien ryhmän on oltava välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan tällaisten omaisuuserien myynnissä yleisin ja tavanomaisin ehdoin, ja myynnin on oltava erittäin todennäköinen. Nämä omaisuuserät, tai luovutettavien erien ryhmän tapauksessa varat ja velat, esitetään konsernitilinpäätöksessä erillään ja arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Myytävänä oleviksi tai luovutettavien erien ryhmään kuuluviksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä ei tehdä poistoja.

LOPETETUT TOIMINNOT

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai luokitellaan myytävänä olevaksi, ja joka edustaa erillistä keskeistä liiketoiminta- aluetta tai maantieteellistä toiminta- aluetta tai on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista tällaisesta liiketoiminta- alueesta tai maantieteellisestä toiminta- alueesta. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eräänään konsernin tuloslaskelmassa.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: MÄÄRÄYSVALLAN MENETTÄMISEN ARVIOINTIIN KÄYTETYT OLETUKSET

Fortum uudelleenarvioi onko sillä määräysvalta tytäryhtiössään, jos tosiseikat ja olosuhteet antavat viitteitä siitä, että yhdessä tai useammassa kolmesta määräysvallan osatekijöistä on muutoksia: sijoituskohdetta koskeva valta, altistuminen tai oikeus sijoituskohteen muuttuvaan tuottoon, tai mahdollisuus käyttää valtaa ja näin vaikuttaa tuoton määrään. Siksi päivämäärä, jolloin määräysvalta tytäryhtiössä arvioidaan menetetyksi voi vaatia johdon harkintaa. Uniperin konsolidoinnin päättymiseen liittyen johto on käyttänyt harkintaa päättyessään siihen, että sopimuksen allekirjoittaminen Saksan hallituksen kanssa 21.9.2022 johti määräysvallan menettämiseen. Katso myös ► **liitetieto 2** Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

3.1 Yrityshankinnat

milj. euroa	2022	2021
Hankitut tytäryhtiöosakkeet (brutto)	0	210
Hankitut osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet (brutto)	14	39
Hankitut muut osakkeet (brutto)	19	31
Yhteensä	33	281

Hankitut osakkeet (brutto) vuoden 2022 aikana oli 33 miljoonaa euroa (2021: 281). Vuoden 2021 aikana hankitut tytäryhtiöosakkeet liittyvät pääasiassa Uniperin osakkeiden hankintaan. Vuodesta 2022 lähtien Uniperin uusien osakkeiden hankinnat eivät sisälly Bruttoinvestoinnit osakkeisiin -erään, koska rahavirran esittämistä on muutettu. Vuodesta 2022 lähtien Fortum esittää Uniperin uusien osakkeiden hankinnan rahoituksen rahavirrassa vastatakseen paremmin IAS 7 Rahavirtalaskelmat -standardin vaatimuksiin. Vuonna 2021 Uniperin uusien osakkeiden hankinta esitettiin investointien rahavirrassa. Vertailukautta ei ole uudelleenluokiteltu.

3.2 Yritysmyyntit

milj. euroa	2022	2021
Myydyt tytäryhtiöosakkeet (brutto)	1 279	1 136
Myydyt osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet (brutto)	86	2 898
Yhteensä	1 365	4 034

3.2.1 Myydyt tytäryhtiöosakkeet

Myyntit vuoden 2022 aikana

Fortum, Saksan hallitus ja Uniper allekirjoittivat periaatesopimuksen 21.9.2022, joka mahdollisti Saksan valtiolle Uniperin haltuunoton, ja Uniperin konsolidointi päättyi. Myynti saatiin päätökseen 21.12.2022 ja Fortum sai osakkeista 498 miljoonan euron vastikkeen ja Uniper maksoi takaisin Fortumin myöntämän 4 miljardin euron osakaslainan. Osakkeista saatu vastike esitetään vuoden 2022 lopetettujen toimintojen rahavirrassa. Katso lisätietoja ► **liitetiedosta 1** Merkittävät laadintaperiaatteet, ► **liitetiedosta 2** Kriittiset tilinpäätösarvot ja -hankinnat ja ► **liitetiedosta 3.4** Lopetetut toiminnot.

Fortum ilmoitti 1.9.2022 saaneensa päätökseen sähköautojen latauspalvelu Plugsurfin myynnin Fleetcor Technologiesille, joka on maailman johtavia yritysten maksutapahtumiin erikoistuneita yrityksiä. Velaton kauppahinta oli noin 75 miljoonaa euroa, ja Fortum kirjasi kaupasta 61 miljoonan euron verottoman myyntivoiton. Muut toiminnot -segmentin vuoden 2022 tulokseen.

Fortum ilmoitti 19.5.2022 saaneensa päätökseen 50 prosentin omistusosuutensa myynnin norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:sta sijoittajaryhmälle, johon kuuluvat Hafslund Eco, Infranode ja HitecVision. Kaupan velaton kokonaisarvo on noin 1 miljardi euroa. Kaupan myötä Oslon kaupungin myöntämää 210 miljoonan euron osakaslainaa ei enää yhdistellä Fortum-konserniin. Fortum kirjasi kaupasta City Solutions -segmentin vuoden 2022 tulokseen 638 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Rajasthanin myynnin toinen vaihe saatiin päätökseen toukokuussa 2022 ja City Solutions -segmentin vuoden 2022 vertailukelpoiseen liikevoittoon kirjattiin 5 miljoonan euron veroton myyntivoitto.

Myyntit vuoden 2021 aikana

Fortum ilmoitti 22.6.2021 allekirjoittaneensa sopimuksen Intian Pavagada II:n 250 megawatin ja Rajasthanin 250 megawatin aurinkovoimapaistojen myynnistä Actisille. Kaupan velattoman kokonaisarvon arvioidaan olevan noin 280 miljoonaa euroa, josta suurin osa kirjataan vuoden 2021 aikana. Kokonaisarvo sisältää nettovelan, jota ei kaupan myötä enää yhdistellä Fortum-konserniin. Pavagada II:n kauppa saatiin päätökseen lokakuussa 2021

ja Rajasthanin kaupan ensimmäinen vaihe marraskuussa 2021. Fortum kirjasi kaupasta City Solutions -segmentin vuoden 2021 vertailukelpoiseen liikevoittoon 11 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Fortum ilmoitti 12.3.2021 sopineensa Baltian kaukolämpöliiketoimintansa myynnistä Partners Groupille. Fortum sai kaupan päätökseen 2.7.2021. Kaupan kokonaisarvo oli noin 710 miljoonaa euroa. Fortum kirjasi kaupasta City Solutions -segmentin vuoden 2021 tulokseen 254 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Fortum ilmoitti 2.3.2021, että yhtiö oli päättänyt rakentaa Venäjän suurimman aurinkovoimalan RDIF-rahaston kanssa perustetun yhteisyrityksen kautta. Voimala perustuu Fortumin CSA-huutokaupoissa vuosina 2018 ja 2019 voittamiin kapasiteetteihin. Maaliskuussa 2021 Fortum myi CSA-tuetun aurinkovoimaihankkeen RDIF-rahaston kanssa perustetulle yhteisyritykselle, millä oli 17 miljoonan euron positiivinen vaikutus Russia-segmentin vuoden 2021 vertailukelpoiseen liikevoittoon.

Joulukuussa 2020 Fortum päätti myydä kahdeksan pientä vesivoimalaitosta Ruotsissa Downing Renewables & Infrastructure Trustille. Voimalaitosten keskimääräinen vuotuinen sähköntuotanto on 0,1 terawattituntia. Velaton kauppahinta on 64,5 miljoonaa euroa, ja kauppa toteutui 2.2.2021.

Joulukuussa 2019 Fortum allekirjoitti sopimuksen pohjoismaisten tuulivoimalaitostensa 80 prosentin osuuden myynnistä Credit Suisse Energy Infrastructure Partnersin (CSEIP) hallinnoimille rahastoille. Kauppa saatiin päätökseen 14.5.2020 lukuun ottamatta kesken ollutta Sørkjordin tuulipuistoa. Sørkjordin kauppa saatiin päätökseen 20.1.2021.

Myydyt tytäryhtiöosakkeet – vaikutus rahoitusasemaan

Alla olevassa taulukossa ei ole mukana Uniperin konsolidoinnin päättymisen vaikutusta, joka esitetään erikseen ► **liitetiedossa 3.4.3** Konsolidoinnin päättymisen vaikutus.

Milj. euroa	2022	2021
Myydyt tytäryhtiöosakkeet (brutto)	1 279	1 136
Aineettomat hyödykkeet sekä aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	797	786
Muut pitkä- ja lyhytaikaiset varat	592	75
Likvidit varat	44	42
Korolliset lainat	-206	-211
Muut velat ja varaukset	-816	-29
Myydyt nettovarot	411	662
Uudelleenluokiteltu osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-	37
Myyntistä syntynyt tulosvaikutus	702	350

3.2.2 Muut yritysmyynnit

Fortum sai 18.8.2022 päätökseen 30 %:n omistuksensa myynnin sähköajoneuvojen julkisten latauspisteiden operaattori Recharge AS:sta Infracapitalille. Infracapital on osa sijoitusyhtiö M&G:tä ja vastaa sen pääomasijoituksista infrastruktuuriin. Kauppahinta oli noin 85 miljoonaa euroa, ja Fortum kirjasi Muut toiminnot -segmentin vuoden 2022 tulokseen 77 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

Fortum sai 20.9.2021 päätökseen 50 prosentin omistusosuutensa myynnin ruotsalaisesta kaukolämpö- ja kaukokylmäyhtiö Stockholm Exergi Holding AB:stä (publ) sijoittajaryhmälle, johon kuuluvat APG, Alecta, PGGM, Keva ja AXA. Kaupan kokonaisarvo oli 29,5 miljardia kruunua (noin 2,9 miljardia euroa). Fortum kirjasi kaupasta City Solutions -segmentin vuoden 2021 tulokseen 2 350 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

3.3 Myytävänä olevat omaisuuserät

Myytävänä olevat omaisuuserät 31.12.2021 sisälsi 108 miljoonaa euroa Uniper SE:n myytävänä olevia omaisuuseräitä sisältäen pääomasijoituksen Javelin-yhtiössä ja Öresundverketin voimalaitoksen Ruotsin Malmössä.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

3.4 Lopetetut toiminnot

Uniper-segmentti on luokiteltu vuonna 2022 lopetetuiksi toiminnoiksi. Lisätietoa ► **liitetiedossa 1** Merkittävät laadintaperiaatteet ja ► **liitetiedossa 2** Kriittiset tilinpäätösarvot ja -harkinnat. Lopetettujen toimintojen tulos- ja rahavirtatiedot esitetään 30.9.2022 asti. Transaktio saatiin päätökseen 21.12.2022 ja osakkeista saatu vastike, 498 miljoonaa euroa, esitetään vuoden 2022 lopetettujen toimintojen rahavirrassa.

3.4.1 Taloudellinen tulos

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään yhdellä rivillä konsernin tuloslaskelmassa. Seuraavassa taulukossa on esitetty tuloslaskelmatietojen erittely lopetettujen toimintojen osalta. Sisäisten myyntien ja ostojen eliminointien vaikutukset on sisällytetty lopetettuihin toimintoihin. Nettorahoituskulut perustuvat yksittäisten yhtiöiden historiallisiin rahoituskustannuksiin.

Milj. euroa	2022	2021
Liikevaihto	128 102	106 127
Muut tuotot	22 508	12 289
Materiaalit ja palvelut	-132 287	-101 889
Henkilöstökulut	-709	-1 065
Poistot	-573	-694
Muut kulut	-21 788	-13 661
Vertailukelpoinen liikevoitto	-4 747	1 107
Konsolidoinnin päättymisen vaikutus	27 966	-
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-39 621	-6 021
Liikevoitto	-16 402	-4 913
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	71	23
Rahoituskulut – netto	-1 052	269
Voitto ennen tuloveroja	-17 383	-4 621
Tuloverot	6 081	500
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	-11 302	-4 121
Jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	-3 428	-3 246
Määräysvallattomille omistajille ¹⁾	-7 874	-875
Lopetettujen toimintojen tulos/osake, euroa	-3,86	-3,65
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto	-2 538	687
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa	-2,86	0,77

1) Konsolidoinnin päättymisen vaikutus -erästä ei lasketa määräysvallattomien omistajien osuutta, koska konsolidoinnin päättymisen vaikutus lasketaan Fortumin osuudesta Uniperin nettovarallisuuteen.

3.4.2 Rahavirtalaskelman tietoja

Lopetettujen toimintojen liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen nettorahavirrat on esitetty erikseen rahavirtalaskelmassa. Uniperin osakkeista saatu vastike, 498 miljoonaa euroa, esitetään lopetettujen toimintojen investointien rahavirrassa. Vuoden 2022 investointien rahavirta sisältää Uniperin 30.9.2022 konsolidoinnin päättymisen vaikutuksen likvideihin varoihin. Uniperin likvidit varat 30.9.2022 olivat 2 248 miljoonaa euroa.

Milj. euroa	2022	2021
Liiketoiminnan rahavirta	-10 870	3 851
Investointien rahavirta	-2 450	-5 215
Rahoituksen rahavirta	10 757	4 409
Likvidien varojen vähennys/lisäys yhteensä	-2 563	3 045

3.4.3 Konsolidoinnin päättymisen vaikutus

Uniperin konsolidoinnin päättymisen yhteydessä 30.9.2022 Fortum kirjasi 28,0 miljardin euron kertaluonteisen, pääasiassa kassavirtavaikutuksettoman positiivisen erän, joka sisältyy konsernin tuloslaskelmassa vuoden 2022 kauden voittoon lopetetuista toiminnoista. Summa koostuu pääosin osakkeista saadun 498 miljoonan euron vastikkeen nettovaikutuksesta ja Uniperin negatiivisista nettovaroista luopumisen aiheuttamasta positiivisesta 26 658 miljoonan euron konsolidoinnin päättymisen vaikutuksesta. Lisäksi summaan sisältyy tietyt aiemmin muihin laajaan tuloksen eriin kirjatut erät, 810 miljoonaa euroa, koostuen lähinnä muuntoeroista, jotka siirretään tuloslaskelmalle konsolidoinnin päätyessä.

Milj. euroa	30.9.2022
Aineettomat hyödykkeet	1 224
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät	9 638
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	671
Johdannaisinstrumentit, netto	-18 017
Laskennalliset verot, netto	7 595
Vakuussaaminen, netto	8 763
Korolliset saamiset	860
Muut pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset	21 070
Likvidit varat	2 248
Määräysvallattomat omistajat	6 237
Korollinen vieras pääoma	-20 391
Varaukset	-30 281
Eläkevelvoitteet, netto	-516
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	-2 696
Muu vieras pääoma	-13 063
Myydyt nettovarot	-26 658
Osakkeista saatu vastike	498
Tuloslaskelmaan siirretyt erät	810
Konsolidoinnin päättymisen vaikutus	27 966

Fortumin kokonaistappio Uniper-investoinnista ennen veroja on hieman alle 6 miljardia euroa, joka muodostuu nettona Uniperin osakkeisiin vuosina 2018-2022 sijoitetusta 7,2 miljardista eurosta, 0,5 miljardin euron saadusta vastikkeesta ja Uniper-omistuksen aikana saaduista noin 0,9 miljardin euron osingoista.

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma

4 Rahoitusriskien hallinta

Fortumin Riskienhallinnan viitekehys ja tavoitteet, organisaation ja prosessien sekä strategisten, kestäväen kehityksen, operatiivisten ja rahoitusriskien kuvaukset löytyvät toimintakertomuksen Riskienhallinta-osiosta.

4.1 Hyödykemarkkina- ja polttoaineriskit

Fortumin liiketoiminta on alttiina hintojen vaihtelulle sekä energian tuotannossa, siirrossa että myynnissä käytettävien hyödykkeiden saatavuudelle. Pääasiallisesti riskit liittyvät sähkön hintaan ja volyymiin, päästöjen hintaan sekä polttoaineiden hintaan että saatavuuteen. Fortum suojaa hyödykemarkkinariskejä parantaakseen tuloksen ennustettavuutta ja vähentääkseen kassavirran vaihtelua, varmistaen samalla, että kassavirtariski on hyväksyttävällä tasolla.

Hyödykemarkkinariskien suojausten ja hyödykemarkkinakaupankäynnin riskienhallinta perustuu alan yleisiin standardeihin, ja siinä huomioidaan tehtävien eriyttäminen sekä päivittämisen tuloksen, positioiden ja riskin laskenta, valvonta ja raportointi. Fortum on määrittänyt kontrollit, joilla varmistetaan, että kaupankäynti on hyväksytyjen rajojen ja mandaattien puitteissa. Suojaustoiminnassa käytetään sekä rahoitusjohdannaisia että kiinteähintaisia fyysisiä toimitussopimuksia.

4.1.1 IFRS 7:n mukainen herkkyysanalyysi hyödykejohdannaisista

Herkkyysanalyysi osoittaa sähköjohdannaisista aiheutuvan herkkyuden kuten IFRS 7 -standardissa on määritetty.

Näitä johdannaisia käytetään suojaustoimintaan ja suojauslaskentaa sovelletaan suurimpaan osaan suojausstrategioita. Herkkyys alla olevassa taulukossa on laskettu perustuen sähköpositioon 31.12. Positioita hallinnoidaan aktiivisesti päivittäisessä liiketoiminnassa, ja siksi herkkyudet vaihtelevat hetkestä toiseen. Herkkyysanalyysi sisältää ainoastaan johdannaisista syntyvän markkinariskin eli suojattavan fyysisen sähkön myynnin ja oston hintariskiä ei ole analyysissa mukana. Herkkyys on laskettu sillä oletuksella, että sähkötermiinien ja futuurien noteeraus muuttuisi yhden euron megawattitunnilta ajanjaksolla, jolla Fortumilla on johdannaisia.

IFRS 7:n mukainen herkkyysanalyysi

+/- 1 EUR/MWh muutos sähkötermiinien ja futuurien noteerauksissa, milj. euroa

	Vaikutus	2022	2021
Vaikutus tulokseen ennen veroja	-/+	2	1
Vaikutus omaan pääomaan	-/+	47	57

4.1.2 Sähkön hinta- ja volyymiriskit

Normaalit sähkön Pohjoismaiset hinta- ja volyymivaihtelut (esimerkiksi säätilan vaihteluiden aiheuttamat vaikutukset kysyntään ja tarjontaan) muodostavat suurimman tuottoihin kohdistuvan markkinariskin Fortum-konsernissa. Riski aiheutuu sähkön tuotannosta (vesivoima- ja ydinvoima), jota suojataan sähköjohdannaisilla pääasiassa hyödykepörsseissä kuten Nasdaq Commodities tai European Energy Exchange sekä käymällä kauppaa suoraan energia- ja rahoitusmarkkinoilla aktiivisesti toimivien osapuolten kanssa. Suojaustoiminnan päätavoite on vähentää sähkön hintavolatiliiteetin vaikutusta tulokseen varmistaen samalla, että kassavirtariski on hyväksyttävällä tasolla, ja parantaa tuloksen ennustettavuutta. Generation-segmentin suojausstrategiat kattavat useita vuosia lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Näitä suojausstrategioita toimeenpannaan hyväksytyjen mandaattien puitteissa ja niitä arvioidaan jatkuvasti niin sähkön, kuin muiden hyödykehintojen, vesitilanteen ja muiden oleellisten parametrien muuttuessa.

Generation-segmentin sähkön myynnin suojaus tehdään euroissa Pohjoismaisella tasolla käsittäen sekä Suomen että Ruotsin. Näiden suojausten valuuttakomponenttia ei tällä hetkellä suojata Ruotsissa. Generation-

segmentin herkkyys Pohjoismaissa sähkön markkinahinnalle määräytyy tietyn ajanjakson suojausasteen mukaan. Suojaustaso 31.12.2022 oli noin 75 % Generation-segmentin ennustetusta pohjoismaisesta sähkön myyntivolyymistä kalenterivuodelle 2023 hinnalla 58 EUR/MWh ja noin 45 % kalenterivuodelle 2024 hinnalla 42 EUR/MWh.

Russia-segmentissä sähkön hinta muodostaa pääosan markkinariskistä. Sähkön hinta korreloi merkittävästi kaasun hinnan kanssa. Sähkön hintariski suojataan osittain kiinteähintaisilla kahdenvälisillä sopimuksilla, mutta suurin osa sähkön myynnistä altistuu spot-hintariskille. Russia-segmentissä ei ole käytössä johdannaisia.

4.1.3 Hyödykejohdannaiset

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin hyödykejohdannaiset, joihin sovelletaan IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa. Käyvät arvot edustavat taseeseen kirjattuja arvoja. Katso myös ► **liitetieto 14** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain, johdannaisien laskentaperiaatteet, sekä ► **liitetieto 15** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon, käyvän arvon määrittäminen.

Suojauslaskennan alaiset hyödykejohdannaiset 2022

	Määrä, TWh				Käypä arvo, milj. euroa		
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sähköjohdannaiset	18	27	1	47	1 376	4 302	-2 926
Netotukset hyödykepörssejä vastaan ¹⁾					-546	-546	-
Yhteensä	18	27	1	47	830	3 756	-2 926

¹⁾ Saamiset ja velat sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista netotetaan, kun hyödykepörsseiden kanssa tehdyillä standardijohdannais sopimuksilla on samanaikainen toimitus.

Suojauslaskennan alaiset hyödykejohdannaiset 2021

	Määrä, TWh				Käypä arvo, milj. euroa		
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sähköjohdannaiset	25	31	1	57	349	1 648	-1 298
Kaasujohdannaiset	30	-	-	30	335	1 750	-1 415
Netotukset hyödykepörssejä vastaan ¹⁾					-215	-215	-
Yhteensä	55	31	1	87	469	3 183	-2 713

¹⁾ Saamiset ja velat sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista netotetaan, kun hyödykepörsseiden kanssa tehdyillä standardijohdannais sopimuksilla on samanaikainen toimitus.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

Hyödykejohdannaisten erääntyminen

Taulukossa esitetyt luvut ovat käypiä arvoja.

milj. euroa	2022				2021			
	Alle 1 vuotta	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Alle 1 vuotta	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Hyödykejohdannaiset, saamiset	1 370	194	30	1 594	65 165	16 965	44	82 174
Hyödykejohdannaiset, velat	3 919	601	35	4 554	71 839	16 495	126	88 460

Muutos hyödykejohdannaissaamisissa ja -veloissa johtuu pääosin Uniperin konsolidoinnin päättämisestä 30.9.2022.

4.2 Rahoitus ja likviditeetin hallinta

Fortumin liiketoiminta on altista likviditeetti- ja jälleerahoitusriskille johtuen ensisijaisesti tarpeesta rahoittaa konsernin liiketoimintaa ja kattaa suojaustoimintaan liittyviä vakuusvaateita. Kaupankäynti johdannaissilla altistaa konsernin likviditeettiiriskille, kun kaupankäyntiä varten on toimitettava vakuuksia kuten rahaa tai pankkitakauksia. Luottoluokituksen alentaminen voi oikeuttaa vastapuolen vaatimaan lisävakuutta, joka tulisi toimittaa rahana tai pankkitakauksena.

Konserni käy kauppaa johdannaissilla pörseissä sekä OTC (over-the-counter) -markkinoilla valikoitujen vastapuolten kanssa perustuen kahdenvälisiin sopimuksiin. Kaupankäynti johdannaissopimuksissa vaatii rahavakuuksia kattamaan luottoriskin (vakuusmaksuja). Vuoden 2021 jälkipuoliskosta lähtien voimakas heilunta hyödykemarkkinoilla ja ennätyskallisten korkeat hinnat ovat edellyttäneet aiempaa merkittävästi suurempia hyödykkeisiin liittyviä vakuuksia. Kun sähkön ja kaasun hinnat Pohjoismaissa seurasivat vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä Manner-Euroopan kehitystä ja nousivat erittäin korkealle tasolle, Fortumin (ilman Uniperia) vakuusvaatimukset kohosivat ennätystasolle noin 5 miljardiin euroon. Fortum järjesti uutta rahoitusta vastatakseen näihin vaateisiin, katso lisätietoja ► liitetieto 24 Likvidit varat ja ► liitetieto 27 Korolliset velat. Suojaavien hyödykejohdannaisten vakuussaatavat olivat tilinpäätöspäivänä 2 607 miljoonaa euroa (2021: 9 163) ja vakuusvelat olivat 352 miljoonaa euroa (2021: 985).

Fortum arvioi ja seuraa jatkuvasti suojaustoimintaan liittyviä vakuusvaateita, jotta konsernilla on saatavilla riittävät rahavarat kattamaan johdannaisten kaupankäyntiin vaadittavia käteisvakuuksia.

Fortum hallitsee likviditeetti- ja jälleerahoitusriskejä kassavaroilla ja yhteistyöpankkien kanssa tehtyjen valmiusluottosopimusten ja muiden luottosopimusten avulla. Lainojen maturiteettia seurataan jatkuvasti, jotta varmistetaan konsernin riittävästä rahavaroista investointeihin, lainojen takaisinmaksuihin ja hyödykemarkkinakaupankäynnin vakuuksiin.

Fortumin liiketoiminta on pääomavaltaista, ja konsernilla on hajautettu lainasalkku. Pitkäaikainen rahoitus koostuu suurimmaksi osaksi joukkovelkakirjalainoista, joita on laskettu liikkeelle Fortum Oyj:n EMTN-ohjelman (Euro Medium Term Note programme) puitteissa sekä erilaisista kahdenkeskisistä ja syndikoiduista rahoitusjärjestelyistä usean eri rahoituslaitoksen kanssa.

Fortumissa rahoitusta on pääasiassa nostettu emoyhtiötasolla ja sitä on jaettu erilaisten sisäisten rahoitusjärjestelyjen kautta konserniyhtiöille.

Ulkoisesta lainasta 31.12.2022 oli 89 % (2021: 66 %) emoyhtiö Fortum Oyj:n nostamaa ja loput 11 % muiden tytäryhtiöiden nostamaa (2021: 29 % Uniper-segmentin nostamaa ja loput 5 % muiden tytäryhtiöiden nostamaa).

Vuoden 2022 lopussa rahoitusnettovelka oli 1 084 miljoonaa euroa (2021: 789) ja oikaistu nettovelka oli 1 117 miljoonaa euroa (2021: 3 227).

Vuoden 2022 lopussa 12 seuraavan kuukauden aikana erääntyviä lainoja oli yhteensä 4 108 miljoonaa euroa (2021: 8 389) sisältäen 1 090 miljoonaa euroa joukkovelkakirjalainoja, 475 miljoonaa euroa yritystodistusvelkaa, 1 100 miljoonaa euroa nostettua valmiusluottolimiittia (sisältäen Fortumin 6+6 kuukauden jatko-optiot), 350 miljoonaa euroa Solidium-siltarahoitusta ja 500 miljoonaa euroa pankkilainaa (sisältäen Fortumin 8 kuukauden

jatko-option). Vuoden 2023 lainojen erääntymiset sisältävät myös 592 miljoonaa euroa lainoja, joiden eräpäivää ei ole määritetty.

Raportointikauden lopussa konsernin likvidit varat olivat 3 919 miljoonaa euroa (2021: 7 592). Likvideistä varoista 247 miljoonaa euroa liittyi Fortumin Venäjän toimintoihin (2021: 300).

Lainojen erääntyminen

milj. euroa	2022
2023	4 108
2024	717
2025	7
2026	730
2027	17
2028 ja myöhemmin	2 087
Yhteensä	7 666

Katso lisätietoa ► liitetieto 27 Korolliset velat.

Likvidit varat sekä tärkeimmät luottolimiitit ja luotto-ohjelmat 2022

milj. euroa	2022		
Likvidit varat	3 919		
joista Venäjällä	247		
	Kokonais-	Käytettävissä	Nostettu määrä
Luottolimiitit	määrä	2022	määrä
Fortum Oyj, 5 550 miljoonan euron syndikoitu luottolimiitti	5 500	4 400	1 100
Fortum Oyj, 800 miljoonan euron kahdenvälinen luottolimiitti	800	800	-
Fortum Oyj, 2 350 miljoonan euron Suomen valtion siltarahoitus	2 350	2 000	350
Fortum Oyj, luottolliset tilit	100	100	-
Yhteensä ¹⁾	8 750	7 300	1 450

1) Lisäksi Fortumilla on yritystodistusohjelmia Suomessa ja Ruotsissa ja EMTN-ohjelma. Yritystodistusohjelmasta oli nostettu 475 miljoonaa euroa (2021: 3 129) ja EMTN ohjelmasta 2 690 miljoonaa euroa (2021: 3 698) raportointikauden lopussa.

Likvidit varat sekä tärkeimmät luottolimiitit ja luotto-ohjelmat 2021

milj. euroa	2021		
Likvidit varat	7 592		
Fortum	4 626		
Uniper-segmentti	2 966		
Yhteensä	7 592		
joista Venäjällä	300		
	Kokonais-	Käytettävissä	Nostettu määrä
Luottolimiitit	määrä	2021	määrä
Fortum Oyj, 1 750 miljoonan euron syndikoitu luottolimiitti	1 750	-	1 750
Fortum Oyj, 800 miljoonan euron kahdenvälinen luottolimiitti	800	300	500
Uniper, 1 800 miljoonan euron syndikoitu luottolimiitti	1 800	-	1 800
Fortum Oyj, luottolliset tilit	100	100	-
Yhteensä	4 450	400	4 050

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

Korollisten lainojen ja johdannaisten erääntyminen

Korolliset lainat ovat diskonttaamattomia kassavirtoja sisältäen tulevat koronmaksut ja lyhennykset. Korke- ja valuuttajohdannaiset ovat taseen käyviä arvoja. Hyödykejohdannaisten erääntyminen on esitetty erillisessä taulukossa, katso ▶ **liitetieto 4.1.3** Hyödykejohdannaiset.

milj. euroa	2022				2021			
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Korolliset lainat	4 290	1 831	2 254	8 374	8 490	5 728	2 450	16 669
Korke- ja valuuttajohdannaisiin liittyvät velat	54	46	75	175	107	17	19	143
Korke- ja valuuttajohdannaisiin liittyvät saamiset	-116	-28	-92	-235	-227	-87	-1	-315
Yhteensä	4 228	1 849	2 237	8 314	8 371	5 659	2 468	16 498

4.3 Korkoriski ja valuuttariski

4.3.1 Korkoriskit

Fortumin velkasalkku koostuu eripituisista kiinteä- ja vaihtuvakorkoisista veloista ja johdannaisista. Fortum altistuu kassavirtariskille korkojen muuttuessa pääosin sen korollisten velkojen ja johdannaisten kautta kiinteiden ja vaihtuvien korkojen suhteessa.

Fortum hallinnoi korkoriskiä seuraamalla lainasalkun duraatiota (pois lukien vuokrasopimusvelat ja varaukset) ja korkojen muutoksien vaikutusta kassavirtariskiliittiin tekemällä erilaisia rahoitussopimuksia sekä korkojohdannaissopimuksia, kuten koronvaihotosopimuksia. Fortum arvioi ja kehittää koronhallintastrategiaansa löytääkseen optimaalisen suhteen riskien ja rahoituskustannusten välillä.

Vuoden 2022 lopussa Fortumin velkasalkun (johdannaiset mukaan lukien) keskimääräinen duraatio oli 1,2 vuotta (2021: 1,7). Noin 77 % (2021: 82 %) velkasalkusta oli vaihtuvakorkoisia tai seuraavien 12 kuukauden aikana jälleenerahoitettavia kiinteäkorkoisia lainoja. Virtariski, joka lasketaan perusversion korkoennusteen ja ääritapausennusteen erotuksena Fortumin velkasalkulle seuraavan 12 kuukauden aikana, oli 93 miljoonaa euroa (2021: 63). Virtariskin kasvu johtuu pääasiassa uusista lainoista, erityisesti vaihtuvakorkoisista lainoista, ja korkojen merkittävästä volatiliiteetin kasvusta tietyissä valutoissa vuoden 2022 lopussa.

Lainasalkun keskimääräinen korkokulu johdannaisineen oli tilinpäätöspäivänä 3,9 % (2021: 1,3 %).

Euromääräisten lainojen keskikorko oli 3,1 % (2021: 0,6 %).

Fortum käyttää korkojohdannaista ja soveltaa suurelta osin suojauslaskentaa suojatessaan konsernin lainasalkkua. Meneillä olevan IBOR (Interbank Offered Rates) -viitekorkouudistuksen myötä tietyt vaihtuvakorkoiset viitekorot muutetaan vaihtoehtoisin riskittömiin korkoihin (ARR, alternative risk free rate). EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate) -koron oletetaan jatkavan viitekorkona, sillä sen osalta uudistus on jo loppuunsaatettu, ja näiden suojien odotetaan jatkossakin olevan 100-%:n tehokkaita eikä niistä ole kirjattu tehottomuutta rahoituskulut – nettoon. Konsernilla on merkittävän EURIBOR-position lisäksi korkojohdannaista Ruotsin kruunuissa, mutta IBOR-viitekorkouudistuksella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta näiden korkojohdannaisten arvoon ja tehokkuuteen. Fortum-konserni jatkaa IBOR-viitekorkouudistuksen vaikutusten seuraamista.

4.3.2 Valuuttariskit

Fortumin politiikkana on suojata huomattavat transaktioriskit paikallisella tasolla jokaisen yhtiön raportointivaluutassa, jotta välttyttäisiin tuloslaskelman kurssieroilta. Poikkeuksen muodostaa Generation-segmentin sähkön myynnin suojaus Ruotsissa, jossa valuuttakomponenttia ei suojata. Johdannaista käytetään suojaamaan olemassa olevaa valuuttariskiä, ei kaupankäyntitarkoitukseen. RUB-position suojaus lopetettiin

vuoden 2022 ensimmäisellä puoliskolla ja olemassa olevat suojat suljettiin, kun Venäjän Federaation sanktiot johtivat Venäjän ruplan alhaiseen likviditeettiin ja ruplamaksujen rajanylittävien maksujen rajoituksiin.

Fortumin transaktiopoistio

milj. euroa	2022			2021		
	Netto-positio	Suojaus	Avoin	Netto-positio	Suojaus	Avoin
RUB	869	-	869	744	-744	0
SEK	-669	679	10	-898	901	3
PLN	531	-529	2	499	-498	1
NOK	751	-745	5	748	-746	2
USD	-993	993	0	-36	37	1
Muut	4	-	4	5	-2	3
Yhteensä	492	398	890	1 062	-1 052	11

Fortumilla on rahavirtoja, saamia ja velkoja muissa valuutoissa kuin euroissa, ja siksi yhtiö altistuu valuuttakurssien vaihteluille. Valuuttariskit jaetaan transaktioriskeihin (valuuttariskit, jotka liittyvät sellaisiin kassavirtoihin ja tase-eriin, joiden tuottoon tai kassavirtaan valuuttakurssin muutos vaikuttaa) sekä translaatoriskeihin (valuuttariski, joka syntyy, kun ulkomaisten tytäryhtiöiden tulos- ja tase- erä yhdistetään konsernitasolla).

Transaktioriski syntyy pääasiassa fyysisten hyödykkeiden kaupankäynnistä ja niihin liittyvistä hyödykejohdannaisista, olemassa olevista ja uusista investoinneista, ulkoisesta ja sisäisestä rahoituksesta sekä konsernin sisäisistä osakaslainoista. Sovitut kassavirtaerät suojataan, jotta välttyään tulevien kassavirtojen vaihteluilta. Suojaukseen käytetään yleensä valuuttajohdannaista, jotka kohdistetaan alla olevan kassavirran eräpäivän mukaan. Fortumilla on sekä valuuttariskin kassavirtasuojauksia, joihin sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa, että valuuttariskin suojauslaskentaa, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Ne valuuttariskin liittyvät kassavirran suojaukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, suojaavat pääasiassa hyödykejohdannaista ja aiheuttavat liikevoiton volatiliiteettia. Kassavirran suojauksissa ei ole ollut olennaista tehottomuutta tilikauden aikana.

Fortumin yhden päivän Value-at-Risk (VAR) 99 %:n luotettavuustasolla laskettuna lainoista, saatavista ja johdannaisista oli raportointipäivänä 31.12.2022 28,8 miljoonaa euron (2021: 2,4 lukuun ottamatta Uniperia) vaikutus tuloslaskelmaan ja 3,2 miljoonaa euron (2021: 1,4 lukuun ottamatta Uniperia) vaikutus omaan pääomaan. Tuloslaskelmaherkkyys johtuu pääasiassa RUB, SEK ja NOK valuuttamääräisistä eristä ja oman pääoman herkkyyteen vaikuttaa pääasiassa CNY, USD ja SEK.

Translaatoriski syntyy pääosin nettoinvestoinneista ulkomaisiin tytä- ja osakkuusyrityksiin. Translaatiopositiot Fortumissa eivät ole tyypillisesti suojattuja, koska pääosan omaisuudesta katsotaan olevan pitkäaikaista strategista omistusta. Fortumissa tämä muodostuu suurimmaksi osaksi yhtiöistä Ruotsissa ja Venäjällä, joiden kotivaluutta ei ole euro.

Konsernitilinpäätöksessä kurssierot, jotka syntyvät ulkomaisiin yrityksiin tehtyjen nettosijoitusten muuntamisesta, kirjataan omaan pääomaan. Pääasiassa Venäjän ruplasta ja Ruotsin kruunusta johtuva muuntoeron nettomuutos vuonna 2022 vaikutti konsernin emoyhtiön omistajille kuuluvaan omaan pääomaan - 75 miljoonaa euroa (2021: 184). Osa tästä translaatiopositioista on suojattu ja suojausten nimellisarvo oli 2 813 miljoonaa euroa vuonna 2022 (2021: 263). Valuuttasuojauksen tulos oli 41 miljoonaa euroa vuonna 2022 (2021: -12). Ulkomaisten nettoinvestointien suojauksissa ei ole ollut olennaista tehottomuutta tilikauden aikana.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Korko- ja valuuttajohdannaiset instrumenteittain 2022

milj. euroa	Nimellismäärä Erääntymisprofiili				Käypä arvo		
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sovelletaan suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	3 056	108	-	3 163	25	3	22
Koronvaihtosopimukset	740	825	1 350	2 915	112	120	-9
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	76	-	76	3	-	3
Ei sovelleta suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	8 445	36	-	8 481	93	51	42
Koronvaihtosopimukset	18	13	-	31	2	-	2
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	24	-	24	1	-	1
Yhteensä	12 259	1 081	1 350	14 690	235	175	61
Pitkäaikaisia					119	121	-1
Lyhytaikaisia					116	54	62

Korko- ja valuuttajohdannaiset instrumenteittain 2021

milj. euroa	Nimellismäärä Erääntymisprofiili				Käypä arvo		
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sovelletaan suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	282	136	-	417	9	2	7
Koronvaihtosopimukset	1 300	1 323	1 175	3 798	71	27	44
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	214	47	-	261	30	2	28
Ei sovelleta suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	15 404	1 050	-	16 455	204	111	93
Koronvaihtosopimukset	-	34	-	34	0	0	0
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	24	-	24	-	1	-1
Yhteensä	17 200	2 613	1 175	20 989	315	143	172
Pitkäaikaisia					88	36	52
Lyhytaikaisia					227	107	120

4.4 Luottoriskit

Kaikkien vastapuolien kanssa tehdyt sopimukset altistavat Fortumin vastapuolirisille.

Johdannaisopimuksiin liittyvät luottoriskit ovat usein volatiileja, ja sisältävät niin korvaamis- kuin selvitysriskin. Johdannaiset, joilla käydään kauppaa pörsseissä, selvitetään keskusselvitysosapuolten (central clearing parties, CCPs) tai selvitys pankkien kanssa. Kahdenväliset johdannaiset tehdään suoraan erilaisten vastapuolien kanssa, jotka ovat aktiivisia osapuolia rahoitus- ja energiemarkkinoilla. Tällaisia ovat energian tukku- ja vähittäismyyjät, yleishyödylliset palveluyhtiöt, energian tuotantoyhtiöt, kaupankäyntiyhtiöt, teolliset energian loppukäyttäjät ja rahoituslaitokset. Pörskien ja keskusselvitysosapuolten vakuusvaatimuksista aiheutuvan likviditeettiriskin vähentämiseksi kahdenvälisten sopimusten, joihin ei liity vakuusmaksuja, osuus on lisääntynyt. Tämän seurauksena vastapuoliriski on kasvanut. Koska Fortumin suojaukset ovat enimmäkseen myyntisopimuksia, vastapuoliriski tyypillisesti kasvaa hintojen laskiessa. Valuutta- ja korkojohdannaisien vastapuolet on rajattu hyvän luottoluokituksen (investment grade) saaneisiin pankkeihin ja rahoituslaitoksiin. Vastapuolista valtaosan kanssa on voimassa International Swaps and Derivatives Association (ISDA) -puitesopimukset, johon sisältyy netotuslausekkeet ja joissain tapauksissa Credit Support Annex -sopimus. Hyödykejohdannaisien osalta kauppaa käydään pääosin sellaisten vastapuolien kanssa, joilla on hyvä luottoluokitus (investment grade) tai vastaava luottokelpoisuus. Vastapuolista valtaosan kanssa on voimassa

puitesopimukset, kuten ISDA:n tai European Federation of Energy Tradersin (EFET) julkaisema puitesopimus, joissa on netotuslausekkeet.

Rahoituksen ja maksuvalmiuden hallinnan tarpeista johtuen, Fortumilla on useaan pankkiin tai rahoituslaitokseen kohdistuva luotto- ja vastapuoliriski pankkitalletusten ja yritystodistusten muodossa erityisesti pohjoismaisilla markkinoilla. Suurin osa luottoriskeistä kohdistuu Fortumin yhteistyöpankkeihin, jotka ovat erittäin luottokelpoisia instituutioita. Kaikki sijoitukset yritystodistuksiin on solmittu hyvän luottoluokituksen saaneiden vastapuolten kanssa 31.12.2022. Luottoriskiä sisältyy myös Venäjän rahoituslaitoksiin, joihin Fortum tekee talletuksia, sekä pankkien antamiin toimittaja- ja sopimusvastapuolivakuuksiin. Venäjän rahoituslaitosten luottokelpoisuuden arviointi on haastavaa, koska ulkopuolisten luottoluokittajien luottoluokitukset on poistettu eikä useimmista ole julkisesti saatavilla olevaa tietoa. Pankki- ja rahoituslaitosten luottokelpoisuutta seurataan siten että riskiä pienentäviä toimenpiteitä voidaan tehdä, jos pankkien luottoluokitukset ja taloudellinen tilanne muuttuvat. Venäjän rahoituslaitosten luottokelpoisuutta arvioidaan julkisesti saatavilla olevan tiedon perusteella sekä käyttämällä paikallisten luottoluokittajien luottoluokituksia.

Asiakkaisiin liittyvä luottoriski on jakautunut laajasti teollisiin vastapuoliin, energiayhtiöihin, valtiollisiin ja kunnallisiin toimijoihin, yleishyödyllisiin palveluyhtiöihin, pienyrityksiin, taloyhtiöihin ja yksityishenkilöihin eri maantieteellisillä alueilla. Pääosa vastapuoliriskiposiitiosta on myyntisaamisissa sähkön, kaasun ja lämmön myynnistä Pohjoismaissa, Puolassa ja Venäjällä. Sähkö- ja lämpöasiakkaiden luottotappioriski on suurempi Venäjällä kuin Pohjoismaissa ja Puolassa.

4.4.1 Rahoitusvarojen luottoriskin arviointi

Fortum kirjaa odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoon luokitelluista rahoitusvaroista jokaisena raportointipäivänä. Luottotappiomallia sovelletaan rahoitusvaroihin kuten myyntisaamisiin, pankkitalletuksiin, yritystodistuksiin, lainasaamisiin ja muihin korollisiin saamisiin. Lisätietoja myyntisaamisten odotettavissa olevista luottotappioista, katso ▶ liitetieto 23 Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Arvonalentumistappio kirjataan yksittäisen vastapuolten tasolla talletuksista, yritystodistuksista, lainasaamisista sekä muista korollisista saamisista. Arvonalentumistappiota ei kirjata pankkeihin talletettuihin käteisvaroihin, koska luottoriski on epäolennainen alhaisen maksukyvyttömyysriskin takia. Maksukyvyttömyysriski arvioidaan jokaisena raportointipäivänä luottoluokituksen perusteella sen määrittämiseksi, onko luottoriski merkittävästi kasvanut. Vakuudet ja muut luottoriskiä vähentävät seikat (esim. maksukyvyttömyysvakuutus) otetaan huomioon, kun määritetään odotettavissa olevien luottotappioiden tappioosuus maksukyvyttömyystilanteessa.

Rahoitusvaroilla, joilla on hyvä luottoluokitus (investment grade) arvioidaan olevan alhainen luottoriski. Luottoluokituksen muutos hyvästä luottoluokituksesta (investment grade) alhaisempaan luottoluokituksen (non-investment grade) merkitsee luottoriskin merkittävää kasvua. Jos rahoitusvaroihin liittyvä luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisen kirjauksen jälkeen, luottotappiovarauksen osuus on 12 kuukauden odotettavissa olevien luottotappioiden määrä. Jos rahoitusvaroihin liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, luottotappiovaraus vastaa odotettavissa olevaa luottotappiota luoton koko elinkaaren osalta.

Talletusten bruttomäärä Venäjän pankeissa ennen luottotappiovarauksen vähentämistä oli 356 miljoonaa euroa 31.12.2022. Näiden talletusten luottoriskin katsotaan olevan kasvanut merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ja talletuksista kirjattiin luottotappiovarausta yhteensä 109 miljoonaa euroa 31.12.2022. Luottoriskin merkittävä kasvu johtui vastapuolten luottokelpoisuuden heikkenemisestä ja vastaavasti kohonneesta maksukyvyttömyyden todennäköisyydestä, mikä oli seurausta vuoden 2022 aikana lisääntyneestä geopolitisesta ja taloudellisesta epävarmuudesta Venäjällä. Vuoden 2022 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana luottoluokittajat ensin alensivat Venäjän pankkien luottoluokitukset heikoimpaan luottoluokituskategoriaan ja myöhemmin poistivat luottoluokitukset. Tästä johtuen Venäjän pankkien luottokelpoisuuden on oletettu vastaavan heikointa luottoluokituskategoriaan luottotappiovarausta laskettaessa

Korollisten saamisten luottotappiovaraus oli yhteensä 117 miljoonaa euroa 31.12.2022 (2021: 16). Korolliset saatavat mukaan lukien pankkitalletukset ja taseen saamisina esitetyt johdannaisinstrumentit on esitetty vastapuolitain alla olevassa taulukossa.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma
Laaja tuloslaskelma
Tase
Laskelma oman pääoman muutoksista
Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vastapuolen luottoriski on otettu huomioon määritettäessä johdannaisinstrumenttien käypää arvoa. Luottoriskin vaikutus käypään arvoon on määritetty vastapuolikohtaisesti vastuun arvonokaisumenetelmällä (credit value adjustment), jossa käytetään vastaavia syöttötietoja ja oletuksia kuin odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä. Katso myös ► **liitetieto 15** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon, käyvän arvon määrittäminen.

Kaikilla valuutta- ja korkojohdannaisvastapuolilla ja pääosalla pankkitalletusvastapuolista, pois lukien Venäjän rahoituslaitokset, on ulkopuolisten luottoluokittajien S&P Global Ratingsin, Fitchin ja/tai Moody'sin luokitus. Vastapuolille, joilla on luottoluokituksia useammalta luottoluokittajalta, luokitus tehdään heikomman luokituksen mukaan.

Hyödykejohdannais- ja yritystodistusmarkkinoilla on paljon vastapuolia, joilla ei ole S&P Global Ratingsin, Fitchin tai Moody'sin luokitusta. Näille vastapuolille Fortum antaa sisäisen luokituksen. Sisäinen luokitus, joka vastaa hyvää luottokelpoisuutta (investment grade) on määritelty samoin perustein kuin S&P Global Ratingsin, Fitchin ja/tai Moody'sin luokitus arvioimaan taloudellisia tunnuslukuja tai historiallista maksukyvyttömyysriskiä.

Rahoitusvarojen luottoriskin arviointi

milj. euroa	2022		2021	
	Tase-arvo	josta erään- tynyt	Tase-arvo	josta erään- tynyt
Saamiset yhtiöiltä, joilla hyvä luottokelpoisuus (investment grade) tai vastaava luottokelpoisuus				
Pankkitalletukset ja yritystodistukset	3 602	-	7 342	-
Korko- ja valuuttajohdannaisten käyvät arvot	235	-	315	-
Johdannaisten käyvät arvot energiapörssiä	394	-	27 856	-
Kahdenvälisen hyödykejohdannaisten käyvät arvot	879	-	49 886	-
Lainasaamiset ja muut korolliset saamiset	-	-	1 036	-
Vuokrasaamiset	-	-	136	-
Saamiset yhteensä yhtiöiltä, joilla hyvä luottokelpoisuus (investment grade) tai vastaava luottokelpoisuus	5 110	-	86 571	-
Saamiset yhtiöiltä, joilla alhainen luottoluokitus (non-investment grade) tai vastaava luottoluokitus				
Pankkitalletukset ja yritystodistukset	247	-	164	-
Kahdenvälisen hyödykejohdannaisten käyvät arvot	321	-	4 433	-
Lainasaamiset ja muut korolliset saamiset	39	-	59	-
Saamiset yhteensä yhtiöiltä, joilla alhainen luottoluokitus (non-investment grade) tai vastaava luottoluokitus	607	-	4 656	-
Muut saamiset ¹⁾				
Saamiset osakkuusyhtiöiltä ja yhteisyrityksiltä	592	-	1 158	-
Pantatut rahavarat pääasiallisesti hyödykejohdannaiskaupan vakuutena energiapörssiä	27	-	59	-
Rahavarat muilla tileillä	70	-	87	-
Muut saamiset	3	-	-	-
Muut saamiset yhteensä	692	-	1 304	-
Yhteensä	6 409	-	92 531	-

1) Muut saamiset sisältää rahoitusvaroja, joita ei ole jaettu hyvään luottoluokitukseen ja alhaiseen luottoluokitukseen tai vastaaviin

Muutos rahoitusvaroissa johtuu pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

4.4.2 Netotussopimukset rahoitusvaroilta ja -veloilta

Alla oleva taulukko esittää sekä netotetut rahoitusinstrumentit että rahoitusinstrumentit ja vastaavat sopimukset, jotka ovat ehdollisten netotussopimusten piirissä, mutta joita ei ole netotettu. Sarakkeessa 'nettomäärä' esitetään vaikutus konsernin taseessa, jos kaikki netotusoikeudet käytettäisiin.

Netotussopimukset rahoitusvaroilta ja -veloilta 2022

milj. euroa	Bruttomäärä	Bruttomäärä, joka on netotettu taseessa ¹⁾	Nettomäärä taseessa	Ehdollisesti netotettava määrä (netotus-sopimukset)	Saatu/annettu rahoitusvakuus	Nettomäärä
Rahoitusvarat						
Korko- ja valuuttajohdannaisten	235	-	235	124	64	48
Hyödykejohdannaisten	3 349	1 755	1 594	957	5	632
Myyntisaamiset	1 625	-	1 625	-	-	1 625
Yhteensä	5 209	1 755	3 455	1 080	69	2 305
Rahoitusvelat						
Korko- ja valuuttajohdannaisten	175	-	175	124	40	11
Hyödykejohdannaisten	6 309	1 755	4 554	957	-	3 598
Ostovelat	720	-	720	-	-	720
Yhteensä	7 203	1 755	5 449	1 080	40	4 329

1) Saamiset ja velat sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista netotetaan, kun hyödykepörssiin kanssa tehdyillä standardijohdannaissopimuksilla on samanaikainen toimitus.

Netotussopimukset rahoitusvaroilta ja -veloilta 2021

milj. euroa	Bruttomäärä	Bruttomäärä, joka on netotettu taseessa ¹⁾	Nettomäärä taseessa	Ehdollisesti netotettava määrä (netotus-sopimukset)	Saatu/annettu rahoitusvakuus	Nettomäärä
Rahoitusvarat						
Korko- ja valuuttajohdannaisten	315	-	315	129	153	33
Hyödykejohdannaisten	87 019	4 845	82 174	56 383	-1 576	27 368
Myyntisaamiset	12 916	-	12 916	5 651	-	7 265
Yhteensä	100 250	4 845	95 405	62 162	-1 423	34 666
Rahoitusvelat						
Korko- ja valuuttajohdannaisten	143	-	143	129	5	9
Hyödykejohdannaisten	93 306	4 845	88 460	56 383	4 293	27 785
Ostovelat	12 152	-	12 152	5 651	-	6 501
Yhteensä	105 600	4 845	100 755	62 162	4 298	34 295

1) Saamiset ja velat sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista netotetaan, kun hyödykepörssiin kanssa tehdyillä standardijohdannaissopimuksilla on samanaikainen toimitus.

Muutos rahoitusvaroissa ja -veloissa johtuu pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

5 Pääomariskien hallinta

Maaliskuun 2023 alussa Fortumin hallitus päätti uudesta yhtiön strategiasta, sisältäen uudet taloudelliset ja kestävä kehityksen tavoitteet sekä uuden osinkopolitiikan. Uusi osinkopolitiikka, jonka mukaisesti osingonjakosuhte on 60-90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta, heijastaa Fortumin pohjoismaisesta sähköntuotannosta johtuvaa mahdollista tulosvaihtelua. Lisätietoja ► **liitetiedossa 39** Tilikauden jälkeiset tapahtumat. Fortumin hallitus ehdottaa vuodelle 2022 osinkoa 0,91 euroa osakkeelta, mikä vastaa 75 % konsernin jatkuvien toimintojen vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta (EPS), joka oli 1,21 euroa ilman Venäjän toimintojen vaikutusta. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan kahdessa erässä, vuoden 2023 toisella ja neljännellä vuosineljänneksellä.

Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet 31.12.2022 asti olivat:

- Rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen suhde alle 2x, määritelty vaihtoehtoiseksi tunnusluvuksi
- Uusien investointien vähimmäistuottovaatimus on pääomakustannusten painotettu keskiarvo (WACC) ja vähintään
 - +100 korkopistettä 'vihreissä' investoinneissa
 - +200 korkopistettä muissa investoinneissa

S&P asetti 14.3.2022 Fortumin ja Uniperin luottoluokituksen BBB pitkän aikavälin CreditWatch Negative -tarkkailuun. S&P päätti CreditWatch-tarkkailun ja vahvisti Fortumin luottoluokituksen tasolle BBB negatiivisiin näkymin 16.5.2022. Uniperin pitkän aikavälin luottoluokitusta kuitenkin laskettiin tasolta BBB tasolle BBB-negatiivisiin näkymin.

Fitch piti 17.3.2022 ennallaan Fortumin pitkän aikavälin luottoluokituksen, joka on BBB vakain näkymin.

Venäjän kaasutoimitusten supistusten vuoksi S&P asetti 5.7.2022 Fortumin ja Uniperin luottoluokitukset jälleen CreditWatch Negative -tarkkailuun. S&P sai 29.7.2022 päätökseen Uniperin luottoluokituksen tarkastelun ja vahvisti luottoluokituksen pysyvän tasolla BBB- negatiivisiin näkymin. Luottoluokittaja teki päätöksensä sen jälkeen, kun Fortum ja Uniper olivat ilmoittaneet sopineensa Saksan hallituksen kanssa vakautuspaketista Uniperille. Vahvan julkisen tuen vuoksi S&P pitää Uniperia nyt yhteiskunnalle kriittisiä palveluja tuottavana yhtiönä (government-related entity). Tämän ansiosta Uniper pystyi säilyttämään investment grade -tason luokituksensa, vaikka Uniperin erillisen luottokelpoisuuden katsottiin heikentyneen. Uniperin luottoluokituksen negatiiviset näkymät heijastavat kaasuvirtojen suhteen vallitsevaa epävarmuutta, joka voi S&P:n näkemyksen mukaan edellyttää lisäystä hallituksen pakettiin. Lisäksi ne heijastavat sitä, että vakautuspaketin yksityiskohtia ei ole vielä hyväksytty.

S&P vahvisti 3.8.2022 Fortumin pitkän aikavälin luottoluokituksen pysyvän tasolla BBB negatiivisiin näkymin. S&P arvioi, että Uniperin vakautuspaketti estää lisäkustannusten kertymisen Fortumille, ja katsoo Fortumin taloudellisen altistumisen olevan rajattu. Negatiivisten näkymien taustalla ovat S&P:n mukaan Uniperin vaikutus Fortumiin siihen saakka, kunnes Euroopan komissio hyväksyy vakautuspaketin, sekä yhtiön strategiaan liittyvät pitkän aikavälin epävarmuustekijät.

Fitch Ratings vahvisti 5.8.2022 säilyttävänsä Fortumin luottoluokituksen ennallaan tasolla BBB negatiivisiin näkymin. Vahvistuksen taustalla on Saksan valtion kanssa sovittu Uniperin vakautuspaketti, joka luottoluokittajan näkemyksen mukaan rajaa saksalaisen tytäryhtiön Uniperin tappioiden vaikutuksia Fortumiin.

Syyskuun ilmoituksen jälkeen, jossa Fortum ilmoitti myyvänsä Uniperin kokonaan Saksan valtiolle, luottoluokittajat kommentoivat, että Uniperin myyntiä pidetään Fortumille positiivisena asiana, sillä se parantaa yhtiön talousasemaa ja riskiprofiilia. Siitä huolimatta luottoluokittajat totesivat, että on ennen aikaista päättää Uniperin myynnin täysimääräisestä vaikutuksesta Fortumin luottoluokitukseen. Luottoluokituslaitosten odotetaan päivittävän luokituksensa Fortumista nyt, kun Uniperin myynti on saatu päätökseen ja Fortum on myös julkaissut uuden strategiansa.

Fortumin tavoitteena on vähintään tason BBB-luottoluokitus, jotta yhtiö voi varmistaa taloudellisen joustavuuden ja rahoituksen hyvän saatavuuden.

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate -tunnusluku

milj. euroa	Liite	Jatkuvat toiminnot 2022	Fortum yhteensä ¹⁾ 2021
+ Korollinen vieras pääoma		7 785	17 220
- BS Likvidit varat		3 919	7 592
- Pitkäaikaiset arvopaperisijoitukset		-	111
- Vakuusjärjestelysopimusarvopaperit		527	549
- Korollisiin saamiin sisältyvät arvopaperit		527	660
- BS Vakuusvaaminen		2 607	9 163
+ BS Vakuusvelka		352	985
+ Nettovakuusvelka		-2 255	-8 179
Rahoitusnettovelka	27	1 084	789
IS Liikevoitto		1 277	-588
+ IS Poistot		566	1 281
Käyttökate		1 842	693
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		593	3 124
Vertailukelpoinen käyttökate		2 436	3 817
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate		0,4	0,2

1) Vuoden 2021 luvut perustuvat jatkuihin ja lopetettuihin toimintoihin (yhteensä).

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä Fortum otti käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja antamaan lisätietoa jatkuvista toiminnoista ilman Fortumin Venäjän toimintoja. Lisätietoja liitteessä ► **liitetiedossa 1** Merkittävät laadintaperiaatteet.

Milj. euroa	2022
Rahoitusnettovelka	1 084
- Rahoitusnettovelka, Venäjä	204
+ Likvidit varat, Venäjä	247
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää	1 127
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää	2 025
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää	0,6

Katso lisätieto vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä ► **liitetiedossa 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto, ja lisätieto rahoituksesta sekä likviditeettitilanteesta ► **liitetiedossa 27** Korolliset velat. Katso myös ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**.

Vertailukelpoinen käyttökate on vaihtoehtoinen tunnusluku, ja sitä käytetään osatekijänä pääomarakenteen tavoitteen tunnusluvussa rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA).

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

6 Segmenttiraportointi

MERKITTÄVÄT LAADINTAPERIAATTEET

MYYNITUOTTOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Fortumin liiketoiminta koostuu sähkön, kaukolämmön ja -kylmän, kaasun sekä jätteiden käsittelyn myynnistä. Liikevaihto voidaan jakaa viiteen tulonmuodostusprosessiin: sähkön myyntiin tukkumarkkinoille, sähkön myyntiin vähittäisasiakkaille, lämmönmyyntiin, kaasun myyntiin ja jätteiden käsittelyn myyntiin.

Liikevaihto kirjataan, kun (tai sitä mukaa kun) tavarat luovutetaan tai palvelut suoritetaan, ts. kun suoritevelvoite täytetään ja asiakas saa määräysvallan kyseisen suoritevelvoitteen alla olevaan tavaraan tai palveluun. Liikevaihto tuloutetaan sillä hinnalla, johon Fortum odottaa olevansa oikeutettu ja esitetään vähennettynä nettohyvityksillä, alennuksilla sekä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla kuten arvonlisäveroilla ja valmisteveroilla, mukaan lukien sähkövero. Liikevaihto sisältää fyysisesti toteutettujen sopimusten vaikutukset, joihin IFRS 9 -standardin mukainen oman käytön poikkeus ei sovellu. Katso ► **liitetieto 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto. Eri tulonmuodostusprosesseja koskevat laadintaperiaatteet on esitetty alla.

SÄHKÖN MYynti TUKKUMARKKINOILLE JA KAHDENVÄLISTEN SOPIMUSTEN KAUTTA

Fyysisen sähkön myynti tukkumarkkinoille tehdään spot-hinnalla eikä se siten sisällä muuttuvia elementtejä. Sähkön myynti tuloutetaan toimitushetkellä tukkumarkkinalla määrittyvään hintaan. Fortum myy sähköä myös teollisuusasiakkaille ja kunnille kahdenvälisillä sopimuksilla. Nämä sopimukset voivat sisältää kiinteähintaisia komponentteja, jotka tuloutetaan asiakkaan todellisen kulutuksen mukaisesti, kun suoritevelvoitteen luonteena on toimittaa sähköä sähköntoimitusvalmiuden sijaan. Fortumin toimiessa agenttina sähkönmyynissä tarjoamalla pääsyn Nord Pool -kaupankäyntijärjestelmään, esitetään Fortumin ja asiakkaan väliset kaupat nettoperusteisesti ja ainoastaan palvelumaksu kirjataan liikevaihtoon.

SÄHKÖN MYynti VÄHITTÄIASIAKKAILLE

Fortumin sähkön myyntisopimus kuluttaja- ja yritysasiakkaiden kanssa kattaa sähkön myynnin, kun taas sähkönsiirto tapahtuu paikallisen verkkoyhtiön toimesta. Fortumilla on yksi suoritevelvoite, eli valmius toimittaa sähköä asiakkaalle. Myyntihinta sisältää usein sekä kiinteän että muuttuvan osan, joka muodostuu toimitetun sähkömäärän perusteella. Koska Fortumin lupaus on valmius toimittaa sähköä asiakkaalle, kiinteä ja muuttuva maksu kohdistetaan ja tuloutetaan asiakkaalta veloittavissa olevien maksujen perusteella. Jos etäluettavaa mittaria ei ole käytössä, viimeisimmän mittarinluennan ja kuun lopun välinen kulutus arvioidaan.

LÄMMÖNMYynti

Monilla alueilla kaukolämpösopimus kattaa sekä lämmön jakelun että myynnin. Vaikka lämpö joillakin alueilla ostetaan kolmannelta osapuolelta, Fortum vastaa lämmön toimittamisesta kokonaisuudessaan ja toimii siten päämiehenä myös lämmön myynnin osalta. Fortumilla on yksi suoritevelvoite, eli valmius toimittaa lämpöä asiakkaalle. Lämmön hinta sisältää usein sekä kiinteän että muuttuvan maksun, joka määrittyy toimitetun lämpövolyymin perusteella. Koska Fortumin lupaus on valmius toimittaa lämpöä asiakkaalle, kiinteä ja muuttuva maksu kohdistetaan ja tuloutetaan asiakkaalta veloittavissa olevien maksujen perusteella. Venäjällä ja Puolassa on lisäksi alueita, joissa Fortum vastaa ainoastaan lämmöntuotannosta ja lämmön jakelu on puolestaan jonkin kolmannen osapuolen vastuulla. Näissä tapauksissa Fortumin suoritevelvoite on lämmön tuotanto ja liikevaihto tuloutetaan asiakkaalta laskutettavissa olevien myyntivolyymin perusteella.

KAASUNMYynti

Liikevaihto muodostuu kaasunmyynnistä kauppamarkkinoilla sekä myynnistä kuluttaja- ja teollisuusasiakkaille. Liikevaihto sisältää fyysisen toimitukseen liittyviä suojauskia, jotka tuloutetaan luovutuksen yhteydessä, kun määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Kaasunmyynti sisältää myös kaasun kuljetuksesta saatavat tuotot. Sopimukset sisältävät yleensä yhden suoritevelvoitteen, jolle koko kauppahinta kirjataan.

Fyysisesti toteutettujen liiketoimien, joihin sovelletaan IFRS 15 -standardia, liikevaihto tuloutetaan sopimushintojen perusteella. Sopimushinnat heijastavat liiketoimien taloudellista luonnetta ja sopimukseen perustuvan vastikkeen määrää. Mikäli IFRS 15 -standardi edellyttää toisenlaista menetelmää, esimerkiksi kun muuttuviin vastikkeisiin voidaan soveltaa rajoituksia, sopimushintoja tarkistetaan vastaavasti.

Kaasusopimukset sisältävät myös kiinteitä komponentteja, jotka tuloutetaan asiakkaan todellisen kulutuksen perusteella, kun suoritevelvoitteen luonteena on toimittaa kaasua kaasuntoimitusvalmiuden sijaan.

JÄTTEIDEN KÄSITTELYN MYynti

Jätteiden käsittelymyynnin merkittävin osa muodostuu jätteen vastaanottomaksuista. Maksu määrittyy yleensä vastaanotetun jätemäärän perusteella, eikä hintaan sisälly muuttuvia elementtejä. Fortumin velvollisuus on käsitellä jäte ja tämä suoritevelvoite täyttyy, kun jäte on käsitelty. Jätteiden kuljetus muodostaa toisen suoritevelvoitteen, jonka hinta määritetään erikseen asiakassopimuksessa ja se vastaa sitä hintaa, joka palveluista erikseen veloittaisiin. Kuljetuspalveluiden myynti tuloutetaan, kun jäte on kuljetettu.

Jätteiden käsittelyn myynti sisältää lisäksi erilaisia kaatopaikka- ja maanrakennusprojekteja, jotka toteutetaan useimmiten asiakkaan omistamalla maa-alueella. Asiakkaalta veloittava hinta laskutetaan asiakkaan kanssa sovitun maksuaikataulun mukaan. Asiakas saa ja kuluttaa rakennusprojektista saatavan hyödyn samanaikaisesti, kun rakennusprojekti etenee ja projekti tuloutetaan siten ajan kuluessa. Rakennusprojektin täyttämistä voidaan mitata parhaiten syntyneiden kulujen tai rakennetun maa-alueen perusteella.

NETOTUS JA SEGMENTTIEN VÄLISET TAPAHTUMAT

Generation- ja City Solutions -segmentit myyvät kaiken tuottamansa sähkön Nord Pool -sähköpörssiin ja Consumer Solutions -segmentti ostaa kaiken sähkönsä Nord Pool -sähköpörssistä. Näiden segmenttien myyntien eliminoinnit sisältävät ostot ja myynnit Nord Poolissa, jotka netotetaan konsernitasolla tuntiperusteisiin myynteihin ja ostoihin perustuen. Ne esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tietynä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja. Konsernin sisäiset toimitukset vaikuttavat eri liiketoimintasegmenttien välisiin myynteihin, kuluihin ja tuloksiin, jotka eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Sisäiset tapahtumat ovat markkinaperusteisia.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

[Liitetiedot](#)

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

6.1 Liiketoimintarakenne

Fortumin IFRS:n mukaiset raportoitavat segmentit ovat Generation, City Solutions, Consumer Solutions ja Russia. Muut toiminnot sisältää konsernitoiminnot, T&K-toiminnot ja teknologian kehitysprojektit. Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Fortum otti vuonna 2022 käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja antamaan lisätietoa jatkuvista toiminnoista ilman Russia-segmenttiä. Uusi välisumma jatkuville toiminnoille ilman Russia-segmenttiä otettiin käyttöön segmenttitäulukoissa. Uniper-segmentti luokiteltiin vuonna 2022 lopetetuiksi toiminnoiksi. Lisätietoa ► **liitetiedossa 1** Merkittävät Laadintaperiaatteet, ► **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot ja ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**.

Fortum ja Uniper ovat yhteisomistajia ruotsalaisessa OKG Aktiebolag (OKG AB) -ydinvoimayhtiössä. Fortum omistaa yhtiöstä 45,5 %. Fortum käsittelee OKG AB -omistusosuuden tytäryhtiönä 31.3.2020 ja 30.9.2022 välisenä aikana, jolloin yhtiön tulos jakautui Uniper- ja Generation-segmenttien kesken omistusosuuksien suhteessa. Uniperin konsolidoinnin päättymisen yhteydessä 30.9.2022 OKG AB on uudelleenluokiteltu osakkuusyhtiöksi. Uudelleenluokittelu johti Generation-segmentin vuoden 2021 lukujen oikaisemiseen.

Kuvaus konsernin raportoitavista segmenteistä:

6.4 Segmenttitiedot

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	Generation ¹⁾		City Solutions ¹⁾		Consumer Solutions		Muut toiminnot		Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää		Russia		Jatkuvat toiminnot yhteensä	
		2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Sähkönmyynti ¹⁾		3 600	2 660	252	205	4 026	2 253	0	0	7 878	5 118	856	761	8 734	5 879
Lämmönmyynti		0	-	505	612	0	-	0	-	505	612	156	137	661	749
Kaasunmyynti		0	167	0	1	392	225	0	-	392	393	0	0	392	393
Jätteiden käsittelyn myynti		0	0	237	250	0	-	0	-	237	250	0	0	237	250
Muut myynnit		55	42	288	235	161	144	136	138	639	559	19	8	659	567
Liikevaihto		3 655	2 869	1 282	1 302	4 578	2 622	136	138	9 651	6 931	1 031	906	10 682	7 837
Eliminoinnit		645	-140	-75	-29	-30	-14	-106	-102	435	-285	0	0	434	-286
Nord Pool -netotus ²⁾										-2 312	-1 128			-2 312	-1 128
IS Ulkoinen liikevaihto		4 299	2 729	1 207	1 273	4 549	2 608	30	36	7 774	5 519	1 031	906	8 804	6 422
Vertailukelpoinen käyttökate		1 765	1 287	177	317	173	123	-90	-114	2 025	1 612	411	404	2 436	2 016
IS Poistot		-165	-164	-148	-182	-75	-71	-25	-28	-415	-445	-151	-142	-566	-587
IS Vertailukelpoinen liikevoitto		1 600	1 123	28	135	97	52	-115	-142	1 611	1 167	260	261	1 871	1 429
Arvonalentumiset ja peruutukset		0	-	0	-	0	-	0	-	0	0	-905	-35	-905	-35
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät		0	50	643	2 608	0	0	142	14	785	2 672	0	1	785	2 673
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		-177	-107	47	-72	-246	443	0	-	-376	264	-17	0	-393	264
Muut		-20	-	1	-	0	-	-33	-6	-52	-6	-28	0	-80	-6
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	6, 7	-197	-57	690	2 536	-246	443	109	8	356	2 931	-949	-34	-593	2 897
IS Liikevoitto		1 403	1 066	719	2 671	-149	495	-6	-134	1 967	4 098	-690	227	1 277	4 325
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		-49	0	14	42	0	-	-6	0	-40	42	30	62	-11	104
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta	18	-194	64	14	42	0	-	-6	0	-185	106	-443	62	-629	168

1) Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta. Fortumin sähkönmyynti sisältää hyödyke johdannaisten realisoituneen tuloksen sopimuksista, jotka on luokiteltu operatiivisiksi suojauksiksi, mutta joihin ei sovelleta IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa.

2) Tuntiperusteiset Nord Pool -myynnit ja -ostot netotetaan konsernitilillä ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan onko Fortum tiettyä hetkenä nettomyyjä vai -ostaja.

Bruttoinvestoinnit / -divestoinnit

milj. euroa	Liite	Generation		City Solutions		Consumer Solutions		Muut toiminnot		Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää		Russia		Jatkuvat toiminnot yhteensä	
		2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin ¹⁾	3	3	7	4	2	0	-	21	237	29	245	4	36	33	281
Investoinnit käyttöomaisuuteen	16, 17	231	168	155	161	71	68	10	15	467	396	58	47	525	443
Osakkeiden bruttodivestoinnit	3	-	129	1 213	3 870	0	0	150	19	1 363	4 017	1	18	1 365	4 034

1) Vuoden 2022 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien Uniperin uusien osakkeiden hankinnat eivät sisälly Bruttoinvestoinnit osakkeisiin -erään. Katso lisätietoja ► liitetiedossa 3 Yrityshankinnat ja -myynnit, myytävänä olevat omaisuus erät ja lopetetut toiminnot.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Segmenttien varat ja velat

milj. euroa	Liite	Generation		City Solutions		Consumer Solutions		Muut toiminnot		Russia		Uniper ¹⁾	Yhteensä	
		2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2021	2022	2021
Korottomat varat		5 347	5 545	2 128	2 874	1 801	1 496	238	283	1 614	1 923	27 137	11 128	39 258
BS Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	18	937	1 032	77	74	-	-	25	32	211	678	644	1 249	2 461
Eliminoinnit													-373	-386
Segmenttien varat yhteensä		6 283	6 577	2 204	2 949	1 801	1 496	263	315	1 825	2 601	27 781	12 004	41 333
Korolliset saamiset	21												1 284	3 107
BS Laskennalliset verosaamiset	28												933	2 149
Muut varat													5 502	95 481
BS Likvidit varat	24												3 919	7 592
BS Varat yhteensä													23 642	149 661
Segmenttien velat		734	616	445	492	436	371	199	190	135	93	22 435	1 949	24 196
Eliminoinnit													-373	-386
Segmenttien velat yhteensä													1 576	23 810
BS Laskennalliset verovelat	28												152	827
Muu vieras pääoma													6 392	94 140
Sijoitettuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma													8 120	118 777
Korollinen vieras pääoma	27												7 785	17 220
BS Oma pääoma													7 737	13 665
BS Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä													23 642	149 661

1) Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022, minkä takia Uniperin tase-erät eivät sisälly Fortumin 31.12.2022 konsernitaseeseen. Konsernitase 31.12.2021 sisältää Uniperin.

Vertailukelpoinen liikevoitto sisältäen vertailukelpoisen osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sekä vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto

milj. euroa	Liite	Generation		City Solutions		Consumer Solutions		Russia	
		2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Vertailukelpoinen liikevoitto		1 600	1 123	28	135	97	52	260	261
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	7, 18	-49	0	14	42	-	-	30	62
Vertailukelpoinen liikevoitto sisältäen vertailukelpoisen osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		1 551	1 123	42	177	97	52	290	323
Segmenttien varat tilikauden lopussa		6 283	6 577	2 204	2 949	1 801	1 496	1 825	2 601
Segmenttien velat tilikauden lopussa		734	616	445	492	436	371	135	93
Vertailukelpoinen sidottu pääoma		5 549	5 961	1 760	2 456	1 365	1 125	1 690	2 508
Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin ¹⁾		5 739	5 925	1 833	2 915	1 068	746	2 570	2 516
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %		27,0	19,0	2,3	6,1	9,1	6,9	11,3	12,9

1) Keskimääräinen sidottu pääoma on laskettu käyttäen vuoden alun ja jokaisen vuosineljänneksen lopun arvoja.

Henkilöstö

	Generation		City Solutions		Consumer Solutions		Muut toiminnot		Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää		Russia		Jatkuvat toiminnot yhteensä		Lopetetut toiminnot (Uniper)		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	1 155	1 116	1 691	1 766	1 179	1 176	963	961	4 988	5 019	2 724	2 627	7 712	7 646	N/A	11 494	7 712	19 140
Henkilöstö keskimäärin	1 278	1 153	1 676	1 964	1 177	1 091	989	976	5 120	5 183	2 706	2 862	7 826	8 045	8 723	11 751	16 549	19 796

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

6.5 Konserninlaajuiset tiedot

Konsernin toimintasegmentit toimivat pääasiassa Pohjoismaissa ja Venäjällä. Konsernin kotivaltio on Suomi.

Alla on esitetty myyntituotot kohdemaittain asiakkaiden sijainnin mukaan. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, varat ja henkilöstö on ilmoitettu niiden sijainnin mukaan. Osuuksia osakkuus- ja yhteisyrityksiin ei ole jaettu maittain, koska kyseessä olevilla yhtiöillä voi olla liiketoimintaa usealla maantieteellisellä alueella.

Koska konsernin asiakkaiden lukumäärä on suuri ja liiketoiminta-alueet erilaiset, konsernilla ei ole sellaisia yksittäisiä asiakkaita, joiden merkitys olisi olennainen Fortumin koko liiketoiminnan kannalta.

Liikevaihto asiakkaiden maantieteellisen sijainnin mukaan

milj. euroa	2022	2021
Pohjoismaat	6 426	4 628
Puola	1 101	649
Venäjä	1 031	906
Muut	246	239
IS Yhteensä	8 804	6 422

Pohjoismaista sähköntuotantoa ei ole jaettu esitettäväksi kohdemaittain, sillä pohjoismainen sähköntuotanto myydään pääsääntöisesti Nord Pool -sähköpörssiin.

Investoinnit käyttöomaisuuteen maittain

milj. euroa	2022	2021
Suomi	258	160
Ruotsi	116	103
Norja	38	58
Puola	44	34
Venäjä	58	47
Muut	12	42
Yhteensä	525	443

Pitkäaikaiset varat maittain

milj. euroa	2022	2021
Suomi	3 079	3 058
Ruotsi	3 815	6 988
Norja	407	1 198
Puola	518	517
Venäjä	1 189	4 542
Muut ja eliminoinnit	163	7 373
Yhteensä	9 173	23 677

Pitkäaikaiset varat sisältää aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, käyttöoikeusomaisuuserät ja osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä.

Henkilöstön lukumäärä maittain 31.12.

	2022	2021
Suomi	2 529	2 377
Ruotsi	914	1 755
Norja	395	606
Puola	635	594
Venäjä	2 724	6 902
Muut	515	6 906
Yhteensä	7 712	19 140

6.6 Muut liikevaihtoa koskevat tiedot

Fortum odottaa saavansa 29 miljoonaa euroa (2021: 1 340) tuloja täyttämättä olevista suoritevelvoitteista. Tästä summasta 26 miljoonaa euroa koskee vuotta 2023 (2021: 453 miljoonaa euroa koski vuotta 2022) ja 3 miljoonaa euroa koskee vuoden 2023 jälkeisiä vuosia (2021: 887 miljoonaa euroa vuoden 2022 jälkeisiä vuosia). Muutos joulukuuhun 2021 verrattuna johtuu pääasiassa Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma
Laaja tuloslaskelma
Tase
Laskelma oman pääoman muutoksista
Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto

7.1 Liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen liikevoittoon

Fortum käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja (APM) taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, segmenttien ja konsernin tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia. Liiketoimintojen tulosta ei voi vertailla eri raportointikausien välillä huomioimatta vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja siksi nämä erät eivät sisälly vertailukelpoiseen liikevoittoon eivätkä vertailukelpoiseen käyttökatteeseen (EBITDA). Tunnuslukujen määritelmät on esitetty ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset** -osiossa.

Liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen liikevoittoon, 2022

milj. euroa	Oikaisematon	Arvon- alentumiset ja peruutukset	Myyntivoitot ja saman- kaltaiset erät	Tulevaisuuden	Muut	Raportoitu
				kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		
Liikevaihto	8 827	-	-	-23	-	8 804
Muut tuotot	734	-	-785	153	-1	101
Materiaalit ja palvelut	-5 576	-	-	206	20	-5 350
Henkilöstökulut	-504	-	-	-	-	-504
Poistot	-1 471	905	-	-	-	-566
Muut kulut	-734	-	-	57	61	-615
IS Vertailukelpoinen liikevoitto		905	-785	393	80	1 871
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-905	785	-393	-80	-593
IS Liikevoitto	1 277					1 277

Liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen liikevoittoon, 2021

milj. euroa	Oikaisematon	Arvon- alentumiset ja peruutukset	Myyntivoitot ja saman- kaltaiset erät	Tulevaisuuden	Muut	Raportoitu
				kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		
Liikevaihto	6 234	-	-	188	-	6 422
Muut tuotot	2 773	-	-2 673	-9	-	91
Materiaalit ja palvelut	-2 976	-	-	-443	-	-3 419
Henkilöstökulut	-496	-	-	-	-	-496
Poistot	-622	35	-	-	-	-587
Muut kulut	-589	-	1	-	6	-582
IS Vertailukelpoinen liikevoitto		35	-2 673	-264	6	1 429
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-35	2 673	264	-6	2 897
IS Liikevoitto	4 325					4 325

Arvonalentumiset ja peruutukset

Arvonalentumiset ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutukset oikaistaan poistoista ja esitetään vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä. Vuoden 2022 arvonalentumiset sisältävät 905 miljoonaa euroa arvonalentumisia Russia-segmentissä. Arvonalentumiset kirjattiin liikearvo ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet- eriin. Katso myös ► **liitetieto 19** Arvonalentumistestaus. Vuoden 2021 arvonalentumiset sisälsivät Venäjän Argayashin sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksen (CHP) kaupan yhteydessä kirjatun 35 miljoonan euron verovähennyskelpoisen kassavirtavaikutuksettomien arvonalentumisten (Russia-segmentti).

Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät

Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät sisältää myyntivoittoa ja hankintoihin liittyviä transaktiokuluja, jotka oikaistaan vastaavasti muista tuotoista ja kuluista vertailukelpoisuutta vaikuttaviin eriin.

Vuoden 2022 myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät sisältävät 638 miljoonan euron myyntivoiton 50 prosentin omistusosuuden myynnistä norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:sta, 77 miljoonan euron myyntivoiton 30 prosentin omistusosuuden myynnistä julkisten latauspisteiden operaattori Recharge AS:sta ja 61 miljoonan euron myyntivoiton sähköautojen latauspalvelu Plugsurfin myynnistä. Vuoden 2021 myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät sisälsivät 2 350 miljoonan euron myyntivoiton 50 prosentin omistusosuuden myynnistä ruotsalaisesta kaukolämpö- ja kaukokylmäyhtiöstä, Stockholm Exergi Holding AB:sta, 254 miljoonan euron myyntivoiton Baltian kaukolämpöliiketoiminnosta ja 50 miljoonan euron myyntivoiton kahdeksasta pienestä vesivoimalaitoksesta Ruotsissa (katso ► **liitetieto 3.2** Yritysmyynnit).

Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset

Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten instrumenttien realisoitumattomat muutokset, jotka eivät täytä suojauslaskennan edellytyksiä, ja johdannaiksiksi käsiteltävät fyysiset sopimukset kirjataan vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin. Katso ► **liitetieto 14** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain.

Johdannaiksina käsiteltävien fyysisten sopimusten selvittämisen vaikutukset oikaistaan myyntiin sekä materiaaleihin ja palveluihin, jotta erät kuvaisivat näiden sopimusten osalta niiden sopimusperusteista myynti- tai hankintahintaa, eikä vastaavaa markkinahintaa toimitushetkellä.

Oikaisuja tarvitaan taloudellisen tuloksen ymmärtämisen parantamiseksi, kun verrataan eri tilikausien tuloksia.

Muut

Muut sisältää uudelleenjärjestely- ja kulujenhallintakuluja, sekä muita sekalaisia ei-operatiivisia eriä, jotka on oikaistu pääasiassa materiaaleista ja palveluista tai muista kuluista.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

7.2 Vertailukelpoisen liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen kauden voittoon

milj. euroa	Liite	2022	2021
IS Liikevoitto		1 277	4 325
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	6, 7.1	593	-2 897
IS Vertailukelpoinen liikevoitto		1 871	1 429
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		-629	168
Oikaisut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	18	618	-65
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		-11	104
IS Rahoituskulut – netto		-193	-161
Rahoituskuluihin – netto liittyvät oikaisut	11	348	34
Vertailukelpoiset rahoituskulut – netto		155	-127
Vertailukelpoinen voitto ennen tuloveroja		2 014	1 405
IS Tuloverot		556	-325
Tuloveroihin liittyvät oikaisut		-1 010	34
Vertailukelpoiset tuloverot		-454	-290
IS Määräysvallattomat omistajat		0	-23
Määräysvallattomiin omistajiin liittyvät oikaisut		-11	-1
Vertailukelpoinen määräysvallattomat omistajat		-11	-24
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto		1 550	1 091
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto	3.4	-2 538	687
Vertailukelpoinen kauden voitto, Fortum yhteensä		-988	1 778
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa	13	1,74	1,23
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa	3.4	-2,86	0,77
Vertailukelpoinen tulos/osake, Fortum yhteensä, euroa	13	-1,11	2,00

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

Osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oikaistaan merkittävästi erillä (vastaavasti kuin vertailukelpoista kauden voittoa määrittäessä tehdyt oikaisut). Vuonna 2022 osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sisältää 414 miljoonaa euroa arvonalentumisia, jotka liittyvät Fortumin omistukseen venäläisessä TGC-1:ssä ja 62 miljoonaa euroa arvonalentumisia, jotka liittyvät uusiutuvan sähköntuotannon yhteisyrityksiin Venäjällä. Katso ► **liitetieto 19** Arvonalentumistestaus.

Vertailukelpoiset rahoituskulut – netto

Rahoituskuluja – netto oikaistaan esimerkiksi muut rahoituserät – nettoon kirjatulla ydinjätehuoltoon liittyvillä erillä, rahoituserien käypien arvojen muutoksilla, sekä rahoituserien arvonalentumisilla ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutuksilla. Vuonna 2022 Rahoituskulut – nettoon sisältyi 117 miljoonaa euroa odotettavissa olevia luottotappioita Venäjän talletuksiin ja saamisiin liittyen sekä 171 miljoonan euron alaskirjaus muihin osakkeisiin. Katso ► **liitetieto 11** Rahoituskulut – netto.

Vertailukelpoiset tuloverot

Tuloveroja oikaistaan vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien, rahoituskuluihin – netto liittyvien oikaisujen, verokannan muutosten ja muiden kertaluonteisten oikaisujen verovaikutuksilla. Vuoden 2022 tulovero-oikaisu sisältää Irlannissa kirjattun 746 miljoonan euron kertaluonteisen verovaikutuksen, joka oli pääosin seurausta Uniperin myynnistä. Katso ► **liitetieto 28** Laskennalliset verot taseessa.

7.3 Täsmäytys tuloslaskelman vaihtoehtoisista tunnusluvuista ilman Venäjää

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Fortum otti vuonna 2022 käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja antamaan lisätietoa jatkuvista toiminnoista ilman Fortumin Venäjän toimintoja. Lisätietoja ► **liitteessä 1** Merkittävät laadintaperiaatteet.

Milj. euroa	2022	2021
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto	1 550	1 091
- Vertailukelpoinen liikevoitto, Venäjä	260	261
- Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, Venäjä	30	62
- Vertailukelpoiset rahoituskulut, Venäjä	324	-25
- Vertailukelpoiset tuloverot, Venäjä	-138	-55
- Vertailukelpoinen määräysvallattomat omistajat, Venäjä	-2	-4
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto ilman Venäjää	1 076	851
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake ilman Venäjää, euroa	1,21	0,96

Katso myös ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset** -osiossa.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma
Laaja tuloslaskelma
Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

8 Muut tuotot ja muut kulut

LAADINTAPERIAATTEET

JULKISET AVUSTUKSET

Julkiset avustukset merkitään kirjanpitoon niiden käypään arvoon silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että avustukset tullaan saamaan ja että konserni täyttää niiden saamiseen liittyvät ehdot. Menoihin liittyvät avustukset merkitään pääasiassa tuloennakoiksi taseeseen ja kirjataan tuloslaskelmaan samalle kaudelle, jolloin niihin liittyvät menot kirjataan.

8.1 Muut tuotot

milj. euroa	2022	2021
Vuokratuotot	25	21
Muut	76	70
IS Yhteensä	101	91

8.2 Muut kulut

milj. euroa	2022	2021
Käyttö- ja kunnossapitokulut	123	128
Tietotekniikka- ja tietoliikennekulut	112	108
Kiinteistöverot	54	51
Muut	326	294
IS Yhteensä	615	582

Suurimmat Muut kulut -ryhmään kirjatut erät olivat voima- ja lämpölaitosten ulkoisia käyttö- ja kunnossapitokuluja. Muut-erä sisältää kiinteistöihin liittyviä kuluja ja muita operatiivisia kuluja.

Tilintarkastajan palkkiot

milj. euroa	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot	2,7	2,9
Palkkiot muista tilintarkastukseen liittyvistä toimeksiannoista	0,3	0,5
Muut palkkiot	-	0,7
Yhteensä	3,0	4,1

Deloitte Oy on nimetty tilintarkastajaksi tilikaudella 2023 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Tilintarkastuspalkkiot sisältävät palkkiot konsernitilinpäätöksen tarkastamisesta, osavuosiokatsausten läpikäynneistä sekä emoyhtiön ja sen tytäryritysten tarkastamisesta. Tilintarkastukseen liittyvät toimeksiannot sisältävät kestävä kehityksen raportoinnin varmuksen sekä muita varmuuspalveluita ja vastaavia tilintarkastukseen liittyviä palveluita. Muut palkkiot -ryhmä sisältää neuvonantopalkkioita.

9 Materiaalit ja palvelut

milj. euroa	2022	2021
Ostot	4 748	2 861
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	421	368
Ulkopuoliset palvelut	127	132
Sähkön siirtokulut	53	57
IS Yhteensä	5 350	3 419

Ostot koostuvat pääosin hiili-, kaasu- ja ydinpoltoainehankinnoista.

Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä sisältävät ydin- ja vesivoimalla tuotetun sähkön hankinnan omakustannushintaan (sisältäen korkokulut ja tuotantoverot) sekä höyryn hankinnan. Materiaalit ja palvelut yhteensä sisältää tuotantoveroja 39 miljoonaa euroa (2021: 35), sisältäen vesivoiman tuotantoon liittyviä kiinteistöveroja 13 miljoonaa euroa (2021: 12). Osakkuus- ja yhteisyrityksiltä ostetun ydinvoiman ja vesivoiman tuotantoverot esitetään rivillä Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä. Katso ► **liitetieto 38** Lähipiiritapahtumat.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

10 Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot

milj. euroa	2022	2021
Palkat ja palkkiot	386	370
Eläkkeet		
Maksupohjaiset järjestelyt	14	42
Etuuspohjaiset järjestelyt	10	7
Sosiaalikulut	64	51
Osakeperusteiset kannustimet	7	7
Muut henkilöstökulut	22	20
IS Yhteensä	504	496

Fortumin työntekijöille tarjoamat kokonaispalkkiot muodostuvat palkoista, luontoiseduista, lyhyen aikavälin kannustimista, henkilöstörahasolle maksetusta voittopalkkiosta Suomessa sekä pitkän aikavälin kannustimista.

Tarkempia tietoja Fortumin eläkevastuista ▶ [liitetiedossa 31](#) Eläkevelvoitteet.

10.1 Lyhyen aikavälin kannustimet

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmien tarkoituksena on tukea yhtiön taloudellisten ja muiden keskeisten vuositasen tavoitteiden toteuttamista. Pääperiaatteena on, että kaikki työntekijät ovat mukana kannustinjärjestelmässä tai vaihtoehtoisesti liiketoimintokohtaisen tai vastaavan paikallisen palkkiojärjestelmän piirissä.

Hallitus määrittää johtoryhmän tulostavoitteiden tason ja määräytymisperusteet. Palkkioiden määrä riippuu konsernin taloudellisen tuloksen, divisioonakohtaisten ja henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisesta. Tulospalkkiotavoite on 20 % ja enimmäistaso 40 % vuosipalkasta. Yhtiön hallitus arvioi säännöllisesti toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suoritumista.

Muun henkilöstön palkitseminen muodostuu konsernin, divisioonan tai toiminnon ja henkilökohtaisten tai tiimin tavoitteiden yhdistelmästä. Tavoitteet sovitaan alkuvuodesta käytävissä kehityskeskusteluissa. Lyhyen aikavälin kannustinohjelmien palkkiot maksetaan rahana.

10.2 Pitkän aikavälin kannustimet

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien tarkoituksena on tukea konsernin pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista kestävästi, yhdenmukaistaa johdon ja omistajien edut sekä auttaa sitouttamaan avainhenkilöt ja pitämään heidät yhtiön palveluksessa.

Pitkän aikavälin osakeperusteinen kannustinjärjestelmä tarjoaa osallistujilleen mahdollisuuden ansaita yhtiön osakkeita. Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän mukaisesti hallitus päättää vuosittain uuden pitkän aikavälin kannustinohjelman aloittamisesta. Hallitus hyväksyy Fortumin johtoryhmän jäsenet, joilla on oikeus osallistua vuosittain alkavaan pitkän aikavälin kannustinohjelmaan. Fortumin hallitus on valtuuttanut toimitusjohtajan päättämään kannustinohjelman osallistujista ja mahdollisista enimmäispalkkioista muiden paitsi Fortumin johtoryhmän jäsenen osalta hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Osallistujat eivät voi samanaikaisesti olla Fortumin Henkilöstörahasen jäseniä.

Kukin kannustinohjelma alkaa kolmen kalenterivuoden ansaintajaksolla, jonka aikana osallistujat voivat ansaita osakeoikeuksia, jos hallituksen asettamat tavoitteet täyttyvät. Osakkeita ei jaeta, jos vähimmäistavoitteet eivät täyty. Muuttuvien palkkioiden yhteenlaskettu kokonaissumma ei saa ylittää 120 %:a saajan vuosipalkasta kalenterivuoden aikana, vaikka suoritus olisi ollut erityisen hyvä ja hallituksen hyväksymät tavoitteet saavutettu. Kun ansaintajako on päättynyt ja asiaan kuuluvat verot ja muut työsuhteeseen liittyvät kulut on vähennetty, osallistujat saavat nettomäärän osakkeina.

Pitkän aikavälin kannustinohjelmissa ei ole lainkaan rajoitusjaksoa. Fortumin johtoryhmän jäsenten yhteenlaskettu Fortumin osakkeiden omistus on kuitenkin oltava suurempi tai yhtä suuri kuin heidän vuosipalkkansa. Niiden johtoryhmän jäsenten, joiden yhteenlaskettu Fortumin osakkeiden omistus ei vielä ole

osakkeenomistusvaatimuksen mukainen, on säilytettävä vähintään 50 % saamistaan osakkeista, kunnes vaadittu osakeomistuksen taso on saavutettu.

Rajoitettu osakeohjelma (Restricted Share -ohjelma, RS) täydentää pitkän aikavälin osakeperusteista kannustinjärjestelmää. RS-ohjelma noudattaa yleisen kannustinjärjestelmän pääehtoja sillä poikkeuksella, että allokoituiden osakkeet toimitetaan kolmivuotisen RS-jakson jälkeen ilman erillisiä suorituskriteereitä edellyttäen, että henkilön työsuhte jatkuu. RS-ohjelma on suunnattu hallituksen määrittelemiin erityistarkoituksiin, kuten henkilöstön sitouttamiseen.

Fortumin hallituksella on oikeus muuttaa kannustinohjelman tavoitteet, päättää poiketa tavoitteiden mukaisesta maksusta tai keskeyttää menossa oleva kannustinohjelma.

Osakepalkkiojärjestelmän mukaiset osakeohjelmat luokitellaan osittain osakkeina ja osittain rahana maksettaviin. Se osuus etuudesta, jonka osallistuja saa osakkeina, kirjataan osakkeina maksettavaksi. Niiden osallistujien kohdalla, jotka saavat vain rahamaksun, etuus kirjataan kokonaisuudessaan rahana maksettavana järjestelyynä. Palkkio kirjataan kuluksi ansaintajakson aikana ja vastaava lisäys merkitään velkoihin ja omaan pääomaan sikäli, kun kyseessä on osakkeina maksettava etuus. Järjestelyyn liittyvistä henkilöstösivukuluista kirjataan varaus. Osakepalkkiovelka sosiaalikuluihin oli vuoden 2022 lopussa 12 miljoonaa euroa (2021: 12), sisältäen omaan pääomaan kirjatun 10 miljoonan euron erän (2021: 9).

Vuoden 2022 lopussa noin 140 avainhenkilöä on mukana ainakin yhdessä meneillään olevasta vuosittaisesta osakeohjelmasta.

Myönnetyt osakkeet

Alla olevassa taulukossa on esitetty muutokset pitkän aikavälin kannustinohjelmien osakemäärissä:

Osakkeiden lukumäärä	2022	2021
1.1.	1 818 093	1 603 146
Myönnetyt	594 400	920 517
Lunastetut	-240 867	-410 830
Toteutumattomat tai menetetyt	-775 437	-294 740
31.12.	1 396 189	1 818 093

Vuonna 2022 toteutumattomiin tai menetettyihin osakkeisiin sisältyy johtoryhmän palkkiorajoitusten vaikutus Suomen valtion kanssa tehdyn Solidium-siltarahojärjestelyn ehtojen mukaisesti.

10.3 Henkilöstön osakesäästöohjelma

Fortumin henkilöstön osakesäästöohjelman tarkoituksena on kannustaa työntekijöitä Fortumin osakkeenomistajiksi.

Osakesäästöohjelma koostuu vuosittain alkavista säästökaudesta, joiden aikana henkilöstöllä on mahdollisuus säästää osa palkastaan Fortumin osakkeiden ostamiseksi.

Kannustimena Fortum tarjoaa jokaiseen alkaneeseen säästökauteen osallistuneille bruttona yhden lisäosakkeen kahta säästöillä hankittua osaketta kohti noin kolmen vuoden kuluttua säästökauden alkamisesta. Lisäosakkeiden saamisen edellytyksenä on, että osallistuja pitää osakkeet omistusjakson loppuun saakka ja että hänen työsuhteensa ei ole päättynyt ennen omistusjakson päättymistä.

Kukin ohjelma koostuu yhden vuoden säästökaudesta ja sen lisäksi kahden vuoden omistusjaksosta. Osakkeet ostetaan kvartaaleittain kertyneillä säästöillä markkinahintaan Fortumin osavuositarkastusten julkistamisen jälkeen. Ohjelma luokitellaan osakkeina maksettavaksi järjestelyksi ja lisäosakkeet kirjataan kuluksi ansaintajakson ajalle.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- [Liitetiedot](#)
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

10.4 Fortumin henkilöstörahasto

Fortumin henkilöstörahasto, joka koskee vain Suomessa työskentelevää henkilöstöä, on toiminut vuodesta 2000 alkaen. Fortumin hallitus määrittelee vuosittain rahastoon maksettavan voittopalkkioerän määräytymisperusteet. Henkilöstörahaston jäseniä ovat sekä vakituissa että määräaikaisissa työsuhteissa olevat konsernin työntekijät.

Konsernin rahastoon maksamat voittopalkkioerät jaetaan rahaston jäsenille tasasuuruina. Kunkin työntekijän rahasto-osuudet on jaettu sidottuun osaan ja nostettavissa olevaan osaan. Työntekijä voi vuosittain siirtää sidotusta osasta nostettavaksi enintään 15 % pääomasta vastaavan määrän.

Rahaston edellinen tilivuosi päättyi 30.4.2022, ja rahastossa oli tällöin 2 553 jäsentä (2021: 2 508). Huhtikuun 2022 lopussa Fortum maksoi vuoden 2021 tuloksen perusteella henkilöstörahastoon 4,3 miljoonan euron (2021: 0,4) vuotuisen voittopalkkioerän. Rahaston jäsenten rahasto-osuuksien yhteenlaskettu määrä oli 20 miljoonaa euroa (2021: 20).

10.5 Toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän palkitseminen

Vuoden 2022 lopussa konsernin johtoryhmään kuului kahdeksan jäsentä, mukaan lukien toimitusjohtaja. Seuraava taulukko esittää toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän palkkiot kunkin toimikauden ajalta. Alla esitetyt palkkiot ovat suoriteperusteisia.

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa Solidium-siltarahojärjestelystä, jonka ehtojen mukaisesti johtoryhmän jäsenille ei makseta lyhyen- ja pitkän aikavälin kannustimia, jotka kertyvät vuosina 2022 ja 2023.

Johdon palkitseminen

	2022		2021	
	Markus Rauramo, toimitus-johtaja ³⁾	Muut jäsenet ³⁾	Markus Rauramo, toimitus-johtaja ³⁾	Muut jäsenet ³⁾
Tuhatta euroa				
Palkat ja luontoisedut	1 549	3 447	1 559	3 727
Lyhyen aikavälin kannustimet ¹⁾	-	100	423	896
Pitkän aikavälin kannustimet ²⁾	816	756	1 334	2 276
Eläke-etuudet (lakisääteiset)	271	591	311	829
Eläke-etuudet (vapaaehtoiset)	315	717	315	536
Sosiaalikulut	53	221	69	405
Yhteensä	3 004	5 831	4 011	8 670

1) Sisältää projektipalkkiot tietyille johtoryhmän jäsenille. Projektipalkkiot maksettiin elokuussa 2022.

2) Vuonna 2022 pitkän aikavälin kannustimet liittyvät ennen vuotta 2022 hyväksytyihin ohjelmiin. Kulut jaksotetaan ansaintajakson ajalle. Toimitusjohtajan vuoden 2021 kulut on päivitetty ohjelman 2019–2021 osalta.

3) Taulukossa esitettyjen palkkioiden lisäksi palkkiot Uniperin hallintoneuvoston jäsenyydestä toimitusjohtaja Markus Rauramolle olivat 157 tuhatta euroa (2021: 305) ja muille johtoryhmän jäsenille 157 tuhatta euroa (2021: 255). Vuoden 2022 palkkiot ovat ajalta, jolloin Uniper on yhdistelty tytäryrityksenä.

Vuosimaksu toimitusjohtaja Markus Rauramon lisäeläkejärjestelystä on 20 % kiinteästä vuosipalkasta. Kiinteä vuosipalkka koostuu peruspalkasta ja luontoiseduista. Toimitusjohtajan eläkeikä perustuu Työntekijän eläkelakiin. Mikäli toimitusjohtaja irtisanotaan ennen eläkeikää, on hän oikeutettu siihen mennessä eläkejärjestelyyn maksettuihin varoihin.

Konsernin muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 63–65 vuotta, tai on määritelty Suomen Työntekijän eläkelain mukaisesti. Konsernitalouden mukaan kaikki uudet lisäeläkejärjestelyt ovat maksuperusteisia. Johtoryhmän jäsenille vuosimaksu on 20 % vuosipalkasta. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän lisäeläkejärjestelmät ovat maksupohjaisia järjestelmiä, joten niistä ei ole kirjattua eläkevelkaa taseessa.

Mikäli Fortum irtisanoa toimitusjohtajan, tämä on oikeutettu irtisanomisaajan palkkaan (6 kuukautta) sekä irtisanomiskorvaukseen, joka vastaa 6 kuukauden palkkaa. Muilla johtoryhmän jäsenillä irtisanomisaika on 6

kuukautta riippumatta siitä, kumpi osapuoli irtisanoa sopimuksen. Fortumin irtisanoessa sopimuksen, jäsenet ovat pääsääntöisesti oikeutettuja irtisanomisaajan palkkaan ja irtisanomiskorvaukseen, joka vastaa 6 kuukauden palkkaa.

Johdolle toimitetut osakkeet (kpl)

Alla oleva taulukko esittää osakepalkkiojärjestelmien myötä toimitusjohtajalle ja muille Fortumin johtoryhmän jäsenille toimitetut osakkeet. Johtoryhmän jäsenten, joiden yhteenlaskettu Fortumin osakkeiden omistus ei vielä ole osakkeenomistusvaatimuksen mukainen, on kuitenkin säilytettävä vähintään 50 % saamistaan osakkeista, kunnes vaadittu osakeomistuksen taso on saavutettu.

	2022 ²⁾	2021 ³⁾
Johtoryhmän jäsenet 31.12.2022		
Markus Rauramo, toimitusjohtaja	12 661	25 921
Nebahat Albayrak, johtoryhmän jäsen 1.6.2021 alkaen	-	-
Eveliina Dahl, johtoryhmän jäsen 1.5.2021 alkaen	1 127	N/A
Bernhard Günther, johtoryhmän jäsen 1.2.2021 alkaen	-	-
Per Langer	3 102	4 555
Simon-Erik Ollus, johtoryhmän jäsen 29.3.2021 alkaen	1 847	3 046
Mikael Rönnblad	4 112	5 985
Nora Steiner-Forsberg, johtoryhmän jäsen 1.5.2021 alkaen	716	N/A
Entiset johtoryhmän jäsenet		
Arun Aggarwal, johtoryhmän jäsen 17.11.2021 saakka	-	5 304
Alexander Chuvaev, johtoryhmän jäsen 1.9.2022 saakka ¹⁾	16 034	20 013
Risto Penttinen, johtoryhmän jäsen 30.4.2021 saakka	-	4 906
Arto Rätty, johtoryhmän jäsen 31.5.2021 saakka	-	4 476
Sirpa-Helena Sormunen, johtoryhmän jäsen 30.4.2021 saakka	-	4 992
Yhteensä	39 599	79 198

1) Arvioon perustuva osakemäärä verojen ja veroluonteisten vähennysten jälkeen. Osakeoikeudet maksettiin osakkeiden sijaan rahana paikallisesta lainsäädännöstä johtuen.

2) Osakkeet toimitettiin ohjelman 2019–2021 perusteella.

3) Osakkeet toimitettiin ohjelman 2018–2020 perusteella.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

10.6 Johdon omistamat osakkeet

Fortum Oyj:n hallituksen jäsenet omistivat 31.12.2022 yhteensä 15 370 (2021: 5 000) osaketta, eli 0,00 % (2021: 0,00 %) yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

Hallituksen jäsenten omistamat osakkeet (kpl)

	2022	2021
Hallituksen jäsenet 31.12.2022		
Veli-Matti Reinikkala, puheenjohtaja	7 029	5 000
Anja McAlister, varapuheenjohtaja	1 446	-
Ralf Christian	985	-
Luisa Delgado	985	-
Essimari Kairisto	985	-
Teppo Paavola	985	-
Philipp Rösler	985	-
Annette Stube	985	-
Kimmo Viertola	985	-
Yhteensä	15 370	5 000

Toimitusjohtaja ja muut Fortumin johtoryhmän jäsenet omistivat yhteensä 197 210 (2021: 224 369) osaketta, eli noin 0,02 % (2021: 0,03 %) yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

Fortumin johtoryhmän omistamat osakkeet (kpl)

	2022	2021
Johtoryhmän jäsenet 31.12.2022		
Markus Rauramo	112 739	99 308
Nebahat Albayrak	555	-
Eveliina Dahl	2 554	806
Bernhard Günther	555	-
Per Langer	52 265	48 971
Simon-Erik Ollus	6 462	3 854
Mikael Rönnblad	20 619	16 454
Nora Steiner-Forsberg	1 461	374
Entiset johtoryhmän jäsenet		
Alexander Chuvaev	N/A	54 602
Yhteensä	197 210	224 369

10.7 Hallituksen jäsenten palkkiot

Hallitukseen kuuluu viidestä kymmeneen jäsentä. Yhtiökokous valitsee jäsenet yhden vuoden mittaiseksi toimikaudeksi, joka päättyy valintaa seuraavaan ensimmäiseen varsinaiseen yhtiökokoukseen. Vuoden 2022 lopussa hallitukseen kuului yhdeksän jäsentä.

Varsinainen yhtiökokous vahvistaa hallituksen jäsenten vuosipalkkiot. Hallituksen jäsenille ei tarjota pitkän aikavälin kannustinohjelmia eikä mahdollisuutta osallistua muihin kannustinohjelmiin. Fortumilla ei myöskään ole heitä koskevaa eläkejärjestelmää. Lakisääteisiä sivukuluja ei maksettu vuonna 2022 (2021: 2).

Hallituksen palkkiot

Tuhatta euroa	2022	2021
Vuosipalkkio hallitustyöstä		
Puheenjohtaja	88,8	77,2
Varapuheenjohtaja	63,3	57,5
Tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtaja ¹⁾	63,3	57,5
Jäsenet	43,1	40,4
Kiinteä palkkio valiokuntatyöstä		
Tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsen	3,0	N/A
Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja	5,0	N/A
Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen	2,0	N/A
Hallituksen päätöksen perusteella perustetun mahdollisen muun valiokunnan puheenjohtaja	5,0	N/A
Hallituksen päätöksen perusteella perustetun mahdollisen muun valiokunnan jäsen	2,0	N/A

1) Jos ei ole samanaikaisesti hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan kiinteä vuosipalkkio ja osallistumisperusteinen kokouspalkkio. Hallitustyöskentelystä maksettava vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että noin 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun yhtiön osakkeita ja loppuosa maksetaan rahana. Yhtiö vastaa osakkeiden hankinnasta aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta.

Vuonna 2022 otettiin käyttöön kiinteä vuosipalkkio valiokuntatyöstä. Kokouspalkkio, 800 euroa, maksetaan niin hallituksen kuin valiokuntienkin kokouksista. Kokouspalkkio on 800 euroa kultakin kokoukselta tai 1600 euroa jäsenen matkustaessa kokoukseen asuinmaansa ulkopuolelle. Jäsenen osallistuessa kokoukseen etäyhteyden välityksellä tai päätöksistä, jotka vahvistetaan erillistä kokousta pitämättä, kokouspalkkio on 800 euroa. Palkkio valiokuntatyöstä ja kokouspalkkiot maksetaan kokonaisuudessaan rahana.

Jäsenen matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Hallituksen kokonaispalkkiot

Tuhatta euroa	2022	2021
Hallituksen jäsenet 31.12.2022		
Veli-Matti Reinikkala, puheenjohtaja 28.4.2021 alkaen	181	92
Anja McAlister, varapuheenjohtaja 28.4.2021 alkaen	122	65
Ralf Christian, hallituksen jäsen 28.3.2022 alkaen	90	N/A
Luisa Delgado, hallituksen jäsen 28.4.2021 alkaen	102	34
Essimari Kairisto, Tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtaja	135	76
Teppo Paavola	117	58
Philipp Rösler	101	55
Annette Stube	105	57
Kimmo Viertola, hallituksen jäsen 28.3.2022 alkaen	86	N/A
Entiset hallituksen jäsenet		
Eva Hamilton, hallituksen jäsen 28.4.2021 saakka	-	19
Matti Lievonen, puheenjohtaja 28.4.2021 saakka	-	32
Klaus-Dieter Maubach, hallituksen jäsen 28.4.2021 saakka ¹⁾	-	15
Yhteensä	1 039	504

1) Vuonna 2021 yllä esitetyn taulukon palkkioiden lisäksi arvioidut palkkiot Uniper SE:n hallintoneuvoston jäsenyydestä Klaus-Dieter Maubachille olivat 51 tuhatta euroa.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

11 Rahoituskulut – netto

milj. euroa	Liite	2022	2021
Korkokulut			
Lainat		-181	-154
Vuokrasopimusvelkojen korot ja muut korkokulut		-3	-4
Aktivoidut korkokulut	17	5	3
IS Yhteensä		-179	-154
Korkotuotot			
Lainasaamiset ja talletukset		58	23
Vuokrasopimussaamisten korot ja muut korkotuotot		29	2
IS Yhteensä		87	25
Muut rahoituserät – netto			
Ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjäterahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen	29	-71	-35
Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen muutos, arvonalentumiset ja peruutukset		-303	1
Muiden varausten ja eläkevelvoitteiden diskonttauksen purkaminen	30, 31	7	0
Muut rahoituskulut ja -tuotot		266	2
IS Yhteensä		-101	-32
IS Rahoituskulut – netto		-193	-161
milj. euroa	Liite	2022	2021
IS Rahoituskulut – netto		-193	-161
Oikaisut rahoituskuluihin – netto			
Ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen		71	35
Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen muutos, arvonalentumiset, peruutukset ja muut oikaisut ¹⁾		276	-1
Vertailukelpoiset rahoituskulut – netto		155	-127

1) Muut oikaisut vuonna 2022 sisältävät 27 miljoonaa euroa veronpalautukseen liittyvää korkoa veroviranomaisilta.

Katso ► Tunnuslukupien laskentakaavat ja täsmätykset.

Lainojen korkokulut olivat vuoden 2022 aikana yhteensä 181 miljoonaa euroa (2021: 154) sisältäen lainojen korkoja 194 miljoonaa euroa (2021: 130) ja -12 miljoonaa euroa (2021: 24) korkokuluja lainasalkkua suojaavista johdannaisista.

Korkotuotot vuoden 2022 aikana olivat yhteensä 87 miljoonaa euroa (2021: 25) sisältäen osakslainasaamisten ja muiden lainasaamisten korkoja 44 miljoonaa euroa (2021: 13) ja 14 miljoonaa euroa (2021: 10) talletusten korkotuottoa. Vuokrasopimussaamisten korot ja muut korkotuotot olivat 29 miljoonaa euroa (2021: 2) ja sisältävät 27 miljoonaa euroa veronpalautukseen liittyvää korkoa veroviranomaisilta. Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 37** Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt.

Ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjäterahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen liittyvät Loviisan ydinvoimalaan. Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 29** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen muutos, arvonalentumiset ja peruutukset -303 miljoonaa euroa vuoden 2022 aikana sisältävät -117 miljoonaa euroa odotettavissa olevia luottotappioita Venäjän talletuksiin ja saamisiin liittyen sekä -171 miljoonan euron alaskirjaus muihin osakkeisiin.

Muut rahoituskulut ja -tuotot olivat vuoden 2022 aikana yhteensä EUR 266 miljoonaa euroa sisältäen pääosin kurssivoittoja Venäjän ruplasaataavista ja Venäjän ruplamääräisten valuuttasuojauksen sulkemisesta.

Korko- ja valuuttajohdannaiset rahoituskuluissa (netto)

milj. euroa	2022	2021
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset		
Lainojen korkokulut	16	16
Johdannaisten valuuttakurssierot	-16	-12
Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen muutokset – korkoero ¹⁾	-65	-55
Korkojohdannaisten käypien arvojen muutos yhteensä rahoituskuluissa (netto)	-65	-51
Valuuttajohdannaiset		
Lainojen korkokulut	-4	-40
Johdannaisten valuuttakurssierot	217	-15
Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen muutokset – korkoero	-8	4
Valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutos yhteensä rahoituskuluissa (netto)	205	-51
Yhteensä	140	-102

1) Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen muutoksiin sisältyy käyvän arvon suojauslaskennassa olevien suojausinstrumenttien arvostusmuutokset -66 miljoonaa euroa (2021: -55).

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- [Liitetiedot](#)
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

12 Tuloverot

12.1 Tulos ennen veroja maittain

milj. euroa	2022	2021
Suomi	592	561
Ruotsi	583	2 798
Irlanti	754	216
Saksa	-110	95
Venäjä	-1 437	-89
Muut	72	751
IS Yhteensä	455	4 332

Maakohtainen erittely tuloksesta ennen veroja esittää kunkin maan osuuden Fortum-konsernin tuloksesta ennen veroja, joka perustuu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisiin konsernin laadintaperiaatteisiin. Kunkin maan tulos sisältää siten esimerkiksi osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, johdannaisten IFRS-standardien mukaisen kirjaamisen vaikutukset ja muut konserniyhdistelyyn liittyvät oikaisut, jotka eivät sisälly paikallisten tytäryritysten verotettavaan tuloon.

12.2 Tuloverojen merkittävimmät osatekijät maittain

milj. euroa	2022	2021
Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero		
Suomi	-206	-107
Ruotsi	-120	-98
Irlanti	11	-85
Saksa	0	-11
Venäjä	-42	-4
Muut	-36	-48
Yhteensä	-392	-353
Laskennalliset verot		
Suomi	90	-1
Ruotsi	-53	37
Irlanti	704	45
Saksa	0	-1
Venäjä	148	-
Muut	44	-55
Yhteensä	934	26
Edellisten tilikausien verojen oikaisut		
Suomi	0	0
Ruotsi	8	0
Irlanti	0	0
Saksa	0	0
Venäjä	7	0
Muut	-1	3
Yhteensä	15	2
IS Tuloverot	556	-325

12.3 Efektiivisen tuloverokannan täsmätyslaskelma

Konsernin tuloksesta ennen veroja laskettu vero eroaa Suomen nimellisen verokannan mukaan lasketusta verosta seuraavasti:

milj. euroa	2022	%	2021	%
Tulos ennen veroja	455		4 332	
Vero laskettuna Suomen nimellisellä verokannalla	-91	20,0	-866	20,0
Suomen ja ulkomaisten verokantojen ja -säännösten erot	48	-10,6	-9	0,2
Muutokset verokannoissa	-	-	1	0,0
Verovapaat myyntivoitot	117	-25,7	562	-13,0
Muut vertailukelpoihin tuloveroihin vaikuttavat erät	668	-146,7	-	-
Verotuksessa verovapaat tuotot ja vähennyskelvottomat kulut	-5	1,2	-6	0,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-126	27,7	31	-0,7
Osingonjakoon liittyvät verot	-	-	-12	0,3
Laskennallisten verosaamisten muutoksen ja kirjaamatta jättämisen vaikutukset	-41	8,9	-30	0,7
Muut erät	-17	3,6	1	0,0
Edellisiin tilikausiin perustuva verojen korjaus	3	-0,6	3	-0,1
IS Tuloverot	556	-122,1	-325	7,5

Tärkeimmät verotuksen tunnusluvut:

- Painotettu keskimääräinen tuloverokanta vuodelle 2022 on 9,4 % (2021: 20,2 %).
- Tuloslaskelman efektiivinen tuloverokanta vuodelle 2022 on -122,1 % (2021: 7,5 %).
- Vertailukelpoinen efektiivinen tuloverokanta vuodelle 2022 on 22,4 % (2021: 22,2 %).

Katso ► [liitetieto 7](#) Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto ja ► [Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset](#).

Pääasialliset efektiiviseen tuloverokantaan vaikuttavat tekijät ovat:

- Verovapaat myyntivoitot alensivat efektiivistä tuloverokantaa 25,7 %:lla (2021: 13,0 %). Myyntivoitot liittyvät pääosin Fortum Oslo Varme AS:n myyntiin Norjassa.
- Muut vertailukelpoihin tuloveroihin vaikuttavat erät sisältävät verovapaat tai vähennyskelvottomat erät ja konsernin sisäisten erien verovaikutukset. Nämä erät alensivat efektiivistä tuloverokantaa 146,7 %:lla (2021: 0,0 %). Vaikutus realisoitui Irlannissa ja johti vahvistetuista tappioista kirjattujen laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen. Kirjattu laskennallinen verosaaminen on seurausta Uniperin myynnistä ja Venäjään liittyviin varoihin tehdyistä alaskirjauksista.
- Verovaikutukset laskennallisten verojen muutoksesta ja kirjaamatta jättämisestä kasvattivat efektiivistä tuloverokantaa 8,9 %:lla (2021: 0,7 %), ja johtuivat pääasiassa vahvistetuista tappioista kirjattujen laskennallisten verosaamisten taseesta poiskirjaamisesta Irlannissa.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma
Laaja tuloslaskelma
Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

13 Osakekohtainen tulos ja osinko

LAADINTAPERIAATTEET

OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva voitto liikkeeseen laskettujen kantaosakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, josta on vähennetty konsernin hankkimat ja omistuksessaan pitämät omat osakkeet.

OSINKO

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osingonjakoa ei kirjata velaksi tilinpäätökseen ennen kuin yhtiön osakkeenomistajat ovat hyväksyneet sen yhtiökokouksessa.

13.1 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos

	2022	2021
IS Jatkuvien toimintojen emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (milj. euroa)	1 011	3 985
IS Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, Fortum yhteensä (milj. euroa)	-2 416	739
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	889 204	888 294
Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos (euroa)	1,14	4,49
Osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä (euroa)	-2,72	0,83

Laimennetut osakekohtaiset tulokset ovat samat kuin osakekohtaiset tulokset yllä, koska Fortumilla ei tällä hetkellä ole ulkona olevia laimentavia instrumentteja.

Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos

	2022	2021
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tilikauden voitto (milj. euroa)	1 550	1 091
Vertailukelpoinen tilikauden voitto, Fortum yhteensä (milj. euroa)	-988	1 778
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	889 204	888 294
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos (euroa)	1,74	1,23
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä (euroa)	-1,11	2,00

Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman Venäjää

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Fortum otti vuonna 2022 käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja antamaan lisätietoa jatkuvista toiminnoista ilman Fortumin Venäjän toimintoja. Lisätietoja ► **liitteessä 1**
Merittävät laadintaperiaatteet.

	2022	2021
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tilikauden voitto ilman Venäjää (milj. euroa)	1 076	851
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	889 204	888 294
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman Venäjää (euroa)	1,21	0,96

Katso ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.**

13.2 Osakekohtainen osinko

Hallitus ehdottaa, että Fortum jakaa tilikaudelta 2022 osinkona 0,91 euroa osaketta kohti. Osinko maksetaan kahdessa erässä. 1.3.2023 rekisteriin merkittyjen osakkeiden lukumäärän perusteella kokonaisosion määrä olisi yhteensä 817 miljoonaa euroa. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi tässä tilinpäätöksessä.

Vuoden 2021 osingonjaosta, 1,14 euroa osaketta kohti, yhteensä 1 013 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 28.3.2022. Osinko maksettiin 6.4.2022

Vuoden 2020 osingonjaosta, 1,12 euroa osaketta kohti, yhteensä 995 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 28.4.2021. Osinko maksettiin 7.5.2021.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma
Laaja tuloslaskelma
Tase
Laskelma oman pääoman muutoksista
Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

14 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain

LAADINTAPERIAATTEET

RAHOITUSVARAT

Konserni luokittelee rahoitusvaransa seuraaviin IFRS 9:n mukaisiin luokkiin: rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenuon, rahoitusvarat käypään arvoon tulosvaikutteisesti sekä rahoitusvarat käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Luokittelu tehdään rahoitusvarojen alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja se riippuu sopimukseen perustuvien rahavirtojen luonteesta sekä konsernin rahoitusvarojen hallinnoinnissa sovellettavasta liiketoimintamallista.

Rahoitusvaroihin kuuluvan instrumentin arvostaminen jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta edellyttää sopimusperusteisten rahavirtojen koostumista pelkästään korosta ja pääoman takaisinmaksusta (ns. SPPI-kriteeri). SPPI-kriteerin täytymistä arvioidaan rahoitusinstrumenttikohteisesti. Jos SPPI-kriteeri ei täyty, rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarat esitetään lyhytaikaisina varoina, jos niiden maturiteetti on lyhempi kuin 12 kuukautta, sijoituksesta aiotaan luopua 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä tai niitä pidetään kaupankäyntitarkoituksessa. Muussa tapauksessa erä esitetään pitkäaikaisina varoina.

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENUON KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Konserni arvostaa rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenuon, jos rahoitusomaisuutta pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on sopimukseen perustuvien kiinteiden tai ennalta määritettyjen rahavirtojen kerääminen. Rahavirrat muodostuvat pääomasta ja jäljellä olevan pääoman korosta, ja ne syntyvät, kun konserni antaa lainaa tai toimittaa tuotteita ja palveluja suoraan velalliselle. Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat sisältävät johdannaisia lukuun ottamatta kaikki rahoitusvarat, joiden rahavirrat perustuvat kiinteisiin tai ennalta määritettyihin maksuihin, ja joilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavien rahoitusvarojen arvosta vähennetään mahdolliset arvon alentumistappiot käyttäen odotettuun luottotappioon perustuvaa arvostusmallia. Taseesta pois kirjaamisesta aiheutuvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät; lyhytaikaiset kaupankäyntitarkoituksessa olevat rahoitusvarat; rahoitusvarat, jotka ovat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti; sekä rahoitusvarat, jotka ovat IFRS 9:n mukaan pakotetusti arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Johdannaiset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa oleviksi, ellei niitä määritellä tehokkaiksi suojausinstrumenteiksi.

Voitot ja tappiot, jotka johtuvat käyvän arvon muutoksista, sisältyvät sen kauden tuloslaskelmaan, jonka aikana ne syntyvät.

KÄYPÄÄN ARVOON MUIDEN LAAJAN TULOSEN ERIEN KAUTTA KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatuista muista oman pääoman ehtoisista sijoituksista ei kirjata luottotappiovarauksia, ja kertyneitä käyvän arvon muutoksia ei kirjata tuloslaskelmaan kun rahoitusvara kirjataan pois taseesta. Saadut osingot kirjataan tulosvaikutteisesti.

TASEESTA POIS KIRJAAMINEN

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeudet niiden kassavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai kun konserni on siirtänyt olennaisilta osin omistamiseen liittyvät riskit ja edut.

ARVONALENTUMINEN

Konserni kirjaa jaksotettuun hankintamenuon arvostettavien rahoitusvarojen osalta luottotappiovarauksen perustuen odotettavissa oleviin luottotappioihin IFRS 9:n mukaan. Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 4.4.1** Rahoitusvarojen luottoriskin arviointi ja ► **liitetiedossa 23** Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ei kirjata odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuvaa luottotappiovarausta, koska ne ovat jo arvostettu käypään arvoon. Rahoitusvarat kirjataan kokonaan alas, kun konserni ei voi kohtuudella odottaa saavansa sopimukseen perustuvia rahavirtoja.

RAHOITUSVELAT

Kaikki rahoitusvelat merkitään alun perin käypään arvoon. Lainojen sekä osto- ja muiden velkojen osalta vähennetään transaktiomenot. Myöhemmillä kausilla kaikki rahoitusvelat lukuun ottamatta johdannaisia sekä rahoitusvelkoja, jotka konserni on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti valinnut kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan jaksotettuun hankintamenuon; maksetun rahamäärän (josta transaktiomenot vähennetty) ja lunastusarvon välinen erotus kirjataan korkokuluksi kyseisen lainan laina-ajalle käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Konsernin johdannaiset, joita ei ole määritetty suojausinstrumenteiksi, arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu korko sekä rahoitusveloista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Konsernin rahoitusvelkoihin sisältyvät osto- ja muut velat, lainat ja johdannaissovimukset. Sellaiset lainat tai niiden osa, jotka ovat käyvän arvon suojauksen kohde-etuutena, arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun konserni on täyttänyt sopimusveloitteensa.

JOHDANNAISINSTRUMENTTEIHIN JA SUOJAUSTOIMENPITEISIIN LIITTYVÄT LASKENTAPERIAATTEET

Konsernin tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvat hyödykkeiden myynti- ja osto. Liiketoimet, jotka on solmittu ja jotka pidetään edelleen voimassa tarkoituksena vastaanottaa tai toimittaa kohteena oleva hyödyke konsernin osto-, myynti- ja käyttötarpeiden mukaisesti (oman käytön poikkeus), eivät kuulu IFRS 9:n soveltamisalaan. Fyysiset sopimukset muiden kuin rahoituserien ostamiseksi ja myymiseksi, jotka arvostetaan käypään arvoon käyvän arvon optiolla kumoamaan arvostuksesta johtuvaa tuloslaskelmaeroa, tai jotka eivät täytä oman käytön poikkeuksen kriteerejä, tai joille ei voida soveltaa suojauslaskentaa, arvostetaan käypään arvoon tuloslaskelman kautta.

Johdannaiset merkitään taseeseen alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jolloin johdannaissovimus tehdään, ja arvostetaan aina jatkossa tilinpäätöshetken käypään arvoon. Alkuperäisestä käypään arvoon arvoituksesta syntyvät voitot ja tappiot ("ensimmäisen päivän" voitot ja tappiot) eliminoidaan vastaavaa johdannaisaamista tai -velkaa vastaan, jos johdannaisen alkuperäinen käypä arvo on määritetty käyttäen arvostusmenetelmiä, jotka sisältävät syöttötietoja, jotka eivät ole havainnointavissa toimivilla markkinoilla. Johdannaisten, joiden alkuperäinen käypä arvo perustuu vastaavanlaisten sopimusten markkinanoteerauksiin toimivilla markkinoilla tai arvostusmenetelmiin, jotka sisältävät vain toimivilla markkinoilla havainnointavissa olevia syöttötietoja, kirjataan samalla tavalla kuin myöhemmästä käypään arvoon arvostuksesta syntyvät voitot ja tappiot.

Myöhemmissä käypään arvoon arvostamisissa syntyvän voiton tai tappion kirjaamistapa riippuu siitä, onko johdannainen määritetty suojauslaskennassa hyväksyttäväksi suojausinstrumentiksi, ja jos on, suojatun kohteen luonteesta. Konserni määrittää tietyt johdannaiset joko: (1) erittäin todennäköisten ennakoitujen liiketoimien suojausiksi (kassavirran suojaus); (2) taseeseen merkittyjen varojen tai velkojen tai taseeseen merkitsemättömien kiinteäehtoisten sitoumusten käypien arvojen suojausiksi (käyvän arvon suojaus); tai (3) ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojausiksi.

Konserni dokumentoi liiketoimen syntymisajankohtana suojausinstrumenttien ja suojaattujen kohteiden välisen suhteen, sen muodostuvatko suojatut kohteet erillisistä riskikomponenteista tai riskikomponenttien yhdistelmästä, sekä riskienhallinnan tavoitteensa ja erilaisiin suojauksiin ryhtymisen strategiansa. Konserni dokumentoi myös arvionsa siitä, täyttävätkö suojausliiketoimissa käytettävät johdannaiset suojauksen tehokkuudelle asetetut vaatimukset: (1) suojaavan instrumentin ja suojatun kohteen välillä on taloudellinen

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma
Laaja tuloslaskelma
Tase
Laskelma oman pääoman muutoksista
Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

suhde, (2) luottoriskin vaikutus ei dominoi tästä taloudellisesta suhteesta aiheutuvia arvonmuutoksia, (3) suojausaste on sama kuin mitä käytetään riskien hallinnassa. Konserni dokumentoi myös sekä suojausta aloitettaessa, että sen jälkeen arvionsa siitä, ovatko suojausliiketoimissa käytettävät johdannaiset prospektiivisesti erittäin tehokkaita kumoamaan suojattavien kohteiden käypien arvojen tai kassavirtojen muutokset. Suojauslaskenta lopetetaan siinä tapauksessa, kun suojaussuhde ei täytä suojauksen tehokkuuden vaatimuksia.

KASSAVIRRRAN SUOJAUS

Johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutosten tehokas osuus merkitään omaan pääomaan, jos johdannaisinstrumentti on määritetty kassavirran suojaukseksi ja se täyttää kassavirran suojauksen ehdot. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan kertyneet käypien arvojen muutokset merkitään tuloslaskelmaan niillä kausilla, jolloin suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon (esimerkiksi silloin, kun ennakoitu suojattu myyntitapahtuma toteutuu). Kuitenkin silloin, kun suojattu ennakoitu liiketoimi johtaa rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuulumattoman omaisuuserän tai velan kirjaamiseen (esimerkiksi vaihto-omaisuus), omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään omasta pääomasta ja sisällytetään kyseisen omaisuuserän tai velan alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä, kyseisellä hetkellä omassa pääomassa oleva kertynyt voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti, kun myös ennakoitu liiketoimi toteutuu ja merkitään tuloslaskelmaan. Kun ennakoitun liiketoimen ei enää odoteta tapahtuvan, omassa pääomassa oleva kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Fortum suojaa altistumisensa hyödykkeiden markkinariskille ja soveltaa suojauslaskentaa riskikomponentteittain. Suojauslaskentaa sovelletaan Pohjoismaiseen sähkön hintarisktiin, jonka fyysinen toimitus jaetaan yleisesti kolmeen riskikomponenttiin: (1) systeemihintarisktiin, (2) aluehintaerorisktiin (EPAD) sekä (3) valuuttarisktiin. Jokaiselle edellä mainitulle riskikomponentille on yleisesti saatavilla niille nimenomaisesti kohdennettuja johdannaissopimuksia, jotka ovat kyseisen riskikomponentin tehokkaita suojauksia.

Suojauslaskentaa sovelletaan myös tiettyihin kaasun hintariskiä suojaaviin johdannaissopimuksiin. Kyseiset sopimukset ovat fyysisesti toteutettavia kiinteähintaisia termiini- ja futuurisopimuksia, joihin ei sovellu oman käytön poikkeus, jotka efektiivisesti suojaavat toimitettavan kaasuvolyymien kassavirtaa (yhdistetty suojaus- ja toimitussopimus).

KÄYVÄN ARVON SUOJAUKSET

Käyvän arvon suojausiksi määritettyjen ja nämä ehdot täyttävien johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan tuloslaskelmaan, samoin ne suojatun omaisuuserän tai velan käyvän arvon muutokset, jotka ovat kohdistettavissa suojatulle riskille.

Jos suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä, suojattavan kohteen kirjanpitoarvoa oikaistaan efektiivisen koron menetelmällä tulosvaikutteisesti suojauskohteen juoksuajalle.

ULKOMAIISIIN YKSIKÖIHIN TEHTYJEN NETTOSIJOITUSTEN SUOJAUS

Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojaukset käsitellään kirjanpidossa kassavirran suojausten tavoin. Se osa suojausinstrumentin voitosta tai tappiosta, joka liittyy suojauksen tehokkaaseen osuuteen, merkitään omaan pääomaan. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan.

JOHDANNAISET, JOTKA EIVÄT TÄYTÄ SUOJAUSLASKENNAN SOVELTAMISEDELITYKSIÄ

Tietyt johdannaisinstrumentit, jotka ovat osa taloudellista suojaussuhdetta, eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Realisoitumattomat käypien arvojen muutokset raportoidaan vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä suojauslaskennan ulkopuolella olevista tulevaisuuden kassavirtoja suojaavista hyödykejohdannaisista sekä IFRS 9:n mukaan johdannaisina käsiteltävistä fyysisistä sopimuksista. Vastaavat käypien arvojen muutokset valuutta- ja korkojohdannaisista kirjataan suojauskohteen mukaisesti rahoituskulut – nettoon.

Rahoitusvarat ja -velat on alla olevassa taulukossa jaettu IFRS 9:n mukaisiin kategorioihin. Kategoriat on edelleen jaettu luokkiin, joiden perusteella rahoitusvarat ja -velat arvostetaan. Lisätietoja on liitetiedoissa, joihin taulukossa viitataan.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Rahoitusvarat luokittain 2022

milj. euroa	Liite	Jaksotettu	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat			Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		Vuokra-	Rahoitusvarat yhteensä
		hankintameno	Suojauslaskenta, käyvän arvon suojaus	Ei sovelleta suojauslaskentaa	Muut rahoitusvarat	Nettosijoituksen ja rahavirran suojaus	Muut sijoitukset		
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset varat									
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	20	85			543				628
Johdannaisinstrumentit	4								
Hyödykejohdannaiset				170		54			224
Korko- ja valuuttajohdannaiset			84	3		33			119
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	21	593			31				624
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset varat yhteensä		677	84	174	574	86	-	-	1 595
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset varat									
Johdannaisinstrumentit	4								
Hyödykejohdannaiset				594		776			1 370
Korko- ja valuuttajohdannaiset			1	92		23			116
Myyntisaamiset	23	1 625							1 625
Muut saamiset	23	142							142
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	21	122			535			3	660
Likvidit varat	24	3 919							3 919
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset varat yhteensä		5 808	1	687	535	799	-	3	7 832
Yhteensä		6 486	84	860	1 109	885	-	3	9 427

Rahoitusvarat luokittain 2021

milj. euroa	Liite	Jaksotettu	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat			Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		Vuokra-	Rahoitusvarat yhteensä
		hankintameno	Suojauslaskenta, käyvän arvon suojaus	Ei sovelleta suojauslaskentaa	Muut rahoitusvarat	Nettosijoituksen ja rahavirran suojaus	Muut sijoitukset		
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset varat									
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	20	316			136		118		570
Johdannaisinstrumentit	4								
Hyödykejohdannaiset				16 955		53			17 009
Korko- ja valuuttajohdannaiset			49	34		5			88
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	21	2 125			147			119	2 392
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset varat yhteensä		2 441	49	16 989	284	58	118	119	20 058
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset varat									
Johdannaisinstrumentit	4								
Hyödykejohdannaiset				64 750		416			65 166
Korko- ja valuuttajohdannaiset			22	170		34			226
Myyntisaamiset	23	12 916							12 916
Muut saamiset	23	1 927			13				1 940
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	21	145			553			17	715
Likvidit rahat	24	7 545			47				7 592
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset varat yhteensä		22 533	22	64 920	613	450	-	17	88 555
Yhteensä		24 974	71	81 909	897	507	118	136	108 613

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Rahoitusvelat luokittain 2022

milj. euroa	Liite	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Nettosijoituksen ja rahavirran suojaus	Vuokrasopimusvelat	Rahoitusvelat yhteensä
			Suojauslaskenta, käyvän arvon suojaus	Ei sovelleta suojauslaskentaa	Muut rahoitusvelat				
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset velat									
Korolliset velat	27	2 978	580 ¹⁾					100	3 658
Johdannaisinstrumentit	4								
Hyödykejohdannaiset				245			390		635
Korko- ja valuuttajohdannaiset			119	-			2		121
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset velat yhteensä		2 978	699	245			392	100	4 413
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset velat									
Korolliset velat	27	3 581						19	4 127
Johdannaisinstrumentit	4								
Hyödykejohdannaiset				553			3 366		3 919
Korko- ja valuuttajohdannaiset			2	51			1		54
Ostovelat	33	720							720
Muut velat	33	185							185
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset velat yhteensä		4 486	2	604	527	3 367	19	19	9 005
Yhteensä		7 463	701	849	527	3 759	119	119	13 419

1) Osuus joukkovelkakirjalainasta, johon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Rahoitusvelat luokittain 2021

milj. euroa	Liite	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Nettosijoituksen ja rahavirran suojaus	Vuokrasopimusvelat	Rahoitusvelat yhteensä
			Suojauslaskenta, käyvän arvon suojaus	Ei sovelleta suojauslaskentaa	Muut rahoitusvelat				
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset velat									
Korolliset velat	27	6 087	1 669 ¹⁾					945	8 701
Johdannaisinstrumentit	4								
Hyödykejohdannaiset				16 373			248		16 621
Korko- ja valuuttajohdannaiset			9	8			18		36
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset velat yhteensä		6 087	1 678	16 381			267	945	25 358
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset velat									
Korolliset velat	27	7 840						130	8 519
Johdannaisinstrumentit	4								
Hyödykejohdannaiset				68 905			2 934		71 839
Korko- ja valuuttajohdannaiset			2	103			2		107
Ostovelat	33	12 152							12 152
Muut velat	33	425							425
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset velat yhteensä		20 417	2	69 008	549	2 936	130	130	93 043
Yhteensä		26 503	1 680	85 390	549	3 202	1 075	1 075	118 400

1) Osuus joukkovelkakirjalainasta, johon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

15 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon

LAADINTAPERIAATTEET

Käypiin arvoihin arvostetut rahoitusvarat ja -velat esitetään käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaisesti käyttäen Tasoja 1, 2 ja 3, jotka kuvaavat käytettyjen syöttötietojen merkittävyyttä käypien arvojen määrittämisessä.

TASON 1 MUKAINEN KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITTÄMISHIERARKIA

Tasoon 1 luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän oikaisemattomiin markkinanoteerauksiin toimivilla markkinoilla. Taso 1 sisältää esimerkiksi hyödykejohdannaisia, joilla käydään kauppaa toimivilla markkinoilla.

TASON 2 MUKAINEN KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITTÄMISHIERARKIA

Tasoon 2 luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän havainnoitavissa oleviin syöttötietoihin, jotka ovat muita kuin markkinanoteerauksia.

Tasoon 2 luokiteltujen rahoitusinstrumenttien, joilla käydään kauppaa toimivilla markkinoilla, käypien arvojen laskennassa on käytetty hintoja, jotka ovat johdettu tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksista. Olemassa olevia arvostusmenetelmiä, kuten arvioituja diskontattuja kassavirtoja, käytetään määrittäessä korko- ja valuuttainstrumenttien käypää arvoa. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arvioitujen vastaisten kassavirtojen nykyarvona. Valuuttatermiinisopimusten käypä arvo määritetään käyttämällä tilinpäätöspäivän termiinikurssia. Optioiden käyvät arvot määritetään optioiden arvostusmallien avulla. Rahoitusvelkojen käypä arvo arvioidaan diskonttaamalla vastaiset sopimusperusteiset kassavirrat vastaavalla markkinakorkokannalla, jolla konserni saisi samantyyppisen velkainstrumentin. Vastapuoliriski on otettu huomioon määriteltäessä käypää arvoa. Luottoriskin määrittäminen pohjautuu kahdenvälisten transaktioiden salkkukohtaiseen arvostukseen.

Konsernin laskelmat perustuvat kunakin tilinpäätöspäivänä vallinneeseen markkinatilanteeseen. Fortumissa käytetyt rahoitusinstrumentit ovat standardoituja tuotteita, jotka joko selvitetään pörssien kautta tai joilla on vakiintuneet toimivat markkinat. Hyödykejohdannaisten luottoriskiä pienennetään selvittämällä kaupat pörssiessä tai käymällä kauppaa luottokelpoisten vastapuolten kanssa, tai vaatimalla luottokelpoisia takauksia. Rahoitusjohdannaiset tehdään luottokelpoisten rahoituslaitosten kanssa.

TASON 3 MUKAINEN KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITTÄMISHIERARKIA

Tasoon 3 luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei havainnoitavissa olevat tiedot).

Taso 3 sisältää pääsääntöisesti investoinnit listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin, jotka on luokiteltu muihin sijoituksiin ja joiden käypää arvoa ei pystytä määrittelemään luotettavasti ja johdannaisinstrumentit, joiden käypä arvo on määritetty käyttäen arvostusmenetelmiä, jotka sisältävät ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Tason 3 syöttötiedot liittyen osakeinvestointeihin on määritelty ottaen huomioon talouden kehitysnäkymät sekä saatavissa olevat toimiala- sekä yhtiökohtaiset tiedot. Käyvät arvot on oikaistu vastapuoliriskillä.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Rahoitusvarat

milj. euroa	Liite	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Netotus ²⁾		Yhteensä	
		2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaisissa varoissa											
Muut sijoitukset ¹⁾	20	-	71	-	46	543	99			543	216
Johdannaisinstrumentit											
Hyödykejohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa				54	62				-9	54	53
Ei sovelleta suojauslaskentaa		85	5 136	58	11 708	57	207	-30	-96	170	16 955
Korko- ja valuuttajohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa				116	54					116	54
Ei sovelleta suojauslaskentaa				3	34					3	34
Korolliset saamiset		-	111			31	36			31	147
Pitkäaikaisissa varoissa yhteensä		85	5 318	231	11 904	631	342	-30	-105	917	17 459
Lyhytaikaisissa varoissa											
Johdannaisinstrumentit											
Hyödykejohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa		781	50	542	572			-546	-207	777	416
Ei sovelleta suojauslaskentaa		1 129	22 876	252	45 575	9	326	-796	-4 028	594	64 750
Korko- ja valuuttajohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa				23	57					23	57
Ei sovelleta suojauslaskentaa				92	170					92	170
Muut saamiset				-	13					-	13
Korolliset saamiset		527	596			7	4			535	600
Lyhytaikaisissa varoissa yhteensä		2 437	23 522	909	46 387	16	330	-1 342	-4 235	2 021	66 006
Yhteensä		2 522	28 840	1 140	58 291	648	672	-1 372	-4 340	2 938	83 465

1) Muut sijoitukset koostuvat pääosin listaamattomien yhtiöiden osakkeista.

2) Saamiset ja velat netotetaan standardimuotoisista, hyödykepörsseissä tehdyistä ja samaan aikaan toimitettavista sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista Fortumissa, pois lukien Uniper-segmentti vuoden 2021 luvuissa.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

Rahoitusvelat

milj. euroa	Liite	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Netotus ²⁾		Yhteensä	
		2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaisissa veloissa											
Korolliset velat ¹⁾	27			580	1 669					580	1 669
Johdannaisinstrumentit											
Hyödykejohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa				390	257				-9	390	248
Ei sovelleta suojauslaskentaa		38	4 874	234	11 336	4	259	-30	-96	246	16 373
Korko- ja valuuttajohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa				121	27					121	27
Ei sovelleta suojauslaskentaa				-	8					-	8
Pitkäaikaisissa veloissa yhteensä		38	4 874	1 324	13 298	4	259	-30	-105	1 336	18 326
Lyhytaikaisissa veloissa											
Korolliset velat	27			527	549					527	549
Johdannaisinstrumentit											
Hyödykejohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa		2 672	420	1 240	2 721			-546	-207	3 366	2 934
Ei sovelleta suojauslaskentaa		883	20 316	465	52 531	1	86	-796	-4 028	553	68 905
Korko- ja valuuttajohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa				3	4					3	4
Ei sovelleta suojauslaskentaa				51	103					51	103
Lyhytaikaisissa veloissa yhteensä		3 555	20 736	2 286	55 908	1	86	-1 342	-4 235	4 500	72 496
Yhteensä		3 593	25 610	3 610	69 205	5	345	-1 372	-4 340	5 836	90 822

1) Osuus joukkovelkakirjalainoista, joihin sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

2) Saamiset ja velat netotetaan standardimuotoisista, hyödykepörsseissä tehdyistä ja samaan aikaan toimitettavista sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista Fortumissa, pois lukien Uniper-segmentti vuoden 2021 luvuissa.

Joulukuun 2022 lopussa hyödykejohdannaisten käypä arvo nettona on -2 960 miljoonaa euroa, josta varoja 1 594 miljoonaa euroa ja velkoja 4 554 miljoonaa euroa (-6 225 miljoonaa euroa 31.12.2021, josta varoja 82 miljardia euroa ja velkoja 88 miljardia euroa). Nettoarvon muutos joulukuusta 2021 johtui pääasiassa Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022, jota vaimensi kohonneiden hyödykehintojen vaikutus jatkuviin toimintoihin.

Korko- ja valuuttajohdannaisten käypä arvo on nettona 61 miljoonaa euroa, josta varoja 235 miljoonaa euroa ja velkoja 175 miljoonaa euroa. Fortumilla on käteisvakuuksia perustuen vakuussopimuksiin, joita Fortumilla on joidenkin vastapuolten kanssa. Vuoden 2022 lopussa Fortum oli saanut 64 miljoonaa euroa näistä vakuussopimuksista. Saatu raha on kirjattu lyhytaikaisiin velkoihin.

Muiden sijoitusten lisäykset käypien arvojen hierarkiatasossa 3 koostuu pääasiassa 1,3 GW:n tuulivoimaprojektiportfoliosta Venäjällä. Uniperin pitkäaikaisten johdannaisina käsiteltävien kaasun toimitussopimusten käypiä arvoja siirrettiin 3 529 miljoonaa euroa tasosta 2 tasoon 3 raportointikauden aikana johtuen muuttuneesta markkinatilanteesta lähtöparametreissa, joita käytetään arvoaikaislaskennassa. Uniperin konsolidoinnin päättymisen pienensi tason 3 käypiä arvoja 1 416 miljoonaa euroa. Muita siirtoja tasosta 3 ei ollut. Voitot ja tappiot tason 3 eristä on konsernin tuloslaskelmassa esitetty pääosin vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä. Lisätietoja on ► [liitetiedossa 7](#) Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto.

Muutokset käypien arvojen hierarkiatasossa 3

milj. euroa	1.1.2022	Ostot	Myyntit	Voitot / tappiot		Siirrot tasoon 3	Voitot / tappiot laajassa tuloksessa	Tytäryhtiöiden myynti	31.12.2022
				Selvityksettuloslaskelmassa					
Taseessa, netto									
Muut sijoitukset	99	19	-17	-126	572	-2	-2	543	
Hyödykejohdannaiset, käyvät arvot	765		135	-104	-1 903	3 529	-1	-2 360	61
Hyödykejohdannaiset, ensimmäisen päivän voitot ja tappiot	-575	2		24	-397			946	-
Korolliset saamiset	40			-4	3				39
Yhteensä taseessa, netto	329	21	118	-84	-2 423	4 101	-3	-1 416	643

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

16 Aineettomat hyödykkeet

LAADINTAPERIAATTEET

Aineettomat hyödykkeet, paitsi liikearvo, arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettyinä kertyneillä poistoilla ja kertyneillä arvonalentumistappioilla. Ne poistetaan tasapoistoina arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat arvioidaan ja oikaistaan tarvittaessa jokaisena tilinpäätöspäivänä. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on sen arvioitua kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi, kyseisen omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi siten, että se vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Katso lisätietoja arvonalentumistestauksesta ► **liitetiedossa 19** Arvonalentumistestaus.

LIKEARVO

Liikearvo on se määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryhtiön, osakkuusyrityksen tai yhteisyrityksen yksilöitävissä olevien nettovarojen käyvästä arvosta hankintahetkellä. Tytäryhtiöiden hankinnoista syntynyt liikearvo sisältyy aineettomiin hyödykkeisiin ja testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Osakkuusyritysten ja yhteisyritysten hankinnoista syntynyt liikearvo sisältyy sijoituksen tasearvoon ja nämä liikearvot testataan arvonalentumisen varalta ao. kokonaisuuden osana. Liikearvo on merkitty taseeseen hankintameno kertyneillä arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta. Tytäryhtiön tai osakkuusyrityksen luovutuksen yhteydessä syntyneet voitot ja tappiot sisältävät myydyt yhtiön liikearvon kirjanpitoarvon.

SOPIMUKSIIN PERUSTUVAT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Suurin osa sopimuksiin perustuvista aineettomista hyödykkeistä liittyy toimilupiin Saksassa. Toimiluvat arvostetaan jaksotettuun hankintameno. Sopimuksiin perustuvat aineettomat hyödykkeet vuonna 2021 liittyivät Uniperiin.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISENENOT

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan kuluksi, kun ne syntyvät, ja ne sisältyvät konsernin tuloslaskelman muihin kuluihin. Mikäli kehittämismenojen odotetaan kerryttävän tuloja tulevaisuudessa, kyseiset menot aktivoidaan aineettomiksi hyödykkeiksi ja kirjataan poistoina kuluksi tulovirtojen kertymisen aikana.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: HANKITUT AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET – KÄYVÄT ARVOT JA POISTOAJAT

Yrityshankintatilanteissa ostettu aineeton ja aineellinen omaisuus arvostetaan käypään arvoon ja sen taloudellinen vaikutusaika määritetään. Yhtiön johto uskoo, että arvioidut käyvät arvot ja taloudellinen vaikutusaika sekä taustalla olevat oletukset ovat asianmukaisia. Eriävät arviot ja vaikutusajat voisivat vaikuttaa merkittävästi raportoituihin lukuihin.

Konsernin aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja osakkuus- ja yhteisyritysten arvot ovat merkittäviä. Nämä kirjanpitoarvot testataan arvonalentumisen varalta laadintaperiaatteiden mukaisesti. Katso lisätietoja arvonalentumistestauksesta ► **liitetiedossa 19** Arvonalentumistestaus.

milj. euroa	Liikearvo		Sopimuksiin perustuvat		Muut		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Hankintameno 1.1.	1 021	1 069	1 334	1 328	1 586	1 514	3 941	3 911
Kurssierot ja muut oikaisut	10	22	-5	29	-96	27	-91	78
Investoinnit	1	-	-	-	125	118	126	119
Vähennykset	-	-	-	-1	-71	-21	-71	-21
Tytäryhtiöiden myynti ¹⁾	-615	-70	-1 329	-22	-664	-58	-2 608	-150
Uudelleenryhmittelyt	-	-	-	-	48	6	48	6
Hankintameno 31.12.	417	1 021	-	1 334	929	1 586	1 346	3 941
Kertyneet poistot 1.1.	-	-	820	794	955	850	1 775	1 643
Kurssierot ja muut oikaisut	-	-	-6	29	-85	16	-91	45
Vähennykset	-	-	-	-1	-71	-20	-71	-21
Tytäryhtiöiden myynti ¹⁾	-	-	-830	-22	-447	-37	-1 277	-59
Uudelleenryhmittelyt	-	-	-	-	34	-	34	-
Tilikauden poistot	-	-	14	20	130	144	144	164
Arvonalentumiset ²⁾	167	-	1	-	6	2	174	2
Kertyneet poistot 31.12.	167	-	820	521	955	689	1 775	1 775
BS Tasearvo 31.12.	250	1 021	-	514	408	632	657	2 167

1) Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.

2) Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 19** Arvonalentumistestaus.

Muutokset tilikauden aikana sisältävät Uniperin 30.9.2022 saakka.

Liikearvo rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmittäin

Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, jotka hyötyvät synergiaeduista, joita liiketoimintojen yhdistämisessä saatiin.

Milj. euroa	2022	2021
Consumer Solutions	214	223
City Solutions	36	137
Uniper	-	515
Russia	-	144
Yhteensä	250	1 021

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät asiakkassopimuksia, ohjelmistoja ja ohjelmistolisenssejä.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

17 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät

LAADINTAPERIAATTEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet koostuvat pääasiassa sähkön- ja lämmöntuotantoon käytettävistä rakennuksista ja koneista, vesiputousoikeuksista sekä muista rakennuksista ja koneista.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on merkitty konsernitaseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettyinä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla kertyneillä arvonalentumistappioilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta, sekä aktivoidut vieraan pääoman menot. Lisäksi aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintameno sisältää arvioidut menot hyödykkeen purkamisesta, siirtämisestä ja alkuperäiseen tilaan palauttamisesta, kun on olemassa kolmanteen osapuoleen kohdistuva sopimukseen perustuva velvoite tai kun on olemassa oikeudellinen velvoite.

Uuden tytäryrityksen hankinnan yhteydessä hankitut omaisuuserät merkitään taseeseen niiden hankinta-ajankohdan käypään arvoon.

Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 30** Muut varaukset hyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvistä velvoitteista. Katso lisätietoja ydinjätelaitosten käytöstäpoistamisvarauksista ► **liitetiedossa 29** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat. Katso lisätietoja käyttöoikeusomaisuuseristä ► **liitetiedossa 34** Vuokrasopimukset.

Maa- ja vesialueista sekä vesiputousoikeuksista ei tehdä poistoja, koska niiden taloudellista vaikutusaikaa ei voida määrittellä.

Poistot muista omaisuuseristä lasketaan tasapoistoina kirjaamalla hankintamenot kuluksi arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa seuraavasti:

- Rakennukset ja rakennelmat: 10–50 vuotta
- Koneet ja kalusto: 3–65 vuotta

Myöhemmin syntyvät menot sisältyvät kyseisen hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai ne on soveltuvin osin kirjattu taseeseen erillisenä omaisuuseränä vain silloin, kun on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja että hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Kaikki muut korjaus- ja ylläpitokulut kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat arvioidaan ja oikaistaan tarvittaessa jokaisena tilinpäätöspäivänä. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on sen arvioitua kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi, kyseisen omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi siten, että se vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Katso lisätietoja arvonalentumistestauksesta ► **liitetiedossa 19** Arvonalentumistestaus.

Fortumin ilmastotavoitteisiin liittyvät toimenpiteet huomioidaan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisissa käyttöajoissa ja kirjanpitoarvoissa.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Vieraan pääoman menot, jotka välittömästi johtuvat ehdot täyttävän omaisuuserän rakentamisesta, kirjataan taseeseen osaksi kyseisen omaisuuserän hankintamenoa, kunnes omaisuuserä on valmis sille aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten. Ehdot täyttää sellainen omaisuuserä, jonka saattaminen valmiiksi sille aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

[Liitetiedot](#)

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

milj. euroa	Maa- ja vesialueet		Rakennukset ja rakennelmat		Koneet, kalusto ja muut		Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Hankintameno 1.1.	4 371	4 436	10 574	10 400	32 996	32 285	1 172	1 602	49 113	48 723
Kurssierot ja muut oikaisu	-275	-75	422	145	588	444	-166	41	569	554
Lisäykset tytäryritysten hankintojen kautta	8	-	8	-	-	-	6	-	21	-
Investoinnit ¹⁾	4	6	13	56	49	232	758	754	824	1 046
Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset	6	34	29	41	12	97	-	-	47	173
Käyttöoikeusomaisuuserien vähennykset	-	-	-18	-11	-12	-21	-	-	-30	-32
Ydinvoiman käytöstäpoistamiskulut	-	-	-	-	-9	56	-	-	-9	56
Vähennykset	-4	-14	-35	-33	-149	-337	-3	-8	-190	-392
Tytäryhtiöiden myynti ²⁾	-1 680	-17	-7 645	-257	-26 086	-602	-1 033	-100	-36 444	-975
Uudelleenryhmittelyt	-	2	58	233	135	841	-222	-1 116	-28	-41
Hankintameno 31.12.	2 429	4 371	3 406	10 574	7 525	32 996	513	1 172	13 872	49 113
Kertyneet poistot 1.1.	279	280	6 164	5 936	23 460	22 983	162	157	30 064	29 357
Kurssierot ja muut oikaisu	-7	4	199	143	63	180	-4	-2	252	325
Lisäykset tytäryritysten hankintojen kautta	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Vähennykset	-	-10	-33	-32	-100	-331	-1	-1	-134	-373
Tytäryhtiöiden myynti ²⁾	-275	-1	-5 089	-78	-20 589	-269	-164	-	-26 116	-348
Käyttöoikeusomaisuuserien vähennykset	-	-	-5	-1	-10	-12	-	-	-15	-13
Tilikauden poistot	11	5	316	180	666	932	-	1	994	1 117
Arvon alentumiset ³⁾	1	-	518	19	1 050	15	5	-	1 574	34
Uudelleenryhmittelyt	-3	-	-83	-3	72	-40	-	8	-14	-35
Kertyneet poistot 31.12.	5	279	1 989	6 164	4 612	23 460	-	162	6 606	30 064
BS Tasearvo 31.12.	2 424	4 093	1 417	4 410	2 913	9 536	513	1 010	7 266	19 049

1) Sisältää 51 miljoonaa euroa (2021: 50) muita käytöstäpoistamiskuluja.

2) Katso lisätietoja ► [liitetiedossa 3](#) Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.

3) Katso lisätietoja ► [liitetiedossa 19](#) Arvon alentumistestaus.

Muutokset tilikauden aikana sisältävät Uniperin 30.9.2022 saakka.

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä on pantattu kiinteistökiinnityksin 167 miljoonan euron arvosta (2021: 81). Katso ► [liitetieto 36](#) Pantatut varat ja vastuut.

Vuonna 2022 taseeseen aktivoitiin jatkuvien toimintojen vieraan pääoman menoja 5 miljoonaa euroa (2021: 3). Käytetty korkokanta vaihteli välillä 2–10 % (2021: 2–7 %). Rahoitusvelkojen, mukaan lukien vuokrasopimusvelkojen, korkoihin perustuvaa yhdenmukaistettua korkokantaa saatetaan käyttää konsernin rahoittamien omaisuuserien rakentamiseen liittyvissä tapauksissa.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät käyttöoikeusomaisuuserät vuokrasopimuksista, joissa Fortum on vuokralle ottaja. Katso ► [liitetieto 34](#) Vuokrasopimukset.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

18 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin

LAADINTAPERIAATTEET

Konsernin sijoitukset osakkuusyrityksiin ja yhteisessä määräysvallassa oleviin yritysyrityksiin käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuus- tai yhteisyritykseen tehdyn sijoituksen yhteydessä hankitut varat ja vastuulle otetut velat arvostetaan alun perin niiden hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Se määrä, jolla sijoituksen hankintameno ylittää konsernin osuuden hankittujen yksilöitävissä olevien nettovarojen käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi.

Konsernin osuus sen osakkuus- tai yhteisyritysten hankinnan jälkeisistä voitoista tai tappioista verojen jälkeen kirjataan tuloslaskelmaan vähennettynä kuluilla, jotka syntyvät varojen ja velkojen käypien arvojen oikaisuista. Sijoituksen kirjanpitoarvoa oikaistaan hankinnan jälkeisillä oman pääoman oikaisuilla. Konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyritysten hankinnan jälkeisistä oman pääoman oikaisuista, joita ei ole kirjattu osakkuus- tai yhteisyritysten tuloslaskelmaan, kirjataan suoraan konsernin omaan pääomaan ja sijoituksen kirjanpitoarvon oikaisuksi.

Kun konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen sijoitus osakkuus- tai yhteisyritykseen, muut vakuudettomat saamiset mukaan lukien, konserni ei kirjaa sijoitusta suurempaa tappiota, ellei konsernilla ole näihin liittyviä velvoitteita tai ellei se ole suorittanut maksuja osakkuus- tai yhteisyrityksen puolesta.

Konsernin ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisistä liiketoimista syntyneet olennaiset realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistussuuden mukaisesti. Myös olennaiset realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna näyttöä siitä, että siirretyn omaisuuserän arvo on alentunut. Osakkuus- tai yhteisyritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteita on tarvittaessa muutettu, jotta voidaan varmistua niiden yhdenmukaisuudesta konsernin noudattamien laadintaperiaatteiden kanssa.

Jos tietoja ei ole saatavilla, osuus eräiden osakkuus- tai yhteisyritysten voitoista on sisällytetty konsernitilinpäätökseen perustuen viimeisimpiin saatavilla oleviin tietoihin.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT

Johto käyttää harkintaa arvioidessaan Fortumin omistuksien luonnetta ja yhteisjärjestelyjen luokittelua. Luokittelun määrittelyssä tarkastellaan erityisesti sovitua päätöksentekomekanismia ja juridista rakennetta sekä järjestelyjen rahoitusta ja riskejä.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kirjanpitoarvojen arvonalennustestaus edellyttää johdon harkintaa. Lisätietoja ► [liitetiedossa 19](#) Arvonalentumistestaus.

18.1 Merkittävimmät osakkuus- ja yhteisyritykset

	Forsmarks Kraftgrupp AB			
	Kemijoki Oy	OKG AB	TVO Oyj	
Sijoituksen luonne	Yhteisomistettu ydinvoimayhtiö	Yhteisomistettu vesivoimayhtiö	Yhteisomistettu ydinvoimayhtiö	Yhteisomistettu ydinvoimayhtiö
Luokittelu	Osakkuusyritys	Osakkuusyritys	Osakkuusyritys	Yhteisyritys
Segmentti	Generation	Generation	Generation	Generation
Kotipaikka	Ruotsi	Suomi	Ruotsi	Suomi
Omistussuus, % ¹⁾	26	58	46	26
Äänimäärä, %	26	28	46	26

1) Kemijoki Oy:ssä ja TVO:lla on erilaisia osakesarjoja. Osakesarjoille kohdistuva oman pääoman määrä vaikuttaa Fortumin omistussuuteen yhtiöissä. Vuonna 2022 Kemijoen ja TVO:n omistussuoksissa ei ollut muutoksia.

Osakeomistukset energiatuotantoyhtiöissä

Voimalaitoksia rakennetaan usein yhdessä muiden energiantuottajien kanssa. Yhteisissä järjestelyissä jokainen omistaja on oikeutettu osuuteen tuotetusta sähköstä joko omistamiensa osakkeiden tai muun sopimuksen mukaisesti ja toisaalta jokainen omistaja vastaa yhtäläisellä osuudellaan kustannuksista. Tuotantoyhtiöt eivät tee taloudellista tulosta, sillä omistajat ostavat sähkötuotannon hinnalla, joka vastaa tuotannon kustannuksia mukaan lukien korkokulut ja tuotantoverot. Koska yhtiöt eivät paikallisten kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti tuota taloudellista tulosta, konsernin kirjaama tulosvaikutus yhtiöistä koostuu pääasiassa IFRS-oikaisuista (esimerkiksi ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen kirjanpito) ja poistojen kirjaamisesta alkuperäisistä kauppahinnan kohdistuksista konsernin taseella.

Fortumilla on merkittäviä osakeomistuksia sellaisissa energiatuotantoyhtiöissä (pääasiassa ydinvoima ja vesivoima), jotka konsolidoidaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen konserniin joko osakkuusyrityksenä (Forsmarks Kraftgrupp AB, Kemijoki Oy ja OKG) tai yhteisyrityksenä (Teollisuuden Voima Oyj (TVO)).

Ruotsissa osuudet ydinvoimalaitoksissa ovat 25,5 % Forsmarks Kraftgrupp AB:n osakkeista ja 45,5 % OKG AB:n osakkeista. Fortumin tytäryhtiöiden määräysvallattomien omistajien osuus huomioiden omistussuudet ovat 22,2 % ja 43,4 %. Tämä osuus vastaa sitä osaa sähköntuotannosta, jonka Fortum voi myydä markkinoilla. Vähemmistön osuus ostetusta sähköstä laskutetaan vähemmistöosakkailta näiden omistussuoksien suhteessa ja käsitellään läpikulkueränä.

Suomessa Fortumilla on omistussuus ydinvoimaa tuottavassa TVO:ssa. Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa, jotka oikeuttavat osakkeenomistajat TVO:n eri voimalaitoksilla tuotettuun sähköön. A-sarjan osakkeet oikeuttavat Olkiluoto 1 ja 2 -voimalaitosten ydinvoimalla tuottamaan sähköön. Fortum omistaa 26,6 % näistä osakkeista. B-sarjan osakkeet oikeuttavat tällä hetkellä koekäyttövaiheessa olevan uuden ydinvoimalaitoksen, Olkiluoto 3:n, tulevaisuudessa tuottamaan sähköön. B-sarjan osakkeista Fortum omistaa 25,0 %.

Katso myös ► [liitetieto 29](#) Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Merkittävin vesivoimaomistus on 63,8 %:n vesivoimaosakkeiden ja 26,7 %:n rahaosakkeiden omistus Kemijoki Oy:ssä. Vesivoimaosakkeet oikeuttavat omistussuuden mukaiseen tuottoon yhtiön vesivoimatuotannosta.

Muutokset merkittävässä osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Fortum ja Uniper ovat yhteisomistajia ruotsalaisessa OKG Aktiebolag (OKG AB) -ydinvoimayhtiössä. Fortum omistaa yhtiöstä 45,5 %. Fortum käsiteli OKG AB -omistussuuden tytäryhtiönä 31.3.2020 ja 30.9.2022 välisenä aikana. Uniperin konsolidoinnin päättymisen yhteydessä 30.9.2022 OKG AB uudelleenluokiteltiin osakkuusyhtiöksi.

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Siksi TGC-1:tä ei luokitella enää merkittävimpiin osakkuusyrityksiin 31.12.2022.

Fortum sai 20.9.2021 päätökseen 50 prosentin omistussuutensa myynnin ruotsalaisesta kaukolämpö- ja kaukokylmäyhtiö Stockholm Exergi Holding AB:stä (publ). Katso myös ► [liitetieto 3.2.2](#) Muut yritysmyynnit.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Yhteenveto merkittävimpien osakkuusyritysten taloudellisista tiedoista 2022

milj. euroa	Forsmarks		
	Kraftgrupp AB	Kemijoki Oy	OKG AB
Tase	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2021
Pitkäaikaiset varat	2 393	489	825
Lyhytaikaiset varat	525	5	184
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 783	289	920
Lyhytaikainen vieras pääoma	105	154	76
Oma pääoma	31	52	13
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	31	52	13
Määräysvallattomat omistajat	-	-	-
Laaja tuloslaskelma	1.1.- 31.12.2021	1.1.- 31.12.2021	1.1.- 31.12.2021
Liikevaihto	594	50	312
Tulos	-	1	2
Emoyhtiön omistajille	-	1	2
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-
Laaja tulos yhteensä	-	1	2
Emoyhtiön omistajille	-	1	2
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-
Täsmäytys kirjanpitoarvoon Fortum-konsernissa			
Konsernin osuus osakkuusyrityksen omasta pääomasta 1.1.	12	30	-
Uudelleenryhmittelyt	-4	-	6
Muutos osuiksissa osakkuusyrityksen tuloksesta ja muista laajan tuloksen eristä	-	-1	-
Konsernin osuus osakkuusyrityksen omasta pääomasta 31.12.	8	30	6
Hankintojen käypään arvoon arvostaminen ja erilaiset laadintaperiaatteet ¹⁾	77	148	-6
Kirjanpitoarvo 31.12.	85	178	-

1) Erilaiset laadintaperiaatteet sisältävät pääosin IFRS-oikaisuja ydinvoimaan liittyviin varoihin ja velkoihin, aktivoituja vieraan pääoman erää sekä hankintoihin liittyviä käyvän arvon oikaisuja. Fortum Kirjaa osuutensa ydinvoimaliiketoimintaa harjoittavien osakkuusyritysten ydinvoimaan liittyvistä varoista ja veloista pääomaosuusmenetelmällä. Laskentaperusteet ovat samat kuin Loviisan voimalaitokselle, lisätietoja ► liitetiedossa 29 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

2) Markkina-arvoon vaikutti TGC-1:n vapaasti vaihdettavissa olevien osakkeiden rajallinen määrä vuonna 2021.

Yhteenveto merkittävimpien osakkuusyritysten taloudellisista tiedoista 2021

milj. euroa	Forsmarks		
	Kraftgrupp AB	Kemijoki Oy	TGC-1
Tase	31.12.2020	31.12.2020	30.9.2021
Pitkäaikaiset varat	2 619	483	1 863
Lyhytaikaiset varat	441	7	273
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 899	323	213
Lyhytaikainen vieras pääoma	128	116	223
Oma pääoma	33	52	1 700
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	33	52	1 548
Määräysvallattomat omistajat	-	-	153
Laaja tuloslaskelma	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2020	1.10.2020-30.9.2021
Liikevaihto	561	53	1 136
Tulos	-1	1	104
Emoyhtiön omistajille	-1	1	103
Määräysvallattomille omistajille	-	-	2
Laaja tulos yhteensä	-1	1	105
Emoyhtiön omistajille	-1	1	103
Määräysvallattomille omistajille	-	-	2
Täsmäytys kirjanpitoarvoon Fortum-konsernissa			
Konsernin osuus osakkuusyrityksen omasta pääomasta 1.1.	12	30	409
Muutos osuiksissa osakkuusyrityksen tuloksesta ja muista laajan tuloksen eristä	-	-	31
Saadut osingot	-	-	-14
Muuntoerot ja muut oikaisut	-	-	39
Konsernin osuus osakkuusyrityksen omasta pääomasta 31.12.	12	30	464
Hankintojen käypään arvoon arvostaminen ja erilaiset laadintaperiaatteet ¹⁾	479	149	-8
Kirjanpitoarvo 31.12.	491	179	456
Listattujen yhtiöiden markkina-arvo ²⁾			135

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Yhteenvedo merkittävimpien yhteisyritysten taloudellisista tiedoista

milj. euroa	2022		2021	
	TVO Oyj	TVO Oyj	TVO Oyj	TVO Oyj
Tase	31.12.2022	31.12.2021		
Pitkäaikaiset varat	8 308	7 946		
Lyhytaikaiset varat	863	716		
josta rahat ja pankkisaamiset	353	172		
Pitkäaikainen vieras pääoma	6 517	5 967		
josta korollinen pitkäaikainen vieras pääoma	5 223	4 599		
Lyhytaikainen vieras pääoma	437	632		
josta lyhytaikaiset rahoitusvelat	259	449		
Oma pääoma	2 218	2 063		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 218	2 063		
Määräysvallattomat omistajat	-	-		
	1.1.-	1.1.-		
	31.12.2022	31.12.2021		
Laaja tuloslaskelma				
Liikevaihto	358	299		
Poistot ja arvonalentumiset	-47	-44		
Korkotuotot	6	5		
Korkokulut	-81	-42		
Tuloverot	0	-		
Tulos	-48	-20		
Muut laajan tuloksen erät	212	44		
Laaja tulos yhteensä	164	25		
Emoyhtiön omistajille	164	25		
Täsmäytys kirjanpitoarvoon Fortum-konsernissa				
Konsernin osuus yhteisyrityksen omasta pääomasta 1.1.	523	518		
Muutos osuuksissa osakkuusyhtiön tuloksesta ja muista laajan tuloksen eristä	41	5		
Konsernin osuus yhteisyrityksen omasta pääomasta 31.12.	564	523		
Hankintojen käypään arvoon arvostaminen ja erilaiset laadintaperiaatteet ¹⁾	-9	3		
Kirjanpitoarvo 31.12.	556	526		

1) Erilaiset laadintaperiaatteet sisältävät pääosin IFRS-oikaisuja ydinvoimaan liittyviin varoihin ja velkoihin sekä aktivoituja vieraan pääoman eriä. Fortum kirjaa osuutensa ydinvoimaliiketoimintaa harjoittavien osakkuusyhtiöiden ydinvoimaan liittyvistä varoista ja veloista pääomaosuusmenetelmällä. Laskentaperusteet ovat samat kuin Loviisan voimalaitokselle, lisätietoja ► [liitetiedossa 29](#) Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

18.2 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä taseessa

milj. euroa	2022	2021
Merkittävimmät osakkuusyritykset	262	1 126
Merkittävimmät yhteisyritykset	556	526
Muut osakkuusyritykset	158	309
Muut yhteisyritykset	273	500
BS Yhteensä	1 249	2 461

Muutokset osuuksissa tilikauden aikana

milj. euroa	2022		2021	
	Osakkuus-yritykset	Yhteis-yritykset	Osakkuus-yritykset	Yhteis-yritykset
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 435	1 026	1 508	1 404
Hankinnat	5	9	6	39
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-542	-16	104	88
Saadut osingot	-21	-16	-37	-76
Myyntit ja pääoman palautukset ¹⁾	-15	-13	-18	-551
Tytäryhtiöiden myynti ²⁾	-527	-109	-	-
Uudelleenryhmittelyt	70	-137	-152	94
Osakkuus- ja yhteisyritysten muut laajan tuloksen erät	1	40	-1	39
Muuntoerot ja muut oikaisut	14	45	26	-12
Tasearvo 31.12.	421	828	1 435	1 026

1) Myynnit ja pääoman palautukset vuonna 2021 liittyvät pääasiassa Stockholm Exergi AB:n myyntiin.

2) Katso lisätietoja ► [liitetiedossa 3](#) Yrityshankinnat ja -myynnit ja myytävänä olevat omaisuuserät.

Muutokset tilikauden aikana sisältävät Uniperin 30.9.2022 saakka. Tytäryhtiöiden myynti ja Uudelleenryhmittelyt sisältävät -671 miljoonaa euroa Uniperin 30.9.2022 konsolidoinnin päättymisen vaikutusta.

Vuoden 2022 aikana Fortum sai osakkuus- ja yhteisyrityksiltään osinkoa 37 miljoonaa euroa (2021: 113).

Vuonna 2021 Stockholm Exergiltä saatu osinko oli 42 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sisältää 414 miljoonaa euroa arvonalentumisia, jotka liittyvät Fortumin omistukseen venäläisessä TGC-1:ssä ja 62 miljoonaa euroa arvonalentumisia, jotka liittyvät uusiutuvan sähköntuotannon yhteisyrityksiin Venäjällä. Katso myös ► [liitetieto 19](#) Arvonalentumistestaus.

Lisätietoja osakkuusyritysten hankinnoista ja myynneistä ► [liitetiedossa 3](#) Yrityshankinnat, -myynnit ja myytävänä olevat omaisuuserät.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma

[Liitetiedot](#)

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

milj. euroa	2022	2021
Merkittävimmät osakkuusyritykset		
Forsmarks Kraftgrupp AB	-78	40
Kemijoki Oy	-1	-1
OKG AB	-99	28
Merkittävimmät osakkuusyritykset yhteensä	-178	67
Merkittävimmät yhteisyritykset		
TVO Oyj	-13	-3
Merkittävimmät yhteisyritykset yhteensä	-13	-3
Muut osakkuusyritykset	-420	33
Muut yhteisyritykset	-17	72
IS Yhteensä	-629	168

Osuuksia osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tappioista ei ole jätetty kirjaamatta.

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

milj. euroa	2022	2021
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-629	168
Oikaisut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	618	-65
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-11	104

Vuonna 2022 oikaisut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sisältää 414 miljoonaa euroa arvonalentumisia, jotka liittyvät Fortumin omistukseen venäläisessä TGC-1:ssä ja 62 miljoonaa euroa arvonalentumisia, jotka liittyvät uusiutuvan sähköntuotannon yhteisyrityksiin Venäjällä. Katso myös [liitetieto 19](#) Arvonalentumistestaus.

19 Arvonalentumistestaus

LAADINTAPERIAATTEET

Liikearvon, muiden aineettomien hyödykkeiden, käyttöomaisuuden, käyttöoikeusomaisuuserien ja rahoitusvaroihin kuulumattomien sijoitusten kirjanpitoarvoa tarkastellaan säännöllisesti mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Viitteitä mahdolliseen arvonalentumiseen tulee tarkastella erikseen segmenttikohteisesti, koska ne vaihtelevat liiketoiminta-alueittain. Mahdollisia tarkasteltavia riskejä ovat mm. sähkön ja polttoaineiden hinnan muutokset, muutokset sääntelyssä tai poliittiset päätökset liittyen energiaveroihin ja hintasäännöksiin, sekä rajoitukset omaisuuserien käyttöihin.

Mikäli viitteitä arvonalentumisesta on, omaisuuserän arvo on testattava. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti siltä osin kuin omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Lisäksi liikearvo ja aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ja joista ei tehdä poistoja, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistestaus suoritetaan myös, mikäli arvonalentumisesta ei olisi viitteitä. Arvonalentumistestaus dokumentoidaan vuosittain konsernin pitkän aikavälin ennusteprosessin yhteydessä.

Vuosittainen arvonalentumistestaus suoritetaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla. Fortum määrittelee rahavirtaa tuottavan yksikön pienimmäksi omaisuuserien ryhmäksi, joka tuottaa riippumattomia rahavirtoja.

Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestauksessa rahavirtaa tuottavalle yksikölle tai yksiköiden ryhmille, jotka hyötyvät synergiaeduista, joita liiketoimintojen yhdistämisessä saatiin.

Fortum määrittää rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät käyttöarvometodilla. Käyttöarvo määritetään diskontaamalla kyseisen omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön arvioidut tulevat nettorahavirrat nykyarvoon. Testattavat nettovarot sisältävät paitsi liikearvon myös hankinnasta aiheutuvat käyvän arvon kohdistukset

Rahoitusvaroihin kuulumattomia omaisuuseriä, lukuun ottamatta liikearvoa, josta on kirjattu arvonalentumistappio, tarkastellaan jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen peruutuksen varalta.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: ARVONALENTUMISTESTAUKSESSA KÄYTETYT OLETUKSET

Arvonalentumistestaus perustuu tulevaisuuden rahavirtoihin ja vaatii johdolta oletusten ja ennusteiden tekemistä, kuten alla kuvataan tarkemmin.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin. Nämä laskelmat perustuvat viimeisimpiin johdon hyväksymiin pitkän aikavälin diskontattuihin, paikallisen valuutan määräisiin kassavirtaennusteisiin ja / tai pitkän aikavälin oletuksiin. Nämä ennusteet kattavat 3 vuoden ajanjakson City Solutions- rahavirtaa tuottavalle yksikölle ja 6 vuoden ajanjakson Consumer Solutions- rahavirtaa tuottavalle yksikölle. Ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttäen tasaista tai alenevaa kasvuvauhtia.

Kassavirtaennusteiden ajanjakso on suhteutettu testattavien omaisuuserien taloudelliseen vaikutusaikaan. Kasvuennuste, jota käytetään ekstrapoloimaan budjetteihin perustuvat ennakoituvat rahavirrat omaisuuserien taloudellisen pitoajan loppuun, on linjassa inflaatioennusteiden kanssa ja huomioi markkinanäkymät. Tulevista investoinneista, kuten rakennettavista tuotantolaitoksista aiheutuvia rahavirtoja ei huomioida laskelmissa, jollei laitosten rakentamista ole jo aloitettu. Tällöin laskelmiin sisällytetään projektin valmiiksi saattamiseen tarvittavat lähtevät rahavirrat.

Diskonttauskorot kuvastavat tarkasteluhetken näkemystä rahan aika-arvosta ja erityisriskeistä, jotka liittyvät testauksen kohteena olevaan rahavirtaa tuottavaan yksikköön, ja joita ei ole jo otettu huomioon oikaisemalla rahavirtaennusteita.

Näiden ennusteiden laatiminen edellyttää johdolta arvioita tulevaisuuden rahavirroista. Arvioiden luonne vaihtelee riippuen siitä, mihin liiketoimintaan testattavat hyödykkeet kuuluvat. Hyväksytyt toimenpiteet Fortumin ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi on huomioitu arvonalentumistestauksessa käytetyissä oletuksissa.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

Arvonalentumistestauksessa käytetyt keskeiset oletukset sekä perusteet kunkin oletuksen arvon määrittämiselle on listattu alla olevassa taulukossa. Oletukset perustuvat sisäisiin ja ulkoisiin tietoihin, ja ne ovat soveltuvin osin yhteneviä havainnoitavissa olevan markkinatiedon kanssa.

Keskeiset oletukset	Perusteet oletusten arvon määrittämiselle
Sähkömarkkinoiden kehitys, kierrätys- ja jätemarkkinoiden kehitys	Markkinoiden analysointi ja tulevaisuuden ennustaminen
Markkinamekanismi ja niitä koskeva sääntely	Nykyinen mekanismi ja ennusteet
Voimalaitosten ja jätteenkäsittelylaitosten käyttöaste	Toteutunut käyttöaste, tekninen arviointi ja ennustettu markkinakehitys
Arvioidut kunnossapitoinvestoinnit	Toteutunut käyttöaste, tekninen arviointi ja suunnitellut kunnossapitotyöt
Diskonttaus korko	Pääosin markkinainformaatio

Arvonalentumistestaus tilikauden aikana

Venäjä aloitti laajamittaisen hyökkäyksen Ukrainaan 24.2.2022. Tämän johdosta muun muassa Yhdysvallat, Euroopan unioni ja Iso-Britannia ovat asettaneet pakotteita Venäjän pääsille pääoma- ja rahoitusmarkkinoille. Pakotteet kohdistuvat lukuisiin henkilöihin ja pankkeihin, sekä kaupankäyntiin yleisesti. Sota ja siitä seuranneet pakotteet sekä niiden vaikutus liiketoimintaan ovat viitteitä sille, että omaisuuserien arvo saattaisi olla alentunut. Nämä viitteet johtivat arvonalentumistestaukseen 31.3.2022 Russia- rahavirtaa tuottavassa yksikössä.

Fortum määrittää liikearvon, muiden aineettomien hyödykkeiden, käyttöomaisuuden ja käyttöoikeusomaisuuserien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuen niiden käyttöarvoon. Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla kyseisen omaisuuserän arvioidut tulevat rahavirrat nykyarvoon. Ottaakseen huomioon Venäjän ja Ukrainan geopolitiiseen tilanteeseen liittyvän epävarmuuden vuoden 2022 ensimmäisen neljänneksen lopussa, Fortum käytti rahavirtojen odotusarvoon perustuvaa lähestymistapaa, jossa johdon laatimat kolme vaihtoehtoista rahavirtaskenaariota painotettiin niiden arvioiduilla todennäköisyyksillä: perusskenaario, jossa 40 %:n todennäköisyys sekä kaksi alhaisemman toteuman skenaariota, joissa molemmissa 30 %:n todennäköisyys. Viime vuodenvaihteen arvonalentumistestauksessa käytetyt kassavirrat perustuivat todennäköisimpänä pidettyyn skenaarioon. Fortum on päivittänyt Russia-rahavirtaa tuottavan yksikön diskonttauskoron. Diskonttauskorko vaihteli rahavirtaa tuottavalla ajanjaksolla 11 %:sta 31 %:iin, ollen korkeampi ensimmäisen kolmen vuoden aikana.

Venäläisen osakkuusyhtiö TGC-1:n kerrytettävissä oleva rahamäärä perustui myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon, jonka määrittämisessä käytettiin kahta vaihtoehtoista johdon laatimaa, todennäköisyyksillä painotettua skenaariota. Skenaariot olivat linjassa ulkoisten tietolähteiden kanssa, kerrytettävissä oleva rahamäärä määritettiin tason 3 mukaisesti käypien arvojen määrittämishierarkiassa.

Russia- (Russia-segmentti) rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä oli pienempi kuin vastaava arvo kirjanpidossa. Tästä johtuen kirjattiin 445 miljoonan euron vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä. Arvonalentuminen kirjattiin liikearvo, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä -eriin.

Lopetetut toiminnot (Uniper)

Arvonalentumistestaus tehtiin 31.3.2022 myös Unipro- rahavirtaa tuottavaan yksikköön. Unipro- rahavirtaa tuottava yksikkö uudelleenluokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä. Unipro-rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä oli pienempi kuin vastaava arvo kirjanpidossa. Tästä johtuen kirjattiin 555 miljoonan euron arvonalentuminen vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä.

Vuosittainen arvonalentumistestaus

Vuosittainen arvonalentumistestaus suoritettiin 31.12.2022.

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Päätöksiä ei kuitenkaan ole tehty, ja nämä prosessit voivat viedä jonkin aikaa ja ne edellyttävät viranomaisten hyväksyntää. Fortum luokittelee edelleen Venäjän toiminnot jatkuviksi toiminnoiksi. Fortum yleensä käyttää käyttöarvoa rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevien rahamäärien määrittämiseen. Vuosittaisen 31.12.2022 tehdyn arvonalentumistestauksen yhteydessä johto kuitenkin päätti, että Venäjällä yhä vaikeammaksi käyvän toimintaympäristön ja liiketoimintaan liittyvän pitkittyneen epävarmuuden johdosta myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennetty käypä arvo on nykytilanteessa sopivampi tapa määrittää Russia- rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä. Ulkoinen taho määrittää Russia- rahavirtaa tuottavan yksikön myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennetyyn käyvän arvon. Määritelty arvo perustuu diskontattuun rahavirtalaskelmaan, jossa käytetty diskonttauskorko vaihtelee 12,8 %:sta 13,9 %:iin. Johto on tehnyt lisäoikaisun määriteltyyn arvoon huomioidakseen markkinarajoituksista aiheutuvat riskit. Arvonmäärittäminen linjassa ulkoisten tietolähteiden kanssa. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritettiin tason 3 mukaisesti käypien arvojen määrittämishierarkiassa. Johto arvioi, että käyttöarvo ei tulisi antamaan korkeampaa arvoa Russia- rahavirtaa tuottavalle yksikölle.

Venäläisen osakkuusyhtiö TGC-1:n kerrytettävissä oleva rahamäärä perustui myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon, joka on määritetty pörssinoteerattujen osakkeiden markkinahintaan. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritettiin tason 2 mukaisesti käypien arvojen määrittämishierarkiassa.

Russia- (Russia-segmentti) rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä oli pienempi kuin vastaava arvo kirjanpidossa. Tästä johtuen kirjattiin 778 miljoonan euron arvonalentuminen Russia- rahavirtaa tuottavaan yksikköön. Arvonalentuminen kirjattiin aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä -eriin. Vuonna 2022 kirjatut arvonalentumiset Russia- rahavirtaa tuottavassa yksikössä ovat yhteensä 1 697 miljoonaa euroa, sisältäen 905 miljoonaa euroa aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet - erien arvonalentumisia, 475 miljoonaa euroa osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä - erän arvonalentumisia, 145 miljoonaa euroa odotettavissa olevia luottotappioita Venäjän talletuksiin ja saamiin liittyen sekä 171 miljoonan euron alaskirjauksen muihin osakkeisiin. Alaskirjausten jälkeen Russia-segmentin nettovarojen kokonaiskirjanpitoarvo on noin 1,7 miljardia euroa vuoden 2022 lopussa (31.12.2021: 2,5). Kirjanpitoarvo perustuu oletamaan, että hallittu poistuminen Venäjän markkinoilta toteutuu ja, että muutkin johdon tekemät arvot toteutuvat sellaisinaan. Russia- rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo vastaa sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää, joten mitkä tahansa tulevat negatiiviset muutokset voivat aiheuttaa lisää arvonalentumisia.

Katso myös ► **liitetieto 2** Kriittiset tilinpäätösarvot ja -harkinnat.

Alla oleva taulukko sisältää käytetyt pitkän aikavälin diskonttauskorot rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla:

Diskonttauskorko %	2022	2021
Consumer Solutions ¹⁾	7,6-9,8	4,5-5,6
City Solutions ¹⁾	7,4	4,8
Russia	12,8-13,9	11,7
Uniper ¹⁾	N/A	4,6-11,7

¹⁾ Diskonttauskorkoon vaikuttaa sijainti ja liiketoiminnan tyyppi.

Tilinpäätöspäivänä 31.12.2022 Consumer Solutions- ja City Solutions- rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevien rahamäärien todettiin ylittävän omaisuuserien kirjanpitoarvot ja siten tarvetta arvonalentumisille ei niiden osalta ollut.

Arvonalentumistestauksen yhteydessä konserni on analysoinut testauksen tulosten herkkyyttä keskeisten oletusten muutoksille. Tässä tarkastelussa on huomioitu myös seurannaisvaikutukset yhden oletuksen muutoksen vaikutuksista muihin muuttujiin. Testaustulokset ovat herkimpiä muutoksille käyttökate-ennusteissa (EBITDA-ennuste) ja diskonttauskoroissa. Johdon arvion mukaan mikään jokin mahdollinen muutos diskonttauskorossa tai tuottotasossa ei aiheuttaisi sitä, että testattavien omaisuuserien kirjanpitoarvot ylittäisivät kerrytettävissä olevat rahamäärät Consumer Solutions- tai City Solutions -yksiköissä.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

20 Muut pitkäaikaiset sijoitukset

milj. euroa	2022	2021
Muut sijoitukset	543	254
Korottomat saamiset	85	316
BS Yhteensä	628	570

Muut sijoitukset sisältävät pääosin tiettyjä tytäryritysosakkeita, jotka on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen epäolennaisuuden vuoksi. Näitä sijoituksia ei käsitellä IFRS 9:n mukaisesti, vaan ne kirjataan hankintameno, kuten myös osuudet listaamattomissa yhtiöissä. Muutos Muissa sijoituksissa 31.12.2021 jälkeen johtuu pääosin 1,3 GW:n tuulivoimaprojektiportfoliosta Venäjällä sekä Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

Korottomat saamiset sisältävät lähinnä siirtosaamisia. Muutos Korottomissa saamisissa 31.12.2021 jälkeen johtuu pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

21 Korolliset saamiset

milj. euroa	2022	2021
Korolliset saamiset	1 281	2 971
Vuokrasopimussaamiset	3	136
Yhteensä	1 284	3 107

milj. euroa	2022		2021	
	Tase- arvo	Käypä arvo	Tase- arvo	Käypä arvo
Pitkäaikaiset lainasaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	593	612	1 138	1 185
Pitkäaikaiset arvopaperisijoitukset	-	-	111	111
Muut pitkäaikaiset korolliset lainasaamiset	31	31	1 024	1 024
Pitkäaikaiset korolliset saamiset yhteensä	624	643	2 273	2 320
Vakuusjärjestelysopimusarvopaperit	527	527	549	549
Muut lyhytaikaiset korolliset saamiset	130	130	149	149
Lyhytaikaiset korolliset saamiset yhteensä	657	657	698	698
Yhteensä	1 281	1 301	2 971	3 018

Muutokset korollisissa saamisissa 31.12.2021 jälkeen johtuvat pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

Pitkäaikaisiin korollisiin saamisiin sisältyy saamisia osakkuus- ja yhteisyrityksiltä yhteensä 593 miljoonaa euroa (2021: 1 138). Näihin sisältyy 498 miljoonaa euroa saamisia ruotsalaisilta ydinvoimaosakkuusyrityksiltä Forsmarks Kraftgrupp AB:ltä ja OKG AB:ltä (2021: 955 Forsmarks Kraftgrupp AB:ltä ja Ringhals AB:ltä), joita rahoitetaan pääsääntöisesti osakaslainoilla osakkaiden omistussuhteiden suhteessa.

22 Vaihto-omaisuus

LAADINTAPERIAATTEET

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on lopputuotteen arvioitu myyntihinta vähennettynä muuttuvilla myyntikuluilla ja muilla tuotantokuluilla. Hankintameno määritetään pääasiallisesti käyttämällä painotetun keskihinnan menetelmää.

Kaupankäyntitarkoituksessa hankittu vaihto-omaisuus, jonka arvonmuutoksista syntyy tuottoja tuloslaskelmaan, arvostetaan käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla kuluilla.

PÄÄSTÖOIKEUDET

Vaihto-omaisuudessa esitetään CO₂-päästöoikeudet, jotka käytetään sähkön- ja lämmöntuotannossa syntyneiden päästöjen kattamiseen. Ilmaiseksi saadut päästöoikeudet kirjataan nimellisarvoonsa. Ostetut päästöoikeudet, jotka täyttävät IFRS 9:n "oman käytön" -kriteeristön, kirjataan sopimukselliseen hankintahintaan. Ostetut päästöoikeudet, jotka eivät täytä "oman käytön" -kriteeristöä ja siten käsitellään johdannaisina, kirjataan toimitushetkellä vallinneeseen markkinahintaan.

CO₂-päästökustannus katetaan palauttamalla päästöoikeuksia. Tämä velvoite esitetään Muussa lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa, katso ► **liitetieto 33** Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma. Jos konsernilla on riittävästi päästöoikeuksia kattamaan palautusvelvoitteet, varaus kirjataan ko. päästöoikeuksia vastaavalla kirjanpitoarvolla. Jos päästöoikeuksia ei ole riittävästi kattamaan palautusvelvollisuutta, arvostetaan puuttuvat päästöoikeudet markkina-arvoon.

Päästökustannuskulu kirjataan tuloslaskelmaan materiaalit ja palvelut -ryhmään.

Milj. euroa	2022	2021
Aineet ja tarvikkeet	298	703
Kaupankäyntitarkoituksessa ostettu vaihto-omaisuus	-	1 247
Päästöoikeudet ja vihreät sertifikaatit	112	168
Muut	55	156
BS Yhteensä	465	2 275

Aineet ja tarvikkeet sisältävät pääosin polttoaineita, joita käytetään valmistusprosessissa tai palvelujen tuottamisessa, ja sisältävät erityisesti hiiltä, uraania ja ydinpoltoainesauvoja. Kaupankäyntitarkoituksessa ostettu vaihto-omaisuus sisältää lähinnä kaasun- ja hiilivarastoja. Muut sisältää pääasiassa keskeneräisiä ja valmiita tuotteita. Muutokset vaihto-omaisuudessa 31.12.2021 jälkeen johtuu pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

Vuonna 2021, vaihto-omaisuuden käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla kuluilla oli 74 miljoonaa euroa ja se liittyi Uniperiin.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

23 Myyntisaamiset ja muut saamiset

LAADINTAPERIAATTEET

Myyntisaamiin sisältyvät arvioon perustuvat tuotot jo toimitetusta sähköstä, lämmöstä ja jäädytyksestä, jota ei ole vielä mitattu ja jota ei ole vielä laskutettu.

Myyntisaamisten arvonalentumistappiot lasketaan odotettavissa olevan luottotappiomallin mukaisesti (ECL, Expected Credit Loss). Myyntisaamisten luottotappiovaraus arvostetaan määrään, joka vastaa voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden määrää.

Taseeseen tehdään varaus odotettavissa olevista luottotappioista. Varaus säilyy taseessa, kunnes se kirjataan luottotappioksi tai peruutetaan. Luottotappiovaraukset voivat olla taseessa useita vuosia, riippuen perintäprosessien ja oikeudellisten menettelyjen tuloksista. Alaskirjauskäytännöt ovat riippuvaisia eri maiden lainsäädännöstä ja sen hyödyntämismahdollisuuksista. Suurille myyntisaamisille odotettavissa oleva luottotappio lasketaan yksittäiselle asiakkaalle maksukyvyttömyyden arvioidun todennäköisyyden ja asiakkaan odotetun takaisinperintäasteen perusteella. Tämä arvio perustuu käytettävissä olevaan markkinadataan, jos mahdollista, tai asiakkaan luottoluokitukseen. Arviota oikaistaan, mikäli asiakkaan luottokelpoisuuden voidaan nähdä heikentyneen esim. asiakkaan maksukäyttäytymisen perusteella. Pienasiakkaiden myyntisaamisten odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan asiakasportfolion perusteella maittain ja liiketoimintasegmenteittäin. Luottotappiovaraukset voivat perustua toteutuneiden luottotappioiden historialliseen analyysiin tai ulkopuolelta saatuun tietoon asiakkaiden keskimääräisistä maksukyvyttömyysasteista. Varausta voidaan oikaista, jos tulevaisuudessa ilmenee muutoksia, jotka vaikuttavat odotettavissa olevaan luottotappion määrään. Yli 180 päivää viivästyneitä myyntisaamisia pidetään yleensä arvonalentuneina ja arvonalennukset tehdään saatavan kokonaismäärälle, jota oikaistaan odotettavissa olevan luottotappion takaisinperintäasteella.

Milj. euroa	2022	2021
Myyntisaamiset	1 625	12 916
Muut	142	1 940
BS Yhteensä	1 767	14 856

Muut sisältää muita operatiivisia saamisia sekä siirtosaamisia että ennakkomaksuja. Muutos myyntisaamisissa ja muissa saamisissa 31.12.2021 jälkeen johtuu pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

Myyntisaamiset

Myyntisaamisten ikäjakauma

milj. euroa	2022			2021		
	Brutto	Odotettavissa oleva luottotappio	Luottotappiosuhde, %	Brutto	Odotettavissa oleva luottotappio	Luottotappiosuhde, %
Erääntymättömät	1 541	3	0	12 662	14	0
1-30 päivää erääntyneet	70	3	4	192	5	2
31-90 päivää erääntyneet	9	2	22	22	9	42
91-180 päivää erääntyneet	6	3	50	34	16	48
Yli 181 päivää erääntyneet	77	67	87	204	154	75
Yhteensä	1 703	78	5	13 114	198	2

Odotettavissa olevan luottotappion muutos

milj. euroa	2022	2021
1.1.	198	178
Tilikauden aikana kirjattu odotettavissa oleva luottotappio	78	43
Tytäryhtiöiden myynti	-168	-
Alaskirjaukset	-39	-25
Muuntoerot ja muut muutokset	9	3
31.12.	78	198

Muutokset tilikauden aikana sisältävät Uniperin 30.9.2022 saakka.

Myyntisaamisten valuuttajakauma (brutto)

milj.euroa	2022	2021
EUR	461	9 966
NOK	456	353
SEK	406	346
PLN	207	143
RUB	163	295
USD	3	1 196
GBP	-	795
Muut	7	20
Yhteensä	1 703	13 114

Myyntisaamiset koostuvat suuresta joukosta asiakkaita pääasiassa euroissa, Norjan kruunuissa ja Ruotsin kruunuissa, mikä pienentää riskien keskittymistä.

Lisätietoja luottoriskien hallinnasta ja luottoriskeistä, katso ► **Vastapuoli- ja luottoriskit** Hallituksen toimintakertomuksessa sekä ► **liitetieto 4.4** Luottoriskit.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

24 Likvidit varat

LAADINTAPERIAATTEET

Likvideihin varoihin sisältyvät rahat ja pankkisaamiset koostuvat käteisestä rahasta, nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden alkuperäinen maturiteetti on kolme kuukautta tai sitä lyhyempi. Rahat ja pankkisaamiset sekä talletukset ja yritystodistukset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Määräaikaistalletukset arvopapereihin arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Nostettu määrä käytössä olevista luottolimiiteistä esitetään lainojen ryhmässä taseen lyhytaikaisissa veloissa. Kaupankäyntiin liittyvät käteisvakuudet sisällytetään vakuussaamisiin ja muut pantatut varat esitetään erässä Lyhytaikaiset korolliset saamiset.

Milj. euroa	2022	2021
Käteinen raha ja pankkitilit	2 673	3 858
Talletukset ja arvopaperit, joiden maturiteetti alle 3kk	1 098	3 687
Rahat ja pankkisaamiset	3 771	7 545
Talletukset ja yritystodistukset, joiden maturiteetti yli 3kk	147	-
Määräaikaistalletukset arvopapereihin, joiden maturiteetti yli 3kk	-	47
Talletukset ja arvopaperit, maturiteetti yli 3kk mutta alle 12 kk	147	47
BS Yhteensä	3 919	7 592

Muutokset likvideissä varoissa 31.12.2021 jälkeen johtuvat pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

Raportointikauden lopussa, konsernin likvidit varat olivat 3 919 miljoonaa euroa (2021: 7 592). Likvideistä varoista 247 miljoonaa euroa liittyi Fortumin Venäjän toimintoihin (2021: 300). Maksutapahtumat Venäjän federaation kanssa ovat yleisten rajoitusten alaisia ja tästä johtuen Fortumin Venäjän toimintojen likvidit varat eivät ole muiden konserniyhtiöiden käytettävissä.

Likvideistä varoista 3 600 miljoonaa euroa (2021: 7 342) on talletettu vastapuolille, joilla on hyvä (investment grade) luottoluokitus.

Raportointikauden lopussa Fortumilla oli 7 200 miljoonaa euroa nostamattomia valmiusluottolimiittejä, jotka koostuvat 2 000 miljoonan euron likvideettivalmiusluottolimiitistä, joka erääntyy kesäkuussa 2023 (sisältäen Fortumin 6+6 kuukauden jatko-optiot), 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä, joka erääntyy kesäkuussa 2025 (sisältäen lainanantajien 1+1 vuoden jatko-optiot), 2 000 miljoonan euron Solidiumin siltarahoituksesta, joka erääntyy syyskuussa 2023 ja 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimiitistä, joka erääntyy joulukuussa 2023. Lisäksi Fortumilla on 100 miljoonaa euroa tililimiittejä, jotka ovat toistaiseksi voimassa.

Kesäkuussa 2022 peruttiin 3 000 miljoonan euron valmiusluottolimiitti, jonka eräpäivä oli heinäkuussa 2022 sekä maksettiin takaisin ja peruttiin 1 750 miljoonan euron valmiusluottolimiitti, jonka eräpäivä oli kesäkuussa 2023.

Lisätietoja luottoriskien hallinnasta ja luottoriskeistä, katso ▶ [liitetieto 4.4](#) Luottoriskit.

25 Osakepääoma

milj. euroa	2022		2021	
	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma
Rekisteröidyt osakkeet 1.1.	888 294 465	3 046	888 294 465	3 046
Osakeanti Solidium Oy:lle	8 970 000	-	-	-
Rekisteröidyt osakkeet 31.12.	897 264 465	3 046	888 294 465	3 046

Fortum Oyj:llä on yksi osakesarja. Vuoden 2022 lopussa osakkeita oli laskettu liikkeeseen kaikkiaan 897 264 465 kappaletta. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Vuoden 2022 lopussa Fortum Oyj:n kokonaan maksettu ja kaupparekisteriin rekisteröity osakepääoma oli 3 046 185 953,00 euroa.

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta. Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron erän. Ensimmäisen erän noston ehtona oli, että Suomen valtion kokonaan omistamalla sijoitusyhtiöllä, Solidium Oy:llä, oli oikeus merkitä maksutta enintään 8 970 000 Fortumin uutta osaketta suunnatussa osakeannissa. Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle 23.11.2022 ja uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 25.11.2022. Uudet osakkeet tuottavat osakkeenomistajan oikeudet mukaan lukien oikeuden osinkoon niiden rekisteröintipäivästä lukien. Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen on 897 264 465 osaketta. Näin ollen Suomen valtion määräysvallassa olevan omistuksen osuus on noussut 50,76 %:sta 51,26 %:iin.

Fortum Oyj:n osake on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä. Kaupankäyntitunnus on FORTUM. Fortum Oyj:n osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään.

▶ **Liitetiedossa 10** Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot on esitetty toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten osakeomistukset ja osuudet pitkän aikavälin osakekannustinojelmassa.

25.1 Yhtiökokouksen 2022 antamat valtuudet

Fortumin vuoden 2022 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta ja luovuttamisesta. Hankittavien ja luovutettavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 20 000 000 osaketta, mikä vastasi noin 2,25 % yhtiön kaikista osakkeista 28.3.2022. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Valtuutukset ovat voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Valtuutuksia ei ollut käytetty 1.3.2023 mennessä.

25.2 Muut vaihtovelkakirjalainat ja optiolainat

Fortum-konserni ei ole laskenut liikkeeseen vaihtovelkakirjalainoja eikä optiolainoja, jotka oikeuttaisivat velkakirjojen haltijaa merkitsemään Fortumin osakkeita. Hallituksella ei ole tällä hetkellä yhtiökokouksen myöntämiä käyttämättömiä valtuuksia vaihtovelkakirjojen tai optiolainojen liikkeeseen laskemiseksi eikä yhtiön osakepääoman korottamiseksi.

26 Määräysvallattomien omistajien osuus

Merkittävimpien määräysvallattomien omistajien osuus

milj. euroa	2022	2021
Uniper, Saksa	-	1 318
Fortum Oslo Varme AS -konserni, Norja	-	150
Muut	67	66
BS Yhteensä	67	1 534

Muutos määräysvallattomien omistajien osuudessa 31.12.2021 jälkeen johtuu pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

milj. euroa	Uniper 2021
Liikevaihto	105 992
Tilikauden tulos	-4 122
Määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	-157
Rahavirta yhteensä	2 663
Lyhytaikaiset varat	91 093
Lyhytaikainen vieras pääoma	95 331
Lyhytaikaiset nettovelat	-4 238
Pitkäaikaiset varat	27 683
Pitkäaikainen vieras pääoma	25 782
Pitkäaikaiset nettovarot	1 901
Nettovelat	-2 337
josta määräysvallattomien omistajien osuus	1 318
Määräysvallattomien omistajien osuus (%)	22

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

27 Korolliset velat

Rahoitusnettovelka ja oikaistu nettovelka

milj. euroa	2022	2021
+ Korollinen vieras pääoma	7 785	17 220
- BS Likvidit varat	3 919	7 592
- Pitkäaikaiset arvopaperisijoitukset	-	111
- Vakuusjärjestelysopimusarvopaperit	527	549
- Korollisiin saamisiin sisältyvät arvopaperit	527	660
- BS Vakuussaaminen	2 607	9 163
+ BS Vakuusvelka	352	985
+/- Nettovakuusvelka/-saaminen	-2 255	-8 179
Rahoitusnettovelka	1 084	789
+ BS Eläkeveloitteet	13	1 190
+ Muut käytöstäpoistamisvaraukset	19	872
- BS Osuus Suomen ja Ruotsin ydinjätehuoltorahastoista	966	3 515
+ BS Ydinvoimaan liittyvät varaukset	966	3 891
+ Ydinvoimaan liittyvät varaukset vähennettynä varoilla ydinjätehuoltorahastoissa	0	375
+ Varaukset yhteensä vähennettynä varoilla ydinjätehuoltorahastoissa	33	2 438
Oikaistu nettovelka	1 117	3 227

Fortumilla on vakuusjärjestely, jolla vapautettiin käteisvaroja pohjoismaisesta sähköpörssistä. Tämä järjestely, 527 miljoonaa euroa (2021: 549), esitetään samansuuruisena lyhytaikaisena korollisena velkana ja korollisena saamisena.

Oikaistuun nettovelkaan on sisällytetty alirahastoidut eläkevastuut ja käytöstäpoistamisvaraukset vähennettynä osuuksilla ydinjätehuoltorahastojen varoista.

Korolliset velat

milj. euroa	2022	2021
Pitkäaikaiset lainat	3 558	7 756
Lyhytaikaiset lainat	4 108	8 389
Lainat yhteensä	7 666	16 144
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	100	945
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	19	130
Vuokrasopimusvelat yhteensä	119	1 075
Yhteensä	7 785	17 220

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma
Laaja tuloslaskelma
Tase
Laskelma oman pääoman muutoksista
Rahavirtalaskelma
Liitetiedot
Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

milj. euroa	2022	2021
Joukkovelkakirjalainat	1 545	2 706
Lainat rahoituslaitoksilta	980	3 715
Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	918	916
Vuokrasopimusvelat	100	945
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	115	419
BS Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	3 658	8 701
Lyhytaikainen osuus joukkovelkakirjalainoista	1 090	999
Lyhytaikainen osuus lainoista rahoituslaitoksilta	539	468
Lyhytaikainen osuus muista pitkäaikaisista korollisista veloista	-	264
Yritystodistusvelka	475	3 129
Lyhytaikainen osuus vuokrasopimusveloista	19	130
Vakuusjärjestelysopimusvelka	527	549
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	1 477	2 980
BS Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	4 127	8 519
Yhteensä	7 785	17 220

Lainat

milj. euroa	Efektiivinen korko, %	Tase-arvo 2022	Uudelleenhinnoittelu			Käypä arvo 2022	Tasearvo 2021	Käypä arvo 2021
			Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta			
Joukkovelkakirjalainat	1,8	2 634	1 088	715	832	2 569	3 705	3 919
Lainat rahoituslaitoksilta	4,5	1 519	1 343	-	177	1 545	4 183	4 222
Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta ¹⁾	0,5	918	918	-	-	938	1 165	1 213
Muut pitkäaikaiset lainat	4,6	115	82	-	33	126	433	463
Pitkäaikaiset lainat yhteensä ²⁾	2,4	5 187	3 430	715	1 042	5 178	9 487	9 817
Vakuusjärjestelysopimusvelka	0,9	527	527	-	-	527	549	549
Yritystodistusvelka	2,9	475	475	-	-	475	3 129	3 129
Muut lyhytaikaiset lainat	7,2	1 477	1 477	-	-	1 477	2 980	2 980
Lyhytaikaiset lainat yhteensä	5,0	2 479	2 479	-	-	2 479	6 658	6 658
Yhteensä ³⁾	3,3	7 666	5 909	715	1 042	7 657	16 144	16 475

1) Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta sisältää Loviisan ydinvoimalaitokseen liittyvän osan sekä lainauksen TVO:n kautta.

2) Sisältää pitkäaikaisen lainan lyhytaikaisen osuuden 1 629 miljoonaa euroa (2021: 1 731).

3) Lainasalkun ja johdannaisten keskikorko oli 3,9 % (2021: 1,3 %).

Muutokset korollisissa veloissa 31.12.2021 jälkeen johtuvat pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

Tammikuussa 2022 Fortum maksoi takaisin nostetun osan, 500 miljoonaa euroa, 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimitistä. Maaliskuussa 2022 ydinjätehuoltorahaston takaisinlainauksesta maksettiin takaisin 247 miljoonaa euroa, jonka jälkeen takaisinlainaus ydinjätehuoltorahastosta on 918 miljoonaa euroa.

Kesäkuussa 2022 Fortum nosti 800 miljoonaa euroa 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimitistä. Fortum allekirjoitti uuden 5 500 miljoonan euron valmiusluottolimitin, joka sisältää 3 100 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimitin ja 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimitin. Fortum nosti 2 000 miljoonaa euroa likviditeettivalmiusluottolimitistä ja samanaikaisesti 1 750 miljoonan euron valmiusluottolimitin maksettiin takaisin ja peruttiin. Kesäkuussa 2022 maksettiin ennaikaisesti takaisin jäljellä oleva osuus 450 miljoonaa euroa 2 000 miljoonan euron lainasta.

Heinäkuussa 2022 Fortum suoritti toisen noston, 600 miljoonaa euroa, likviditeettivalmiusluottolimitistä. Elokuussa 2022 Fortum nosti jäljellä olevan 500 miljoonaa euroa likviditeettivalmiusluottolimitistä ja lisäksi Fortum nosti 1 000 miljoonaa euroa 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimitistä.

Syyskuussa 2022 Fortum nosti jäljellä olevan 1 400 miljoonaa euroa 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimitistä. Fortum maksoi takaisin erääntyvän 1 000 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan syyskuussa 2022. Lisäksi Fortum allekirjoitti 2 350 miljoonan euron siltarahoituksen Suomen valtion omistaman sijoitusyhtiö Solidiumin kanssa. Fortum nosti 350 miljoonaa euroa Solidium-lainasta syyskuussa 2022.

Marraskuussa 2022 Fortum maksoi takaisin 1 400 miljoonaa euroa 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimitistä. Lisäksi Fortum käytti vuoden jatko-option 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimitistä, jonka erääntymistä jatkettiin joulukuuhun 2023. Uniper maksoi takaisin 4 000 miljoonan euron osakslainan Fortumille joulukuussa 2022. Fortum maksoi jäljellä olevan osuuden 1 000 miljoonaa euroa 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimitistä ja likviditeettivalmiusluottolimitistä maksettiin takaisin 2 000 miljoonan euron osuus. Lisäksi Fortum maksoi 800 miljoonan euron kahdenvälisen valmiusluottolimitin kokonaan takaisin joulukuussa 2022.

Lyhytaikaiset lainat 4 108 miljoonaa euroa (2021: 8 389) sisältävät pitkäaikaisten lainojen lyhytaikaisia osuuksia 1 629 miljoonaa euroa (2021: 1 731) ja lyhytaikaisia lainoja 2 479 miljoonaa euroa (2021: 6 658).

Pitkäaikaisten lainojen lyhytaikaiset osuudet 1 629 miljoonaa euroa sisältävät erääntyviä joukkovelkakirjalainoja ja rahoituslaitoslainoja. Erääntyvät joukkovelkakirjalainat sisältävät helmikuussa 2023 erääntyvän 1 000 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan ja kesäkuussa 2023 erääntyvän 90 miljoonan euron Ruotsin kruunumääräisen joukkovelkakirjalainan. Erääntyvät rahoituslaitoslainat sisältävät kesäkuussa 2023 erääntyvän 500 miljoonan lainan (sisältäen Fortumin 8 kuukauden jatko-option).

Lyhytaikaiset lainat 2 479 miljoonaa euroa sisältävät 1 100 miljoonaa euroa nostettua likviditeettivalmiusluottolimitiä (sisältäen Fortumin 6+6 kuukauden jatko-optiot), 350 miljoonaa euroa Solidium-siltarahoitusta ja 475 miljoonaa euroa yritystodistusvelkaa.

Euromääräisistä lainoista koostuvan lainasalkun keskimääräinen korkokulu tilinpäätöspäivänä oli 3,1 % (2021: 0,6 %). Koko lainasalkun keskimääräinen korkokulu johdannaisineen tilinpäätöspäivänä oli 3,9 % (2021: 1,3 %).

Korolliset velat, 7 785 miljoonaa euroa, sisältävät 204 miljoonaa euroa korollista vierasta pääomaa liittyen Fortumin Venäjän toimintoihin. Tämä korollinen vieras pääoma sisältää 199 miljoonaa euroa lainoja ja 5 miljoonaa euroa vuokrasopimusvelkaa.

Katso lisätietoa ► [liitetiedossa 4](#) Rahoitusriskien hallinta, ► [liitetiedossa 34](#) Vuokrasopimukset, ► [liitetiedossa 36](#) Pantatut varat ja vastuut ja ► [liitetiedossa 38](#) Lähipiiritapahtumat.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

[Liitetiedot](#)

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Korollisten velkojen täsmäytyslaskelma

milj. euroa	1.1.2022	Tytäryritysmyyntit	Rahoituksen rahavirta ¹⁾	Muutokset, joilla ei ole vaikutusta rahavirtaan			31.12.2022
				Vakuus- järjestelysopimus	Arvostuserot / muutokset konsolidoinnissa	Vuokrasopimusvelat	
Joukkovelkakirjalainat	3 705		-1 000		-71		2 634
Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 165		-247				918
Lainat rahoituslaitoksilta ja muut korolliset velat ²⁾	11 274	-19 723	9 672	-21	2 910		4 113
Vuokrasopimusvelat	1 075	-874	-104			22	119
Yhteensä	17 220	-20 597	8 320	-21	2 840	22	7 785

milj. euroa	1.1.2021	Tytäryritysmyyntit	Rahoituksen rahavirta	Muutokset, joilla ei ole vaikutusta rahavirtaan			31.12.2021
				Vakuus- järjestelysopimus	Arvostuserot / muutokset konsolidoinnissa	Vuokrasopimusvelat	
Joukkovelkakirjalainat	4 258		-500		-52		3 705
Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 145		21				1 165
Lainat rahoituslaitoksilta ja muut korolliset velat	4 204	-202	7 120	117	35		11 274
Vuokrasopimusvelat	1 055		-152			173	1 075
Yhteensä	10 662	-202	6 488	117	-17	173	17 220

1) Sisältää jatkuvien toimintojen ja lopetettujen toimintojen lyhennykset ja nostot.

2) Muut korolliset velat sisältävät Uniperin konsolidoinnin päättymisen vaikutusta sekä Uniperin ja OKG AB:n osakastainat, jotka aikaisemmin eliminoitiin konsernissa.

Joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut

Laskettu liikkeeseen/erääntyy	Koron peruste	Korko, %	Efektiiivinen korko, %	Valuutta	Nimellis- arvo, milj.	Tasearvo, milj. euroa
Fortum Oyj 8 000 miljoonan euron EMTN ohjelma ¹⁾						
2019/2023	Kiinteä	0,875	0,996	EUR	1 000	998
2019/2026	Kiinteä	1,625	1,638	EUR	750	715
2019/2029	Kiinteä	2,125	2,247	EUR	750	735
2013/2023	Vaihtuva	Stibor 3M+1.13		SEK	1 000	90
2013/2043	Kiinteä	3,500	3,719	EUR	100	97
Tasearvo yhteensä 31.12.2022						2 634

1) EMTN = Euro Medium Term Note

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

28 Tuloverosaamiset ja -velat

LAADINTAPERIAATTEET

Tilikaudelta maksettavat tuloverot perustuvat tilikauden verotettavaan tulokseen. Verotettava tulos eroaa konsernitilinpäätöksessä raportoidusta tuloksesta johtuen tuottojen ja kulujen kirjanpitoikäisyyden ja verokäsittelyn eriaikaisuudesta tai siitä, että tietyt erät eivät ole lainkaan verotettavia tai verotuksessa vähennyskelpoisia. Tilikauden vero on laskettu käyttämällä niitä verokantoja, joista on säädetty tai joiden hyväksytystä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä.

Laskennalliset verot on kirjattu konsernitilinpäätökseen taseperusteisesti varojen ja velkojen verotuksen arvojen sekä näiden kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallista veroa ei kuitenkaan kirjata, jos se syntyy, kun omaisuuserä tai velka alun perin merkitään kirjanpitoon ja kyseinen liiketoimi ei ole liiketoimintojen yhdistäminen, ja joka ei vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon (tai verotukselliseen tappioon) liiketapahtuman toteutumisaikana. Laskennallinen vero määritetään käyttämällä niitä verokantoja (ja soveltaen niitä verolakeja), joista on säädetty tai joiden hyväksytystä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä ja joiden oletetaan olevan voimassa, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen realisoituu tai verovelka suoritetaan.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että ne voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennalliset verosaamiset vähennetään laskennallisista verovelkoista, jos ne liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin.

Laskennallinen vero kirjataan väliaikaisista eroista, jotka johtuvat tytäryhtiöihin sekä osakkuus- ja yhteisyrityksiin tehdyistä sijoituksista, paitsi silloin, kun konserni voi määrätä väliaikaisen eron purkautumisaikakohdan ja väliaikainen ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Konserni kirjaa verovelan ennakoitavissa olevien verotarkastusvaateiden osalta, mikäli arviot lisäverojen ja -maksujen todennäköisyydestä antavat siihen aihetta. Varausta ei kirjata tilinpäätökseen, mikäli Fortum pitää vaatimuksia perusteettomina. Näin ollen, mikäli verot liittyen käynnissä oleviin verotarkastuksiin täytyy maksaa ennen lopullista oikeuden päätöstä, ne kirjataan saamisiksi. Jos lopputulos poikkeaa alun perin tehdyistä kirjauksista, tällaiset erot vaikuttavat tilikauden veroihin ja laskennallisten verovarausten määrään kaudella, jolloin ratkaisu tehdään.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: TULEVIIN VEROSEURAAMUKSIIN LIITTYVÄT OLETUKSET JA ARVIOT

Fortumilla on laskennallisia verosaamia ja -velkoja, joiden arvioidaan realisoituvan tuloslaskelmaan kirjattavaksi tiettyinä ajanjaksoina tulevaisuudessa. Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen laskennassa Fortumin täytyy tehdä tiettyjä oletuksia ja arvioita liittyen tulevaisuuden veroseuraamuksiin, jotka johtuvat varojen ja velkojen tilinpäätökseen kirjattujen kirjanpitoarvojen sekä niiden verotuksellisten arvojen eroista.

Tulevaisuuden veroseuraamuksiin liittyviä oletuksia ovat, että tulevaisuudessa tytäryhtiöiden liiketoiminnalliset tulokset ovat yhdenmukaisia historiallisiin tasoihin verrattuna, vähennyskelpoisten vahvistettujen verotappioiden hyödyntämisaika pysyy muuttumattomana, ja että voimassa olevat verolait ja verokannat pysyvät muuttumattomina lähitulevaisuudessa. Fortum pitää laskennallisten verosaamisten ja -velkojen laskennassa käyttämiään oletuksia huolellisesti harkittuina.

Fortum arvioi jatkuvasti laskennallisten verosaamisten hyödyntämisen todennäköisyyttä. Arvioissa Fortum ottaa menneiden vuosien toteutuneiden ja suunniteltujen tuottojen lisäksi huomioon keskipitkän ja pitkän aikavälin suunnitelmat. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu johdon arvioon verotettavan tulon määrästä tulevaisuudessa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot, veron hyvitykset ja verotuksessa vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää.

Epävarmaan verotukselliseen tilanteeseen liittyvissä arvioissa ja oletuksissa tukeudutaan myös ulkopuolisiin asiantuntijalausuntoihin.

Mikäli verotarkastusten lopulliset ratkaisut poikkeaisivat negatiivisesti 10 prosentilla johdon tekemistä arvioista, konsernin verovelat kasvaisivat 4 miljoonalla eurolla tilanteessa 31.12.2022.

28.1 Laskennalliset verot taseessa

milj. euroa	2022			2021		
	1.1.	Muutos	31.12.	1.1.	Muutos	31.12.
BS Laskennalliset verosaamiset	2 149	-1 215	933	1 089	1 060	2 149
BS Laskennalliset verovelat	-827	676	-152	-952	125	-827
Laskennalliset verot netto	1 321	-539	782	138	1 184	1 321

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että käyttämättömät verotukselliset tappiot, veron hyvitykset ja verotuksessa vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan kyseisillä lainkäyttöalueilla. Fortum on 31.12.2022 kirjannut laskennallisia verosaamia EUR 933 miljoonaa (2021: EUR 2,149 miljoonaa).

Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on vähennetty toisistaan siinä tapauksessa, kun ne voidaan laillisesti toimeenpantavissa olevan oikeuden nojalla kuitata keskenään ja ne liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos 2022

milj. euroa	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeus- omaisuuserät	Eläkevelvoitteet	Varaukset	Johdannais- instrumentit	Vahvistetut tappiot ja käyttämättömät hyvitykset	Muut erät	Laskennalliset verot netto
1.1.2022	-200	-1 551	268	1 658	1 476	146	-476	1 321
Tuloslaskelmaan kirjatut erät	-15	275	-16	5 869	29	702	215	7 061
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät	-	-	-33	-	248	-	-	215
Kurssierot, erien väliset siirrot ja muut muutokset	5	-85	-144	-38	-39	-9	40	-269
Tytäryritysten myynnit ¹⁾	156	830	-77	-7 509	-1 126	-89	269	-7 546
31.12.2022	-54	-530	-3	-19	589	751	48	782

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos 2021

milj. euroa	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeus- omaisuuserät	Eläkevelvoitteet	Varaukset	Johdannais- instrumentit	Vahvistetut tappiot ja käyttämättömät hyvitykset	Muut erät	Laskennalliset verot netto
1.1.2021	-241	-1 228	542	1 273	-63	168	-312	138
Tuloslaskelmaan kirjatut erät	44	-282	-156	395	1 258	-23	-161	1 076
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät	-	-	-98	-	269	-	0	171
Kurssierot, erien väliset siirrot ja muut muutokset	-2	-44	-20	-10	11	1	0	-63
Tytäryritysten ostot ja myynnit	0	2	-	0	0	0	-3	-1
31.12.2021	-200	-1 551	268	1 658	1 476	146	-476	1 321

1) Tytäryritysten myynnit vuonna 2022 sisälsi 7 595 miljoonaa liittyen Uniperin konsolidoinnin päättymiseen 30.9.2022. Katso ► [liitetieto 3](#) Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.

Muutokset tilikauden aikana sisältävät Uniperin 30.9.2022 saakka. Uniperiin liittyvät tuloslaskelmaan kirjatut erät esitetään lopetettujen toimintojen tuloksessa. Katso ► [liitetieto 3.4](#) Lopetetut toiminnot.

Laskennallisten verojen nettomuutos 31.12.2021 jälkeen johtuu pääasiassa Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022. Laskua tasoitti osittain johdannaisiin liittyvien laskennallisten verosaamisten kasvu hyödykkeiden korkeista markkinahinnoista johtuen. Vahvistetuista tappioista kirjattujen laskennallisten verosaamisten määrän kasvu liittyy pääosin Irtantiin ja johtuu Uniperin myynnistä sekä Venäjään liittyvistä alaskirjauksista. Fortum on laatinut kattavan ennusteen kyseiset tappiot kantavan irlantilaisen konserniyhtiön tulevaisuuden tulontuotokyvyn arvioimiseksi. Fortum on käyttänyt tätä arviota kirjatun 706 miljoonan euron laskennallisen verosaamisen arvon tukena 31.12.2022.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

Vahvistetut tappiot ja niihin liittyvät laskennalliset verosaamiset

milj. euroa	2022		2021	
	Vahvistetut tappiot	Laskennallinen verosaaminen	Vahvistetut tappiot	Laskennallinen verosaaminen
Vahvistetut tappiot, joilla ei ole vanhentumisaikaa ¹⁾	5 836	749	675	132
Vahvistetut tappiot, joilla on vanhentumisaika	9	2	58	8
Yhteensä	5 844	751	733	139

1) Liittyy pääasiassa Irlantiin.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että ne voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Muutos liittyy pääasiassa Irlantiin ja johtuu Uniperin myynnin vaikutuksista.

Kirjaamatta jätetyt laskennalliset verot

Alla olevassa taulukossa on esitetty väliaikaiset erot, käyttämättömät verotukselliset tappiot ja veronhyvitykset, joista laskennallista verosaamista ei ole kirjattu niiden hyödyntämiseen liittyvästä epävarmuudesta johtuen.

Milj. euroa	2022	2021
Väliaikaiset erot	280	4 910
Verotukselliset tappiot	108	463
Veronhyvitykset	5	3
Yhteensä	393	5 376

Väliaikaisista eroista ja verotuksellisista tappioista kirjaamatta jätettyjen laskennallisten verosaamisten määrän lasku johtuu pääasiassa Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022. Väliaikaiset erot vuonna 2022 liittyvät pääasiassa Saksaan.

Laskennallisia verovelkoja ei ole kirjattu 476 miljoonan euron (2021: 164) määräisistä väliaikaisista eroista tytäryritysten nettovarojen ja verotuksellisen arvon välillä, koska näiden purkautuminen on Fortumin määräysvallassa ja on todennäköistä, että väliaikaiset erot eivät purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Nämä väliaikaiset erot liittyvät pääasiassa Venäjän jakamattomiin verotettaviin voittoihin.

28.2 Tuloverosaamiset

milj. euroa	2022	2021
Belgia	36	113
Muut	35	48
BS Yhteensä	71	161

Belgian tuloverosaamiset liittyvät meneillään oleviin verokiistoihin vuosien 2008–2012 verotuspäätöksiä osalta. Näiden verojen kokonaismäärä oli 113 miljoonaa euroa ja ne oli kirjattu verosaatavaksi 31.12.2021. Antwerpenin ensimmäisen asteen tuomioistuin Belgiassa antoi 29.6.2022 myönteisen päätöksen koskien Fortumin tuloverotusta vuosilta 2009–2012 ja syyskuussa 2022 Belgian veroviranomainen palautti Fortumille maksettuja veroja 78 miljoonaa euroa. Vuoden 2008 määrä, 36 miljoonaa euroa, kirjataan edelleen taseeseen. Katso ▶ **liitetieto 37** Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt.

Muut tuloverosaamiset liittyvät pääasiassa tilikauden tuloverojen maksuihin sekä aiempia vuosia koskevien veronoikeyksipäätösten mukaisiin maksuihin.

29 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat

LAADINTAPERIAATTEET

Fortum omistaa Suomessa Loviisan ydinvoimalaitoksen. Fortumin konsernitaseen erät Osuudet ydinjätehuolto- ja ydinvoimaan liittyvät varaukset koskevat Loviisan ydinvoimalaitosta. Vertailukauden luvut sisältävät myös Barsebäck Kraftbolag AB:n ja OKG Aktiebolag AB:n.

Fortum ja Uniper ovat yhteisomistajia ruotsalaisessa ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa. Fortum omistaa yhtiöstä 45,5 %. Fortum käsittelee OKG AB -omistusosuuden tytäryhtiönä 31.3.2020 ja 30.9.2022 välisenä aikana. Uniperin konsolidoinnin päättymisen yhteydessä 30.9.2022, OKG AB uudelleenluokiteltiin osakkuusyhtiöksi. Uniperin 100 %:n omistusosuutta Barsebäck Kraftbolag AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida.

Fortumin rahasto-osuus ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Fortumin rahasto-osuus ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Fortumin rahasto-osuus ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Fortumin rahasto-osuus ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida.

Fortumin rahasto-osuus ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Fortumin rahasto-osuus ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Fortumin rahasto-osuus ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Fortumin rahasto-osuus ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida.

Käytettyyn ydinpolttoaineeseen liittyvä varaus kattaa tulevat loppusijoituskustannukset kunkin tilikauden loppuun mennessä käytetyn ydinpolttoaineen osalta. Käytetyn polttoaineen loppusijoitukseen liittyvät kustannukset kirjataan kuluksi laitoksen käyttöaikana polttoaineen käytön perusteella. Suunnitelmiin mahdollisesti tulevien muutosten vaikutus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan perustuen tähän asti käytetyn polttoaineen määrään kunkin tilikauden loppuun mennessä. Varauksen diskonttaukseen liittyvä korkokulu vastaavalta kaudelta kirjataan Rahoituseriin.

Fortumin ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Fortumin ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Fortumin ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida.

Fortumin ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Fortumin ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Fortumin ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Fortumin ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida.

Vuosittaiset maksut ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida. Vuosittaiset maksut ydinjätehuolto- ja ydinvoimayhtiössä OKG AB:ssa ei myöskään enää konsolidoida.

Fortumilla on vähemmistöosuuksia myös muissa ydinvoimayhtiöissä, joita ovat Teollisuuden Voima Oyj (TVO) Suomessa sekä Forsmarks Kraftgrupp AB (Forsmark) Ruotsissa. Vähemmistöosuudet on luokiteltu osakkuus- ja yhteisyrityksiksi ja konsolidoidaan pääomaosuusmenetelmällä. Yhtiöt Suomessa ja Ruotsissa toimivat omakustannusperiaatteella. Omistajat ostavat sähköä paikallisen kirjanpitoikäntönnön mukaisesti lasketulla tuotantokustannushinnalla. Osakkuusyhtiöiden tilinpäätösten laadintaperiaatteita ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen suhteen on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia konsernin laadintaperiaatteita.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: YDINVOIMATUOTANTOON LIITTYVIEN VARAUSTEN MÄÄRITTÄMISESSÄ TEHTÄVÄT OLETUKSET

Fortumin ydinvoimalaitosten tuleviin käytöstäpoistoihin ja käytetyn ydinjätteen loppusijoitukseen liittyvä varaus perustuu pitkäaikaisiin kassavirtaennusteisiin arvioiduista kustannuksista. Pääasialliset oletukset liittyvät teknisiin suunnitelmiin, ajoituksiin, kustannusennusteisiin ja diskonttokorkoon. Valtioiden viranomaiset hyväksyvät tekniset suunnitelmat, oletukset ajoituksesta ja kustannusennusteet.

Muutokset oletetuissa diskonttokoroissa vaikuttavat varauksen määrään. Jos diskonttokorkoa pienennetään, varaus kasvaa. Ydinvoimalaitoksissa, joissa osuus ydinjätehuoltorahastossa on suurempi kuin varaus, varauksen kasvun vaikutus kompensoituu taseeseen kirjattavalla vastaavalla kasvulla Fortumin osuudessa ydinjätehuoltorahastojen varoista. Tuloslaskelmavaikutus on tällöin positiivinen, koska käytöstä poistamisen osuus varauksesta kirjataan kuten menot hyödykkeen purkamisesta. Tämä pätee niin kauan kuin todellinen osuus ydinjätehuoltorahastoista on korkeampi kuin taseessa esitetty, ja niin kauan kuin IFRS:n mukaan varojen kirjanpitoarvo ei voi ylittää varauksen arvoa, koska Fortumilla ei ole määräysvaltaa ydinjätehuoltorahastoissa.

Sekä Suomessa että Ruotsissa ydinvoimaoperaattorit ovat lakisääteisesti velvollisia huolehtimaan laitosten käytöstä poistamisesta ja käytetyn polttoaineen loppusijoituksesta (ydinjätehuolto). Molemmissa maissa ydinvoimaoperaattorit ovat velvoitettuja turvaamaan ydinjätehuollon rahoittamisen suorittamalla maksuja viranomaisten hallinnoimiin ydinjäterahastoihin. Ydinvoimaoperaattoreiden pitää myös antaa vakuuksia taatakseen riittävät varat laitosten tulevasta käytöstäpoistoista ja käytetyn polttoaineen loppusijoituksesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

29.1 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat kokonaan omistetuissa ydinvoimalaitoksissa

milj. euroa	2022	2021
Taseeseen sisältyvät erät		
BS Ydinvoimaan liittyvät varaukset	966	3 891
BS Fortumin osuus ydinjätehuoltorahastoista	966	3 515
Fortumin osuus Suomen ja Ruotsin ydinjätehuoltorahastojen nettovarojen käyvästä arvosta	1 148	3 924
Taseeseen kirjaamaton rahasto-osuus	182	408

IFRS-standardien mukainen ydinvoimaan liittyvä varaus ja rahasto-osuus

Ydinvoimaan liittyvät varaukset sisältävät käytöstä poistamista ja käytetyn polttoaineen loppusijoittamista varten tehdyt varaukset. IAS 37:n mukaan lasketut ydinvoimaan liittyvät varaukset laskivat 2 924 miljoonaa euroa vuoden 2021 lopusta ja olivat 966 miljoonaa euroa 31.12.2022. Muutos johtuu pääasiassa Uniperin konsolidoinnin päättymisestä. Kustannusarvion ja teknisen suunnitelman päivityksillä ei ollut olennaista vaikutusta Fortumin tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Fortumin osuus ydinjätehuoltorahastoista on IFRS:n näkökulmasta yllirahastoitu yhteensä 182 miljoonaa euroa, koska Fortumin osuus rahastoista 31.12.2022 oli 1 148 miljoonaa euroa ja rahaston käypä arvo taseella oli 966 miljoonaa euroa. Fortumin rahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa. Niin kauan kuin ydinjätehuoltorahasto pysyy IFRS:n näkökulmasta yllirahoitettuna, kirjataan positiivinen vaikutus muihin rahoituseriin, kun varaus kasvaa enemmän kuin nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon. Negatiivinen kirjaus kirjataan muihin rahoituseriin aina, kun nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon ovat suuremmat kuin varauksen kasvu.

Loviisan ydinvoimalaitoksen lainmukainen vastuu

Työ- ja elinkeinoministeriön joulukuussa 2022 tekemään päätökseen perustuva lainmukainen vastuu 31.12.2022 oli yhteensä 1 197 miljoonaa euroa.

Lainmukainen vastuu perustuu vuosittain tehtävään kustannusarvioon sekä joka kolmas vuosi tehtävään tekniseen suunnitelmaan. Lainmukainen vastuu määritetään olettaen, että laitoksen käytöstäpoisto tapahtuisi arviointivuotta seuraavan vuoden alussa, ja vastuuta ei diskontata nykyarvoon. Suomalaiset ydinvoimaoperaattorit toimittivat päivitetyn teknisen suunnitelman sekä kustannusarvion Työ- ja elinkeinoministeriöön kesäkuussa 2022. Ministeriön päätös päivitetystä lainmukaisesta vastuusta saatiin joulukuussa 2022.

Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastossa

Suomen ydinerģialain mukaisesti Fortumilla on velvoite kattaa lainmukainen vastuunsa kokonaisuudessaan Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta. Viranomaiset päättävät Fortumin rahastotavoitteen Valtion ydinjätehuoltorahastossa samassa yhteydessä, kun lainmukaisen vastuun määrä päätetään vuosittain. Fortum suorittaa ydinjätehuoltomaksuja Valtion ydinjätehuoltorahastoon kyseisten päätösten mukaisesti. Nykyinen rahastotavoite perustuu joulukuun 2022 päätökseen ja on yhteensä 1 197 miljoonaa euroa.

Ydinvoimaan liittyvät varaukset

milj. euroa	2022	2021
1.1.	3 891	3 866
Varauksen lisäykset	40	211
Käytetyt varaukset	-145	-189
Varauksen purku	-16	-
Diskonttauksesta johtuvat muutokset	65	65
Kurssierot	-173	-62
Tytäryhtiöiden myynti ¹⁾	-2 696	-
BS 31.12.	966	3 891
BS Fortumin ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo	966	3 515

1) Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.

Muutokset tilikauden aikana sisältävät Uniperin 30.9.2022 saakka.

Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta

Suomalaisilla Valtion ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastolta tietyin ehdoin. Fortum on käyttänyt oikeuttaan lainata rahastolta ja pantannut Kemijoki Oy:n osakkeita vakuudeksi. Lainat uusitaan vuosittain. Katso ► **liitetieto 27** Korolliset velat ja ► **liitetieto 36** Pantatut varat ja vastuut.

29.2 Ydinvoimalaitokset osakkuus- ja yhteisyrityksissä

OKG, Forsmark ja TVO ovat omakustannuseräillä toimivia yrityksiä, joista omistajat ostavat sähköä tuotantokustannuksia vastaavaan hintaan. Fortum kirjaa lasketut kustannukset paikallisten kirjanpitosäännösten mukaisina. Lasketun sähköntuotantokustannuksen lisäksi Fortum kirjaa IFRS-oikaisuja Fortumin laadintaperiaatteiden mukaisesti. Oikaisut sisältävät myös Fortumin osuudet yhtiöiden ydinjäterahastoista ja ydinvoimaan liittyvistä varauksista.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty osakkuusyhtiöiden ydinjäterahastojen ja -varausten määrät (100 %) sekä Fortumin osuudet näistä.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

TVO:n ydinvoimaan liittyvät varat ja velat (100 %)

milj. euroa	2022	2021
TVO:n taseen erät Fortumin käyttämien oletusten mukaisiksi oikaistuna		
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	1 620	1 713
TVO:n osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 157	1 159
Nettomäärä	-463	-554
joista Fortumin nettomääräinen osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltynä	-116	-139
TVO:n lainmukainen vastuu ja osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta		
Ydinjätehuoltovastuu Suomen ydinergialain mukaan	1 840	1 816
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 436	1 451
Taseeseen kirjaamaton rahasto-osuus	279	292

TVO:n lainmukainen vastuu, varaus ja osuus rahastosta perustuvat samoihin periaatteisiin kuin yllä on kuvattu Loviisan ydinvoimalan osalta. OL1/OL2 -laitosyksiköiden ja OL3 -laitosyksikön vastuumäärät ja rahasto-osuudet lasketaan ja kirjataan erikseen, koska vastaavat ydinjätehuollon kokonaiskustannusarvot laaditaan myös erikseen. Päivitetyllä teknisellä suunnitelmalla oli pieni vaikutus Fortumin osuuteen TVO:n varoista ja veloista.

TVO:n osuuden Valtion ydinjätehuoltorahastosta ja taseessa esitetyn osuuden välinen ero johtuu IFRIC 5 -tulkinnasta, jonka mukaan Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuus arvostetaan taseella joko käypään arvoon tai siihen liittyvän velan määrään, sen mukaan kumpi niistä on pienempi. 31. joulukuuta 2022 OL1/OL2-laitosten rahasto-osuus on suurempi kuin IFRS:n mukainen varaus. OL3-laitoksen rahasto-osuus puolestaan on pienempi kuin IFRS:n mukainen varaus. TVO:n osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on IFRS:n näkökulmasta ylläkirjattu 279 miljoonaa euroa (josta Fortumin osuus on 74 miljoonaa euroa), koska TVO:n osuus rahastosta 31.12.2022 oli 1 436 miljoonaa euroa ja tasearvo 1 157 miljoonaa euroa.

Suomalaisilla Valtion ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastolta tietyin ehdoin. Fortum käyttää oikeuttaan lainata rahastolta TVO:n kautta omistusosuutensa mukaisesti. Katso lisätietoja ► **liitetieto 27** Korolliset velat.

OKG:n ja Forsmarkin ydinvoimaan liittyvät varat ja velat (100 %)

milj. euroa	2022	2021
OKG:n ja Forsmarkin ydinvoimaan liittyvät varat ja velat Fortumin laadintaperiaatteiden mukaan ¹⁾		
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	4 641	2 634
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	3 200	2 397
Nettomäärä	-1 441	-237
joista Fortumin nettomääräinen osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltynä	-456	-76

1) Vertailukausi ei sisällä OKG AB:ta, koska luvut sisältyvät kokonaan omistettujen ydinvoimalaitosten varoihin ja velkoihin. Vertailukausi sisältää Uniperin vähemmistöosuuden Forsmarkista, jota ei enää yhdistellä.

Ydinvoimaoperaattorien omistama Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) huolehtii Ruotsissa kaikesta ydinjätehuollosta ydinvoimaoperaattorien puolesta. SKB:n toimintaa rahoittaa Ruotsin Valtion

Ydinjätehuoltorahasto, joka puolestaan on ydinvoimaoperaattoreiden rahoittama.

Ydinjätehuoltomaksujen ja -vastuiden tarkistus tehdään yleensä kolmen vuoden välein viranomaispäätöksellä Ruotsin ydinturvallisuusviranomaisen (Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM) esityksestä. Esitys perustuu SKB:n ja lisenssin haltijoiden laatimaan kustannusarvioon. SKB hyväksyi ydinjätehuollon päivitetyn teknisen suunnitelman joulukuussa 2022. Joulukuussa 2020 Ruotsin hallitus päätti ydinjätemaksut ja vastuut vuodelle 2021 ja tammikuussa 2022 vuosille 2022–2023. Ydinjätemaksut perustuvat tulevaisuuden kustannusennusteisiin olettaen, että ydinvoimalan yksiköiden käyttöikä on 50 vuotta. Maksu määräytyy tuotetun energian mukaan ja on yksi äyri tuotettua kWh:a kohden (1 äyri = 0,01 Ruotsin kruunua).

TVO:n Olkiluoto 3 -projektin tilanne

Fortum on osakkaana maan viidennessä ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa (OL3) omistamiensa Teollisuuden Voima Oyj -osakkeiden (TVO) kautta. Fortumin 25 %:n omistusosuus vastaa noin 400 MW:n kapasiteettia. Olkiluoto 3 (OL3) on koekäyttövaiheessa oleva ydinvoimalaitosyksikkö, joka on tilattu kiinteähintaisena avaimet käteen -periaatteella konsortiolta (laitostoimittaja), jonka muodostavat Areva GmbH, Areva NP SAS ja Siemens AG. Konsortioon kuuluvat yhtiöt ovat laitostoimitussopimuksen mukaisesti yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista.

TVO allekirjoitti maaliskuussa 2018 kattavan OL3-projektin loppuunsaattamista ja projektin kiistoja koskevan sovintosopimuksen laitostoimittajakonsortioon kuuluvien yhtiöiden, Areva NP:n, Areva GmbH:n ja Siemens AG:n sekä Ranskan valtion sataprosenttisesti omistaman Areva-yhtiöiden emoyhtiö Areva SA:n kanssa, jota täydennettiin kesäkuussa 2021 allekirjoitetuilla sopimuksilla. Sovintosopimuksessa laitostoimittajakonsortioon kuuluvat yhtiöt sitoutuivat siihen, että OL3-projektin loppuunsaattamiseen tarkoitetut varat ovat riittävät ja ne kattavat myös kaikki asianmukaiset takuukaudet. Tätä varten perustettiin Areva-yhtiöiden rahoittama rahastomekanismi turvaamaan OL3-projektin loppuunsaattamisesta aiheutuvien kustannusten kattamisen. Tilikauden aikana rahastosta, jota viimeksi täydennettiin heinäkuussa 2021, on maksettu OL3-projektin loppuunsaattamisesta Areva-yhtiöille aiheutuneita kustannuksia sovintosopimuksen mukaisesti.

OL3 liitettiin valtakunnan verkkoon ja sähköntuotanto aloitettiin 12.3.2022. Sähköntuotantotehoa nostettiin portaattain noin 850 megawatin tasolle, kunnes koekäyttöjakson testit keskeytyivät 26.4.2022 booripumppujen odottamattoman käynnistymisen vuoksi. Samaan aikaan havaittiin generaattorin jäähdytysjärjestelmän vuoto. Turbiinipuolen välitulistimesta löytyi toukokuussa 2022 höyrynohauslevyistä irronneita irta-osia, jotka vaativat korjaustoimenpiteitä. Korjaustyöt saatiin valmiiksi 8.8.2022. TVO tiedotti 11.8.2022, että OL3:lla tehdään noin kahden viikon pituinen turbiinipuolen automaatiopäivitys. Koekäyttöä päästiin jatkamaan 28.8.2022 60 %:n tehotason testeillä. STUK myönsi 6.9.2022 luvan OL3:n tehotason nostamiselle yli 60 %:n tasolle ja siitä aina 100 %:n tasolle asti. STUKin mukaan siihen asti tehdyt käyttöönottokokeet ja selvitykset osoittivat, että OL3 on toiminut turvallisesti ja laitoksen tehonnostoa voidaan jatkaa. 80 %:n tehotason testit aloitettiin 9.9.2022. Täyden tehon eli noin 1 600 megawatin tehotason testit aloitettiin 30.9.2022. 18.10.2022 koekäyttö keskeytyi turbiinilaitoksen syöttövesipumppujen sisäosissa havaittujen vaurioiden takia. Koekäyttöä jatkettiin 27.12.2022 syöttövesipumppujen vaurioiden selvitystöiden pääosin valmistuttua.

Laitostoimittajalta saadun viimeisimmän tiedon mukaan OL3:n säännöllinen sähköntuotanto alkaa huhtikuussa 2023. Laitostoimittaja on velvollinen viimeistelemään laitosyksikön valmiiksi laitostoimitus- ja kokonaisuussovintosopimusten mukaisesti.

Ydinvoimaan liittyvät vakuudet

Ydinjätehuoltomaksun lisäksi energiyhtiöt antavat vakuuksia turvaamaan kattamattomat lainmukaiset vastuut ja mahdolliset odottamattomat tapahtumat liittyen ydinvoimaan.

Lisätietoja Fortumin vakuuksista ydinvoimalaitoksiin liittyen, katso ► **liitetieto 36** Pantatut varat ja vastuut.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

30 Muut varaukset

LAADINTAPERIAATTEET

Konserni kirjaa varauksen silloin, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite kolmatta osapuolta kohtaan, kun on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää resurssien käyttöä tulevaisuudessa, ja kun veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Varauksen määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Arvostamisessa käytetään diskonttauskorkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä. Jos arvioituissa kassavirroissa ei ole huomioitu varaukseen liittyvää riskiä, on diskonttauskoron laskennassa huomioitu myös kyseistä velkaa koskevat riskit tarkasteluhetkellä.

Ajan kulumisesta johtuva varauksen määrän kasvu ja diskonttauskoron muutoksista johtuvat muutokset varauksissa kirjataan korkokulukuksi. Muutokset varauksissa, lukuun ottamatta muutoksia käyttöomaisuushyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvissä velvoitteissa, esitetään tuloslaskelmassa.

KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEEN KÄYÖSTÄ POISTAMISEEN LIITTYVÄT VELVOITTEET

Käyttöomaisuushyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvä velvoite kirjataan joko silloin, kun on olemassa kolmanteen osapuoleen kohdistuva sopimukseen perustuva velvoite, tai kun on olemassa oikeudellinen velvoite. Veloitteen määrä perustuu tyypillisesti ulkoisen asiantuntijan vahvistamaan perusteelliseen menoarvioon.

Käyttöomaisuushyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvä velvoite kirjataan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa, kun hyödyke otetaan käyttöön. Menot kirjataan poistoina hyödykkeen jäljellä olevan taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Muutokset käytöstä poistamisvarauksissa kirjataan käyttöomaisuushyödykkeen hankintamenon oikaisuksi taseeseen, paitsi jos omaisuuserä on loppuun poistettu, jolloin muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

VARAUKSET TAPPIOLLISISTA SOPIMUKSISTA

Sopimuksesta, jonka mukaisten velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa väistämättä menoja, jotka ylittävät sopimuksesta odotettavissa olevan taloudellisen hyödyn, kirjataan varaus. Väistämättömien menojen määrä on joko jäljellä olevien velvoitteiden määrä, tai sopimuksen täyttämättä jättämisestä aiheutuvien sakkojen tai korvausten määrä, sen mukaan kumpi näistä on alempi.

YMPÄRISTÖVARAUKSET

Ympäristövaraus kirjataan ympäristölakien ja -säännöksiin voimassa olevaan tulkintaan perustuen, kun on todennäköistä, että on syntynyt olemassa oleva velvoite, jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa. Veloitteen määrä perustuu tyypillisesti ulkoisen asiantuntijan vahvistamaan perusteelliseen menoarvioon.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: VARAUSTEN ARVIOINNISSA KÄYTETYT OLETUKSET

Varausten kirjaaminen olemassa olevista velvoitteista perustuu johdon arvioon siitä, edellyttääkö veloitteen täyttäminen todennäköisesti taloudellisten resurssien käyttöä tulevaisuudessa. Kirjaaminen edellyttää myös parasta arviota väistämättömistä menoista, joita tilikauden lopussa olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää. Johdon arvio väistämättömistä menoista tehdään esimerkiksi ottamalla huomioon useita eri lopputulemia ja niiden todennäköisyys. Arvio perustuu myös parhaaseen ymmärrykseen varaukseen liittyvistä riskeistä ja epävarmuuksista, ja sisältää oletuksen menojen toteutumisajankohdasta. Diskonttauskoron määrittäminen varausten kirjaamisessa nykyarvoon perustuu myös johdon arvioon. Muutokset oletuksissa liittyen menojen arvioituu määrään tai ajankohtaan saattavat olla tarpeellisia, kun aika kuluu ja/tai parempaa tietoa on saatavilla.

Milj. euroa	Toimittaja- ja asiakas-suhteisiin liittyvät varaukset	Käytöstä-poistamis-varaukset	Sähkön tuotantoon liittyvät varaukset	Kaasun jakeluun liittyvät varaukset	Ympäristö-asioihin liittyvät varaukset	Henkilös-töön liittyvät varaukset	Muut	Yhteensä
	1.1.2022	2 893	872	653	354	253		
Varauksen lisäykset	26 590	8	12	9	11	61	218	26 909
Käytetyt varaukset	-1 647	-4	-	-66	-9	-94	-56	-1 877
Käyttämättömien varausten purku	-295	-50	-	-66	-2	-56	-139	-608
Muuntoerot ja muut muutokset	-1	-1	-	-1	-1	1	-94	-96
Diskonttauksen purkaminen	-76	-36	-112	-27	-24	-28	-19	-322
Tytäryhtiöiden myynti ¹⁾	-27 465	-770	-552	-203	-186	-253	-852	-30 281
31.12.2022	-	19	-	-	41	-	70	130
BS Josta lyhytaikaiset varaukset	-	-	-	-	-	-	13	13
BS Josta pitkäaikaiset varaukset	-	19	-	-	41	-	58	118

1) Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.

Muutokset tilikauden aikana sisältävät Uniperin 30.9.2022 saakka.

Toimittaja- ja asiakassuhteisiin liittyvät varaukset vuonna 2021 liittyivät Uniperiin ja sisälsivät 2,6 miljardia euroa tappiollisten sopimusten varauksia, jotka liittyivät sähkön myyntisopimusten hankintaan, joihin sovelletaan IFRS 9:n mukaista oman käytön poikkeusta, sekä kaasunvarastointiliiketoiminnassa käytettävän infrastruktuurin pitkäaikaisiin hankintasopimuksiin.

Käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamiseen liittyvät varaukset liittyvät tavanomaisen energian tuotantolaitoksiin. Varauksista suurimman osuuden arvioidaan tulevan käytetyksi seuraavien 5–10 vuoden aikana. Vuonna 2021 käytöstäpoistamisvaraukset liittyivät pääosin Uniperin tavanomaisen ja uusiutuvan energian tuotantolaitoksiin sekä ydinvoimalaitosten tavanomaisiin laitoskomponentteihin. Vuonna 2021 varauksiin sisältyi myös Uniperin velvoitteita koskien kaasunvarastointilaitoksien ympäristöhankkeita.

Sähkön tuotantoon liittyvät varaukset liittyivät vuonna 2021 Uniperiin ja sisälsivät pääasiassa varauksia vesivoimat tuotantoon liittyen.

Kaasun jakelutoimintaan liittyvät varaukset liittyivät vuonna 2021 Uniperiin ja sisälsivät pääasiallisesti tappiollisten sopimusten varauksia, jotka liittyivät kaasun kuljetus- ja höyrytyskapasiteettisopimuksiin.

Ympäristövaraukset sisältävät pääasiassa velvoitteita liittyen ympäristön uudistukseen ja vesistöjen suojeluun, saastuneiden alueiden puhdistukseen ja muihin ympäristön tilan parannustoimenpiteisiin. Pääosan varauksista arvioidaan realisoituvan seuraavan 10–15 vuoden kuluessa.

Henkilöstöön liittyvät varaukset liittyivät vuonna 2021 Uniperiin ja sisälsivät pääasiassa tulospalkkioita, palvelusvuosipalkkioita ja luontaisuuksia koskevia varauksia sekä uudelleenjärjestelyihin ja muihin henkilöstöön liittyviin velvoitteisiin liittyviä varauksia.

Muut varaukset sisältävät useita eriä, jotka eivät yksittäin ole olennaisia ja liittyivät vuonna 2021 pääasiassa Uniperiin.

Tietoja ydinvoimalaitosten käytöstä poistamiseen ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittamiseen liittyvistä varauksista löytyy ► **liitetiedossa 29** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

31 Eläkevelvoitteet

LAADINTAPERIAATTEET

Konserniyhtiöillä on erilaisia eläkejärjestelyjä kunkin toimintamaan paikallisten olosuhteiden ja käytäntöjen mukaisesti. Näiden eläkejärjestelyjen rahoitus on yleensä järjestetty maksuilla vakuutusyhtiöihin, konsernin eläkesäätiöihin tai muihin erillisrahoitukseen. Konsernilla on sekä etuus- että maksupohjaisia järjestelyjä.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä eläkekulut arvioidaan käyttämällä ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuva menetelmä. Eläkkeiden suorittamisesta johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan tavoitteena jakaa työsuorituksen perustuva meno työntekijöiden palvelusajalle. Kauden työsuorituksen ja aiempaan työsuorituksen perustuvat menot, kuten myös voitot ja tappiot velvoitteiden täyttämistä, kirjataan henkilöstökuluihin. Nettokorko esitetään rahoituserissä.

Etuuspohjaiseen järjestelyyn liittyvä veloite lasketaan vuosittain tilinpäätöspäivänä ja arvostetaan arvioitujen vastaisten kassavirtojen nykyarvoon käyttäen sellaista korkealuokkaisten yritysten joukkovelkakirjalainojen korkoa, joiden juoksuaika vastaa suunnilleen kyseisen eläkevelan kestoaikaa. Järjestelyyn kuuluvat varat arvostetaan käypään arvoon. Taseeseen merkitty velka on etuuspohjaisen järjestelyn veloite tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla.

Jos veloitteen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla muodostaa nettona omaisuuserän, otetaan huomioon voimassa olevat omaisuuserän enimmäismäärän rajoitukset. Omaisuuserä esitetään taseen erässä Muut pitkäaikaiset sijoitukset.

Jos järjestelyä muutetaan, supistetaan tai veloitteet täytetään ("järjestelyyn kohdistuva tapahtuma") tilikauden aikana, kauden työsuorituksen perustuva meno ja nettovelan tai omaisuuserän nettokorko määritetään uudelleen järjestelyyn kohdistuvan tapahtuman jälkeiselle raportointiajaksolle. Uudelleen määrittämisessä käytetään järjestelyyn kohdistuvan tapahtuman hetkellä voimassa olevia vakuutusmatemaattisia oletuksia. Jos järjestelyn etuuksia muutetaan tai jos järjestelyä supistetaan, tästä aiheutuva aiempaan työsuorituksen liittyvä etuuskien muutos tai supistamisesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Veloitteiden täyttämiseen liittyvät voitot tai tappiot kirjataan veloitteen täyttämishetkellä.

Etuuspohjaisen nettovelan tai omaisuuserän uudelleen määrittämisestä johtuviin eriin kuuluvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, jotka saattavat syntyä etenkin arvioiden ja toteuman eroista, liittyen oletuksiin demografisista ja taloudellisista muuttujista ja lisäksi näiden oletusten muutoksista eri raportointipäivien välillä. Tämän lisäksi näihin eriin kuuluu ero järjestelyyn kuuluvien varojen varsinaisen tuoton ja järjestelyyn kuuluvien varojen nettokoroissa esitetyn korkotuoton välillä, sekä kaikki muutokset omaisuuserän enimmäismäärän rajoituksissa, lukuun ottamatta nettokorkoihin jo sisällytetyjä määriä. Uudelleen määrittämisen vaikutus ja tästä aiheutuva laskennallinen vero kirjataan kokonaisuudessaan muihin laajan tuloksen eriin tapahtumahetkellä.

Konsernin maksuperusteisiin järjestelyihin suorittamat maksut kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, johon kyseiset maksut kohdistuvat.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: TULEVIEN ELÄKEVELVOITTEIDEN MÄÄRITTÄMISESSÄ KÄYTETYT OLETUKSET

Eläkevelvoitteiden nykyarvo riippuu lukuisista tekijöistä, jotka perustuvat vakuutusmatemaattisiin oletuksiin. Muutokset näissä oletuksissa vaikuttavat eläkevelvoitteiden tasearvoon.

Fortumin eläkejärjestelyt

Suomi

Suomessa työntekijöiden lakisääteiset työeläke-etuudet (TyEL) takaavat työntekijälle työeläketurvaa vanhuus-, työkyvyttömyys- tai leskeneläkkeen muodossa. Etuudet on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta ja luokiteltu maksuperusteisiksi järjestelyiksi.

Lisäksi konsernilla on rajattu määrä lisävanhuuseläke- ja perhe-eläke-etuuksia, jotka on järjestetty Fortumin eläkesäätiössä. Eläkesäätiö on suljettu säätiö, jota hallinnoi sekä työnantajien että työntekijöiden edustajista koostuva hallitus. Eläkkeelle siirtymisen jälkeen maksettavat etuudet tarkistetaan vuosittain TyEL- indeksiin mukaan. Luvatut etuudet on määritetty säätiön säännöissä, joiden mukaan etuuden määrä lasketaan osuutena palkkasummasta. Osuus on useimmiten 66 % palkasta. Etuuden laskennassa käytettävä palkkasumma on viimeisten kymmenen vuoden keskimääräinen palkka, joka on indeksoitu yleisellä ansiotasoindeksillä laskentavuoteen.

Säätiö toimii Finanssivalvonnan (FIVA) sääntöjen mukaan. Eläkevelan tulee olla sääntöjen mukaan täysin katettu. Kansallinen etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvä veloite lasketaan niin, että luvattu etuus on täysin katettu eläkkeelle siirtymiseen asti.

Eläkejärjestelyt myydyissä toiminnoissa (Uniper)

Vertailuvuosi sisältää Uniperin etuuspohjaiset eläkejärjestelyt lähinnä Saksassa ja Iso-Britanniassa. Uniperin konsolidoinnin päätyttyä 30.9.2022, Fortumilla ei ole merkittäviä eläkejärjestelyjä näissä maissa vuoden 2022 lopussa.

Saksa

Suurin osa nykyisistä ja entisistä työntekijöistä kuuluu ammatillisten etuusjärjestelyjen piiriin valtion eläkejärjestelyjen lisäksi. Nämä järjestelyt liittyvät pääasiassa eläke-, työkyvyttömyys- ja leskeneläke-etuuksiin. Saksan nykyisten työntekijöiden eläkeveloite muodostuu pääosin vuonna 2008 suljetuista järjestelyistä ("BAS plan" ja "Zukunftssicherung"). Uusille työntekijöille avoin järjestely on etuuspohjainen maksuihin painottuva järjestelmä, joka perustuu "pääomayksikköihin".

Eläkejärjestelyt rahoitetaan tarkoitusta varten olevilla rahastoilla, (muun muassa "Pensionskassen" ja konsernin eläkesäätiö), jotka ovat yhtiöstä erillisiä juridisia toimijoita. Järjestelyyn kuuluvia varoja on rahoitettu erityisen "Contractual Trust Arrangement" -järjestelyn ("CTA") kautta. Ainoastaan "Pensionskassen" ja eläkesäätiö ovat pääomasijoittamista ja rahoitusvaatimuksia koskevien säännösten alaisia. "CTA":a koskee vain yrityssovimusten rahoitussäännöt.

Iso-Britannia

Isossa-Britanniassa on kolme eläkejärjestelyä, joista kaksi on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Nämä järjestelyt eivät ole olleet avoimia uusille työntekijöille vuosien 2005 ja 2008 jälkeen, ja uudet työntekijät kuuluvat nykyisiin maksupohjaiseen eläkejärjestelyyn.

Eläkejärjestely toimii konsernista erillisen riippumattoman säätiön (trust) alaisena, joka on täysin vastuussa eläkevarojen sijoittamisesta.

Muut maat

Vuoden 2022 lopussa Fortumilla ei ollut muissa maissa merkittäviä etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Merkittävimmät eläkejärjestelyihin liittyvät riskit

Tyypilliset eläkejärjestelyihin liittyvät riskitekijät muodostuvat muutoksista diskonttauskorossa, muutoksista vakuutusmatemaattisissa oletuksissa sekä sijoitus- ja volatiliiteettiriskistä.

Diskonttauskoron muutokset

IFRS-standardien mukaisen etuuspohjaisen eläkevelvoitteen laskennassa käytettävä diskonttauskorko riippuu yritysten joukkovelkakirjalainojen korosta tilinpäätöspäivänä. Korkojen lasku kasvattaa eläkevelvoitteen määrää, mitä tasoittaa vastaavasti kiinteän tuoton sijoitusten arvon nousu.

Oletuksiin liittyvät riskit

Aktuaarilaskelmat edellyttävät oletusten tekemistä inflaatiosta, palkkatasosta sekä kuolleisuudesta. Jos toteumat poikkeavat oletuksista, eläkevelvoitteesta voi muodostua arvioitua suurempi.

Sijoitusriski ja volatiliiteettiriski

Eläkejärjestelyihin kuuluvat varat sijoitetaan eri omaisuusluokkiin riippuen kunkin maan lainsäädännöstä tai eläkejärjestelyn investointistrategiasta. Sijoitussuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti eläkejärjestelykohtaisesti. Jos eläkejärjestelyn varojen tuotto ei riitä kattamaan velvoitteen määrän kasvua ja maksuja tilikauden aikana, tiettyjen maiden kansalliseen lainsäädäntöön perustuen työnantaja on velvoitettu kattamaan maksuilla syntyneen vajeen, ellei eläkejärjestelyllä ole riittäviä varoja.

Velvoitteen nykyarvon muutokset

milj. euroa	Etuuspohjainen velvoite		Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo		Etuuspohjainen netto-omaisuuserä(-)/-velka(+)	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Tasearvo 1.1.	4 437	4 636	-3 290	-3 117	1 146	1 519
Tuloslaskelmaan kirjatut erät ¹⁾						
Työsuorituksen perustuva meno	49	73	-	-	50	73
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno	1	30	-	-	1	30
Velvoitteen täyttämistä johtuvat voitot tai tappiot	-138	-4	2	1	-136	-3
Nettokorko	44	43	-34	-31	10	12
	-44	142	-32	-28	-76	113
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät						
Uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot(-)/tappiot(+)	-1 513	-297	905	-121	-608	-418
Taloudellisten oletuksien muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	-1 517	-279	-	-	-1 517	-279
Kokemusperäisistä tarkistuksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	4	-18	-	-	4	-18
Järjestelmään kuuluvien varojen tuotto (pois lukien tuloslaskelmaan kirjattu nettokorko)	-	-	905	-122	905	-122
Kurssierot ja muut muutokset	-22	52	35	-50	12	2
	-1 536	-245	940	-171	-596	-416
Muut						
Työnantajan suorittamat maksut / maksujen palautus	-	-	11	-64	11	-64
Maksetut etuudet	-81	-95	78	90	-2	-5
Hankitut tytäryhtiöt	1	-	0	-	1	-
Myydyt tytäryhtiöt ²⁾	-2 511	-	2 012	-	-499	-
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin	-	0	-	0	-	0
Tasearvo 31.12.	267	4 437	-280	-3 290	-13	1 146
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo					263	4 405
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo					-280	-3 290
Rahastoitu määrä					-17	1 115
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo ³⁾					4	32
Nettomääräinen eläkevelvoite					-13	1 146
Etuuspohjainen omaisuuserä taseen muissa pitkäaikaisissa sijoituksissa					27	44
BS Etuuspohjainen eläkevelvoite taseessa					13	1 190

1) Nettokorko on esitetty tuloslaskelmassa rahoitusserissä. Muut etuuspuhjaiisiin järjestelyihin liittyvät kulut sisältyvät henkilöstökuluihin (rivi etuuspuhjaiiset järjestelyt ► **liitetiedon 10** Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot henkilöstökuluerittelyssä) ja vuonna 2021 myös vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin. Vuonna 2022 velvoitteen täyttämistä johtuvat voitot tai tappiot on osittain netotettu maksupohjaisia eläkejärjestelyjä vastaan tuloslaskelmassa.

2) Katso lisätietoja ► liitetiedossa 3 Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.

3) Rahastoimattomat velvoitteet liittyvät vuonna 2022 Venäjän ja Puolan eläkejärjestelyihin, vuonna 2021 pääosin Saksaan.

Muutokset tilikauden aikana sisältävät Uniperin 30.9.2022 saakka.

Eläkejärjestelyihin liittyvien maksusuoritusten arvioidaan olevan 5 miljoonaa euroa vuonna 2023.

TALOUDELLISET TIEDOT

2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen

milj. euroa	2022			2021		
	Listatut	Listaamat- tomat	Yhteensä	Listatut	Listaamat- tomat	Yhteensä
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	88	7	94	1 327	8	1 335
Velkainstrumentit	105	40	145	1 025	183	1 208
Rahat ja pankkisaamiset	-	18	18	-	104	104
Kiinteistöt	-	12	12	-	234	234
Sijoitusrahastot	-	-	-	396	-	396
Muut varat	-	11	11	0	14	14
Yhteensä	193	88	280	2 748	543	3 290

Kun eläkejärjestely on rahoitettu vakuutusyhtiössä, järjestelyyn kuuluvien varojen jakauma ei ole ollut käytettävissä. Tällöin varat on sisällytetty erään 'Muut varat'.

Järjestelyihin kuuluviin varoihin liittyy sijoituksia johdannaisiin. Johdannaiset näytetään yllä olevassa taulukossa siinä omaisuusluokassa, johon ne liittyvät.

Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen tuotto oli -12 miljoonaa euroa (2021: 145).

Taseeseen kirjatut määrät maittain 2022

milj. euroa	Suomi	Saksa	Iso- Britannia	Muut maat	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	205	-	-	58	263
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-225	-	-	-56	-280
Alijäämä(+)/Ylijäämä(-)	-19	-	-	2	-17
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	-	-	-	4	4
Nettomääräinen omaisuuserä(-)/velka(+)	-19	-	-	6	-13
Etuuspohjainen omaisuuserä taseen muissa pitkäaikaisissa sijoituksissa	21	-	-	6	27
BS Etuuspohjainen eläkevelvoite	1	-	-	12	13

Taseeseen kirjatut määrät maittain 2021

milj. euroa	Suomi	Saksa	Iso- Britannia	Muut maat	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	283	3 147	719	256	4 405
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-251	-2 122	-756	-161	-3 290
Alijäämä(+)/Ylijäämä(-)	32	1 025	-36	93	1 115
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	-	26	-	6	32
Nettomääräinen omaisuuserä(-)/velka(+)	32	1 051	-36	99	1 146
Etuuspohjainen omaisuuserä taseen muissa pitkäaikaisissa sijoituksissa	-	7	36	1	44
BS Etuuspohjainen eläkevelvoite	32	1 058	-	100	1 190

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset

%	2022			2021		
	Suomi	Saksa	Iso- Britannia	Suomi	Saksa	Britannia
Diskonttaus korko	3,80	-	-	1,00	1,20	2,00
Tuleva palkankorotus	2,70	-	-	2,30	2,30	3,00
Etuuksien korotukset	2,80	-	-	2,40	1,80	3,10
Inflaatio	2,60	-	-	2,10	1,80	3,20

Suomessa käytetty diskonttauskorkokanta perustuu eurooppalaisten yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen viitekorkoihin, jotka vastaavat parhaiten etuuspohjaisten eläkevastuiden arvioitua kestoa. Saksan järjestelyjen diskonttauskorko perustuu viitekorkoihin korkealaatuista EURO joukkovelkakirjoista raportointikauden lopulla, ja näissä otetaan huomioon eläkevelvoitteiden keskimääräinen kesto. Ison-Britannian järjestelyjen diskonttauskorko perustuu korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen valuuttamääräisiin viitekorkoihin raportointikauden aikana, ja näissä otetaan huomioon eläkevelvoitteiden keskimääräinen kesto.

Diskonttauskorko, inflaatio-oletus, tuleva palkankorotus- ja etuuskien korotusoletukset sekä kuolleisuus ovat tärkeimpiä etuuspohjaisten eläkevastuiden laskennassa käytettyjä oletuksia. Alla on esitetty tärkeimpien oletusten muutosten vaikutus etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvoon:

Etuuspohjaisen velvoitteen herkkyys muutoksille keskeisissä oletuksissa

Oletuksen muutos	Vaikutus eläkevelvoitteeseen lisäys (+)/vähennys(-)
0,5 % lisäys diskonttauskorossa	-5,9%
0,5 % vähennys diskonttauskorossa	6,6%
0,5 % lisäys etuuskien korotusoletuksessa	5,9%
0,5 % vähennys etuuskien korotusoletuksessa	-5,4%
0,5 % lisäys palkankorotusoletuksessa	0,3%
0,5 % vähennys palkankorotusoletuksessa	-0,3%
10 % lisäys kuolleisuudessa	-3,6%
10 % vähennys kuolleisuudessa	3,6%

10 prosentin vähennys kuolleisuudessa johtaisi edunsaajilla korkeampaan elinajanodotteeseen, riippuen kunkin edunsaajan iästä. Vuoden 2022 lopussa 63-vuotiaan eläkkeelle jääneen miehen elinajanodote kasvaisi noin yhdellä vuodella, jos kuolleisuus vähenisi 10 prosenttia.

Edellä esitetyt herkkyyslaskelmat perustuvat samoihin oletuksiin ja laskentatapaan, jolla määritetään eläkevelvoitteen nykyarvo. Kun jokin vakuutusmatemaattinen oletus on muutettu herkkyyden laskemista varten, kaikki muut oletukset on pidetty samoina. Mahdollista vaikutusten korrelaatiota yksittäisten vakuutusmatemaattisten oletusten välillä ei ole huomioitu. Herkkyysanalyysiä tarkastellessa on huomioitava, että eläkevelvoitteen nykyarvon muutos, joka johtuu usean vakuutusmatemaattisen oletuksen samanaikaisesta muutoksesta ei ole välttämättä samansuuruinen kuin yksittäisten muutosten vaikutusten yhteenlaskettu summa.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

[Liitetiedot](#)

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Diskonttaamattoman eläkevastuun erääntyminen vuoden 2022 lopussa

milj. euroa	Tulevat maksut
Alle 1 vuoden sisällä erääntyvät	14
1-5 vuoden sisällä erääntyvät	63
5-10 vuoden sisällä erääntyvät	77
10-20 vuoden sisällä erääntyvät	139
20-30 vuoden sisällä erääntyvät	92
Yli 30 vuoden kuluttua erääntyvät	48

Eläkevelvoitteen painotettu keskimääräinen kesto oli vuoden 2022 lopussa 16 vuotta.

32 Muut pitkäaikaiset velat

milj. euroa	2022	2021
Sopimukseen perustuvat velat	-	95
Liittymismaksut	70	70
Muut	51	232
BS Yhteensä	121	397

Muutos muissa pitkäaikaisissa veloissa 31.12.2021 jälkeen johtuu pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

Liittymismaksut koostuvat Suomen kaukolämpöverkon palautettavista liittymismaksuista. Liittymismaksuihin liittyi palautusvelvollisuus vuoteen 2013 asti.

33 Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma

milj. euroa	2022	2021
Ostovelat	720	12 152
Siirtovelat		
Henkilöstökulujaksotukset	109	256
Korkovelat	59	72
Sopimukseen perustuvat velat	24	754
Muut siirtovelat	201	144
Muut velat		
Päästöoikeuksiin liittyvät velat ¹⁾	99	1 938
Verovelka	261	735
Muut	185	425
BS Yhteensä	1 657	16 477

1) Lisätietoja ► [liitetiedossa 22](#) Vaihto-omaisuus.

Muutos ostoveloissa ja muussa lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa 31.12.2021 jälkeen johtuu pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

Sopimukseen perustuvat velat koostuvat pääasiassa laskutetusta projekti- ja jätteenkäsittelymyynnistä, joka on maksua koskevan palvelun osalta vielä suorittamatta.

Johdon arvion mukaan ostovelkojen ja muiden velkojen käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

34 Vuokrasopimukset

LAADINTAPERIAATTEET

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

Konserni vuokraa pääosin toimistorakennuksia ja maa-alueita. Vuoden 2021 vertailuluvut sisälsivät myös kaasun varastointitiloja Uniperiin liittyen. Konserni kirjaa taseeseen käyttöoikeusomaisuuseräksi ja vastaavaksi vuokrasopimusvelaksi kaikki vuokrasopimukset lukuun ottamatta lyhytaikaisia (vuokrakausi alle 12 kuukautta) ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä. Käyttöoikeusomaisuuserä ja vuokrasopimusvelka kirjataan taseeseen sinä päivänä, jolloin käyttöoikeusomaisuuserä on konsernin käytettävissä.

Vuokrasopimuksista syntyvät omaisuuserät ja velat kirjataan konsernitaseeseen vuokrakauden aikana maksettavien kiinteiden vuokrien määräisenä, diskontattuna nykyarvoon. Käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan tasapoistoina vuokrakauden kuluessa tai, jos lyhyempi, vuokratun hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Kirjanpitoarvoa seurataan kausittain mahdollisen arvonalenemisen viitteiden varalta.

Kun tulevat vuokrien maksut päivitetään johtuen muutoksista indekseissä tai sopimusehdoissa,

käyttöoikeusomaisuuserä ja siihen liittyvä vuokrasopimusvelka arvostetaan uudelleen.

Uudelleenarvostuksesta mahdollisesti syntyvät erot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan.

Korkokulut vuokrasopimusveloista kirjataan korkokuluihin konsernin tuloslaskelmaan. Rahavirtalaskelmassa vuokrasopimusvelan pääomaa koskeva osuus esitetään Rahoituksen rahavirrassa erässä Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja koron osuus esitetään Liiketoiminnan rahavirrassa erässä Maksetut korot. Muuttuvat vuokrat ja niiden vuokrien maksut, joita ei standardin helpotusten vuoksi kirjata taseeseen, kirjataan konsernin tuloslaskelmaan.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: VUOKRASOPIMUSVELAN MÄÄRITTÄMISEEN LIITTYVÄT OLETUKSET

Vuokrasopimusvelan määrittämiseen liittyy tiettyjä oletuksia. Pääasialliset oletukset liittyvät vuokrakauden ja diskonttauskoron määrittämiseen sekä arviointiin siitä, sisältääkö tietty sopimus vuokrasopimuksen.

Vuokrakautta määrittäessä johto harkitsee kaikkia merkityksellisiä tosiseikkoja ja olosuhteita, jotka luovat taloudellisen kannustimen alkuperäisen vuokrasopimuksen jatkamiseen jatko-optiota käyttämällä tai sen päättämiseen päättämisoptiolla. Jatko-optiot otetaan huomioon vuokrakaudessa vain, jos sopimuksen jatkaminen on kohtuullisen varmaa. Vuokrakausi määritetään uudelleen, jos olosuhteet muuttuvat merkittävästi.

Vuokramaksut diskontataan nykyarvoon lisäluoton korkoa käyttäen. Lisäluoton korko määritetään perustuen vastaavaan rahoitukseen kolmansilta osapuolilta ottaen huomioon vuokrakauden keston ja kassavirtojen valuutan.

Vuokrasopimukseksi määritellään sopimus, jonka mukaan konsernilla on oikeus käyttää yksilöityä omaisuuserää tietyllä ajanjakson aikana korvausta vastaan. Omaisuuserän kapasiteettiosuus on yksilöity omaisuuserä, jos se on fyysisesti erotettavissa, tai jos konsernilla on oikeus käyttää olennaisin osin koko omaisuuserää vuokrakauden ajan.

KONSERNI VUOKRALLE ANTAJANA

Vuokrasopimuksissa, joissa konserni on vuokralle antaja ja olennaisin osin kaikki omistamiselle ominaiset riskit ja edut siirtyvät vuokralle ottajalle luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsaamiset liittyvät lähinnä Venäjään. Vuoden 2021 vertailuluvut sisälsivät myös rahoitusleasingsaamisia koskien tiettyjä sähköntoimitussopimuksia Uniperiin liittyen.

Vuokrasopimuksen vähimmäisvuokrien nykyarvoa vastaava määrä kirjataan näiden vuokrasopimusten osalta saamiseksi. Korkotuotot kirjataan vuokrakaudelle käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

34.1 Konsernitilinpäätökseen kirjatut erät

Vuokralle ottajana

milj. euroa	2022	2021
Konsernin tuloslaskelmalla		
Poistot, josta	-21	-22
Maa-alueita	-2	-1
Rakennuksia ja rakennelmia	-13	-14
Koneita ja kalustoa	-7	-7
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	-2	-3
Muihin kuluihin kirjatut muuttuvat vuokrat	0	-1
Muihin kuluihin kirjatut arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrat	-1	-2
Vuokratuotot käyttöoikeusomaisuuserien edelleenvuokrauksesta	0	1
Konsernitaseessa		
Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset, josta	47	173
Maa-alueita	6	35
Rakennuksia ja rakennelmia	29	41
Koneita ja kalustoa	12	97
Tytäryhtiöiden hankinta, josta	1	-
Maa-alueita	1	-
Tytäryhtiöiden myynti, josta ¹⁾	-508	-7
Maa-alueita	-40	-6
Rakennuksia ja rakennelmia	-403	0
Koneita ja kalustoa	-64	0
Käyttöoikeusomaisuuserien tasearvo, josta	122	730
Maa-alueita	55	93
Rakennuksia ja rakennelmia	55	536
Koneita ja kalustoa	12	101
Vuokrasopimusvelat	119	1 075
Konsernin rahavirtalaskelmalla		
Vuokrasopimusten rahavirta	-22	-25

1) Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja myytävänä olevat omaisuuserät.

Diskonttaamattomien vuokrasopimusvelkojen erääntyminen

milj. euroa	2022
Vuoden sisällä erääntyvät	18
Yli vuoden, mutta viiden vuoden sisällä erääntyvät	53
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	57
Yhteensä	128

Muutos vuokrasopimuksissa 31.12.2021 jälkeen johtuu pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022. Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 4** Rahoitusriskien hallinta, ► **liitetiedossa 17** Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät, sekä ► **liitetiedossa 27** Korolliset velat.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vuokralle antajana

milj. euroa	2022	2021
Konsernin tuloslaskelmalla		
Vuokratuotot vuokrasopimuksista	19	17
Konsernitaseessa		
Vuokrasaavat	3	136
Lyhytaikaiset	3	17
Pitkäaikaiset	0	119
Diskonnttaamattomien vuokramaksujen erääntyminen – Rahoitusleasingsopimukset		
Vuoden sisällä erääntyvät	3	26
1-2 vuoden kuluttua erääntyvät	-	23
2-3 vuoden kuluttua erääntyvät	-	23
3-4 vuoden kuluttua erääntyvät	-	23
4-5 vuoden kuluttua erääntyvät	-	22
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	-	92
Diskonnttaamattomat vuokramaksut yhteensä	3	209
Korkokomponentti	0	73

35 Investointi- ja muut sitoumukset

Investointi- ja muut sitoumukset ovat sopimukseen perustuvia tai sääntelystä johtuvia sitoumuksia, joita ei ole kirjattu taseeseen eikä esitetty liitetiedoissa mahdollisina velkoina. Muutos investointi- ja muissa sitoumuksissa 31.12.2021 jälkeen johtuu pääosin Uniperin konsolidoinnin päättymisestä 30.9.2022.

35.1 Investointisitoumukset

mrd. euroa	2022	2021
Aineelliset käyttöomaisuus- ja aineettomat hyödykkeet	0,4	1,0

Investointisitoumukset 31.12.2021 sisälsivät 0,5 miljardia euroa Uniper-segmentin sitoumuksia.

35.2 Muut velvoitteet osakkuus- ja yhteisyrityksille

Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) rakentamaa Olkiluoto 3 -ydinvoimalaa on rahoitettu ulkoisilla lainoilla, osakeanneilla ja osakaslainoilla TVO:n osakkeenomistajien välisten osakassopimusten perusteella. Fortumin osakassaaminen liittyen Olkiluoto 3 -ydinvoimalan rakentamiseen oli 31.12.2022 232 miljoonaa euroa (2021: 232 miljoonaa euroa). Tämän lisäksi Fortum on sitoutunut antamaan projektille korkeintaan 100 miljoonaa euroa lisärahoitusta. TVO:n osakaslaina on luokiteltu osuudeksi yhteisyrityksissä. Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 29** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Fortum investoi yhdessä Green Investment Groupin kanssa Glasgow'hun Skotlantiin rakennettavaan South Clyden jätteenpolttolaitokseen yhteisyrityksen kautta. Fortum on sitoutunut rahoittamaan yhteisyritystä ja veloitetta oli 31.12.2022 jäljellä 54 miljoonaa euroa. Yhteisyritystä rahoitetaan ulkoisilla lainoilla, osakeanneilla ja osakaslainoilla.

35.3 Muut velvoitteet

Kesäkuussa 2018 Ruotsin hallitus hyväksyi lainsäädännön liittyen Ruotsin kansalliseen strategiaan EU:n vesipolitiikkadirektiivin käyttöönotosta. Suurimmat vesivoimayhtiöt perustavat yhteisen vesivoimarahaston rahoittamaan tarvittavat ympäristötoimenpiteet. Rahaston rahoituskatto on 10 miljardia Ruotsin kruunua, joka maksetaan 20 vuoden aikana. Suurimmat toimijat rahoittavat rahastoa vesivoiman tuotannon markkinaosuuksien suhteessa. Fortumin osuus on 31 % rahaston kokonaisrahoituksesta.

Fennovoima ilmoitti 2.5.2022 päättäneensä RAOS Project Oy:n kanssa solmitun ydinvoimalan laitostoimitussopimuksen. Fortum Power and Heat Holding Oy:n veloite rahoittaa Voimaosakeyhtiö SF:ää liittyen sen osuuteen Fennovoiman ydinvoimahankkeesta Suomessa oli 69 miljoonaa euroa 31.12.2021.

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

[Liitetiedot](#)

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

36 Pantatut varat ja vastuut

LAADINTAPERIAATTEET

PANTATUT VARAT

Pantatut varat ovat omaisuutta, jotka on annettu velkojalle lainan vakuudeksi, kaupankäynnin vakuudeksi tai vakuudeksi muita sitoumuksia vastaan. Jos velallinen tai kaupankäynnin vastapuoli ei kykene suorittamaan sovittuja maksuja, velkoja voi käyttää pantattuja varoja pienentääkseen tappioitaan. Fortumin pantatut varat muodostuvat pääosin arvopapereista ja kiinteistökiinnityksistä.

VASTUUT

Ehdollinen velka esitetään tilinpäätöksessä silloin, kun kyseessä on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta yhden tai useamman epävarman tapahtuman myötä tulevaisuudessa. Ehdollisena velkana esitetään myös velvoite, jota ei merkitä taseeseen velaksi tai varaukseksi, koska voimavarojen poistuminen ei ole todennäköistä tai koska luotettavava arvioita velvoitteen määrästä ei voida tehdä.

36.1 Pantatut varat

Lainojen vakuudeksi pantatut varat

Fortum on pantannut Kemijoki Oy:n osakkeita vakuudeksi Valtion ydinjätehuoltorahaston takaisinlainauksesta koskien Loviisan ydinvoimalaitosta. Takaisinlainaus on yhteensä 689 miljoonaa euroa (2021: 876). Kiinteistökiinnitykset 31.12.2022 ovat yhteensä 41 miljoonaa euroa (2021:41).

Muiden sitoumusten vakuudeksi pantatut varat

Fortumilla on 126 miljoonaa euroa (2021: 81) kiinteistökiinnityksiä liittyen Pyhäjoen vesivoimalaitokseen, jotka ovat vakuutena Työ- ja elinkeinoministeriölle. Nämä vakuudet on annettu turvaamaan kattamattomat lainmukaiset vastuut ja mahdolliset odottamattomat tapahtumat liittyen Loviisan ydinvoimalan käytöstäpoistamisesta ja ydinjätteen loppusijoituksesta aiheutuvista tulevista kustannuksista. Suomen ydinenergialain mukaan Fortum on veloitettu maksamaan tarvittavat varat täysimääräisesti Valtion ydinjätehuoltorahastoon kattaakseen lainmukaiset vastuut. Mahdollinen kattamaton lainmukainen vastuu liittyy rahastolle suoritettavien maksujen jaksottamiseen. Kiinnitysten arvo tarkistetaan vuosittain toisen neljänneksen aikana perustuen edellisvuoden vaihteessa päivitettyyn lainmukaiseen vastuuseen ja rahastotavoitteeseen. Katso ► [liitetieto 29](#) Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

36.2 Vastuut

Fortum on luopuessaan osakeomistuksista sopinut korvausvelvoitteista, jotka koskevat myynnille tavanomaisia ehtoja ja takuita, ympäristöhaittoja sekä mahdollisia verovastuita. Mahdolliset velvoitteet kirjataan ensisijaisesti varauksena myydyissä yrityksissä ennen kuin Fortum olisi veloitettu suorittamaan maksuja. Lisäksi Fortum-konsernilla on sitoumuksia, joiden johdosta Fortum on yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista, jotka muodostuvat sen osakkuuksista yhtiöissä ja yhteenliittymissä, joissa se on osallisena.

Fortum Oil and Gas Oy:n vuoden 2004 jakautumisen seurauksena Fortumin kokonaan omistamalla Fortum Heat and Gas Oy:llä on vastuusitoumus Neste Oy:n kanssa. Vastuusitoumus perustuu osakeyhtiölain (734/1978) 14a luvun 6§:n säädökseen.

Vuonna 2021 Fortum allekirjoitti Uniperin kanssa 8 miljardin euron rahoitusjärjestelysopimuksen, joka koostuu osakaslainasta ja emoyhtiön takauksesta. Osakaslaina maksettiin takaisin 21.12.2022 kun Fortum sai päätökseen Uniper-omistuksensa myynnin Saksan valtiolle. Fortumin Uniperille myöntämästä 4,0 miljardin euron emoyhtiötakauksesta vapautui yhteensä 3,0 miljardia euroa vuoden 2022 loppuun mennessä. Loput noin

1,0 miljardia euroa vapautuvat viimeistään kesäkuun 2023 lopussa ja Saksan valtio on antanut summalle täysimääräisen vastatakauksen (indemnityn).

36.3 Ydinvoimaan liittyvät vastuut

Ruotsin lainsäädännön mukaisesti Ruotsin ydinvoimayksiköihin kuuluvat yhtiöt ovat antaneet Ruotsin hallinnollisille viranomaisille Ruotsin ydinvoimalaitosten toimintaan liittyviä takauksia OKG:n ja Forsmarkin puolesta. Takauksia on kahdenlaisia. Rahoitusmäärä (Finansieringsbelopp) annetaan ydinjätehuoltorahaston tarkasteluhetken mukaisen kattamattoman osuuden kattamiseksi olettaen, että tuotanto ei jatku eikä rahastoon suoriteta lisämaksuja. Kattamaton määrä lasketaan viranomaisten toimesta ja se perustuu ennakoitun kulun sekä velvoitteen kattamiseksi tarkoitettujen varojen erotukseen laskentahetkellä. Lisämäärä (Kompletteringsbelopp) annetaan sellaisen alijäämän kattamiseksi, joka voi muodostua ennakoimattomien tapahtumien seurauksena. Vastuiden tarkistus tehdään yleensä kolmen vuoden välein viranomaispäätöksellä. Lisäksi luvanhaltijat ovat vastuussa kaikista kustannuksista liittyen matala-aktiivisen ydinjätteen hävittämiseen.

Ydinvoimaloiden omistajilla on Suomessa ja Ruotsissa lakisäätäinen vastuu laitoksilla tapahtuvista onnettomuuksista sekä kaikista laitoksen operointiin liittyvistä onnettomuuksista, joissa on mukana radioaktiivista aineista. Kolmansiä osapuolia koskevat ydinonnettomuuksien vastuuvollisuudet ovat yksin laitoksen omistajan vastuulla.

Suomessa Loviisan ydinvoimalan luvanhaltijana Fortumilla on ydinvastuulain vaatima vastuuvakuutus määrältään noin 1,2 miljardia euroa.

Ruotsissa ydinvoimalaitoksen käyttäjällä on oltava vastuuvakuutus tai muu vastaava taloudellinen suoja, jonka määrä on 1,2 miljardia euroa laitosta kohden.

Ydinvoimalaitoksille on hankittu tarvittavat vakuutukset. Vastaavanlaiset vakuutusjärjestelyt ovat voimassa niissä voimalaitoksissa, joissa Fortumilla on vähemmistöosuuksia.

Teollisuuden Voima Oy:n puolesta annettu takaus Työ- ja elinkeinoministeriölle kasvoi Olkiluoto 3:n polttoaineen latauksesta johtuen ja on 136 miljoonaa euroa (2021: 122). Takaus kattaa ydinjätehuoltomaksujen jaksotuksesta aiheutuvan lainmukaisen vastuun maksamattoman osuuden sekä ennakoimattomien kulujen riskin.

Katso lisätietoja ► [liitetiedossa 29](#) Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

37 Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Monia rutiininomaisia oikeudellisia toimia, välimiesmenettelyitä, vero- ja viranomaistutkimuksia on meneillään konserniyhtiöitä vastaan. Lisää oikeudenkäyntejä ja vaateita saatetaan laittaa vireille tulevaisuudessa.

Verovaateet

Antwerpenin ensimmäisen asteen tuomioistuin antoi 29.6.2022 myönteisen päätöksen koskien Fortumin tuloverotusta Belgiassa vuosina 2009–2012. Päätös koski belgialaisen rahoitusyhtiö Fortum EIF NV:n saman konsernin ruotsalaisyhtiölle, Fortum 1 AB:lle, myöntämiä lainoja, joilla rahoitettiin Venäjällä vuonna 2008 tehty yritysosto. Yhtiö toimii nykyisin nimellä PAO Fortum. Veroviranomaisen mukaan EIF ei olisi saanut hyötyä Belgian lakien sallimasta oman pääoman laskennallisesta korkovähennyksestä.

Päätöksen mukaisesti Fortumille on maksettu vuonna 2022 78 miljoonan euron veronpalautus. Nämä verot oli kirjattu aiemmin verosaatavaksi. Belgian veroviranomainen maksoi Fortumille lisäksi palautuskorkoa 27 miljoonaa euroa. Korko on kirjattu tuloksi vuoden 2022 konsernin tuloslaskelmalle.

Fortumin vuoden 2008 tuloverotusta koskien, Gentin valitustuomioistuin Belgiassa antoi 16.6.2020 Fortumille myönteisen päätöksen. Syyskuussa 2020 Belgian veroviranomainen valitti päätöksestä korkeimpaan oikeuteen. Vaadittujen jälkiverojen määrä on vuoden 2008 osalta 36 miljoonaa euroa ja ne on kirjattu tuloverosaatavaksi.

Lisätietoa tuleviin veroseuraamuksiin liittyvistä oletuksista ja arvioista, katso ▶ **liitetieto 28** Tuloverosaamiset ja -velat. Lisätietoa myös ▶ **liitetiedossa 12** Tuloverot.

38 Lähipiiritapahtumat

38.1 Suomen valtio ja valtionyhtiöt

Vuoden 2022 lopussa Suomen valtion omistusosuus yhtiön osakkeista oli 51,26 % (2021: 50,76 %). Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta. Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron erän. Siltarahoituslaina on sidottu kuuden kuukauden Euriboriin. Lainalle maksettava marginaali on 10 % kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta ja 12 % kuudelta seuraavalta kuukaudelta.

Ensimmäisen erän noston ehtona oli, että Suomen valtion kokonaan omistamalla sijoitusyhtiöllä, Solidium Oy:llä, oli oikeus merkitä maksutta enintään 8 970 000 Fortumin uutta osaketta suunnatussa osakeannissa. Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle 23.11.2022 ja uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 25.11.2022. Uudet osakkeet tuottavat osakkeenomistajan oikeudet mukaan lukien oikeuden osinkoon niiden rekisteröintipäivästä lukien. Tämän seurauksena, Suomen valtion hallinnassa olevien osakkeiden osuus kasvoi 51,26 %:iin.

Eduskunta on valtuuttanut valtioneuvoston vähentämään valtion osakkeenomistusta Fortum Oyj:ssä enintään 50,1 %:iin yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

Kaikki liiketoimet Fortumin ja muiden suomalaisten valtionyhtiöiden välillä tapahtuvat markkinaehtoisesti.

38.2 Hallitus ja johtoryhmä

Fortumin johtoon kuuluvat avainhenkilöt ovat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet.

Fortumilla ei ole ollut merkittäviä liiketapahtumia hallituksen tai johtoryhmän jäsenten kanssa. Hallituksen jäsenille tai konsernin johtoryhmän jäsenille ei ollut myönnetty rahalainoja tilinpäätöspäivään mennessä.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden kokonaispalkkiot (sisältäen eläke-etuudet ja sosiaalikustannukset) olivat 10 miljoonaa euroa vuonna 2022 (2021: 13). Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen ja osakeomistukset on esitetty ▶ **liitetiedossa 10** Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot.

38.3 Osakkuus- ja yhteisyritykset

Tavanomaisessa liiketoiminnassaan osakkuus- ja yhteisyritysten sekä muiden lähipiiriin kuuluvien tahojen kanssa Fortum toimii kaupallisin perustein, jotka ovat samat kuin kolmansien osapuolten kanssa noudatettavat ehdot, poikkeuksena tietyt osakkuus- ja yhteisyritykset, joita käsitellään alla.

Fortum omistaa osuuksia osakkuus- ja yhteisyrityksissä, jotka omistavat vesivoima- ja ydinvoimalaitoksia. Osakassopimuksien nojalla jokainen omistaja on oikeutettu osuuteen tuotetusta sähköstä joko omistamiensa osakkeiden tai muun sopimuksen mukaisesti. Jokainen omistaja on vastuussa vastaavasta kustannusosuudesta tuotannon määrästä riippumatta. Nämä osakkuus- ja yhteisyritykset eivät ole voittoa tuottavia, koska omistajat ostavat sähköä tuotantokustannuksiin perustuvalla hinnalla, joka sisältää myös korkokulut ja tuotantoverot. Katso ▶ **liitetieto 18** Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksissä.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

38.4 Liiketoimet ja avoimet saldot lähipiirin kanssa

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten sekä muun lähipiirin kanssa

milj. euroa	Osakkuusyhtiöt		Yhteisyritykset		Muu lähipiiri		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Myyntit	2	2	72	18	-	-	74	20
Ostot	284	234	154	146	-	-	438	379
Muut tuotot	-	1	4	19	-	-	4	20
Korkotuotot lainasaamisista	10	10	2	3	-	-	12	13

Avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten sekä muun lähipiirin kanssa

milj. euroa	Osakkuusyhtiöt		Yhteisyritykset		Muu lähipiiri		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Saamiset								
Pitkäaikaiset korolliset lainasaamiset	505	1 009	88	129	-	-	593	1 138
Myynti- ja muut saamiset	12	4	75	70	-	36	87	110
Velat								
Pitkäaikaiset lainat	-	-	229	228	-	-	229	228
Lyhytaikaiset lainat	-	-	-	62	-	69	-	131
Osto- ja muut velat	3	4	50	32	-	78	53	114

Uniper luokiteltiin lopeteuksi toiminnoksi vuonna 2022 ja vuoden 2021 tuloslaskelman vertailutiedot oikaistiin.

Tämä tarkoittaa, että Uniper SE:n ja sen lähipiirin kanssa vuonna 2021 tehdyt liiketoimet eivät sisälly yllä olevaan taulukkoon, mutta saldot sisältyvät. Lisätietoja ► **liitetiedossa 1** Merkittävät laadintaperiaatteet ja ► **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat, -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.

Muu lähipiiri koostuu yhtiöistä, joita ei epäolennaisuuden vuoksi ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 1** Merkittävät laadintaperiaatteet.

Lisätietoja osakkuus- ja yhteisyrityksiin liittyvistä sitoumuksista on ► **liitetiedossa 29** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat, ja ► **liitetiedossa 36** Pantatut varat ja vastuut.

Tapahtumat venäläisten yhteisyritysten kanssa

Fortum ilmoitti 18.1.2022, että 1,3 GW:n tuulivoimahankkeet siirretään uudelle yhteisyritykselle. Nämä tuulivoimahankkeet ovat kuitenkin osa niitä resursseja ja toimintoja, jotka ovat mukana käynnissä olevassa myyntiprosessissa, koska Fortum on päättänyt poistua hallitusti Venäjältä Ukrainan sodan vuoksi. Fortumin omistus 1,3 GW:n tuulivoimahankkeista on esitetty muissa pitkäaikaisissa varoissa ja korollisissa veloissa.

Kesäkuussa 2021 Fortumin ja Rusnanon tuulivoimasijoitusrahasto myi Kalmykian 200 megawatin tuulipuistot Fortumin ja Russian Direct Investment Fundin (RDIF-rahaston) yhteisyritykselle. Fortum kirjasi siirtoon liittyen 11 miljoonan euron tuoton osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksien tuloksesta.

Fortum ilmoitti 2.3.2021, että yhtiö oli päättänyt rakentaa Venäjän suurimman aurinkovoimalan RDIF-rahaston kanssa perustetun yhteisyrityksen kautta. Voimala perustuu Fortumin CSA-huutokaupoissa vuosina 2018 ja 2019 voittamiin kapasiteetteihin. Maaliskuussa 2021 Fortum myi CSA-tuetun aurinkovoimahankkeen RDIF-rahaston kanssa perustetulle yhteisyritykselle.

38.5 Eläkesäätiöt

Fortumilla on 31.12.2022 eläkesäätiö Suomessa, joka on itsenäinen juridinen yhtiö, joka hallitsee eläketurvaan liittyviä varoja Suomessa. Uniperin 30.9.2022 päättyneen konsolidoinnin johdosta Fortumilla ei ole enää eläkeyhtiötä Saksassa tai Isossa-Britanniassa. Fortumin eläkesäätiö Ruotsissa lopetettiin vuonna 2022. Vuonna 2022 Fortum sai eläkesäätiöiltä nettona tuottoja 11 miljoonaa euroa, sisältäen lopetusmaksuja Ruotsin eläkesäätiöiltä. Tuottoja osittain pienensivät maksetut suorat maksut (2021: 64 kuluja). Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 31** Eläkevelvoitteet.

Fortumin Suomen eläkesäätiön eläkevaroihin sisältyy Fortum Oyj:n osakkeita, jotka vastaavat 0,04 % (2021: 0,04 %) kaikista liikkeelle lasketuista osakkeista. Eläkesäätiön myöntämän lainan vakuudeksi on annettu 41 miljoonan euron (2021: 41) kiinteistökiinnitykset Katso lisätietoja ► **liitetiedossa 36** Pantatut varat ja vastuut.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

39 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Valtioneuvosto myönsi 16.2.2023 uuden käyttöluvan Fortumin Loviisan ydinvoimalaitoksen molemmille yksikölle vuoden 2050 loppuun saakka. Lupakauden aikana voimalaitoksen odotetaan tuottavan jopa 170 terawattituntia päästötöntä sähköä. Toiminnan jatkamiseen ja käyttöön pidentämiseen liittyvät investoinnit vuoteen 2050 mennessä nousevat arviolta miljardiin euroon. Viiden viime vuoden aikana Fortum on jo investoinut noin 300 miljoonaa euroa Loviisan voimalaitoksen kunnostamiseen. Loviisan voimalaitos on Suomen ensimmäinen ydinvoimalaitos. Siinä on kaksi yksikköä, joista ensimmäinen aloitti toimintansa helmikuussa 1977 ja toinen marraskuussa 1980.

Fortumin hallitus päätti yhtiön uudesta strategiasta maaliskuun 2023 alussa. Fortumin strategian painopisteitä ovat luotettavan puhtaan energian toimittaminen ja teollisuuden hiilidioksidipäästöjen vähentäminen Pohjoismaissa. Uusi strategia sisältää uudet taloudelliset ja kestävä kehityksen tavoitteet:

- Fortum on päivittänyt taloudelliset tavoitteensa varmistaakseen vähintään BBB-luottoluokituksen ja tulevaisuuden kasvuun vaadittavan taloudellisen joustavuuden. Uusi pitkän aikavälin vertailukelpoinen rahoitusnettovelan ja käyttökatteen suhde on 2,0–2,5.
- Vuosina 2023–2025 Fortum tavoittelee hallittua kasvua puhtaassa energiassa. Investoinnit tällä ajanjaksolla ovat enintään noin 1,5 miljardin euroa. Uusien investointien vähimmäistuottovaatimus on pääomakustannusten projektikohtainen painotettu keskiarvo (WACC) + 150–400 korkopistettä. Investointipäätökset arvioidaan myös suhteessa yhtiön ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteisiin.
- Päivitetyn osinkopolitiikan mukaan osingonjakosuhte on 60–90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta. Fortumin hallitus ehdottaa 0,91 euron osinkoa/osake vuodelta 2022, mikä vastaa 75 % jatkuvien toimintojen vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta 1,21 euroa (ilman Venäjän liiketoimintoja).
- Fortum on aikaistanut hiilineutraaliustavoitettaan (Scope 1, 2 ja 3) useilla vuosilla vuoteen 2030 ja luopuu kaikesta hiileen perustuvasta energiatuotannosta sekä siihen liittyvistä toiminnoista jo vuoden 2027 loppuun mennessä. Saavuttaakseen nämä tavoitteet, Fortum sitoutuu asettamaan tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteet (SBTi 1,5 celsiusastetta). Tämä sitoumus edellyttää ensin irtautumista Venäjän liiketoiminnoista. Edistymisen mittaamiseksi on asetettu myös välitavoitteet ominaispäästöille: kokonaisenergiantuotannolle alle 20 g CO₂/kWh ja sähköntuotannolle alle 10 g CO₂/kWh vuoteen 2028 mennessä.
- Fortum sitoutuu nyt myös kunnianhimoiseen tavoitteeseen biodiversiteettiin eli luonnon monimuotoisuuteen liittyen. Fortumin tavoitteena on, että nykyiset ja uudet toiminnot (Scope 1 ja 2) eivät enää vähennä luonnon monimuotoisuutta eli eivät synnytä ns. nettohävikkä (lukuun ottamatta vesistövaikutuksia) vuodesta 2030 eteenpäin. Lisäksi yhtiö vähentää haitallisia vaikutuksia maanpäälliseen luonnon monimuotoisuuteen tuotantoketjun alkupäässä (Scope 3) 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä (lähtötaso 2021). Fortum jatkaa paikallisia toimia erityisesti vesivoiman tuotannossa ja on sitoutunut kehittämään tieteeseen perustuvaa menetelmää yhtiön vesistövaikutusten arvioimiseksi vuoden 2023 aikana.
- Fortum on jo aloittanut toimenpiteet uusien tavoitteiden saavuttamiseksi esimerkiksi pidentämällä Loviisan voimalaitoksen käyttöikä, kasvattamalla vesivoiman tuotantoa ja korvaamalla fossiilisia polttoaineita kaukolämmöntuotannossa.

Maaliskuun 2023 alussa Fortumin hallitus hyväksyi taloudellisen segmenttiraportoinnin uudistamisen vastaamaan uutta liiketoimintarakennetta ja yhtiön strategiaa. Vuoden 2023 alusta alkaen Fortum raportoi taloudellisesta tuloksestaan seuraavilla raportointisegmenteillä:

- Generation-segmentissä ovat Hydro Generation-, Nuclear Generation-, Corporate Customers and Markets- sekä Renewables and Decarbonisation -liiketoimintayksiköt.
- Consumer Solutions -segmentti sisältää Consumer Solutions -liiketoiminnot.
- Muut toiminnot -segmentissä ovat Circular Solutions -liiketoimintayksikkö, Innovation and Venturing -toiminnot, tukitoiminnot ja konsernijohdo.

Fortum jatkaa Venäjän liiketoimintansa konsolidointia ja raportointia erillisenä segmenttinä. Fortum arvioi kuitenkin konsolidoinnin perusteita tulevina vuosineljänneksinä. Fortum on sitoutunut poistumaan Venäjän markkinoilta, ja liiketoimintojen myyntiprosessi on käynnissä.

Fortum julkaisee segmenttien oikaistut taloudelliset tiedot vuodelta 2022 neljännesvuosittain ennen vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen tulosten julkaisemista 11.5.2023.

40 Konserniyritykset segmenteittäin

G = Generation
C = City Solutions
CS = Consumer Solutions
O = Muut toiminnot
R = Russia

1) Emoyhtiön omistamat yritykset

Konsernin omistusosuus (%) 31.12.2022 tytäryritysten kautta omistetuille yrityksille perustuu konsernin suoraan omistusosuuteen tytäryrityksessä kerrottuna tytäryrityksen epäsuoralla omistuksella tytäryrityksessä / osakkuusyhtiössä / yhteisyrityksessä.

Tytäryritykset segmenteittäin

Yrityksen nimi	Maa	Segmentti	Konsernin omistus, %
Brändskogen Vindkraft Ab Oy	Suomi	G	100,0
Ekopartnerit Turku Oy	Suomi	C	51,0
EX-KE Oy	Suomi	CS	100,0
Fortum Alku Oy	Suomi	O	100,0
Fortum Asiakaspalvelu Oy	Suomi	CS	100,0
Fortum Assets Oy	Suomi	O	100,0
Fortum Battery Recycling Oy	Suomi	C	100,0
Fortum Bio Oy	Suomi	O	100,0
Fortum Clean Oy	Suomi	O	100,0 ¹⁾
Fortum Heat and Gas Oy	Suomi	C,O	100,0 ¹⁾
Fortum Kasvu Oy	Suomi	O	100,0
Fortum Markets Oy	Suomi	CS	100,0
Fortum Norm Oy	Suomi	O	100,0 ¹⁾
Fortum Power and Heat Holding Oy	Suomi	G	100,0
Fortum Power and Heat Oy	Suomi	C,CS,G,O,R	100,0 ¹⁾
Fortum Real Estate Oy	Suomi	O	100,0 ¹⁾
Fortum Renewables Oy	Suomi	G	100,0
Fortum RES Oy	Suomi	O	100,0
Fortum TwoGether Oy	Suomi	O	100,0 ¹⁾
Fortum Waste Solutions Oy	Suomi	C	100,0 ¹⁾
Katajamäen Tuulivoima Oy	Suomi	G	100,0
Koillis-Pohjan Energiantuotanto Oy	Suomi	G	100,0
Lamminnevan Tuulivoima Oy	Suomi	G	100,0
Molpe Vindkraft Ab/Oy	Suomi	G	100,0
Närpes Vindkraft Ab/Oy	Suomi	G	100,0
Oy Pauken Ab	Suomi	O	100,0
Oy Tersil Ab	Suomi	O	100,0
Oy Tertrade Ab	Suomi	O	100,0
Penkkisuon Tuulivoima Oy	Suomi	G	100,0
Pjelax Vindkraft Ab/Oy	Suomi	G	60,0
Poikel Vindkraft Ab/Oy	Suomi	G	100,0
Tecofe Oy	Suomi	G	100,0
TGS Finland Oy	Suomi	C	100,0
Fortum 2 B.V.	Alankomaat	C	100,0
Fortum 3 B.V.	Alankomaat	C	100,0
Fortum H&C B.V.	Alankomaat	C	100,0

Yrityksen nimi	Maa	Segmentti	Konsernin omistus, %	
Fortum Holding B.V.	Alankomaat	C,CS,G,O,R	100,0 ¹⁾	1
Fortum Hydro B.V.	Alankomaat	O	100,0	2
Fortum Power Holding B.V.	Alankomaat	O	100,0	3
Fortum Russia B.V.	Alankomaat	R	100,0	4
Fortum SAR B.V.	Alankomaat	C	100,0	5
Fortum Star B.V.	Alankomaat	C	100,0	6
PolarSolar B.V.	Alankomaat	C	100,0	7
Escandinava de Electricidad S.L.U	Espanja	CS	100,0	8
Fortum Insurance Limited	Guernsey	O	100,0	9
PT Fortum Energy Solution	Indonesia	C	95,0	10
Fortum India Private Limited	Intia	C	100,0 ¹⁾	11
Solar One Energy Private Limited	Intia	C	100,0	12
SolarXL Alpha Energy Private Limited	Intia	C	100,0	13
SolarXL Beta Energy Private Limited	Intia	C	100,0	14
SolarXL Delta Energy Private Limited	Intia	C	100,0	15
SolarXL Gamma Energy Private Limited	Intia	C	100,0	16
SolarXL Zeta Energy Private Limited	Intia	C	100,0	17
Fortum eNext Ireland Ltd	Irlanti	C	100,0	18
Fortum Finance Ireland Designated Activity Company	Irlanti	O,C,G	100,0 ¹⁾	19
Fortum Global Finance Designated Activity Company	Irlanti	O	100,0	20
Fortum P&H Ireland Limited	Irlanti	O	100,0	21
Fortum Participation Limited	Irlanti	O,C	100,0	22
Fortum Carlisle Limited	Iso-Britannia	C	100,0	23
Fortum Energy Limited	Iso-Britannia	O	100,0	24
Fortum O&M (UK) Limited	Iso-Britannia	C	100,0	25
Fortum Ratcliffe Limited	Iso-Britannia	C	100,0	26
IVO Energy Limited	Iso-Britannia	G	100,0	27
Fortum Consumer Solutions AS	Norja	CS	100,0	28
Fortum Forvaltning AS	Norja	C,O,G	100,0	29
Fortum Hedging AS	Norja	G	100,0	30
Fortum Kundesenter AS	Norja	CS	100,0	31
Fortum Plastics Recycling Norway AS	Norja	C	100,0	32
Fortum Strøm AS	Norja	CS	100,0	33
Fortum Waste Solutions Norway AS	Norja	C	100,0	34
NorgesEnergi AS	Norja	CS	100,0	35
Tellier Service AS	Norja	CS	100,0	36
Fortum Marketing and Sales Polska S.A.	Puola	CS	100,0	37
Fortum Network Czechochowa Sp. z o.o.	Puola	C	100,0	38
Fortum Network Plock Sp. z o.o.	Puola	C	100,0	39
Fortum Network Wrocław Sp. z o.o.	Puola	C	100,0	40
Fortum Power and Heat Polska Sp. z o.o.	Puola	C,CS	100,0	
Fortum Service Poland Sp. z o.o.	Puola	O	100,0	
Fortum Silesia SA	Puola	C	100,0	
Fortum Sprzedaz Sp. z o.o.	Puola	CS	100,0	
Barry France SAS	Ranska	O	100,0	
Fortum France S.A.S	Ranska	G	100,0	
HQ Services Limited	Ruanda	C	49,0	
Blybergs Kraftaktiebolag	Ruotsi	G	66,7	
Borgvik Vindkraft AB	Ruotsi	G	100,0	
Brännälven Kraft AB	Ruotsi	G	67,0	
Bullerforsens Kraft Aktiebolag	Ruotsi	G	88,0	
Energikundservice Sverige AB	Ruotsi	CS	100,0	

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Yrityksen nimi	Maa	Segmentti	Konsernin omistus, %
Fortum 1 AB	Ruotsi	R	100,0
Fortum Energy AB	Ruotsi	CS	100,0
Fortum Fastigheter AB	Ruotsi	O	100,0
Fortum Grön AB	Ruotsi	O	100,0
Fortum Markets AB	Ruotsi	CS	100,0
Fortum Mockfors Kraft AB	Ruotsi	G	88,0
Fortum Power AB	Ruotsi	O	100,0 ¹⁾
Fortum Produktionsnät AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Sverige AB	Ruotsi	C,G,O	100,0
Fortum Sweden AB	Ruotsi	C,O	100,0 ¹⁾
Fortum Vindkraft Sverige 3 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Vindkraft Sverige 4 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Vindkraft Sverige 5 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Vindkraft Sverige 6 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Vindkraft Sverige 7 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Vindkraft Sverige 8 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Vindkraft Sverige 9 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Waste Solutions AB	Ruotsi	C	100,0
Fortum Waste Solutions Holding AB	Ruotsi	C	100,0
Göta Energi AB	Ruotsi	CS	100,0
Mellansvensk Kraftgrupp Aktiebolag	Ruotsi	G	86,9
Nya Bullerforsen Kraft AB	Ruotsi	G	88,0
Oreälvens Kraftaktiebolag	Ruotsi	G	65,0
Salviken Solpark AB	Ruotsi	G	100,0
Sävar Vindkraft AB	Ruotsi	G	100,0
TGS Sweden AB	Ruotsi	C	100,0
Uddeholm Kraft Aktiebolag	Ruotsi	G	100,0
Värmlandskraft-OKG-delägarna Aktiebolag	Ruotsi	G	73,3
Fortum Batterie Recycling GmbH	Saksa	C	100,0
Fortum Deutschland SE	Saksa	O	100,0
Fortum Service Deutschland GmbH	Saksa	C,G,O	100,0
MAWAL Energie GmbH	Saksa	O	100,0
SALWAL Energie GmbH	Saksa	O	100,0
TGS Germany GmbH	Saksa	C	100,0
Barry Danmark ApS	Tanska	O	100,0
Fortum Waste Solutions A/S	Tanska	C	100,0
Fortum Wind Energy Joint Stock Company, AO FEW	Venäjä	R	98,2
Fortum-New Generation 3 Limited Liability Company	Venäjä	R	100,0
Fortum-New Generation 5 Limited Liability Company	Venäjä	R	98,2
Joint Stock Company Chelyabenergoremont	Venäjä	R	100,0
LLC Bugulchanskaya Solar power station	Venäjä	R	98,2
PAO Fortum	Venäjä	R	98,2
Ural Heat Networks Company Joint Stock Company	Venäjä	R	98,2
Ylyanovsk Wind Farm LLC	Venäjä	R	98,2
Fortum CFS Eesti OU	Viro	O	100,0
Valo Ventures I LP Fund	Yhdysvallat	O	99,0

Osakkuus- ja yhteisyritykset segmentteittäin

Yrityksen nimi	Maa	Segmentti	Konsernin omistus, %
Battery Intelligence Oy	Suomi	C	32,9
Chempolis Oy	Suomi	C	32,9
Kemijoki Oy	Suomi	G	28,2
Posiva Oy	Suomi	G	40,0
Puro.earth Oy	Suomi	O	16,6
Sallila Energia Oy	Suomi	O	46,0
Teollisuuden Voima Oyj	Suomi	G	25,8
Turun Seudun Energiantuotanto Oy	Suomi	C	53,5
Turun Seudun Kaukolämpö Oy	Suomi	C	30,0
Wello Oy	Suomi	O	16,2 ¹⁾
India Sun B.V.	Alankomaat	C	43,8
Nordic Wind B.V.	Alankomaat	G	20,0
Yustek Holding B.V.	Alankomaat	R	50,0
Assam Bio Refinery Private Limited	Intia	C	40,3
Fortum Charge & Drive India Private Limited	Intia	C	63,0
South Clyde Energy Recovery Holdings Limited	Iso-Britannia	C	50,0
Fortum Nordkraft Vind DA	Norja	G	50,0
Linnvasselv Kraftlag SA	Norja	G	50,0
Ängefallen Kraft AB	Ruotsi	G	50,0
Blåsjön Kraft AB	Ruotsi	G	50,0
Forsmarks Kraftgrupp Aktiebolag	Ruotsi	G	25,5
Hormundsvalla Kraftaktiebolag	Ruotsi	G	50,0
OKG Aktiebolag	Ruotsi	G	45,5
Stensjön Kraft AB	Ruotsi	G	50,0
Täsans Kraftaktiebolag	Ruotsi	G	40,0
Väsa Kraftaktiebolag	Ruotsi	G	50,0
Vattenkraftens Miljöfond Sverige AB	Ruotsi	G	22,7
Fortum-New Generation 4 Limited Liability Company	Venäjä	R	50,0
TGC1 Territorial Generating Company 1	Venäjä	R	29,99
Ural energy retail LLC	Venäjä	R	50,0

Taloudelliset tunnusluvut

Lisätietoa Fortumin käyttämistä vaihtoehtoisista tunnusluvuista osiossa ▶ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset** ja ▶ **liitetiedossa 1** Merkittävät laadintaperiaatteet.

Fortumin konsernin tuloslaskelmaa ja konsernin rahavirtalaskelmaa muutettiin vuonna 2022 sisältämään lopetettuja toimintoja koskevat tiedot Uniper-segmentistä. Vuoden 2021 vertailutiedot oikaistiin IFRS:n mukaisesti. Konsernitase 31.12.2021 sisältää Uniperin. Lisätietoa ▶ **liitetiedossa 1** Merkittävät laadintaperiaatteet, ▶ **liitetiedossa 2** Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat ja ▶ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit, myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.

Tunnuslukuja, jatkuvat toiminnot

milj. euroa tai kuten merkitty	2022	2021	Muutos 22/21 %
Tuloslaskelma			
Raportoitu			
Liikevaihto	8 804	6 422	37
Käyttökate (EBITDA)	1 842	4 913	-63
Liikevoitto	1 277	4 325	-70
- % liikevaihdosta	14,5	67,4	
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-629	168	-474
Voitto ennen tuloveroja	455	4 332	-89
- % liikevaihdosta	5,2	67,5	
Tilikauden voitto	1 011	4 008	-75
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 011	3 985	-75
Vertailukelpoinen			
Käyttökate (EBITDA)	2 436	2 016	21
Liikevoitto	1 871	1 429	31
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-11	104	-111
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 550	1 091	42
Rahavirta, tunnusluvut ja muut tiedot			
Investoinnit ja bruttosijoitukset osakkeisiin	558	724	-23
- % liikevaihdosta	6,3	11,3	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	525	443	19
Liiketoiminnan rahavirta	2 104	1 119	88
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	0,4	N/A	
Tutkimus- ja kehittämismenot	55	54	2
- % liikevaihdosta	0,6	0,8	
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	7 826	8 045	

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Jatkuvat toiminnot ilman Venäjää

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Fortum otti vuonna 2022 käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja antamaan lisätietoa jatkuvista toiminnoista ilman Fortumin Venäjän toimintoja. Lisätietoa ▶ **liitetiedossa 1** Merkittävät laadintaperiaatteet.

milj. euroa tai kuten merkitty	2022	2021	Muutos 22/21 %
Vertailukelpoinen			
Käyttökate (EBITDA)	2 025	1 612	26
Liikevoitto	1 611	1 167	38
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-40	42	-195
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 076	851	26
Osakekohtainen tulos, euroa	1,21	0,96	26
Taloudellinen asema			
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	0,6	N/A	

Tunnuslukuja, jatkuvat ja lopetetut toiminnot (yhteensä)

milj. euroa tai kuten merkitty	2022	2021	Muutos 22/21 %
Tuloslaskelma			
Raportoitu			
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	-2 416	739	-427
Vertailukelpoinen			
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	-988	1 778	-156
Taloudellinen asema ja rahavirta			
Sijoitettu pääoma	15 522	30 885	
Rahoitusnettovelka	1 084	789	37
Oikaistu nettovelka	1 117	3 227	-65
Liiketoiminnan rahavirta	-8 767	4 970	-276
Tunnusluvut			
Oman pääoman tuotto, %	-96,2	-0,8	
Korkokate	-75,5	-12,7	
Korkokate sisältäen aktivoidut vieraan pääoman menot	-72,2	-9,4	
Velkaantumisaste, %	14	6	
Omavaraisuusaste, %	33	9	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	N/A	0,2	
Muut tiedot			
Osingot	817 ¹⁾	1 013	-19
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	16 549	19 796	

1) Hallituksen ehdotus suunnitellulle yhtiökokoukselle 13.4.2023.

Katso ▶ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.**

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Osakekohtaiset tunnusluvut

euroa tai kuten merkitty	2022	2021	Muutos 22/21 %
Osakekohtainen tieto			
Osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä	-2,72	0,83	-428
Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos	1,14	4,49	-75
Lopetettujen toimintojen osakekohtainen tulos	-3,86	-3,65	6
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä	-1,11	2,00	-156
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos	1,74	1,23	41
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos	-2,86	0,77	-471
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman Venäjää	1,21	0,96	26
Rahavirta/osake, Fortum yhteensä	-9,86	5,60	-276
Jatkuvien toimintojen rahavirta/osake	2,37	1,26	88
Lopetettujen toimintojen rahavirta/osake	-12,22	4,34	-382
Oma pääoma/osake	8,55	13,66	-37
Osinko/osake	0,91 ¹⁾	1,14	-20
Osinko/osakekohtainen tulos, % ²⁾	79,8 ¹⁾	137,3	
Osinko/osakekohtainen tulos ilman Venäjää, %	75,0 ¹⁾	N/A	
Efektiivinen osinkotuotto, %	5,9 ¹⁾	4,2	
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku) ²⁾	13,6	32,5	
Osakkeen kurssikehitys			
Kauden lopussa	15,54	26,99	
Keskikurssi	15,18	23,65	
Alin kurssi	8,86	19,72	
Ylin kurssi	27,18	27,96	
Muu tieto			
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	13 943	23 975	
Osakkeiden vaihdon kehitys ³⁾			
Osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	560 775	351 450	
Prosentuaalinen osuus osakekannasta, %	63,1	39,6	
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	889 204	888 294	
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	889 204	888 294	
Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	897 264	888 294	

1) Hallituksen ehdotus suunnitellulle yhtiökokoukselle 13.4.2023.

2) Osinko/osakekohtainen tulos sekä hinta/voitto-suhde vuodelta 2022 on laskettu jatkuvien toimintojen osakekohtaisesta tuloksesta.

3) Taulukon 'osakkeiden vaihdon kehitys' -luvut sisältävät Nasdaq Helsingin osakkeiden vaihdon. Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla; esimerkiksi Boat-, Cboe- ja Turquoise-markkinoilla sekä OTC-markkinoilla. Vuonna 2022 noin 74 % (2021: 70 %) Fortum Oyj:n osakkeiden vaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin Nasdaq Helsingin pörssissä.

Katso ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.**

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Liikevaihto segmenteittäin, milj. euroa	2022	2021
Generation	3 655	2 869
- josta sisäistä	-645	140
City Solutions	1 282	1 302
- josta sisäistä	75	29
Consumer Solutions	4 578	2 622
- josta sisäistä	30	14
Muut toiminnot	136	138
- josta sisäistä	106	102
Eliminoinnit ja Nord Pool -netotus	-1 877	-1 413
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	7 774	5 519
Russia	1 031	906
Eliminoinnit	-1	-2
Jatkuvat toiminnot yhteensä	8 804	6 422

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin, milj. euroa	2022	2021
Generation	1 600	1 123
City Solutions	28	135
Consumer Solutions	97	52
Muut toiminnot	-115	-142
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	1 611	1 167
Russia	260	261
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto	1 871	1 429
Arvon alentumiset ja peruutukset	-905	-35
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	785	2 673
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	-393	264
Muut	-80	-6
Jatkuvien toimintojen liikevoitto	1 277	4 325

Vertailukelpoinen käyttökate segmenteittäin, milj. euroa	2022	2021
Generation	1 765	1 287
City Solutions	177	317
Consumer Solutions	173	123
Muut toiminnot	-90	-114
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	2 025	1 612
Russia	411	404
Jatkuvat toiminnot yhteensä	2 436	2 016

Poistot segmenteittäin, milj. euroa	2022	2021
Generation	165	164
City Solutions	148	182
Consumer Solutions	75	71
Muut toiminnot	25	28
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	415	445
Russia	151	142
Jatkuvat toiminnot yhteensä	566	587

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin, milj. euroa	2022	2021
Generation	-49	0
City Solutions	14	42
Muut toiminnot	-6	0
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	-40	42
Russia	30	62
Jatkuvat toiminnot yhteensä	-11	104

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin, milj. euroa	2022	2021
Generation	-194	64
City Solutions	14	42
Muut toiminnot	-6	0
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	-185	106
Russia	-443	62
Jatkuvat toiminnot yhteensä	-629	168

Investoinnit käyttöomaisuuteen segmenteittäin, milj. euroa	2022	2021
Generation	231	168
City Solutions	155	161
Consumer Solutions	71	68
Muut toiminnot	10	15
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	467	396
Russia	58	47
Jatkuvat toiminnot yhteensä	525	443

Bruttoinvestoinnit osakkeisiin segmenteittäin, milj. euroa	2022	2021
Generation	3	7
City Solutions	4	2
Consumer Solutions	0	-
Muut toiminnot	21	237
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	29	245
Russia	4	36
Jatkuvat toiminnot yhteensä	33	281

Osakkeiden bruttodivestoinnit segmenteittäin, milj. euroa	2022	2021
Generation	-	129
City Solutions	1 213	3 870
Consumer Solutions	0	0
Muut toiminnot	150	19
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	1 363	4 017
Russia	1	18
Jatkuvat toiminnot yhteensä	1 365	4 034

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vertailukelpoinen sidottu pääoma segmenteittäin,

milj. euroa	2022	2021
Generation	5 549	5 961
City Solutions	1 760	2 456
Consumer Solutions	1 365	1 125
Muut toiminnot	64	125
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	8 737	9 668
Russia	1 690	2 508
Jatkuvat toiminnot yhteensä	10 427	12 176

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto segmenteittäin,

%	2022	2021
Generation	27,0	19,0
City Solutions	2,3	6,1
Consumer Solutions	9,1	6,9
Russia	11,3	12,9

Henkilöstö keskimäärin

	2022	2021
Generation	1 278	1 153
City Solutions	1 676	1 964
Consumer Solutions	1 177	1 091
Muut toiminnot	989	976
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	5 120	5 183
Russia	2 706	2 862
Jatkuvat toiminnot yhteensä	7 826	8 045
Uniper	8 723	11 751
Yhteensä	16 549	19 796

Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Liiketoimintojen tulos	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Viittaus täsmäytykseen	Liiketoimintojen tulos	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Viittaus täsmäytykseen
Vertailukelpoinen käyttökate	Liikevoitto + poistot - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Vertailukelpoinen käyttökate edustaa koko konsernin ja segmenttien tuottamaa kassavirtaa. Käytetään osatekijänä pääomarakenteen tavoitteen tunnusluvussa rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA).	Liitetieto 5 Pääomariksin hallinta	Muut	Uudelleenjärjestely- ja kulujenhallintakulut, sekä muut sekalaiset ei-operatiiviset erät, jotka on oikaistu pääasiassa materiaaleista ja palveluista tai muista kuluista.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Vertailukelpoinen liikevoitto	Liikevoitto - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Vertailukelpoista liikevoittoa käytetään taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia.	Tuloslaskelma	Vertailukelpoisen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- merkittävät oikaisu tuloksesta	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton ja vertailukelpoisen sidotun pääoman tuoton laskelmissa.	Liitetieto 7 Vertailukelpoisen liikevoitto ja vertailukelpoisen kauden voitto
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Arvon alentumiset ja peruutukset + myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät + tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset + muut	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma	Vertailukelpoiset rahoituskulut – netto	Rahoituskulut – netto +/- ydinjätehuolto- ja ydinjätehuoltoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen +/- rahoituserien käypien arvojen muutokset +/- rahoituserien arvonalentumiset ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutukset sekä muut kertaluonteiset oikaisu.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton laskelmissa.	Liitetieto 7 Vertailukelpoisen liikevoitto ja vertailukelpoisen kauden voitto
Arvon alentumiset ja peruutukset	Arvon alentumiset ja niihin liittyvät varaukset (pääasiassa käytöstä poistoon liittyvät), sekä aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutukset. Arvon alentumiset on oikaistu poistoista ja peruutukset muista tuotoista.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma	Vertailukelpoisen voitto ennen tuloveroja	Vertailukelpoisen liikevoitto +/- vertailukelpoisen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- vertailukelpoiset rahoituskulut – netto	Välisumma vertailukelpoisen kauden voiton laskelmissa.	Liitetieto 7 Vertailukelpoisen liikevoitto ja vertailukelpoisen kauden voitto
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	Myyntivoitot ja hankintojen transaktiokulut, jotka on oikaistu liiketoiminnan muista tuotoista ja liiketoiminnan muista kuluista. Voitot raportoidaan vertailukelpoisessa liikevoitossa silloin, kun tämä esitystapa kuvastaa alla olevaa liiketoimintamallia.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma	Vertailukelpoiset tuloverot	Tuloverot +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien, rahoituskuluihin – netto liittyvät oikaisu, verokannan muutosten ja muiden kertaluonteisten oikaisujen verovaikutukset	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton laskelmissa.	Liitetieto 7 Vertailukelpoisen liikevoitto ja vertailukelpoisen kauden voitto
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat johdannaistrumentit, joihin ei voida soveltaa suojauslaskentaa tai oman käytön poikkeusta IFRS 9:n mukaisesti ja joiden käyvän arvon muutos on oikaistu liiketoiminnan muista tuotoista tai kuluista liikevaihtoon ja materiaaleihin ja palveluihin, kun lasketaan Fortumin vaihtoehtoisia tunnuslukuja.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma	Vertailukelpoisen kauden voitto	Vertailukelpoisen liikevoitto +/- vertailukelpoisen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- vertailukelpoiset rahoituskulut – netto +/- vertailukelpoiset tuloverot +/- vertailukelpoisen määräysvallattomat omistajat.	Vertailukelpoista kauden voittoon käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla nettokannattavuutta eri kausien välillä.	Liitetieto 7 Vertailukelpoisen liikevoitto ja vertailukelpoisen kauden voitto

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Liiketoimintojen tulos	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Viittaus täsmäytykseen	Pääomarakenne	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Täsmäytys
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos	Vertailukelpoinen kauden voitto Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	Vertailukelpoista tulosta/osake käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla nettokannattavuutta eri kausien välillä.	Liitetieto 7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto	Rahoitusnettovelka / vertailukelpoinen käyttökate	Rahoitusnettovelka Vertailukelpoinen käyttökate	Rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhde Fortumin pääomarakennetta mittaava pitkän aikavälin taloudellinen tavoite.	Liitetieto 5 Pääomariskien hallinta
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	Vertailukelpoinen liikevoitto + vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin	Vertailukelpoista sidotun pääoman tuottoa käytetään taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia.	Liitetieto 6 Segmentti-raportointi	Oikaistu nettovelka	Rahoitusnettovelka + alirahastoidut eläkevastuut ja käytöstäpoistamisvaraukset vähennettynä osuuksilla ydinjätehuoltorahastojen varoista.	Fortum käyttää rahoitusnettovelkaa konsernin velkaisuuden seurannassa, ja se on komponentti pääomarakennetta mittaavassa rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhteen tavoitteessa.	Liitetieto 27 Korolliset velat
Oikaisu liittyen osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	Merkittävien vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien oikaisu.	Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sisältyy voittokomponenttiin vertailukelpoisen sidotun pääoman tuoton laskelmassa ja oikaisut tehdään perustuen vastaaviin komponentteihin kuin vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä.	Liitetieto 6 Segmentti-raportointi	Korolliset nettovelat	Korolliset velat - likvidit varat	Vuoden 2020 ensimmäiseen neljännekseen asti korollisia nettovelkoja käytettiin konsernin velkaisuuden, ts. pääomarakenteen, seurannassa erityisesti osatekijänä konsernin pitkän aikavälin taloudellisessa tavoitteessa vertailukelpoisessa nettovelassa/käyttökate.	N/A
Vertailukelpoinen sidottu pääoma	Korottomat varat - korottomat velat - varaukset (korottomat varat ja velat eivät sisällä rahoitukseen, veroihin ja laskennallisiin veroihin liittyviä erä sekä varoja ja velkoja, jotka syntyvät tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaissopimusten käypään arvoon arvostamisesta).	Vertailukelpoinen sidottu pääoma on osatekijä vertailukelpoisen sidotun pääoman tuoton laskelmassa, jossa mitataan suoraan liiketoimintoihin sijoitetun pääoman tuottoa.	Liitetieto 6 Segmentti-raportointi	Sijoitetun pääoman tuotto, %	Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut Sijoitettu pääoma keskimäärin	Sijoitetun pääoman tuotto on pitkän aikavälin tunnusluku, joka kuvaa kannattavuutta sekä kuinka tehokkaasti sijoitettua pääomaa käytetään. Tunnuslukua käytettiin vuoden 2020 ensimmäiseen vuosineljännekseen asti.	N/A
				Sijoitettu pääoma	Taseen loppusumma - korottomat velat	Sijoitettu pääoma on sijoitetun pääoman kirjanpitoarvo ja sitä käytettiin aikaisemmin osatekijänä konsernin sijoitetun pääoman tuoton laskelmassa.	N/A

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vaihtoehtoiset tunnusluvut ilman Venäjää

Liiketoimintojen tulos	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Viittaus täsmäytykseen
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää	Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate - vertailukelpoinen Venäjä	Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää edustaa koko konsernin tuottamaa kassavirtaa ilman Venäjää. Käytetään osatekijänä pääomarakenteen tavoitteen tunnusluvussa	Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmätykset
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto ilman Venäjää	Vertailukelpoinen liikevoitto - vertailukelpoinen liikevoitto, Venäjä	Jatkuvien toimintojen vertailukelpoista liikevoittoa ilman Venäjää käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla Fortumin strategisten liiketoimintojen tuloksia.	Liitetieto 7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto ilman Venäjää	Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto - vertailukelpoinen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, Venäjä - vertailukelpoiset rahoituskulut - netto, Venäjä - vertailukelpoiset tuloverot, Venäjä - vertailukelpoinen määräysvallattomat omistajat, Venäjä.	Jatkuvien toimintojen vertailukelpoista kauden voittoa ilman Venäjää käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla Fortumin strategisten liiketoimintojen tuloksia.	Liitetieto 7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman Venäjää	Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto ilman Venäjää	Jatkuvien toimintojen vertailukelpoista tulosta/osake ilman Venäjää käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla Fortumin strategisten liiketoimintojen tuloksia.	Liitetieto 7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
	Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana		

Pääomarakenne	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Täsmäytys
Rahoitusnettovelka / vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää	Rahoitusnettovelka ilman Venäjää	Rahoitusnettovelka / vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla Fortumin strategisten liiketoimintojen pääomarakennetta.	Liitetieto 5 Pääomariskien hallinta
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää	Rahoitusnettovelka - korollinen vieras pääoma, Venäjä + likvidit varat, Venäjä	Rahoitusnettovelka ilman Venäjää käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen tunnuslukuna, jonka avulla voidaan paremmin vertailla konsernin velkaisuutta, ja se on komponentti pääomarakennetta mittaavassa rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen (EBITDA) ilman Venäjää - laskennassa.	Liitetieto 5 Pääomariskien hallinta

Katso ► **liitetieto 1.4** Tuloksellisuuden esittäminen sekä ► **liitetieto 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Muut tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos (EPS)	$\frac{\text{Kauden voitto - määräysvallattomat omistajat Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana}}$
Rahavirta/osake	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana}}$
Oma pääoma/osake	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$
Osinko/osakekohtainen tulos, %	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}} \times 100$
Osinko/osakekohtainen tulos ilman Venäjää, %	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman Venäjää}} \times 100$
Efektiivinen osinkotuotto, %	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	$\frac{\text{Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Keskikurssi	$\frac{\text{Osakkeen euomääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x tilikauden viimeinen kaupantekokurssi
Osakkeiden vaihdon kehitys	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä sekä sen prosentuaalinen osuus osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä tilikauden aikana

Muut tunnusluvut

Käyttökate	Liikevoitto + poistot
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta (FFO)	Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta
Investoinnit käyttöomaisuuteen	Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit mukaan lukien kunnossapito-, tuottavuus- ja kasvuinvestoinnit sekä lainsäädännön edellyttämät investoinnit. Investointeihin kuuluvat myös investointien rakennusaikana taseeseen aktivoitunut korkokulut. Kunnossapitoinvestoinnit pidentävät olemassa olevan omaisuusajan vaikutusaikaa, ylläpitävät käytettävyyttä sekä/tai ylläpitävät luotettavuutta. Tuottavuusinvestoinnit parantavat olemassa olevan hyödykkeen tuottavuutta. Kasvuinvestointien tarkoitus on rakentaa uutta kapasiteettia ja/tai lisätä olemassa olevien liiketoimintojen asiakaskantaa. Lainsäädännön edellyttämät investoinnit tehdään tiettyinä ajankohtina lakien vaatimusten mukaan.
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin, osakkuus- ja yhteisyritysosakkeisiin ja muihin sijoituksiin. Tytäryhtiöosakeinvestoinneista on vähennetty hankitun yhtiön kassa ja lisätty hankittavan yhtiön korolliset lainat ja muut rahoitusnettovelkaan sisältyvät erät.
Oman pääoman tuotto, %	$\frac{\text{Kauden voitto}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}} \times 100$
Velkaantumisaste, %	$\frac{\text{Rahoitusnettovelka}}{\text{Oma pääoma sisältäen määräysvallattomat omistajat}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma sisältäen määräysvallattomat omistajat}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$
Korkokate	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Nettokorkokulut}}$
Korkokate sisältäen aktivoitut vieraan pääoman menot	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Nettokorkokulut - aktivoitut vieraan pääoman menot}}$
Henkilöstö keskimäärin	Tilikauden kalenterikuukausien lopussa palveluksessa olleen henkilökunnan lukumäärän sekä edellisen tilikauden lopun lukumäärän keskiarvo

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Verotuksen tunnusluvut

Efektiiivinen tuloverokanta, % $\frac{\text{Tuloverot}}{\text{Voitto ennen veroja}} \times 100$

Vertailukelpoinen efektiiivinen tuloverokanta, % $\frac{\text{Vertailukelpoiset tuloverot}}{\text{Vertailukelpoinen voitto ennen veroja, poislukien vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta}} \times 100$

Painotettu keskimääräinen tuloverokanta Yhteenlaskettu summa jokaisen konsernin toimintamaan suhteellisesti painotetusta osuudesta tuloksesta ennen veroja kerrottuna kyseisen maan nimellisellä verokannalla.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittain

Tietoa sijoittajille

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytykset

Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	Liite	2022	2021
IS Liikevoitto		1 277	4 325
+ IS Poistot		566	587
Käyttökate (EBITDA)		1 842	4 913
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	7	593	-2 897
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		2 436	2 016

Vertailukelpoinen liikevoitto

milj. euroa	Liite	2022	2021
IS Liikevoitto		1 277	4 325
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	7	593	-2 897
IS Vertailukelpoinen liikevoitto	7	1 871	1 429

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

milj. euroa	Liite	2022	2021
Arvon alentumiset ja peruutukset		-905	-35
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	3	785	2 673
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		-393	264
Muut		-80	-6
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	7	-593	2 897

Vertailukelpoinen kauden voitto

milj. euroa	Liite	2022	2021
IS Kauden voitto		1 011	4 008
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	7	593	-2 897
- Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tulokseen liittyvät oikaisut	18	618	-65
- Rahoituskulut - netto liittyvät oikaisut	11	348	34
- Tuloveroihin liittyvät oikaisut		-1 010	34
IS Määräysvallattomat omistajat		0	-23
Määräysvallattomiin omistajiin liittyvät oikaisut		-11	-1
Vertailukelpoinen kauden voitto	7	1 550	1 091

Vertailukelpoinen tulos/osake

	Liite	2022	2021
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto, milj. euroa	7	1 550	1 091
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta		889 204	888 294
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa		1,74	1,23
Lopettettujen toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto, milj. euroa	7	-2 538	687
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta		889 204	888 294
Lopettettujen toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa		-2,86	0,77
Vertailukelpoinen kauden voitto, Fortum yhteensä, milj. euroa	7	-988	1 778
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta		889 204	888 294
Vertailukelpoinen tulos/osake, Fortum yhteensä, euroa		-1,11	2,00

Rahoitusnettovelka ja oikaistu nettovelka

milj. euroa	Liite	31.12.2022	31.12.2021
+ Korollinen vieras pääoma		7 785	17 220
- BS Likvidit varat		3 919	7 592
- Pitkäaikaiset arvopaperisijoitukset		-	111
- Vakuusjärjestelysopimusarvopaperit		527	549
- Korollisiin saamisiin sisältyvät arvopaperit		527	660
- BS Vakuussaaminen		2 607	9 163
+ BS Vakuusvelka		352	985
+/- Nettovakuusvelka/-saaminen		-2 255	-8 179
Rahoitusnettovelka	27	1 084	789
+ BS Eläkevelvoitteet		13	1 190
+ Muut käytöstäpoistamisvaraukset		19	872
- BS Osuus Suomen ja Ruotsin ydinjätehuolto-rahastoista		966	3 515
+ BS Ydinvoimaan liittyvät varaukset		966	3 891
+ Ydinvoimaan liittyvät varaukset vähennettynä varoilla ydinjätehuolto-rahastoissa		0	375
+ Varaukset yhteensä vähennettynä varoilla ydinjätehuolto-rahastoissa		33	2 438
Oikaistu nettovelka		1 117	3 227

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	Liite	Jatkuvat toiminnot 2022	Fortum yhteensä ¹⁾ 2021
+ Korollinen vieras pääoma		7 785	17 220
- BS Likvidit varat		3 919	7 592
- Pitkäaikaiset arvopaperisijoitukset		-	111
- Vakuusjärjestelysopimusarvopaperit		527	549
- Korollisiin saamisiin sisältyvät arvopaperit		527	660
- BS Vakuussaaminen		2 607	9 163
+ BS Vakuusvelka		352	985
+/- Nettovakuusvelka/-saaminen		-2 255	-8 179
Rahoitusnettovelka	27	1 084	789
IS Liikevoitto		1 277	-588
+ IS Poistot		566	1 281
Käyttökate		1 842	693
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		593	3 124
Vertailukelpoinen käyttökate		2 436	3 817
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate		0,4	0,2

1) Vuoden 2021 luvut perustuvat jatkuviin ja lopettuihin toimintoihin (yhteensä).

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman
muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Täsmäytys vaihtoehtoisista tunnusluvuista ilman Venäjää

Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää

milj. euroa	Liite	2022	2021
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate	6	2 436	2 016
- Vertailukelpoinen käyttökate, Venäjä	6	411	404
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää	6	2 025	1 612

Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto ilman Venäjää

milj. euroa	Liite	2022	2021
IS Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto		1 871	1 429
- Vertailukelpoinen liikevoitto, Venäjä	6	260	261
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto ilman Venäjää	6	1 611	1 167

Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto ilman Venäjää

milj. euroa	Liite	2022	2021
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto	7	1 550	1 091
- Vertailukelpoinen liikevoitto, Venäjä		260	261
- Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, Venäjä	6	30	62
- Vertailukelpoiset rahoituskulut - netto, Venäjä		324	-25
- Vertailukelpoiset tuloverot, Venäjä		-138	-55
- Vertailukelpoinen määräysvallattomat omistajat, Venäjä		-2	-4
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto ilman Venäjää		1 076	851

Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake ilman Venäjää

milj. euroa	Liite	2022	2021
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto ilman Venäjää		1 076	851
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta		889 204	888 294
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake ilman Venäjää, euroa		1,21	0,96

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää

milj. euroa	Jatkuvat toiminnot 2022
Rahoitusnettovelka	1 084
- Korollinen vieras pääoma, Venäjä	204
+ Likvidit varat, Venäjä	247
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää	1 127
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää	2 025
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää	0,6

Korollinen vieras pääoma ilman Venäjää

milj. euroa	2022
Korollinen vieras pääoma	7 785
- Korollinen vieras pääoma, Venäjä	204
Korollinen vieras pääoma ilman Venäjää	7 581

Likvidit varat ilman Venäjää

milj. euroa	2022
Likvidit varat	3 919
- Likvidit varat, Venäjä	247
Likvidit varat ilman Venäjää	3 672

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Tuloslaskelma

euroa	Liite	2022	2021
Liikevaihto	2	150 270 878	138 653 366
Muut tuotot	3	25 066 880	8 154 517
Henkilöstökulut	4	-58 824 730	-54 312 599
Poistot ja arvonalentumiset	8	-10 984 728	-10 476 708
Muut kulut		-148 946 872	-123 370 573
Liiketappio		-43 418 572	-41 351 995
Rahoitustuotot ja -kulut	6	1 629 174 418	1 658 966 966
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja		1 585 755 846	1 617 614 971
Tilinpäätössiirrot		-1 023 551	-909 896
Saadut konserniavustukset ¹⁾		24 013 000	235 685 000
Voitto ennen veroja		1 608 745 295	1 852 390 074
Tuloverot	7	-66 011 056	-36 363 330
Tilikauden voitto		1 542 734 239	1 816 026 744

1) Verotettavaa tuloa siirretty suomalaisista tytäryrityksistä emoyhtiöön.

Tase

euroa	Liite	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	8	29 993 944	32 746 447
Aineelliset hyödykkeet	8	5 350 975	7 404 389
Osuudet saman konsernin yrityksissä	8	14 232 843 131	16 176 622 539
Pitkäaikaiset korolliset saamiset saman konsernin yrityksiltä	8	12 060 281 161	7 050 724 884
Pitkäaikaiset korolliset saamiset osakkuusyrityksiltä	8	1 592 410	1 503 943
Muut osuudet ja pitkäaikaiset saamiset	8	209 997	161 547
Johdannaisinstrumentit	13, 14	123 889 406	59 505 726
Laskennallinen verosaaminen		649 741	3 661 428
Pitkäaikaiset varat yhteensä		26 454 810 764	23 332 330 902
Lyhytaikaiset varat			
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä	9	51 234 101	377 081 611
Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyrityksiltä		140 737	513 126
Johdannaisinstrumentit	13, 14	145 296 548	138 448 001
Muut lyhytaikaiset saamiset	9	50 446 974	18 236 847
Rahat ja pankkisaamiset		3 603 509 216	4 240 206 975
Lyhytaikaiset varat yhteensä		3 850 627 576	4 774 486 560
Vastaavaa yhteensä		30 305 438 341	28 106 817 462

euroa	Liite	31.12.2022	31.12.2021
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	10		
Osakepääoma		3 046 185 953	3 046 185 953
Ylikurssirahasto		2 821 690 902	2 821 690 902
Käyvän arvon rahasto		23 685 963	-13 279 837
Edellisten tilikausien voitto		4 748 541 369	3 945 170 314
Tilikauden voitto		1 542 734 239	1 816 026 744
Oma pääoma yhteensä		12 182 838 426	11 615 794 077
Tilinpäätössiirtojen kertymä		1 933 447	909 896
Pakolliset varaukset			343 198
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Ulkoiset korolliset velat	11, 13, 14	3 037 907 935	6 481 656 534
Korolliset velat saman konsernin yrityksille		10 741 043 062	5 567 468 774
Korolliset velat osakkuusyrityksille		228 962 461	227 507 037
Johdannaisinstrumentit	13, 14	130 472 330	37 050 594
Muu pitkäaikainen vieras pääoma		16 274 932	27 589 524
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		14 154 660 720	12 341 272 463
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ulkoiset korolliset velat	11	3 558 361 054	3 837 837 491
Korolliset velat osakkuusyrityksille		-	61 701 555
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille	12	41 408 137	34 846 355
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat osakkuusyrityksille	12	1 239 200	1 475 327
Johdannaisinstrumentit	13, 14	178 618 112	123 639 596
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma	12	186 379 244	88 997 502
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		3 966 005 747	4 148 497 827
Vieras pääoma yhteensä		18 120 666 468	16 489 770 290
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		30 305 438 341	28 106 817 462

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Rahoituslaskelma

1 000 euroa	2022	2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	1 542 734	1 816 027
Oikaisuerät:		
Tuloverot	66 011	36 363
Konserniavustukset	-24 013	-235 685
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 629 174	-1 658 967
Poistot ja arvonalentumiset sekä tilinpäätössiirrot	12 008	11 320
Liikevoitto ennen poistoja	-32 434	-30 942
Muut tuotot ja kulut joihin ei liity maksua	-395	-2 975
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	102 767	34 307
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-149 150	-72 118
Saadut osingot	2 899 861	1 582 270
Saadut konserniavustukset	235 685	233 438
Toteutuneet kurssierot	386 715	127 949
Maksetut verot	-804	-63 226
Liiketoiminnan rahavirta	3 442 245	1 808 703
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäykset(-)/vähennykset(+)	-883	1 664
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäykset(+)/vähennykset(-)	9 424	-460
Käyttöpääoman muutos	8 541	1 204
Liiketoiminnan nettorahavirta yhteensä	3 450 786	1 809 907
Investointien rahavirta		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-7 465	-12 027
Ostetut tytäryritysosakkeet sekä oman pääoman sijoitukset	-2 660 412	-
Ostetut muut osakkeet	-48	-52
Myydyt konserniosakkeet	3 006 437	126 504
Käyttöomaisuuden myynnit	53	1 415
Korollisten lainasaamisten ja muiden pysyvien vastaavien muutos	-4 921 996	-2 129 895
Investointien rahavirta	-4 583 431	-2 014 054
Rahavirta ennen rahoitusta	-1 132 645	-204 147

1 000 euroa	2022	2021
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	2 400 059	2 674 819
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-5 860 140	-2 095 218
Konsernitiivelkojen muutos	5 173 574	1 232 838
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-204 716	1 915 137
Osingonjako yhtiön osakkeenomistajille	-1 012 830	-995 268
Rahoituksen rahavirta	495 947	2 732 307
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	-636 698	2 528 160
Likvidit varat tilikauden alussa	4 240 207	1 712 047
Likvidit varat tilikauden lopussa	3 603 509	4 240 207

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitiininpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1 Laadintaperiaatteet

Fortum Oyj:n tilinpäätös tilikaudelle 1.1. - 31.12.2022 on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

1.1 Liikevaihto

Liikevaihtoon luetaan myyntituotot ja myynnin kurssierot vähennettynä alennuksilla sekä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla kuten arvonalisveroilla.

1.2 Muut tuotot

Muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot kuten vuokrat.

1.3 Ulkomaanrahan määräiset erät ja johdannaissopimukset

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Fortum Oyj solmii johdannaissopimuksia pääasiassa Fortum-konsernin kurssierojen ja korkotason hallitsemiseksi.

Fortum Oyj soveltaa IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia johdannaissopimusten ja suojauslaskennan osalta erillistilinpäätöksissä. Rahoitusjohdannaisten laskentaperiaatteet, katso konsernitilinpäätöksen

► **liitetieto 4** Rahoitusriskien hallinta, ► **liitetieto 14** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain ja ► **liitetieto 15** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon.

1.4 Tuloverot

Tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot sisältävät sekä verot tilikaudelta että mahdolliset korjaukset edellisten tilikausien veroihin.

1.5 Tytäryhtiöosakkeet

Tytäryhtiöosakkeiden tasearvo muodostuu välittömästä hankintamenosta vähennettynä arvonalennuksilla. Jos pysyviin vastaaviin kuuluvan hyödykkeen tai sijoituksen kerryttämän arvioidun tulevan kassavirran oletetaan olevan pysyvästi pienempi kuin kirjanpitoarvo, erotus on kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jos arvonalennuksen perusteet eivät enää ole perusteltavissa tilinpäätöshetkellä, arvonalennus on peruutettava.

1.6 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden tasearvo muodostuu välittömästä hankintamenosta vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Kuluista aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat hyödykkeiden odotettavissa olevaan taloudelliseen pitoaikaan.

Poistot perustuvat seuraaviin taloudellisiin pitoaikoihin:

Koneet ja kalusto	3-15 vuotta
Aineettomat hyödykkeet	5-10 vuotta

1.7 Eläkekulut

Lakisääteiset eläkevelvoitteet katetaan pakollisella eläkevakuutuksella tai konsernin omassa eläkesäätiössä. Eläkesäätiön osalta tuloslaskelman kulu vastaa Suomen eläkelainsäädännön mukaista kannatusmaksua eläkesäätiöön.

1.8 Osakepalkkiojärjestelmät

Fortumin johdon pitkäaikaiseen osakepalkkiojärjestelmään liittyvät kulut jaksotetaan ansaintajakson aikana tuloslaskelmaan ja velaksi taseeseen.

1.9 Pakolliset varaukset

Vastaisuudessa toteutuvat menot ja ilmeiset menetykset, jotka eivät enää kerrytä vastaavaa tuloa ja joiden suorittamiseen Fortum Oyj on veloitettu tai sitoutunut ja joiden rahallinen arvo voidaan kohtuullisesti arvioida, kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi ja taseen pakollisiin varauksiin.

2 Liikevaihto markkina-alueittain

1 000 euroa	2022	2021
Suomi	72 501	66 021
Muut maat	77 770	72 632
Yhteensä	150 271	138 653

3 Muut tuotot

1 000 euroa	2022	2021
Vuokra- ja muut tuotot	25 067	8 155
Yhteensä	25 067	8 155

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

4 Henkilöstökulut

1 000 euroa	2022	2021
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	46 185	43 226
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	7 906	6 822
Muut henkilösivukulut	1 593	1 549
Muut henkilöstökulut	3 140	2 715
Yhteensä	58 824	54 313

1 000 euroa	2022	2021
	Markus Rauramo, Toimitusjohtaja	Markus Rauramo, Toimitusjohtaja
Palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle		
Palkat ja luontoisedut	1 549	1 559
Lyhyen aikavälin kannustimet ¹⁾	-	423
Pitkän aikavälin kannustimet ^{1) 2)}	816	1 334
Eläkkeet (lakisääteiset)	271	311
Eläkkeet (vapaaehtoiset)	315	315
Sosiaalikulut	53	69
Yhteensä	3 004	4 011

1) Kirjattu arviomääräisinä.

2) Vuonna 2022 pitkän aikavälin kannustimet liittyvät ennen vuotta 2022 hyväksytyihin ohjelmiin. Kulut jaksotetaan ansaintajakson ajalle. Toimitusjohtajan vuoden 2021 kulut on päivitetty ohjelman 2019-2021 osalta.

1 000 euroa	2022	2021
Hallituksen jäsenten palkkiot	1 039	504

Yllä mainitut palkkiot esitetään suoriteperusteisina. Maksetut palkat ja palkkiot toimitusjohtaja Markus Rauramolle olivat 2 384 tuhatta euroa (2021: 2 821).

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa Solidium-siltarahoitusjärjestelystä, jonka ehtojen mukaisesti johtoryhmän jäsenille ei makseta lyhyen- ja pitkän aikavälin kannustimia, jotka kertyvät vuosina 2022 ja 2023.

Toimitusjohtaja Markus Rauramon eläkeikä perustuu Työntekijän eläkelakiin. Eläkevastuut on hoidettu vakuutusyhtiön kautta.

Hallituksen jäsenet eivät ole työ- tai palvelusuhteessa Fortumiin, eivätkä he voi osallistua Fortumin kannustinjärjestelmiin. Fortumilla ei myöskään ole eläkeohjelmaa, johon heillä olisi mahdollisuus osallistua. Hallituksen jäsenille maksettava palkkio ei riipu konsernin kestävän kehityksen tuloksista.

Katso konsernitilinpäätöksen ► **liitetieto 10** Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot ja ► **liitetieto 31** Eläkevelvoitteet.

	2022	2021
Henkilöstö keskimäärin	410	374

5 Tilintarkastajan palkkiot

1 000 euroa	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot	794	833
Palkkiot muista tilintarkastukseen liittyvistä toimeksiannoista	85	99
Yhteensä	879	932

Deloitte Oy on nimitetty tilintarkastajaksi tilikaudella 2023 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Tilintarkastuspalkkiot sisältävät palkkiot konsernitilinpäätöksen tarkastamisesta, osavuositarkastusten läpikäynneistä sekä emoyhtiön tarkastamisesta. Tilintarkastukseen liittyvät toimeksiannot sisältävät kestävän kehityksen raportoinnin varmennuksen sekä muita varmennuspalveluita ja vastaavia tilintarkastukseen liittyviä palveluita.

6 Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 euroa	2022	2021
Osinkotuotot konserniyhtiöistä	2 899 861	1 582 270
Korko- ja muut rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	103 408	42 957
Korko- ja muut rahoitustuotot osakkuusyrityksiltä	9	7
Voitot osakkeiden myynnistä saman konsernin yrityksille	2 902 283	98 559
Arvonalentumiset tytäryhtiöosakkeissa	-4 500 000	-
Korko- ja muut rahoitustuotot	1 526	3 103
Kurssierot	385 052	-82
Johdannaisten käypien arvojen muutokset	-685	9 686
Korko- ja rahoituskulut saman konsernin yrityksille	-40 130	-2 597
Korko- ja muut rahoituskulut	-122 150	-74 937
Yhteensä	1 629 174	1 658 967
Korkotuotot	97 653	38 153
Korkokulut	-165 300	-71 500
Nettokorot	-67 647	-33 347

Voitot osakkeiden myynnistä saman konsernin yrityksille 2 902 miljoonaa euroa liittyvät sisäisiin rakennejärjestelyihin Ruotsin tytäryrityksissä.

Fortum Oyj teki 4 500 miljoonan euron alaskirjauksen tytäryhtiöosakkeisiin Uniperin osakkeiden myynnin seurauksena.

7 Tuloverot

1 000 euroa	2022	2021
Verot varsinaisesta liiketoiminnasta	61 208	-10 774
Verot konserniavustuksista	4 803	47 137
Yhteensä	66 011	36 363
Tilikauden verot	65 628	36 421
Aikaisempien kausien verot	-61	-15
Laskennallisen verovelan/-saamisen muutos	444	-43
Yhteensä	66 011	36 363

8 Pitkäaikaiset varat

Aineettomat hyödykkeet

1 000 euroa	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2022	68 104
Lisäykset	17 247
Vähennykset	-21 195
Hankintameno 31.12.2022	64 156
Kertyneet poistot 1.1.2022	35 358
Vähennykset	-10 886
Tilikauden poisto	9 699
Kertyneet poistot 31.12.2022	34 170
Tasearvo 31.12.2022	29 986
Tasearvo 31.12.2021	32 746

Aineelliset hyödykkeet

1 000 euroa	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2022	9 890	4 806	14 696
Lisäykset ja siirrot erien välillä	503	2 339	2 842
Vähennykset	-488	-3 674	-4 162
Hankintameno 31.12.2022	9 904	3 472	13 376
Kertyneet poistot 1.1.2022	7 292	-	7 292
Vähennykset	-478	-	-478
Tilikauden poisto	1 211	-	1 211
Kertyneet poistot 31.12.2022	8 025	-	8 025
Tasearvo 31.12.2022	1 879	3 472	5 351
Tasearvo 31.12.2021	2 598	4 806	7 404

Sijoitukset

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Saamiset osakkuus-yrityksiltä	Osuudet ja saamiset muilta	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2022	17 321 633	5 656	7 050 725	16 780	8 144	24 402 938
Lisäykset ¹⁾	2 660 412		5 009 556	88	48	7 670 104
Vähennykset	-104 191					-104 191
Hankintameno 31.12.2022	19 877 853	5 656	12 060 281	16 868	8 192	31 968 851
Kertyneet arvonalennukset 1.1.2022	1 145 010	5 656	-	15 276	7 982	1 173 925
Tilikauden arvonalennukset	4 500 000					4 500 000
Kertyneet arvonalennukset 31.12.2022	5 645 010	5 656	-	15 276	7 982	5 673 925
Tasearvo 31.12.2022	14 232 843	-	12 060 281	1 592	210	26 294 927
Tasearvo 31.12.2021	16 176 623	0	7 050 725	1 504	162 23	229 013

1) Osuuksia koskevat lisäykset sisältävät osakkeiden hankintamenot sekä muut oman pääoman sijoitukset ja siirrot muista osakkeista ja osuuksista osuuksiin saman konsernin yrityksissä.

9 Lyhytaikaiset saamiset

1 000 euroa	2022	2021
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	18 862	14 435
Konserniavustussaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset	24 013	359 560
Siirtosaamiset	8 359	3 086
Yhteensä	51 234	377 082
Muut lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	589	719
Muut lyhytaikaiset saamiset	40 146	3 236
Siirtosaamiset	9 712	14 282
Yhteensä	50 447	18 237

Katso ► [liitetieto 4.2](#) Rahoitus ja likviditeetin hallinta konsernitilinpäätöksessä.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

[Emoyhtiön tilinpäätös](#)

Toimintakertomuksen ja
tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti
ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto
vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

10 Oman pääoman muutos

1 000 euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Kassavirta- suojaukset	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
1.1.2022	3 046 186	2 821 691	-13 279	5 761 197	11 615 794
Maksetut osingot				-1 012 656	-1 012 656
Käyvän arvon rahaston muutos			36 966		36 966
Tilikauden voitto				1 542 734	1 542 734
31.12.2022	3 046 186	2 821 691	23 686	6 291 276	12 182 838
1.1.2021	3 046 186	2 821 691	-24 202	4 940 060	10 783 735
Maksetut osingot				-994 890	-994 890
Käyvän arvon rahaston muutos			10 923		10 923
Tilikauden voitto				1 816 027	1 816 027
31.12.2021	3 046 186	2 821 691	-13 279	5 761 197	11 615 794

1 000 euroa	2022		2021	
Jakokelpoiset varat				
Kertyneet voittovarot 31.12.		6 291 276		5 761 197
Käyvän arvon rahasto		-		-13 280
Yhteensä		6 291 276		5 747 917

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta. Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron erän. Ensimmäisen erän noston ehtona oli, että Suomen valtion kokonaan omistamalla sijoitusyhtiöllä, Solidium Oy:llä, oli oikeus merkitä maksutta enintään 8 970 000 Fortumin uutta osaketta suunnatussa osakeannissa. Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle 23.11.2022 ja uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 25.11.2022. Uudet osakkeet tuottavat osakkeenomistajan oikeudet mukaan lukien oikeuden osinkoon niiden rekisteröintipäivästä lukien. Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen on 897 264 465 osaketta. Näin ollen Suomen valtion määräysvallassa olevan omistuksen osuus on noussut 50,76 %:sta 51,26 %:iin.

11 Korolliset velat

1 000 euroa	2022	2021
Ulkoiset korolliset lainat		
Joukkovelkakirjalainat	1 544 821	2 706 115
Lainat rahoituslaitoksilta	803 703	3 086 153
Muut pitkäaikaiset korolliset lainat	689 384	689 389
Pitkäaikaiset korolliset lainat yhteensä	3 037 908	6 481 657
Joukkovelkakirjalainat, lyhytaikainen osuus	1 089 647	999 152
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus	516 849	462 908
Muut lyhytaikaiset korolliset lainat	1 951 865	2 375 777
Lyhytaikaiset korolliset lainat yhteensä	3 558 361	3 837 837
Yhteensä	6 596 269	10 319 494

Ulkoisten korollisten lainojen erääntymisajat

1 000 euroa	2022
2023	3 558 361
2024	716 607
2025	6 969
2026	729 891
2027	16 849
2028 ja myöhemmin	1 567 592
Yhteensä	6 596 269

Katso ► [liitetieto 4.2](#) Rahoitus ja likviditeetin hallinta ja ► [liitetieto 27](#) Korolliset velat konsernitilinpäätöksessä.

Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät ulkoiset korolliset lainat ¹⁾

1 000 euroa	2022	2021
Joukkovelkakirjalainat	734 765	845 538
Muut pitkäaikaiset lainat	735 813	755 596
Yhteensä	1 470 578	1 601 134

1) Ei sisällä lainoja saman konsernin yrityksille eikä osakkuusyrityksille.

Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät muut korolliset lainat

1 000 euroa	2022	2021
Korolliset lainat osakkuusyrityksille	228 962	227 507
Yhteensä	228 962	227 507

Korollisten lainojen diskonttaamattomat kassavirrat ja niiden erääntyminen, katso ► [liite 13](#) Rahoitusjohdannaiset.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

[Emoyhtiön tilinpäätös](#)

Toimintakertomuksen ja
tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti
ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto
vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

12 Ostovelat ja muut velat

1 000 euroa	2022	2021
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	4 828	5 273
Talletukset konserniyhtiöiltä ja muut velat	29 429	29 573
Siirtovelat	7 151	-
Yhteensä	41 408	34 846
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat osakkuusyrittäville		
Siirtovelat ja muut velat	1 239	1 475
Yhteensä	1 239	1 475
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat		
Ostovelat	22 014	23 098
Muut velat	4 193	4 443
Siirtovelat	160 172	61 456
Yhteensä	186 379	88 998

13 Rahoitusjohdannaiset

Korko- ja valuuttajohdannaiset instrumenteittain 2022

1 000 euroa	Nimellismäärä Eräntymisprofiili				Käypä arvo		
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sovelletaan suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	3 323 927	215 003	-	3 538 930	27 455	12 494	14 961
Koronvaihtosopimukset	739 914	825 000	1 350 000	2 914 914	111 748	120 462	-8 714
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	75 638	-	75 638	2 616	-	2 616
Ei sovelleta suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	19 270 706	343 403	-	19 614 110	124 498	176 135	-51 636
Koronvaihtosopimukset	17 983	13 487	-	31 470	1 687	-	1 687
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	23 656	-	23 656	1 181	-	1 181
Yhteensä	23 352 530	1 496 188	1 350 000	26 198 717	269 186	309 090	-39 904
Pitkäaikaisia					123 889	130 472	-6 583
Lyhytaikaisia					145 297	178 618	-33 322

Korko- ja valuuttajohdannaiset instrumenteittain 2021

1 000 euroa	Nimellismäärä Eräntymisprofiili				Käypä arvo		
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sovelletaan suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	482 534	271 364	-	753 898	10 838	10 891	-52
Koronvaihtosopimukset	1 300 000	1 322 558	1 175 000	3 797 558	71 385	26 972	44 413
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	214 384	46 957	-	261 341	29 996	1 963	28 032
Ei sovelleta suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	13 700 810	331 925	-	14 032 734	85 461	119 935	-34 474
Koronvaihtosopimukset	-	34 145	-	34 145	273	93	180
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	23 656	-	23 656	-	836	-836
Yhteensä	15 697 728	2 030 606	1 175 000	18 903 334	197 954	160 690	37 264
Pitkäaikaisia					59 506	37 051	22 455
Lyhytaikaisia					138 448	123 640	14 808

Korollisten lainojen ja johdannaisopimusten eräntyminen

Korolliset lainat ovat diskonttaamattomia kassavirtoja sisältäen tulevat koronmaksut ja lyhennykset. Korko- ja valuuttajohdannaiset ovat taseen käypä arvoja.

1 000 euroa	2022				2021			
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Korolliset lainat	3 768 717	1 812 840	2 114 899	7 696 457	4 006 987	5 034 504	2 000 842	11 042 334
Korko- ja valuuttajohdannaisiin liittyvät velat	178 618	55 889	74 583	309 090	123 640	18 540	18 510	160 690
Korko- ja valuuttajohdannaisiin liittyvät saamiset	-145 297	-32 225	-91 665	-269 186	-138 448	-29 386	-30 120	-197 954
Yhteensä	3 802 039	1 836 504	2 097 818	7 736 361	3 992 179	5 023 659	1 989 233	11 005 070

Korolliset lainat sisältävät lainat Valtion ydinjätehuolto-rahastolta ja Teollisuuden Voima Oyj:ltä tase-arvoltaan 918 miljoonaa euroa (2021: 1 165). Nämä lainat uusitaan vuosittain ja lainojen koronmaksut on tässä taulukossa laskettu kymmenelle vuodelle.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

14 Johdannaiset ja rahoitusvelat käypään arvoon hierarkiataason mukaan

Käypiin arvoihin arvostetut rahoitusjohdannaiset ja -velat esitetään käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiataasojen mukaisesti käyttäen Tasoja 1, 2 ja 3, jotka kuvaavat käytettyjen syöttötietojen merkittävyyttä käypien arvojen määrittämisessä. Katso lisätietoja Fortum-konsernin laadintaperiaatteet ► **liitetiedossa 15** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon.

Johdannaiset käypään arvoon rahoitusvaroissa

1 000 euroa	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaisissa varoissa								
Johdannaisinstrumentit								
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Sovelletaan suojauslaskentaa			118 061	54 867			118 061	54 867
Ei sovelleta suojauslaskentaa			5 829	4 639			5 829	4 639
Yhteensä								
Lyhytaikaisissa varoissa								
Johdannaisinstrumentit								
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Sovelletaan suojauslaskentaa			23 759	57 353			23 759	57 353
Ei sovelleta suojauslaskentaa			121 538	81 095			121 538	81 095
Yhteensä			269 187	197 954			269 187	197 954

Johdannaiset ja velat käypään arvoon rahoitusveloissa

1 000 euroa	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaisissa veloissa								
Korolliset velat ¹⁾			580 256	1 669 072			580 256	1 669 072
Johdannaisinstrumentit								
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Sovelletaan suojauslaskentaa			122 810	32 085			122 810	32 085
Ei sovelleta suojauslaskentaa			7 662	4 966			7 662	4 966
Yhteensä								
Lyhytaikaisissa veloissa								
Johdannaisinstrumentit								
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Sovelletaan suojauslaskentaa			10 146	7 742			10 146	7 742
Ei sovelleta suojauslaskentaa			168 472	115 898			168 472	115 898
Yhteensä			889 346	1 829 762			889 346	1 829 762

1) Osuus joukkovelkakirjalainasta, johon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Korko- ja valuuttajohdannaisten netto käypä arvo on -40 miljoonaa euroa (2021: 37), joista varoja 269 miljoonaa euroa (2021: 197) ja velkoja 309 miljoonaa euroa (2021: 161). Fortum Oyj:llä on käteisvakuuksia perustuen Credit Support Annex -sopimuksiin, joita Fortum Oyj:llä on joidenkin vastapuolten kanssa. Vuoden 2022 lopussa Fortum Oyj oli saanut 64 miljoonaa euroa (2021: 40) näistä Credit Support Annex -sopimuksista. Saatu raha on kirjattu lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

15 Annetut vakuudet ja vastuut ja muut sitoumukset

1 000 euroa	2022	2021
Vastuut omasta puolesta		
Muut vastuut	1 339	832
Vastuut tytäryritysten puolesta		
Takaukset	1 037 997	3 794 749
Vastuut osakkuusyritysten puolesta		
Takaukset	1 160 536	280 610
Vastuut muiden puolesta		
Takaukset	937 559	-
Yhteensä	3 137 431	4 076 191

Vuonna 2021 Fortum allekirjoitti Uniperin kanssa 8 miljardin euron rahoitusjärjestelysopimuksen, joka koostuu osakaslainasta ja emoyhtiön takauksesta. Osakaslaina maksettiin takaisin 21.12.2022 kun Fortum sai päätökseen Uniper-omistuksensa myynnin Saksan valtiolle. Fortumin Uniperille myöntämästä 4,0 miljardin euron emoyhtiötakauksesta vapautui yhteensä 3,0 miljardia euroa vuoden 2022 loppuun mennessä. Loput noin 1,0 miljardia euroa vapautuvat viimeistään kesäkuun 2023 lopussa ja Saksan valtio on antanut summalle täysimääräisen vastatakauksen (indemnity).

Vuokrasopimukseen liittyvät sitoumukset

1 000 euroa	2022	2021
Vuoden sisällä erääntyvät	5 946	5 727
Yli vuoden, mutta viiden vuoden sisällä erääntyvät	17 979	17 294
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	-	3 010
Yhteensä	23 925	26 031

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

[Emoyhtiön tilinpäätös](#)

Toimintakertomuksen ja
tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti
ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto
vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

16 Lähipiiritapahtumat

Vuoden 2022 lopussa Suomen valtion omistusosuus yhtiön osakkeista oli 51,26 % (2021: 50,76 %). Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta. Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron erän. Lainalle maksettava marginaali on 10 % kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta ja 12 % kuudelta seuraavalta kuukaudelta.

Ensimmäisen erän noston ehtona oli, että Suomen valtion kokonaan omistamalla sijoitusyhtiöllä, Solidium Oy:llä, oli oikeus merkitä maksutta enintään 8 970 000 Fortumin uutta osaketta suunnatussa osakeannissa. Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle 23.11.2022 ja uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 25.11.2022. Uudet osakkeet tuottavat osakkeenomistajan oikeudet mukaan lukien oikeuden osinkoon niiden rekisteröintipäivästä lukien. Tämän seurauksena, Suomen valtion hallinnassa olevien osakkeiden osuus kasvoi 51,26 %:iin.

Katso ► [liitetieto 38](#) Lähipiiritapahtumat konsernitilinpäätöksessä.

Osakkeet ja osuudet tytäryhtiöissä, osakkuusyhtiöissä ja muissa sijoituksissa

		Osakkeet kpl	Osuus-%
Tytäryhtiöosakkeet			
Fortum Waste Solutions Oy	Suomi	3 520 800	100,00
Fortum Heat and Gas Oy	Suomi	2 000 000	100,00
Fortum Clean Oy	Suomi	100	100,00
Fortum Norm Oy	Suomi	250	100,00
Fortum Power and Heat Oy	Suomi	91 197 543	100,00
Fortum Real Estate Oy	Suomi	2 000 000	100,00
Fortum TwoGether Oy	Suomi	100	100,00
Fortum Holding B.V.	Hollanti	61 062	100,00
Fortum India Private Ltd	Intia	1	0,10
Fortum Finance Ireland Designated Activity Company	Irlanti	25 000	100,00
Fortum Sweden AB	Ruotsi	500 000	50,00
Fortum Power AB	Ruotsi	100	100,00
Osakkuusyhtiöosakkeet			
Wello Oy	Suomi	1 100 000	16,25
Muut osakkeet ja osuudet			
AW-Energy Oy	Suomi	2 854 688	3,43
Clic Innovation Oy	Suomi	100	3,40
East Office of Finnish Industries Oy	Suomi	1	5,88
Green Industry Park Oy	Suomi	19	19,00
Prototype Carbon Fund	USA	N/A	

17 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Fortumin hallitus päätti yhtiön uudesta strategiasta maaliskuun 2023 alussa. Strategia sisältää päivitetyn osinkopolitiikan, jonka mukaan osingonjakosuhte on 60–90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta. Fortumin hallitus ehdottaa 0,91 euron osinkoa/osake vuodelta 2022, mikä vastaa 75 % jatkuvien toimintojen vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta 1,21 euroa (ilman Venäjän liiketoimintoja). Katso ► [liitetieto 39](#) Tilikauden jälkeiset tapahtumat.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Espoossa, 1. päivänä maaliskuuta 2023

Veli-Matti Reinikkala

Anja McAlister

Philipp Rösler

Teppo Paavola

Essimari Kairisto

Annette Stube

Luisa Delgado

Kimmo Viertola

Ralf Christian

Markus Rauramo
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa, 1. päivänä maaliskuuta 2023

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

[Toimintakertomuksen ja
tilinpäätöksen allekirjoitukset](#)

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti
ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto
vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Fortum Oyj:n (y-tunnus 1463611-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, konsernin laajan tuloslaskelman, konsernin taseen, laskelman konsernin oman pääoman muutoksista, konsernin rahavirtalaskelman ja konsernitiilinpäätöksen liitetiedot, mukaan lukien yhteenvedon merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitiilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiämme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitetiedoissa 8.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Lopetetut toiminnot

Katso liitetieto 1, 2 ja 3 tilinpäätöksessä

- Fortum, Saksan hallitus ja Uniper allekirjoittivat 21.9.2022 periaatesopimuksen, jossa Fortum sopi Uniperin osakkeiden myynnistä Saksan valtiolle. Myynti saatiin päätökseen 21.12.2022. Sopimuksen allekirjoittaminen Saksan valtion kanssa 21.9.2022 johti määräysvallan uudelleenarviontiin IFRS 10 Konsernitiilinpäätös -standardin mukaisesti. Yhtiön johto totesi, että Fortumin oikeudet eivät ole enää tosiasialliset, koska yhtiöllä ei enää käytännössä ole mahdollisuutta ohjata Uniperin toimintaa. Näin ollen, määräysvalta todettiin menetetyksi ja Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Tämän johdosta Uniper on esitetty Fortumin konsernitiilinpäätöksessä 31.12.2022 lopetettuina toimintoina IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.
- Uniperin myyntiin liittyen Fortumin konsernin tuloslaskelmaa muutettiin vuonna 2022 sisältämään lopetettuja toimintoja koskevat tiedot IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti. Vuoden 2021 vertailutiedot oikaistiin tuloslaskelman ja rahavirtalaskelman osalta siten, että vertailutiedoissa esitetään Fortum konsernin jatkuvat toiminnot, ilman lopetettuja toimintoja. Fortumin konsernitase 31.12.2021 sisältää Uniperin.
- Myynti saatiin päätökseen 21.12.2022. Sopimuksen mukaisesti Uniper laski liikkeelle uusia osakkeita, jotka Saksan valtio merkitsi 1,70 euron nimellisarvolla osakkeelta. Osakepääomakorotuksen yhteydessä Saksan valtio osti kaikki Fortumin omistuksessa olevat Uniperin osakkeet (yhteensä noin 293 miljoonaa osaketta) 0,5 miljardilla eurolla eli 1,70 eurolla osakkeelta ja Uniper maksoi takaisin Fortumin myöntämän 4,0 miljardin euron osakaslainan. Fortumin Uniperille myöntämästä 4,0 miljardin euron emoyhtiötakauksesta vapautui yhteensä 3,0 miljardia euroa vuoden 2022 loppuun mennessä. Loput noin 1,0 miljardia euroa vapautuvat viimeistään kesäkuun 2023 lopussa ja Saksan valtio on antanut summalle täysimääräisen vastatakkauksen
- Fortumin kokonaistappio Uniper-investoinnista oli hieman alle 6 miljardia euroa, joka muodostui Uniper SE:n osakkeisiin nettona sijoitetusta noin 7,2 miljardista eurosta, noin 0,5 miljardin euron saadusta osakkeiden myyntitulosta ja noin 0,9 miljardin euron Fortumin Uniper-omistuksen aikana saamista osingoista. Uniperin konsolidoinnin päättymisen yhteydessä 30.9.2022 Fortum kirjasi 28,0 miljardin euron kertaluonteisen positiivisen erän, joka sisältyy vuoden 2022 lopetettujen toimintojen kauden tulokseen, -11,3 miljardia euroa, Fortum konsernin tuloslaskelmassa. Summa koostuu Uniperin varojen, velkojen ja määräysvallattomien omistajien osuuden konsolidoinnin päättymisen nettovaikutuksesta sekä Uniperiin liittyvän liikearvon ja muiden hankinnan yhteydessä tehtyjen käyvän arvon oikaisujen kirjanpitoarvoista. Lisäksi summaan sisältyy tietyt aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät, lähinnä muuntoerot, jotka siirrettiin tuloslaskelmalle konsolidoinnin päättyessä.
- Lopetettujen toimintojen kirjanpidollinen käsittely on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska konsernirakenteen muutosten kirjanpidolliseen käsittelyyn ja IFRS 5:n mukaiseen lopetettujen toimintojen ja myytävänä olevien liiketoimintojen luokitteluun liittyy merkittävää johdon harkintaa ja muutoksilla on olennainen vaikutus tilinpäätökseen

Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Hankimme ymmärryksen konsernin laskentaperiaatteista liittyen liiketoimintojen myynteihin ja lopetettuihin toimintoihin.
- Arvioimme Uniperin liiketoimintojen myynnin osalta sitä, miten johto on soveltanut laskentaperiaatteita ja kirjanpitoikäntöihin liittyviä oletettavia IFRS 10 Konsernitiilinpäätös-standardin ja IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.
- Testasimme Uniperin liiketoimintojen myyntien osalta johdon määrittämää myyntitulosta sekä transaktion vaikutusta tuloslaskelmaan ja taseeseen myyntiin liittyvien sopimusten ja liiketapahtumien perusteella.
- Arvioimme lopetettujen toimintojen asianmukaista esittämistapaa tilinpäätöksessä IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitiilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Hyödykejohdannaisten käypä arvo ja maksuvalmius

Katso liitetieto 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 27 ja 38 tilinpäätöksessä.

- Fortumin liiketoiminta on alttiina hintojen vaihtelulle sekä energian tuotannossa, siirrossa että myynnissä käytettävien hyödykkeiden saatavuudelle. Pääasiallisesti riskit liittyvät sähkön hintaan ja volyymiin, kaasun hintaan ja volyymiin, päästöjen hintaan sekä polttoainoiden hintaan että saatavuuteen, liittyen Fortumin liikevaihtoon 8 804 miljoonaa euroa (6 422 miljoonaa euroa oikaistu vertailutieto) ja ostoihin 4 748 miljoonaa euroa (2 861 miljoonaa euroa oikaistu vertailutieto). Fortum suojaa hyödykemarkkinariskejään vähentääkseen kassavirtojen volatiiliteettia ja parantaakseen tuloksen ennakoitavuutta. Johdannaisten käyvillä arvoilla ja niiden muutoksilla voi olla olennaisia vaikutuksia Fortumin tilinpäätökseen.
- Euroopan energiakriisi on johtanut hyödykemerkkinoiden voimakkaaseen heiluntaan ja ennätyskellisen korkeat hinnat ovat edellyttäneet aiempaa merkittävästi suurempia sähkөөn ja kaasuun liittyviä vakuuksia hyödykepörsseissä. Vuoden 2022 jälkipuoliskolla sähkön hinnat Pohjoismaissa laskivat elokuun lopun ennätystasoilta ja markkinoiden voimakas heilahtelu tasaantui. Fortumin oli kuitenkin edelleen varauduttava markkinaheilunna jatkumiseen ja on tehnyt ennakoivia rahoitustoimenpiteitä varmistaakseen likviditeettiasemansa ja rahoituksellisen joustavuutensa. Fortum allekirjoitti 2 350 miljoonan euron siltarahoitussopimuksen Suomen valtion omistaman Solidiumin kanssa 6.9.2022. Järjestelyn ehtojen mukaisesti, jotta järjestely jää voimaan voodeksi, Fortum päätti 30.9.2022 nostaa 350 miljoonan euron erän. Uniper maksoi takaisin Fortumin myöntämän 4 miljardin euron osakaslainan ja Fortum vastaanotti 0,5 miljardin euron kauppahinnan Uniperin osakkeista 21.12.2022.
- Hyödykejohdannaisoppimuksiin liittyvät varat Fortum Oyj:n konsermitaseessa ovat 1 594 miljoonaa euroa (82 174 miljoonaa euroa sisältäen Uniperin) ja velat 4 554 miljoonaa euroa (88 460 miljoonaa euroa sisältäen Uniperin). Johdannaisiin liittyvät vakuusvaamiset ovat 2 607 miljoonaa euroa (9 163 miljoonaa euroa sisältäen Uniperin) ja vakuusvelat 352 miljoonaa euroa (985 miljoonaa euroa sisältäen Uniperin). Johdannaisten käyvän arvon muutokset tuloslaskelman vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä ovat -393 miljoonaa euroa (264 miljoonaa euroa oikaistu vertailutieto) ja kassavirran suojaukset muissa oman pääoman erissä ovat -2 182 miljoonaa euroa (-1 138 miljoonaa euroa).
- Muutokset likvideissä varoissa vuoden 2022 aikana sisältävät 2 248 miljoonaa euroa Uniperin 30.9.2022 konsolidoinnin päättymisen vaikutusta. Raportointikauden lopussa, konsernin likvidit varat olivat 3 919 miljoonaa euroa (7 592 miljoonaa euroa sisältäen Uniperin). Likvideistä varoista 247 miljoonaa euroa liittyi Fortumin Venäjän toimintoihin (300 miljoonaa euroa). Maksutapahtumat Venäjän federaation kanssa ovat yleisten rajoitusten alaisia ja tästä johtuen Fortumin Venäjän toimintojen rahat ja pankkisaamiset eivät ole muiden konserniyhtiöiden käytettävissä.

Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa

- Tilintarkastustoimenpiteisiimme on kuulunut Fortumin sisäisten kontrollien arviointi liittyen johdannaisiin, suojaustoimintaan ja käypien arvojen määrittämiseen.
- Olemme arvioineet Fortumin johdannaisten arvostuksessa käyttämien mallien ja oletusten asianmukaisuutta. Olemme verranneet johdon arvostuslaskennassa käyttämiä syöttötietoja markkinoilta saatavaan informaatioon.
- Olemme suorittaneet tilintarkastustoimenpiteitä avointen johdannaissopimusten olemassaoloon ja täydellisyyteen liittyen.
- Olemme arvioineet suojauslaskennan soveltamisen asianmukaisuutta suhteessa IFRS 9 -standardin vaatimuksiin.
- Olemme arvioineet Fortumin laatimaa riksiskenaariota liittyen hyödykehintojen tuleviin arviotuihin arvomuutoksiin ja niistä seuraaviin vakuusvaateiden muutoksiin sekä Fortumin kykyä vastata niihin seuraavan 12 kuukauden aikana.
- Olemme suorittaneet tilintarkastustoimenpiteitä laina- ja rahoitussopimusten olemassaoloon, täydellisyyteen, kirjanpidon vienteihin sekä esittämistapaan liittyen.
- Olemme arvioineet johdannaisten esittämistavasta, ja maksukykyisyydestä sekä siihen liittyvistä toimenpiteistä annettujen tietojen asianmukaisuutta konsernitilinpäätöksessä

- Raportointikauden lopussa Fortumilla oli 7 200 miljoonaa euroa nostamattomia valmiusluottolimiittejä, jotka koostuvat 2 000 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimiitistä, joka erääntyy kesäkuussa 2023 sisältäen Fortumin 6+6 kuukauden jatko-optiot, 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä, joka erääntyy kesäkuussa 2025 sisältäen lainanantajan 1+1 vuoden jatko-optiot, 2 000 miljoonan euron Solidiumin siltarahoituksesta, joka erääntyy syyskuussa 2023 ja 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimiitistä, joka erääntyy joulukuussa 2023. Lisäksi Fortumilla on 100 miljoonaa euroa tililimiittejä, jotka ovat toistaiseksi voimassa. Kesäkuussa 2022 peruttiin 3 000 miljoonan euron valmiusluottolimiitti, jonka eräpäivä oli heinäkuussa 2022 sekä maksettiin takaisin ja peruttiin 1 750 miljoonan euron valmiusluottolimiitti, jonka eräpäivä oli kesäkuussa 2023.
- Hyödykejohdannaisten käypä arvo ja maksuvalmius on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska Fortumin liiketoiminta on altista likviditeetti- ja jälleerahoitusriskille johtuen ensisijaisesti tarpeesta rahoittaa konsernin liiketoimintaa ja kattaa suojaustoimintaan liittyviä vakuusvaateita. Kaupankäynti johdannailla altistaa konsernin likviditeettiriskille, kun kaupankäyntiä varten on toimitettava vakuuksia kuten rahaa tai pankkitakauksia.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

[Tilintarkastuskertomus](#)

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja liikearvon arvostus

Katso liitetieto 1, 2, 16, 17 ja 19 tilinpäätöksessä.

- Konsernitase sisältää aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä yhteensä 7 144 miljoonaa euroa (18 319 miljoonaa euroa sisältäen Uniperin) ja liikearvoa 250 miljoonaa euroa (1 021 miljoonaa euroa sisältäen Uniperin). Konsernitaseen muutokset vertailukauteen johtuvat pääosin Uniperin konsolidoinnin lopettamisesta, sekä Fortumin 1 697 miljoonan euron Venäjän liiketoimintoihin liittyvistä käyttöomaisuushyödykkeiden ja liikearvon arvonalentumisesta tilikaudella 2022.
- Johdon on arvioitava jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos tällaisia viitteitä esiintyy, on arvioitava omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon arvonalentumistarvetta arvioidaan vuosittain.
- Sähkön ja lämmön tuotantoon kuuluvan käyttöomaisuuden ja liikearvon arvostuksessa tärkeimpiä arvioita ovat arviot tulevista liiketoiminnan kassavirroista sekä tekijöistä, jolla nämä kassavirrat diskontataan nykyhetkeen.
- Mahdollisia arvonalentumista osoittavia tekijöitä voivat olla muun muassa sähkön ja polttoaineiden hinnan muutokset, muutokset ilmastonmuutoksen tulevissa arvioituissa vaikutuksissa, muutokset sääntelyssä tai poliittiset päätökset liittyen energiaveroihin ja hintasäännöksiin, sekä rajoitukset omaisuuserien käyttöön. Lisäksi geopolitiisella tilanteella on ollut ja voi edelleen olla negatiivisia vaikutuksia Fortumin Venäjän liiketoiminnan arvostukseen liittyen.
- Mainittujen tase-erien arvonnäilyksessä käytettävät oletukset vaativat merkittävää johdon harkintaa, minkä johdosta aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja liikearvon arvostus ovat tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa

- Olemme arvioineet johdon tunnistamia viitteitä mahdollisista arvonalentumisista. Olemme suorittaneet tarkastustoimenpiteitä koskien arvonalentumistestejä, jotka liittyvät olennaisiin rahavirtaa tuottaviin yksiköihin.
- Olemme käyneet läpi johdon laatiman aineellisen käyttöomaisuuden ja liikearvon arvonalentumistestausta koskevaa dokumentaatiota pistokokein ja arvioineet avainoletusten, kuten hintaennusteiden, tuotto- ja kassavirtaennusteiden, jäännösarvojen, valuuttakurssien ja diskonttauskorkeiden kohtuullisuutta.
- Olemme verranneet, että arvonalentumistestauslaskelmissa käytetyt ennusteet perustuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin.
- Olemme haastaneet johdon laatimien oletusten kohtuullisuutta verraten niitä historiatietoon ja soveltuvien osin ulkopuolisiin vertailukohteisiin.
- Olemme arvioineet arvonalentumistestauksessa käytettyjen mallien tuottamia lopputuloksia ja suorittaneet tilintarkastustoimenpiteitä johdon laatimiin herkkyyksianalyysiin.
- Olemme arvioineet johdon tekemän arvion ilmastonmuutoksen vaikutuksista Fortumin liiketoimintaan ja arvonalentumistestauksessa käytettyihin kassavirtaennusteisiin.
- Olemme arvioineet esittämistavan asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Osuudet ydinjäterahastoista ja ydinjätevarauksista

Katso liitetieto 2 ja 29 tilinpäätöksessä.

- Konsernitaseella ydinvoimaan liittyvät varaukset ovat 966 miljoonaa euroa (3 891 miljoonaa euroa sisältäen Uniperin) ja Fortumin osuus ydinjätehuolto-rahastoista 966 miljoonaa euroa (3 515 miljoonaa euroa sisältäen Uniperin).
- Ydinjätehuoltoon liittyvä varaus, sekä siihen liittyvä rahasto-osuus ydinjätehuolto-rahastoista esitetään taseessa erillisinä erinä liitetiedossa 29 kuvatulla tavalla.
- Fortumin rahasto-osuus ydinjätehuolto-rahastoissa on käsitelty IFRIC 5 mukaisesti, jonka mukaan rahaston varat arvostetaan joko käypään arvoon tai sitä alempaan kyseisten velkojen arvoon.
- Ydinvoimalan käytöstä poistamista varten kirjattavat varaukset ovat tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska varaukset tilinpäätöksessä ovat merkittäviä ja IFRS:n mukainen kirjanpidollinen käsittely on monimutkaista. Lisäksi varausten määrittäminen vaatii erityisiä laskentakäytäntöjä ja johdon harkintaa laskennassa käytettävien oletusten, kuten teknisten suunnitelmien, ajoituksen, kustannusennusteiden ja diskonttokoron määrittämisessä.

Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa

- Olemme arvioineet Fortumin laskentakäytäntöä koskien ydinvoimalan käytöstä poistamiseen liittyvän varauksen laskentaa ja kirjaamista sekä sen yhtenevyyttä kansainvälisten tilinpäätösstandardien edellytyksiin.
- Olemme arvioineet johdon käyttämiä oletuksia ja harkintaa ydinjätehuolto-ohjelmien varausten kirjaamisessa ja sitä, että osuus ydinjätehuolto-rahastosta perustuu viranomaisen vahvistukseen.
- Olemme arvioineet esittämistavan asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyskyä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, vääräntämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 16.3.2006 alkaen yhtäjaksoisesti 17 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja taloudellisiin tietoihin sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme taloudelliset tiedot käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettävien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettävien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatioissa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Espoossa, 1. maaliskuuta 2023

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

[Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä](#)

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Riippumattoman tilintarkastajan raportti Fortum Oyj:n ESEF-tilinpäätöksestä

Fortum Oyj:n hallitukselle

Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon, joka koskee sitä, onko Fortum Oyj:n (y-tunnus 1463611-4) sähköiseen tilinpäätökseen (FORTUMOYJ-2022-12-31-fi.zip) tilikaudella 1.1.–31.12.2022 sisältyvä konsernitilinpäätös merkitty iXBRL-merkinnöin EU-komission delegoidun asetuksen 2018/815 (ESEF RTS) 4. artiklan vaatimusten mukaisesti.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhtiön toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen (ESEF-tilinpäätös) laatimisesta siten, että ne täyttävät ESEF RTS:n vaatimukset. Tähän vastuuseen kuuluu

- laatia ESEF-tilinpäätös XHTML-muodossa ESEF RTS artiklan 3 mukaisesti
- merkitä ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätös iXBRL-merkein ESEF RTS artiklan 4 mukaisesti sekä
- varmistaa ESEF-tilinpäätöksen ja tilintarkastetun tilinpäätöksen keskinäinen yhdenmukaisuus.

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia ESEF-tilinpäätöksen ESEF RTS:n vaatimusten mukaisesti.

Tilintarkastajan riippumattomuus ja laadunvalvonta

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme toimeksiannosta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilintarkastaja soveltaa kansainvälistä laadunhallintastandardia ISQM 1, jonka mukaan tilintarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet tai menettelytavat.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Toimeksiantosopimuksen mukaisesti annamme lausunnon siitä, onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätös merkitty olennaisilta osin ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti. Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiannostandardin ISAE 3000 mukaisesti.

Tarkastukseen kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi siitä,

- onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätös olennaisilta osin merkitty iXBRL-merkein ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti, ja
- onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvät konsernitilinpäätöksen liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot olennaisilta osin merkitty iXBRL-merkein ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti, ja
- ovatko ESEF-tilinpäätös ja tilintarkastettu tilinpäätös keskenään yhdenmukaisia.

Valittujen tarkastustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus riippuu tilintarkastajan harkinnasta. Tähän sisältyy sen riskin arvioiminen, onko virheestä tai väärinkäytöksestä johtuvaa olennaista poikkeamaa ESEF RTS:n vaatimuksista.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että Fortum Oyj:n ESEF-tilinpäätökseen (FORTUMOYJ-2022-12-31-fi.zip) sisältyvä konsernitilinpäätös tilikaudelta 1.1.–31.12.2022 on olennaisilta osin merkitty ESEF RTS:n vaatimusten mukaisesti.

Lausuntomme Fortum Oyj:n konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksesta tilikaudelta 1.1.–31.12.2022 on annettu tilintarkastuskertomuksellamme 1.3.2023. Tällä raportilla emme anna konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksesta lausuntoa tai muuta varmennusjohtopäätöstä.

Espoossa 1. päivänä maaliskuuta 2023

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Taulukoissa esitettävien tietojen vertailukelpoisuus

Fortum ilmoitti maaliskuussa 2015 Ruotsin sähkösiirtoliiketoiminnan myynnistä. Ruotsin sähkösiirtoliiketoiminnan myynnin myötä Fortumilla ei ole enää lainkaan sähkösiirtoliiketoimintaa. Näin ollen Distribution-segmentti on esitettyvuonna 2015 lopetettuna toimintona IFRS 5 -standardin Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot mukaisesti. Vuoden 2014 vertailutiedot on oikaistu IFRS 5:n mukaisesti.

Fortum on ottanut käyttöön IFRS 16 -standardin 1.1.2019 alkaen sekä IFRS 9 ja IFRS 15 -standardit 1.1.2018 alkaen. Käyttöön otossa sovellettiin siirtymäsäännösten mahdollisuutta olla muuttamatta vertailukauden 2018 ja 2017 tietoja vastaavasti.

Fortum on yhdistellyt Uniperin taseeseensa 31.3.2020 alkaen ja Uniperin tuloksen tuloslaskelmaansa 1.4.2020 alkaen. Vuonna 2019 ja vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä Uniper oli yhdistelty tuloslaskelmaan osakkuusyhtiönä.

Uniperin yhdistelyn jälkeen Fortumin liiketoimintaprofiili muuttui, eivätkä aiemmat pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet enää ilmentäneet asianmukaisesti konsernin nykyistä liiketoimintaprofiilia. Vuoden 2020 toukokuussa Fortumin hallitus päätti poistaa seuraavat taloudelliset tavoitteet vuoden 2020 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien: sijoitetun pääoman tuotto vähintään 10 % ja vertailukelpoisen nettovelan ja käyttökateen suhde noin 2,5x. Vuoden 2020 joulukuussa strategiapäivityksen yhteydessä Fortum päivitti pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet. Tavoite on rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökateen suhde alle 2x. Lisätietoja ► **liitetiedossa 5** Pääomarisien hallinta.

Vuonna 2021 Fortum otti käyttöön kaksi uutta vaihtoehtoista tunnuslukua, jotka heijastavat paremmin toiminnan kannattavuutta: vertailukelpoinen nettotulos ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos. Vertailukelpoinen nettotulos esitetään määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen ja sitä oikaistaan seuraavilla: vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, nettorahoituskulut, tuloverot ja määräysvallattomien omistajien osuus. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos lasketaan vertailukelpoisesta kauden voitosta. Katso lisätieto ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset** ja ► **liitetieto 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto.

Fortum menetti määräysvallan Uniperista allekirjoittaessaan 21.9.2022 periaatesopimuksen Uniper SE:n osakkeiden myymisestä Saksan valtiolle. Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Uniper on ollut erillinen raportoitava segmentti Fortumin konsernitilinpäätöksessä, mikä on johtanut siihen, että Uniper on luokiteltu lopetetuiksi toiminnoiksi. Fortumin konsernin tuloslaskelmaa ja konsernin rahavirtalaskelmaa muutettiin vuonna 2022 sisältämään lopetettuja toimintoja koskevat tiedot Uniper-segmentistä. Vuoden 2021 vertailutiedot oikaistiin IFRS:n mukaisesti. Konsernitase 31.12.2021 sisältää Uniperin.

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Fortum otti vuonna 2022 käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja antamaan lisätietoja jatkuvista toiminnoista ilman Fortumin Venäjän toimintoja.

Lisätieto Fortumin käyttämistä vaihtoehtoisista tunnusluvuista katso ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset** ja ► **liitetieto 1** Merkittävät laadintaperiaatteet.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

milj. euroa tai kuten merkitty	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Muutos 22/21 %
Tuloslaskelma, jatkuvat toiminnot											
Raportoitu											
Liikevaihto	5 309	4 088	3 459	3 632	4 520	5 242	5 447	49 015	6 422	8 804	37
Käyttökate (EBITDA)	2 129	1 673	196	1 006	1 623	1 674	1 693	2 688	4 913	1 842	-63
Liikevoitto	1 508	1 296	-150	633	1 158	1 138	1 118	1 599	4 325	1 277	-70
- % liikevaihdosta	28,4	31,7	-4,3	17,4	25,6	21,7	20,5	3,3	67,4	14,5	
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	178	146	20	131	148	38	744	656	168	-629	-474
Voitto ennen tuloveroja	1 398	1 232	-305	595	1 111	1 040	1 728	2 199	4 332	455	-89
- % liikevaihdosta	26,3	30,1	-8,8	16,4	24,6	19,8	31,7	4,5	67,5	5,2	
Tilikauden voitto	1 212	1 089	-228	504	882	858	1 507	1 855	4 008	1 011	-75
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 204	1 081	-231	496	866	843	1 482	1 823	3 985	1 011	-75
Vertailukelpoinen											
Käyttökate (EBITDA)	1 975	1 457	1 102	1 015	1 275	1 523	1 766	2 434	2 016	2 436	21
Liikevoitto	1 403	1 085	808	644	811	987	1 191	1 344	1 429	1 871	31
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta								656	104	-11	-111
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)								1 483	1 091	1 550	42
Tuloslaskelma, jatkuvat toiminnot ilman Venäjää											
Vertailukelpoinen											
Käyttökate (EBITDA)									1 612	2 025	26
Liikevoitto									1 167	1 611	38
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)									851	1 076	26
Tuloslaskelma, jatkuvat ja lopetetut toiminnot (yhteensä)											
Raportoitu											
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 204	3 154	4 138	496	866	843	1 482	1 823	739	-2 416	-427
Vertailukelpoinen											
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)								1 483	1 778	-988	-156

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

milj. euroa tai kuten merkitty	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Muutos 22/21 %
Taloudellinen asema ja rahavirta											
Sijoitettu pääoma	19 183	17 918	19 870	18 649	18 172	18 170	19 929	26 239	30 885	15 522	-50
Rahoitusnettovelka							4 833	7 023	789	1 084	37
Oikaistu nettovelka							4 978	9 784	3 227	1 117	-65
Korollinen nettovelka	7 793	4 217	-2 195	-48	988	5 509	5 260	N/A	N/A	N/A	
Korollinen nettovelka ilman Exergin rahoitusta	6 658	3 664	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Investoinnit ja bruttosijoitukset osakkeisiin, jatkuvat toiminnot	1 020	695	625	1 435	1 815	4 672	819	4 953	724	558	-23
- % liikevaihdosta	19,2	17,0	18,1	39,5	40,2	89,1	15,0	10,1	11,3	6,3	
Käyttöomaisuusinvestoinnit, jatkuvat toiminnot	1 005	626	582	591	690	584	713	1 146	443	525	19
Liiketoiminnan rahavirta, Fortum yhteensä	1 548	1 762	1 381	621	993	804	1 575	2 555	4 970	-8 767	-276
Liiketoiminnan rahavirta, jatkuvat toiminnot		1 406	1 228						1 119	2 104	88
Tunnusluvut, jatkuvat ja lopetettut toiminnot (yhteensä), tai kuten merkitty											
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,0	19,5	22,7	4,0	7,1	6,7	10,0	N/A	N/A	N/A	
Oman pääoman tuotto, %	12,0	30,0	33,4	3,7	6,6	6,8	11,9	12,9	-0,8	-96,2	
Korkokate	6,7	19,9	27,6	4,6	8,7	10,0	8,0	27,3	-12,7	-75,5	
Korkokate sisältäen aktivoidut vieraan pääoman menot	5,3	15,7	21,5	4,1	7,8	9,2	7,5	18,6	-9,4	-72,2	
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta/korollinen nettovelka, %	18,8	42,9	-59,7	-1 503,4	83,9	26,8	32,2	N/A	N/A	N/A	
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta/korollinen nettovelka ilman Exergin rahoitusta, %	22,1	49,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Velkaantumisaste, %	77	39	-16	-	7	46	40	45	6	14	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate, Fortum yhteensä								2,9	0,2	N/A	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate, jatkuvat toiminnot									N/A	0,4	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate, jatkuvat toiminnot ilman Venäjää									N/A	0,6	
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate	3,9	2,3	-1,7	-	0,8	3,6	3,0	N/A	N/A	N/A	
Vertailukelpoinen nettovelka/Käyttökate ilman Exergin rahoitusta	3,4	2,0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Omavaraisuusaste, %	43	51	61	62	61	54	57	27	9	33	
Muut tiedot											
Osingot	977	1 155	977	977	977	977	977	995	1 013	817 ¹⁾	-19
Tutkimus- ja kehittämismenot, jatkuvat toiminnot	49	41	47	52	53	56	67	56	54	55	2
- % liikevaihdosta	0,9	1,0	1,4	1,4	1,2	1,1	1,1	0,1	0,8	0,6	
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä, Fortum yhteensä	9 532	8 821	8 193	7 994	8 507	8 767	8 248	17 304	19 796	16 549	
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä, jatkuvat toiminnot		8 329	8 009						8 045	7 826	

1) Hallituksen ehdotus suunnitellulle yhtiökokoukselle on 13.4.2023.

Katso ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmätykset.**

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttömaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

euroa tai kuten merkitty	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Muutos 22/21 %
Osakekohtainen tieto											
Osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä	1,36	3,55	4,66	0,56	0,98	0,95	1,67	2,05	0,83	-2,72	-428
Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos		1,22	-0,26						4,49	1,14	-75
Lopetettujen toimintojen osakekohtainen tulos		2,33	4,92						-3,65	-3,86	6
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä								1,67	2,00	-1,11	-156
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos									1,23	1,74	41
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos									0,77	-2,86	-471
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman Venäjää									0,96	1,21	26
Rahavirta/osake, Fortum yhteensä	1,74	1,98	1,55	0,70	1,12	0,91	2,27	2,88	5,60	-9,86	-276
Jatkuvien toimintojen rahavirta/osake		1,38	1,38						1,26	2,37	88
Lopetettujen toimintojen rahavirta/osake		0,60	0,17						4,34	-12,22	-382
Oma pääoma/osake	11,28	12,23	15,53	15,15	14,69	13,33	14,61	14,58	13,66	8,55	-37
Osinko/osake	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,12	1,14	0,91 ¹⁾	-20
Lisäosinko/osake		0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	
Osinko/osakekohtainen tulos, % ²⁾	80,9	36,6	23,6	196,4	112,2	115,8	65,9	54,6	137,3	79,8 ¹⁾	
Osinko/osakekohtainen tulos ilman Venäjää, %										75,0 ¹⁾	
Efektiivinen osinkotuotto, %	6,6	7,2	7,9	7,5	6,7	5,8	5,0	5,7	4,2	5,9 ¹⁾	
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku) ²⁾	12,2	5,1	3,0	26,1	16,8	20,1	13,2	9,6	32,5	13,6	
Osakkeen kurssikehitys											
Kauden lopussa	16,63	17,97	13,92	14,57	16,50	19,10	22,00	19,70	26,99	15,54	
Keskikurssi	15,11	17,89	16,29	13,56	15,28	19,10	20,06	17,20	23,65	15,18	
Alin kurssi	13,10	15,13	12,92	10,99	12,69	16,43	18,09	12,25	19,72	8,86	
Ylin kurssi	18,18	20,32	21,59	15,74	18,94	22,91	22,50	23,46	27,96	27,18	
Muu tieto											
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	14 774	15 964	12 366	12 944	14 658	16 966	19 542	17 499	23 975	13 943	
Osakkeiden vaihdon kehitys ³⁾											
Osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	465 004	454 796	541 858	611 572	582 873	474 705	372 272	647 869	351 450	560 775	
Prosentuaalinen osuus osakekannasta, %	52,3	51,2	61,0	68,8	65,6	53,4	41,9	72,9	39,6	63,1	
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367	888 367	888 312	888 294	888 294	888 294	889 204	
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367	888 367	888 312	888 294	888 294	888 294	889 204	
Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367	888 367	888 294	888 294	888 294	888 294	897 264	

1) Hallituksen ehdotus suunnitellulle yhtiökokoukselle 13.4.2022.

2) Osinko/osakekohtainen tulos sekä hinta/voitto-suhde vuodelta 2022 on laskettu jatkuvien toimintojen osakekohtaisesta tuloksesta.

3) Taulukon 'osakkeiden vaihdon kehitys' -luvut sisältävät Nasdaq Helsingin osakkeiden vaihdon. Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla; esimerkiksi Boat-, Cboe- ja Turquoise-markkinoilla sekä OTC-markkinoilla. Vuonna 2022 noin 74 % (2021: 70 %) Fortum Oyj:n osakkeiden vaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin Nasdaq Helsingin pörssissä.

Katso ► **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.**

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortum otti käyttöön uudet IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardit 1.1.2014 alkaen. Uusien standardien soveltaminen Fortum-konsernissa vaikutti Tukholman kaupungin kanssa yhdessä omistetun Stockholm Exergi AB:n (publ) (aikaisemmin AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad) käsittelyyn. Yhtiö on luokiteltu yhteisyritykseksi ja yhdistelty konserniin pääomaosuusmenetelmällä 1.1.2014 alkaen. Ennen muutosta Stockholm Exergi käsiteltiin konsernissa tytäryrityksenä, jossa määräysvallattomilla omistajilla oli 50 % osuus.

Fortum ilmoitti maaliskuussa 2015 Ruotsin sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnistä. Ruotsin sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnin myötä Fortumilla ei ole enää lainkaan sähkönsiirtoliiketoimintaa. Näin ollen Distribution-segmentti on esitetty vuonna 2015 lopetettuna toimintona IFRS 5 standardin Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot mukaisesti. Vuoden 2014 vertailutiedot on oikaistu IFRS 5:n mukaisesti.

Fortum uudisti liiketoimintarakenteensa 1.4.2016 alkaen. Divisioonat ovat Generation (pääosin entinen Power and Technology), City Solutions (pääosin entinen Heat, Electricity Sales and Solutions) ja Russia. Muutoksen taloudellinen vaikutus oli pieni, joten vuoden 2015 vertailutietoja ei muutettu takautuvasti.

City Solutions -divisioona jaettiin 1.3.2017 alkaen kahteen divisioonaan: City Solutions ja Consumer Solutions, jotka raportoivat erillisinä segmentteinään. Fortum on oikaissut vuoden 2016 vertailutiedot uuden organisaatorakenteen mukaiseksi.

Marraskuussa 2018 Fortum ilmoitti aurinko- ja tuulivoimaliiketoimintojen uudelleenorganisoinnista siten, että tuulivoimaliiketoiminnat on Generation-segmentin liiketoiminta-alue ja aurinkoliiketoiminnat City Solutions -segmentin liiketoiminta-alue. Nämä sisältyivät aikaisemmin Muihin toimintoihin. Aurinko- ja tuulivoimaliiketoiminta Venäjällä pysyy edelleen Russia-segmentissä. Fortum on muuttanut vuoden 2018 vertailutiedot uuden organisaatorakenteen mukaiseksi.

Fortum luokitteli tietyt varat ja velat myytävänä oleviin omaisuuseriin vuonna 2019. Nämä varat ja velat sisältyvät kuitenkin segmenttien varoihin ja velkoihin 31.12.2019.

Uniper yhdistellään tytäryhtiönä 31.3.2020 lähtien, minkä seurauksena Fortum muutti raportoitavia segmenttejään ja esittää Uniperin erillisenä segmenttinä. Fortumin osuus Uniperin tuloksesta 31.3.2020 asti on esitetty Muissa toiminnoissa.

Fortum menetti määräysvallan Uniperista allekirjoittaessaan 21.9.2022 periaatesopimuksen Uniper SE:n osakkeiden myymisestä Saksan valtiolle. Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Uniper on ollut erillinen raportoitava segmentti Fortumin konsernitilinpäätöksessä, mikä on johtanut siihen, että Uniper on luokiteltu lopetetuiksi toiminnoiksi. Fortumin konsernin tuloslaskelmaa ja konsernin rahavirtalaskelmaa muutettiin vuonna 2022 sisältämään lopetettuja toimintoja koskevat tiedot Uniper-segmentistä. Vuoden 2021 vertailutiedot oikaistiin IFRS:n mukaisesti. Konsernitase 31.12.2021 sisältää Uniperin.

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Fortum otti vuonna 2022 käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja antamaan lisätietoa jatkuvista toiminnoista ilman Russia-segmenttiä. Uusi välisumma jatkuville toiminnoille ilman Russia-segmenttiä otettiin käyttöön segmenttitaulukoissa.

Katso lisätietoja ► [liitetiedosta 6](#) Segmenttiraportointi.

Liikevaihto segmenteittäin, milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	2 252	2 156	1 722	1 657	1 677	1 842	2 141	2 006	2 869	3 655
- josta sisäistä	69	85	83	15	15	-2	259	421	140	-645
Russia	1 119	1 055	893	896	1 101	1 069	1 071	929		
- josta sisäistä	-	-	-	-	-	-	-	2		
City Solutions	1 516	1 332	1 187	782	1 015	1 110	1 200	1 075	1 302	1 282
- josta sisäistä	87	34	-13	1	19	37	45	64	29	75
Consumer Solutions				668	1 097	1 759	1 835	1 267	2 622	4 578
- josta sisäistä				2	3	11	-3	2	14	30
Uniper								44 514		
- josta sisäistä								0		
Muut toiminnot	63	58	114	92	102	103	115	140	138	136
- josta sisäistä	54	44	75	61	67	79	86	110	102	106
Distribution	1 064									
- josta sisäistä	19									
Eliminoinnit ja Nord Pool -netotus	-706	-513	-458	-463	-470	-641	-916	-916	-1 413	-1 877
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää									5 519	7 774
Russia									906	1 031
Eliminoinnit									-2	-1
Jatkuvat toiminnot yhteensä	5 309	4 088	3 459	3 632	4 520	5 242	5 447	49 015	6 422	8 804
Lopetetut toiminnot		751	274						106 127	128 102

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin, milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	859	877	561	417	478	628	794	722	1 123	1 600
Russia	156	161	201	191	296	271	316	251		
City Solutions	109	104	108	64	98	135	120	47	135	28
Consumer Solutions				48	41	53	79	90	52	97
Uniper								363		
Muut toiminnot	-54	-57	-63	-77	-102	-99	-118	-129	-142	-115
Distribution	332									
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää									1 167	1 611
Russia									261	260
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto	1 403	1 085	808	644	811	987	1 191	1 344	1 429	1 871
Arvonalentumiset ja peruutukset			-918	27	6	-4	-8	2	-35	-905
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	61	305	22	38	326	102	7	765	2 673	785
Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus								-222		
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset				-65	14	98	-72	-675	264	-393
Ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu ¹⁾				-11	1	-45				
Muut								386	-6	-80
Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ²⁾	45	-94	-62							
Jatkuvien toimintojen liikevoitto	1 508	1 296	-150	633	1 158	1 138	1 118	1 599	4 325	1 277
Lopetetut toiminnot		2 132	4 395						-4 913	-16 402

1) Vuonna 2020 ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu on uudelleenluokiteltu Vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä Muut rahoituserät – nettoon. Edellisvuoden vertailuluvut vuodelle 2019 on vastaavasti uudelleenluokiteltu.

2) Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset ja ydinjätehuoltorahastoon liittyvän oikaisun.

Vertailukelpoinen käyttökate segmenteittäin, milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	1 007	998	680	527	603	763	939	886	1 287	1 765
Russia	258	304	267	312	438	417	469	394		
City Solutions	211	204	209	186	262	310	308	239	317	177
Consumer Solutions				55	57	110	141	153	123	173
Uniper								856		
Muut toiminnot	-49	-49	-53	-64	-83	-78	-91	-94	-114	-90
Distribution	548									
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää									1 612	2 025
Russia									404	411
Jatkuvat toiminnot yhteensä	1 975	1 457	1 102	1 015	1 275	1 523	1 766	2 434	2 016	2 436

Poistot segmenteittäin, milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	148	121	118	110	125	135	145	164	164	165
Russia	150	147	117	123	142	147	153	143		
City Solutions	102	100	101	121	163	175	188	191	182	148
Consumer Solutions				7	16	57	62	63	71	75
Uniper								494		
Muut toiminnot	5	8	10	13	18	22	28	35	28	25
Distribution	216									
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää									445	415
Russia									142	151
Jatkuvat toiminnot yhteensä	621	377	346	373	464	536	575	1 090	587	566
Lopetetut toiminnot		150	50						694	573

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin, milj. euroa

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation								13	0	-49
Russia								47		
City Solutions								57	42	14
Uniper								38		
Muut toiminnot								502	0	-6
Distribution										
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää									42	-40
Russia									62	30
Jatkuvat toiminnot yhteensä								656	104	-11

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta vuodelle 2020 on laskettu uudelleen vuonna 2021, kun vaihtoehtoinen tunnusluku, vertailukelpoinen kauden voitto, otettiin käyttöön.

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin, milj. euroa

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	4	-14	-111	-34	-1	-72	10	29	64	-194
Russia	46	35	32	38	31	36	59	47		
City Solutions	91	88	59	76	80	74	37	57	42	14
Uniper								54		
Muut toiminnot	32	37	40	51	38	0	638	470	0	-6
Distribution	4									
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää									106	-185
Russia									62	-443
Jatkuvat toiminnot yhteensä	178	146	20	131	148	38	744	656	168	-629
Lopetetut toiminnot		3	-						23	71

Investoinnit käyttöomaisuuteen segmenteittäin, milj. euroa

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	179	197	187	196	174	248	247	158	168	231
Russia	435	340	285	201	152	54	67	43		
City Solutions	123	86	105	109	170	209	314	219	161	155
Consumer Solutions				3	7	47	55	57	68	71
Uniper								635		
Muut toiminnot	12	3	6	83	187	26	30	34	15	10
Distribution	255									
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää									396	467
Russia									47	58
Jatkuvat toiminnot yhteensä	1 005	626	582	591	690	584	713	1 146	443	525

Bruttoinvestoinnit osakkeisiin segmenteittäin, milj. euroa

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	2	2	16	7	90	14	13	70	7	3
Russia	0	27	0	0	125	63	66	48		
City Solutions	11	37	23	698	386	33	9	114	2	4
Consumer Solutions				117	486	0	-	0	-	0
Uniper								3		
Muut toiminnot	2	4	4	22	39	3 977	18	3 572	237	21
Distribution	0									
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää									245	29
Russia									36	4
Jatkuvat toiminnot yhteensä	15	69	43	844	1 125	4 088	106	3 807	281	33

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Osakkeiden bruttodivestoinnit segmenteittäin, milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	79	67	0	0	0	160	12	171	129	-
Russia	-	0	0	127	0	0	-	0		
City Solutions	11	446	27	33	0	147	2	895	3 870	1 213
Consumer Solutions				1	55	0	-	10	0	0
Uniper								69		
Muut toiminnot	-	2	-	0	687	0	16	81	19	150
Distribution	52									
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää									4 017	1 363
Russia									18	1
Jatkuvat toiminnot yhteensä	142	515	27	161	742	306	30	1 226	4 034	1 365

Vertailukelpoinen sidottu pääoma segmenteittäin, milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation			5 931	5 815	5 672	6 485	6 019	6 234	5 961	5 549
Russia			2 561	3 284	3 161	2 789	3 212	2 431		
City Solutions			2 182	2 873	3 728	3 794	3 945	3 679	2 456	1 760
Consumer Solutions				154	638	648	637	565	1 125	1 365
Uniper								7 432		
Muut toiminnot			258	514	276	4 023	4 400	136	125	64
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää									9 668	8 737
Russia									2 508	1 690
Jatkuvat toiminnot yhteensä			10 932	12 641	13 474	17 739	18 214	20 477	12 176	10 427

Vuodesta 2016 alkaen Fortum esittää Vertailukelpoisen sidotun pääoman Sidotun pääoman sijaan. Sidottu pääoma vuoteen 2015 saakka on esitetty alla.

Sidottu pääoma segmenteittäin, milj. euroa	2013	2014	2015 ¹⁾
Generation	6 355	6 001	5 913
City Solutions	2 295	2 112	2 170
Russia	3 846	2 597	2 561
Muut toiminnot	295	496	291
Distribution	3 745		
Jatkuvat toiminnot yhteensä	16 537	11 206	10 934
Lopetettuihin toimintoihin kuuluva sidottu pääoma		2 615	
Yhteensä		13 820	10 934

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto segmenteittäin, %	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	13,8	14,2	9,5	6,9	8,4	10,8	13,3	12,2	19,0	27,0
City Solutions	8,7	8,7	7,9	5,9	5,5	5,5	4,6	2,8	6,1	2,3
Consumer Solutions				44,3	11,7	7,8	13,3	15,9	6,9	9,1
Russia	5,2	5,6	8,2	8,0	10,1	10,3	12,3	11,1	12,9	11,3
Uniper ¹⁾								N/A	16,5	N/A
Distribution ²⁾	8,8	9,3								

1) Fortum yhdisteli Uniperin taseeseensa 31.3.2020 alkaen ja Uniperin tuloksen tuloslaskelmaansa vuoden 2020 toisesta neljänneksestä alkaen. Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto esitetään Uniper-segmentistä vuodelta 2021.

2) Esitetty lopetettuina toimintoina vuodesta 2014 alkaen.

Sidotun pääoman tuotto segmenteittäin, %	2013	2014	2015 ¹⁾
Generation	14,5	13,6	-8,5
City Solutions	9,7	19,1	7,7
Russia	5,2	5,6	8,3
Distribution ²⁾	9,3	73,6	

1) Fortum esittää Vertailukelpoisen sidotun pääoman Sidotun pääoman sijaan vuodesta 2016 alkaen.

2) Esitetty lopetettuina toimintoina vuodesta 2014 alkaen.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Henkilöstö keskimäärin	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	1 900	1 685	1 389	1 064	1 036	1 107	1 122	1 163	1 153	1 278
Russia	4 245	4 196	4 180	3 814	3 710	3 378	2 942	2 969		
City Solutions	2 051	1 913	1 458	1 529	1 807	1 994	1 979	2 051	1 964	1 676
Consumer Solutions				877	1 180	1 473	1 379	1 216	1 091	1 177
Uniper ¹⁾								8 945		
Muut toiminnot	550	536	983	711	774	814	825	959	976	989
Distribution	786									
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää									5 183	5 120
Russia									2 862	2 706
Jatkuvat toiminnot yhteensä ¹⁾	9 532	8 329	8 009	7 994	8 507	8 767	8 248	17 304	8 045	7 826
Lopetetut toiminnot		492							11 751	8 723

1) Vuoden 2020 vertailulukua on tarkistettu huomioiden Uniperin yhdistely 31.3.2020 alkaen.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Käyttöomaisuusinvestoinnit tyypeittäin ja segmenteittäin ¹⁾

milj. euroa	Suomi		Ruotsi		Norja		Venäjä		Puola		Muut maat		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Generation														
Vesivoima	14	20	82	83									96	104
Ydinvoima	34	31											34	31
Uusiutuva energia / Tuuli	100	29	1										100	29
Muut	1	3		1									1	4
Yhteensä	148	83	83	85									231	168
City Solutions														
Fossiilinen energia / Lämmöntuotanto	2	1							8	4			9	5
Fossiilinen energia/ Sähköntuotanto									1	6			1	6
Uusiutuva energia, jakautuen	40	28	12	7	9	21					9	38	69	94
jäte	16	14	12	7		5					7	6	34	32
biopolttoaineet					1	2							1	3
aurinko											2	32	2	32
muut	24	14			8	13							32	28
Kaukolämpöverkko	10	9			3	13			21	12		2	34	36
Muut	32	14	6	4					2	2	3		42	19
Yhteensä	83	53	17	11	12	34			31	24	11	40	155	161
Consumer Solutions														
Muut	19	11	14	6	26	25			12	9		1	71	52
Yhteensä	19	11	14	6	26	25			12	9		1	71	52
Muut														
Muut	8	13	2	1								1	10	15
Yhteensä	8	13	2	1								1	10	15
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	258	160	116	103	38	58			44	34	12	42	467	396
Josta investoinnit hiilidioksidittomaan tuotantoon	171	95	83	83	9	16					2	32	265	226
Russia							30	33					30	33
Fossiilinen energia / Sähköntuotanto														
Fossiilinen energia / Lämmöntuotanto														
Kaukolämpöverkko							16	12					16	12
Uusiutuva energia / Tuuli							2						2	
Muut							11	2					11	2
Yhteensä							58	47					58	47
Jatkuvat toiminnot yhteensä	258	160	116	103	38	58	58	47	44	34	12	42	525	443
Josta investoinnit hiilidioksidittomaan tuotantoon	171	95	83	83	9	16	2		44	34	2	32	266	227

1) Sisältää investoinnit sekä aineellisiin että aineettomiin hyödykkeisiin.

Fortum valmistautuu hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä Fortum otti käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja antamaan lisätietoa jatkuvista toiminnoista ilman Fortumin Venäjän toimintoja. Tämän vuoksi segmenttitaulukoihin on lisätty uusi välisumma jatkuville toiminnoille ilman Venäjää.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

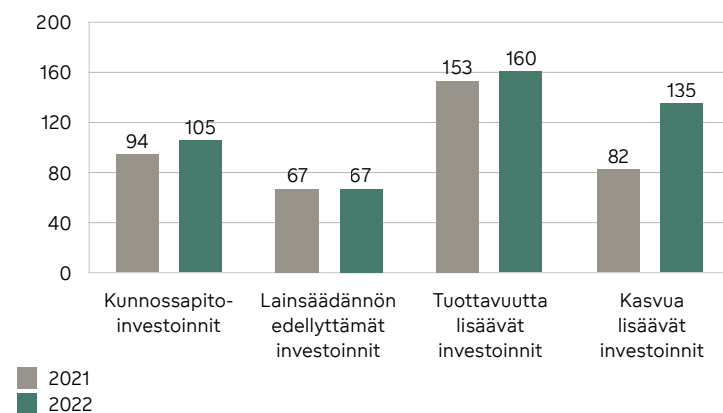
[Investoinnit käyttöomaisuuteen](#)

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortum luokittelee investoinnit neljään investointikategoriaan, milj. euroa

Generation

Fortum investoi 100 miljoonaa euroa (2021: 29) tuulivoimaan Pohjoismaissa. Suurimmat tuulivoimainvestoinnit liittyivät Pjelas-Bölen ja Kristinestad Norrin tuulipuistoihin. Lisäksi Fortum investoi Suomessa 34 miljoonaa euroa (2021: 31) Loviisan ydinvoimalaitokseen. Fortum investoi 93 miljoonaa euroa (2021: 100) vesivoimatuotantoon, sisältäen pääasiassa kunnossapito- ja lainsäädännön edellyttämiä, sekä tuottavuutta parantavia investointeja. Investoinnit hiilidioksidipäästöttömään tuotantoon olivat 230 miljoonaa euroa (2021: 164).

City Solutions

City Solutions -segmentin suurin yksittäinen investointi 2022 oli 22 miljoonan euron investointi Harjavallan akkumateriaalien kierrätyslaitokseen Suomessa. Kunnossapito- ja lainsäädännön edellyttämät, sekä tuottavuutta parantavat investoinnit olivat yhteensä 122 miljoonaa euroa (2021: 123). Nämä viimeksi mainitut investoinnit koostuvat lähinnä investoinneista kaukolämpöverkoston ja -laitoksiin, sekä olemassa olevien CHP-voimalaitosten kunnossapitoon ja lainsäädännöllisten vaatimusten mukaisiin investointeihin. Investoinnit hiilidioksidipäästöttömään tuotantoon olivat 35 miljoonaa euroa (2021: 63).

Consumer Solutions

Consumer Solutions investoi yhteensä 71 miljoonaa euroa (2021: 52). Investoinnit koostuvat asiakkaiden hankinnasta maksettujen myyntiprovisioiden aktivoinneista ja uusien tuotteiden kehityskuluista.

Muut

Muut-segmentin investoinnit, 10 miljoonaa euroa (2021: 15), koostuvat pääasiassa investoinneista IT-järjestelmiin.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Toiminnalliset tunnusluvut

Huom. Toiminnallisia tunnuslukuja ei ole tilintarkastettu.

Taulukoissa esitettävien tietojen vertailukelpoisuus

Uniperin tuotanto- ja myyntivolyymit on raportoitu ajalta 1.4.2020 - 31.12.2020.

Tuotanto

Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotanto Pohjoismaissa, jatkuvat toiminnot

TWh	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sähköntuotanto							45,5	59,2	47,9	43,5
Lämmöntuotanto							6,3	5,1	5,5	4,1

Fortum esittää koko sähkön- ja lämmöntuotannon Pohjoismaissa EU-maiden ja Norjan sijaan vuodesta 2019 alkaen. Sähkön- ja lämmöntuotanto EU-maissa ja Norjassa vuoteen 2018 saakka on esitetty alla.

Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotanto EU-maissa ja Norjassa

TWh	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ¹⁾
Sähköntuotanto	47,4	50,1	50,2	47,5	46,6	44,7
Lämmöntuotanto	10,4	8,2	6,4	7,1	8,6	9,4

1) Fortum esittää koko sähkön- ja lämmöntuotannon Pohjoismaissa EU-maiden ja Norjan sijaan vuodesta 2019 alkaen.

Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotanto muissa Euroopan maissa, jatkuvat toiminnot

TWh	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ¹⁾	2020	2021	2022
Sähköntuotanto							1,3	26,7	1,1	0,8
Lämmöntuotanto							2,8	7,1	2,3	1,2

1) Esitetään vuodesta 2019 alkaen.

Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotanto Venäjällä, jatkuvat toiminnot

TWh	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sähköntuotanto	20,0	23,3	25,7	25,5	26,3	29,6	29,3	55,6	28,6	28,6
Lämmöntuotanto	24,2	26,4	25,8	20,7	20,0	20,4	17,3	17,4	17,1	15,7

Fortumin sähköntuotanto Pohjoismaissa energialähteittäin, jatkuvat toiminnot

TWh	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vesi- ja tuulivoima	18,1	22,4	25,1	20,8	20,9	19,4	20,7	29,6	23,3	19,1
Ydinvoima	23,7	23,8	22,7	24,1	23,0	22,8	23,5	28,6	23,5	23,4
Lämpövoima	3,4	1,8	1,0	1,4	1,6	1,3	1,4	1,0	1,0	0,9
Yhteensä	45,2	48,0	48,8	46,2	45,4	43,5	45,5	59,2	47,9	43,5

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortumin sähköntuotanto Pohjoismaissa energialähteittäin, jatkuvat toiminnot

%	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vesi- ja tuulivoima	40	46	51	45	46	45	45	50	49	44
Ydinvoima	52	50	47	52	51	52	52	48	49	54
Lämpövoima	8	4	2	3	3	3	3	2	2	2
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Fortumin sähköntuotanto muissa Euroopan maissa energialähteittäin, jatkuvat toiminnot

TWh	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ¹⁾	2020	2021	2022
Vesi- ja tuulivoima							-	3,3	-	-
Lämpövoima							1,3	23,4	1,1	0,8
Yhteensä							1,3	26,7	1,1	0,8

1) Esitetään vuodesta 2019 alkaen.

Fortumin sähköntuotanto muissa Euroopan maissa energialähteittäin, jatkuva toiminnot

%	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ¹⁾	2020	2021	2022
Vesi- ja tuulivoima							-	12	-	-
Lämpövoima							100	88	100	100
Yhteensä							100	100	100	100

1) Esitetään vuodesta 2019 alkaen.

Sähkötuotantokapasiteetti segmenteittäin, jatkuvat toiminnot

MW	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	9 475	9 063	8 046	8 039	7 862	7 867	8 220	8 163	8 041	8 041
Russia	4 250	4 758	4 903	4 482	4 794	4 912	4 928	4 928		
City Solutions	793	803	743	760	775	788	1 082	988	559	535
Uniper							-	36 218		
Muut toiminnot				53	292	157	-	-	-	-
Yhteensä ilman Venäjää ¹⁾									8 600	8 576
Venäjä ¹⁾									4 672	4 672
Yhteensä	14 518	14 624	13 692	13 334	13 722	13 724	14 230	50 297	13 272	13 248

1) Vuodesta 2021 alkaen.

Lämmöntuotantokapasiteetti segmenteittäin, jatkuvat toiminnot

MW	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Generation	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Russia	13 466	13 466	12 696	9 920	10 094	10 229	8 437	8 437		
City Solutions	4 317	3 936	3 915	3 818	4 671	4 780	4 812	4 057	3 026	2 135
Uniper							-	7 017		
Yhteensä ilman Venäjää ¹⁾									3 026	2 135
Venäjä ¹⁾									7 613	7 613
Yhteensä	18 033	17 402	16 611	13 738	14 765	15 009	13 249	19 511	10 639	9 748

1) Vuodesta 2021 alkaen.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja
tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti
ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto
vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortumin sähköntuotantokapasiteetti tuotantomuodoittain ja alueittain, jatkuvat toiminnot

	Suomi		Ruotsi		Puola		Muut		Yhteensä ilman Venäjää		Venäjä		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
MW														
Vesivoima	1 553	1 553	3 100	3 100	-	-	-	-	4 653	4 653	-	-	4 653	4 653
Ydinvoima	1 487	1 487	1 336	1 336	-	-	-	-	2 823	2 823	-	-	2 823	2 823
Yhdistetty lämmön- ja sähköntuotanto	375	375	6	6	145	145	9	33	535	559	3 241	3 241	3 776	3 800
Lauhdevoima	565	565	-	-	-	-	-	-	565	565	1 361	1 361	1 926	1 926
Tuulivoima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	35	35
Aurinkovoima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35	35	35
Yhteensä	3 980	3 980	4 442	4 442	145	145	9	33	8 576	8 600	4 672	4 672	13 248	13 272

Fortumin lämmöntuotantokapasiteetti alueittain, jatkuvat toiminnot

	Suomi		Norja		Puola		Muut		Yhteensä ilman Venäjää		Venäjä		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
MW														
Lämpö	1 440	1 440	-	888	619	622	76	76	2 135	3 026	7 613	7 613	9 748	10 639

Myynti

Fortumin koko sähkön- ja lämmönmyynti Pohjoismaissa, jatkuvat toiminnot
milj. euroa

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sähkönmyynti							2 877	2 494	3 602	5 444
Lämmönmyynti							390	271	403	325

Fortum esittää koko sähkön- ja lämmönmyynnin Pohjoismaissa EU-maiden ja Norjan sijaan vuodesta 2019 alkaen. Sähkön- ja lämmönmyynti EU-maissa ja Norjassa vuoteen 2018 saakka on esitetty alla.

Fortumin koko sähkön- ja lämmönmyynti EU-maissa ja Norjassa,
milj. euroa

	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ¹⁾
Sähkönmyynti	2 462	2 344	1 921	1 893	2 244	2 922
Lämmönmyynti	538	468	423	449	524	615

1) Fortum esittää koko sähkön- ja lämmönmyynnin Pohjoismaissa EU-maiden ja Norjan sijaan vuodesta 2019 alkaen.

Fortumin koko sähkön- ja lämmönmyynti muissa Euroopan maissa, jatkuvat toiminnot
milj. euroa

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ¹⁾	2020	2021	2022
Sähkönmyynti							130	16 226	325	643
Lämmönmyynti							228	410	240	202

1) Esitetään vuodesta 2019 alkaen.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2013–2022

Taloudelliset tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortumin koko sähkön- ja lämmönmyynti Venäjällä, jatkuvat toiminnot milj. euroa

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sähkönmyynti	822	758	661	691	837	872	924	1 411	761	856
Lämmönmyynti	290	285	228	199	258	193	145	145	137	156

Fortumin koko sähkönmyynti alueittain, jatkuvat toiminnot

TWh	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Suomi	23,4	21,6	22,3	22,8	22,5	23,1	23,1	23,1	23,0	21,5
Ruotsi	23,3	28,2	29,8	28,8	30,8	29,7	31,5	44,7	32,1	27,3
Venäjä	25,6	26,5	29,4	29,5	30,5	34,1	33,8	68,3		
Norja				1,5	7,2	15,3	15,0	13,8	13,7	11,3
Saksa							-	338,8		
Iso-Britannia							-	13,0		
Alankomaat							-	6,3		
Muut maat	4,3	3,8	2,8	2,1	2,9	1,8	2,5	8,1	4,2	4,5
Yhteensä ilman Venäjää ¹⁾									73,0	64,7
Venäjä ¹⁾									32,5	32,0
Yhteensä	76,6	80,1	84,3	84,7	93,9	104,0	105,8	516,0	105,5	96,7

1) Vuodesta 2021 alkaen.

Nord Poolissa tehdyt ostot ja myynnit on netotettu tunneittain konsermitasolla.

Fortumin koko lämmönmyynti alueittain, jatkuvat toiminnot

TWh	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Venäjä	24,1	26,0	25,4	20,7	19,8	20,7	16,9	17,4		
Suomi	5,5	3,2	3,1	3,6	3,9	3,8	3,8	2,9	3,1	2,8
Norja							1,7	1,5	1,8	0,8
Puola	4,1	3,4	3,4	3,6	3,7	3,5	3,3	3,4	3,8	3,5
Saksa							-	2,4		
Iso-Britannia							-	0,0		
Alankomaat							-	2,3		
Muut maat	3,1	2,8	1,2	1,5	2,5	3,5	2,0	1,9	1,3	0,4
Yhteensä ilman Venäjää ¹⁾									10,0	7,6
Venäjä ¹⁾									17,0	15,6
Yhteensä	36,8	35,4	33,2	29,4	29,9	31,5	27,6	31,7	27,0	23,2

1) Vuodesta 2021 alkaen.

Sähkönsiirto jakeluverkoissa,

TWh	2013	2014	2015
Suomi	9,5	2,8	
Ruotsi	14,1	13,7	6,4
Norja	2,5	1,1	
Viro			
Yhteensä	26,1	17,6	6,4

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Huom. Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin on tilintarkastamaton.

Keskeiset tiedot konsernin tuloslaskelmasta vuosineljänneksittäin

milj. euroa	I/2021	II/2021	III/2021	IV/2021	2021	I/2022	II/2022	III/2022	IV/2022	2022
Raportoitu										
IS Liikevaihto	1 721	1 233	1 296	2 171	6 422	2 162	1 754	2 152	2 736	8 804
IS Liikevoitto	530	248	3 000	547	4 325	246	767	917	-653	1 277
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	80	59	7	21	168	-215	-81	-37	-295	-629
IS Rahoitustuotot ja -kulut	-42	-47	-46	-26	-161	59	499	-141	-610	-193
IS Voitto ennen veroja	568	261	2 961	542	4 332	90	1 187	737	-1 559	455
IS Tuloerot	-91	-47	-73	-114	-325	-104	-150	-138	947	556
IS Kauden voitto	477	214	2 888	428	4 008	-14	1 037	600	-611	1 011
IS Määräysvallattomille omistajille	15	0	-4	11	23	7	-2	-1	-4	0
IS Kauden voitto, emoyhtiön omistajille	462	214	2 892	417	3 985	-21	1 039	601	-608	1 011
IS Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	462	214	2 892	417	3 985	-21	1 039	601	-608	1 011
Tulos/osake (laimentamaton), euroa	0,52	0,24	3,26	0,47	4,49	-0,02	1,17	0,67	-0,68	1,14
Vertailukelpoinen										
Käyttökate	603	354	386	673	2 016	527	453	561	895	2 436
IS Liikevoitto	459	207	243	519	1 429	388	318	421	744	1 871
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	61	42	5	-4	104	21	12	9	-53	-11
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	403	156	171	361	1 091	375	683	276	216	1 550
Tulos/osake (laimentamaton), euroa	0,44	0,19	0,19	0,41	1,23	0,42	0,77	0,31	0,24	1,74

Liikevaihto segmenteittäin vuosineljänneksittäin

milj. euroa	I/2021	II/2021	III/2021	IV/2021	2021	I/2022	II/2022	III/2022	IV/2022	2022
Generation ¹⁾	669	571	676	953	2 869	701	715	894	1 344	3 655
City Solutions ¹⁾	418	256	201	427	1 302	390	229	254	409	1 282
Consumer Solutions	661	424	485	1 052	2 622	1 168	856	1 094	1 460	4 578
Muut toiminnot ¹⁾	34	36	33	35	138	35	34	34	32	136
Nord Pool -netotus ²⁾	-223	-137	-229	-540	-1 128	-448	-379	-568	-917	-2 312
Eliminoinnit	-102	-98	-63	-22	-285	94	81	181	79	435
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	1 458	1 052	1 104	1 906	5 519	1 940	1 537	1 890	2 407	7 774
Russia	264	182	193	267	906	223	218	262	329	1 031
Eliminoinnit	-1	0	0	-1	-2	-1	0	0	0	-1
IS Jatkuvat toiminnot yhteensä	1 721	1 233	1 296	2 171	6 422	2 162	1 754	2 152	2 736	8 804

1) Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta.

2) Tuntiperusteiset myynnit ja ostot Nord Poolilta netotetaan konsernitiliasolla ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tietyssä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Key figures 2013–2022

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja
tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti
ESEF-tilinpäätöksestä

Key figures 2013–2022

[Taloudellinen tieto
vuosineljänneksittäin](#)

Tietoa sijoittajille

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin vuosineljänneksittäin

milj. euroa	I/2021	II/2021	III/2021	IV/2021	2021	I/2022	II/2022	III/2022	IV/2022	2022
Generation	268	190	237	428	1 123	275	300	375	650	1 600
City Solutions	86	-4	-21	73	135	48	-36	-16	32	28
Consumer Solutions	36	19	13	-17	52	35	21	17	25	97
Muut toiminnot	-31	-36	-31	-44	-142	-32	-24	-22	-37	-115
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	359	170	198	440	1 167	326	262	354	669	1 611
Russia	100	37	45	80	261	61	57	67	75	260
IS Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto	459	207	243	519	1 429	388	318	421	744	1 871
Arvonalentumiset ja peruutukset	-	-29	-1	-5	-35	-275	-46	-35	-550	-905
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	50	12	2 612	-1	2 673	3	640	138	5	785
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	21	58	146	40	264	160	-141	396	-808	-393
Muut	-	-	0	-6	-6	-29	-3	-3	-45	-80
IS Jatkuvien toimintojen liikevoitto	530	248	3 000	547	4 325	246	767	917	-653	1 277

Sähkö- ja lämpöliiketoiminnan tulos on yleensä korkeampi vuoden ensimmäisellä ja viimeisellä vuosineljänneksellä.

TALOUDELLISET TIEDOT 2022

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja
tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti
ESEF-tilinpäätöksestä

Key figures 2013–2022

Taloudellinen tieto
vuosineljänneksittäin

[Tietoa sijoittajille](#)

Tietoa sijoittajille

Fortumin sijoittajasuhdetoiminta kattaa osake- ja korkomarkkinat ja sen tavoitteena on varmistaa yhtiön osakkeen käypä arvostus, pääsy rahoituslähteisiin sekä joukkovelkakirjojen vakaa hinnoittelu.

Fortumin sijoittajasuhdetoiminnon avaintehtävä on toimittaa oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa säännöllisesti ja tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille. Näin sijoittajasuhteet pyrkii minimoimaan sijoittajan riskit ja vähentämään Fortumin osakkeen volatiliiteettia. Sijoittajasuhdetoiminto vastaa Fortumin talous- ja sijoittajaviestinnästä ja hoitaa keskitetysti kaikki niihin liittyvät yhteydenotot.

Fortumin sijoittajasivuilla ► www.fortum.com/sijoittajat on tietoa Fortumin taloudellisista tavoitteista ja tuloksesta, liiketoimintaympäristöstä, strategiasta, riskeistä, näkymistä ja osakkeesta. Kaikki taloudelliset raportit, esitysmateriaalit ja webcast-lähetykset ovat myös saatavilla sivustolla.

Yhtiökokous 2023

Fortum Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 13.4.2023 kello 14 alkaen.

Osinkojen maksaminen

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että Fortum Oyj jakaa vuodelta 2022 osinkoa 0,91 euroa osakkeelta, eli kokonaisosinkona ehdotetaan 1.3.2023 rekisteriin merkittyjen osakkeiden lukumäärän perusteella yhteensä noin 817 miljoonaa euroa. Mahdolliseen osingonjakoon liittyvät päivämäärät ovat:

- osingon ensimmäisen erän osingon irtaamispäivä: 14.4.2023
- osingon ensimmäisen erän osingon täsmäytyspäivä: 17.4.2023
- osingon ensimmäisen erän maksupäivä: 24.4.2023
- osingon toisen erän irtaamispäivä: 29.9.2023
- osingon toisen erän täsmäytyspäivä: 2.10.2023
- osingon toisen erän maksupäivä: 10.10.2023

Tulostiedotus vuonna 2023

Fortum julkaisee kolme osavuositiedotusta vuonna 2023:

- tammi–maaliskuun osavuositiedotus 11.5.
- tammi–kesäkuun puolivuositiedotus 4.8. ja
- tammi–syyskuun osavuositiedotus 2.11.

Osavuositiedotukset julkaistaan noin klo 9.00 suomeksi ja englanniksi ja ne ovat luettavissa Fortumin verkkosivuilta osoitteessa ► www.fortum.com/sijoittajat

Perustietoa Fortumin osakkeista

Listattu: Nasdaq Helsinki
Kaupankäyntitunnus: FORTUM
Osakkeiden lukumäärä 1.3.2023: 897 264 465
Toimiala: Yhteiskuntapalvelut

Hiljainen jakso

Fortum noudattaa vapaaehtoisesti "hiljaista jaksoa" ennen tulosten julkaisua. Tuona aikana yhtiö ei kommentoi yrityksen liiketoimintaa kuluvalta tai edelliseltä, julkaisemattomalta neljännekseltä. Hiljainen jakso alkaa 30 päivää ennen tuloksen julkistamisajankohtaa.

Fortumin toiminta pääomamarkkinoilla vuonna 2022

Vuonna 2022 Fortum tapasi noin 195 ammattimaista osakesijoittajaa noin 680 yksityis- ja ryhmätapaamisissa sekä sijoittajakonferensseissa. COVID-19 -pandemian vuoksi pääosa tapaamisista järjestettiin virtuaalisesti. Sijoittajasuhdetoiminto ylläpiti myös jatkuvaa yhteyttä investointipankkien ja arvopaperivälitysliikkeiden osakeanalyttikoihin.

